Copyright © King Saud University

٤٧٠٤

HAMDÎ'NİN YUSUF U ZÜLEYHA'SI

مكتبة جامعة الملك سعود "قسم المخطوطات"
الرقم: ٤٧٠٤ ف ١٠٦٧ ك
العنوان: يوسف وزليخا
المؤلف: محمد السعيد بن أحمد فضل الدين محمد
تاريخ النسخ: ٩٠١ هـ
اسم الناسخ:
عدد الأوراق: ٢٥٤ ق ١٧×١٢ سم
ملاحظات:

King Saud University 1957
Copyright © King Saud University

یوسف و زلیخای حزنی

ذکر اولماسه اوّل اسم الله / نه ره بشلنسه آخر اوله تباه

سوز کیم اولمایه انده حمد خدا / ایرمز آندن صماخ جانه ندا

هر که یاد اتدی نام رحمانی / طولیدی رحمت رحیم آنی

ممکنه واجب اولدی گرچه ثنا / ممتنعدر ولی سزای خدا

امر عبدی مبتلا ایلر / ذاتنه لایق اول ثنا ایلر

قال النبی صلّی الله علیه وسلّم لا احصی ثناءً علیک انت کما اثنیت علی نفسک

حمد بی حد اکا که غایتی یوق / شکری عد اکا که نعمتی خو قیا

بر سن اتدی مظهر حرکات / بر سن اتدی مظهر برکات

فیض ایدر دل حیاض رحمتینی / بتورر بو ریاض نعمتینی

نعمتی عام و لطفی مطلقدر / نعمتینک ایتمی ایلقدر

گرالکیه منه نفس بی سیم / ایی بولمزدی هر فقیر و یتیم

اتشی گورکه اولدی راحت دی / و من الماء کلّ شیء حی

قیمتیله صتلسه بو نعما / بولمزدی بهانه شه نه گدا

السه آدم بهاسنه نانینی / نه بونی قوردی ویردکن انی

اجلق آچسنک بو چاره سیدی / بدلی بو سنکک نظاره سیدی

قیلدی شش گونده شش جهانی عیان / تا اوله لابی حقتلکینه نشان

قادریکن بیر تمغه بر دم / آکی حرفیله انجه بیک عالم

یری گوکی یرتدی شش گونده / تا که بولسنه ایدی دیل گونده

تا که جوشش اتدی بحر جودی انک
یوغی وار ایلدی وجودی انک

علم غیبنده کاملیدی جهان
اولدی فیض مقدسیله عیان

وار ایدی درکم وجودی فی ایتیدر
دو جهان مظهر صفاتیدر

وار ایدی بلکه نفس امرده نهان
دخی ملک عدمده ایدی دو جهان

قال بعض العارفين الآن كما كان حين سمع قول النبي صلى الله عليه وسلم كان الله ولم يكن معه شيء

فیض اسما لطائف ارواح
ظل انفس طوائف اشباح

رحمتی کم نفسده خوش دیدر
مستوی تا که عرشی اعظمدر

عرشی آب اوزره ایلدی بنیاد
ولدی خاک تا که عمر اولا باد

بر یراتدی کف بحاردن
کوکلری اتدی انک بخاردن

برنی اتدی مطلع انوار
برنی اتدی مظهر اسرار

ایلدی

ایلدی قوی لدنیه هم و حکیم
جمله اشیده تا نیبی تعلیم

دوزدی چتر بی ستون طناب
تا بله قدرتن اولوا الالباب

ایلدی بر سرای چار ارکان
تا طوتا لا مکانلر آنده مکان

ذره دریله سقفن اتدی نکار
عبرت الماغچون اولوا الابصار

اتدی فرشنده نقش بوقلمون
تا که صنعن تفرج ایده عیون

کوبدن اتدی فرشته اتابای
ایلدی عالی رفعه بو ارشادی

که اوله صحرا آیی لده کوه و قار
آب اوزره اوله بسط قرار

دامن افشان کج اتدی دریایی
آنکه ایلدی مسیر دریایی

هر که دنیادن اوله دامن کش
پاک اوله قلبی آب دریاوش

سنک خارایی اتدی برج کهر
اتمدی طالب تسبیح اهل نظر

نظر ایده جهانه عبرتله
کوردی هر شیئی نیجه حکمتله

حکمتی بحرینه حباب سپهر … صنعی قنینه ذره تابش مهر

بو قدر وسعتیله عرش عظیم … جبروتینه گوره نقطهٔ جیم

آفتاب سمایه بو سیما … اثر ید رسجودنک محضا

آمتابه بو رسمه تورجبین … سجده ایتمکده اولدی آگه همین

حقه اولیلدی حقیقی سجود … که قوزغند وده مجازیی وجود

حقله هر که حقه ساجد در … حقی معبود بیلدیگی عابد در

کامل اولدر بو مرتبه ایرشه … عابد اولدر معبوده ایرشه

عالمی حق یرتدی آدمیچون … بونتیجه آدم اورتدی دمیچون

هرنه آدم که ایرمدی او دمه … مبتلا اولدی عاقبت ندمه

هر که اول دمده بردم اولمشدر … سید مرد و عالم اولمشدر

قال علیه السلم لی مع الله وقت لا یسعنی فیه ملک مقرب ولا نبی مرسل

پیشو

پیشوای طوائف ثقلین … صاحب الشرع سید الحرمین

مقصد اولدر جهان بهانه سیدر … قاب قوسین انوک نشانه سیدر

اصفیا ایچره مصطفی اولدر … اول دمه مینه رهنما اولدر

احمدیدی حجاب کثرتی اول … کیم بولوردی جناب وحدته یول

مصطفی نوری اولمه تابان … عین توحید اولمزیدی عیان

توحید رب العالمین عز اسمه

افتتاح کلام اهل کمال … نام اعلای مبدع متعال

ایرمدی حمدی منتهاسینه … ذکر ایدن بالغدو والآصال

ذاتی لیس کمثله شیء … صفتی کل فیه کل مقال

چونکه انکه وجودی یوق شک … اولمیه آکا ضد و ند و مثال

غیرین اثبات ایدرمی عینی اولن … گرچه وهمه گلور بو رسمه خیال

همه عالم ضیاء نور الله — لیس فی جبة الوجود سواه

تا که اتدی ظهور نور وجود — اولدی آنکله هر ضیا موجود
کلمه عالم وجود ضیا — نور اولمزدی شاهد و مشهود
تار حصر اتمیدی نور جسیم — سایهٔ آدمه قلوردی سجود
سایه ده نوره سجده ایلردی — اولسه عیننده ذره دکلو شهود
نور اولماسه ظاهر اولمز هیچ — ظل ممدود و ضوء نا محدود

همه عالم ضیاء نور الله — لیس فی جبة الوجود سواه

نیچون خلق اولندی انسله جان — بولمغیچون خزینهٔ پنهان
مخزنی اول خزینه نوک جاندر — جان نوکی بیل که بو ایسن جانان
دلی بو قلوق کلیدی ارقده — آچ کلید یکا اوله کنج عیان
وار دیدوککجه معنیده بو قدر — تنکدر عارفه بو نام و نشان

بو سوزک معنیسنه شاهدر — آیت کل من علیها فان

همه عالم ضیاء نور الله — لیس فی جبة الوجود سواه

تا که اتدی طلوع نور قدم — منکشف اولدی بو ظلام عدم
نظر ایدن بو نورله کوریدی — عالمی ذره ذره بی عالم
ذره معنیده نوردر اما — صورتا فرق اتدی ظل عدم
عدم اعتباره واقف اولن — اعتبار عدمدن اوتردی دم
اتمینجه اضافتی اسقاط — سر توحید بلمدی آدم

همه عالم ضیا نور الله — لیس فی جبة الوجود سواه

عشقدر اصلی جمله اشیانک — کلها ینتهی الی ذالک
عشقدر اولسه هر وجود عدم — عشقدر اولسه کل شیء هالک
عشق مصرینه اولمین مالک — یوسف قلبه اولمدی مالک

وجه معشوقه نیجه واصل اولور — عشقله هالك اولمیه لکن
عشقله زنده در قمو عالم — حالت الحب لیس من ذا لکن

همه عالم ضیا نور الله — لیس فی جبة الوجود سواه

حمدی نقاشله ایله نقشه نظر — کرچه نقاشه نقش اولدی اثر
فکر اولدی فکاری انکلی قلو — اثردن مؤثرینه نظره
بولمدی شمع دلده نور یقین — هر که شوق ولیلله بوله فر
معرفت سنکه مبارکدر — لایق اولمز بوسکیه هنر
نوشی جاندر مکر رایله بونی — ذوق توحیده ایردو کیسه اکر

همه عالم ضیاء نور الله — لیس فی جبة الوجود سواه

مناجات قاضی الحاجات

یا سمیع النداء فی الاحوال — دایم الفضل واهب الآمال

عالم

عالم الغیب فاتح الابواب — ساتر العیب غافر الاذناب
عالمم یوق غیر یوق عصیانم — مستحق نصاب غفرانم
جانده بونجه بلا کوکلده امل — باشده بونجه مواقفده اجل
ای کیم چکمدی بوسن جبال — بونیمه المشم ضعیف الحال
جانمه عشقکی حریف ایله — بونیمه اول یوکی خفیف ایله
عشقك اولورسه جانمه همراه — قوتومه نظر چه کوه وچه کاه
عشقکه همدم اولسه پشه حقیر — اوله قودده پیل مستله پیر
کر بولا ذره دکلو مور امانی — کوترر تختله سلیمانی
ای بکمال ظهورله پنهان — بسن کوکلده کوکل سنی جویان
جانده سن دلده جان سن دلده جا — ای نهان نهان ناپیدا
بی نشانسن بو شان نت نکیدر — لامکانسن بو کان مکان نکدر

ویدی عمر فانکه ایرن سالک
ما عرفناک حق معرفتک

عاقله عقلی چون عقال اولدی
سنی فهم املسی محال اولدی

مرکب نفسه یوقدر اول طاقت
منزلی اوله حضرت قربت

داکمن جان همانه ناسوت
دا آنه سیی ولمی دم لاهوت

دا آمدن قورتر آنی همدم ویر
قومه همده قدیمی همدم ویر

عشقک اول بونبلکم آلسون
یزه صکره هستلکک کلسون

ینیدرب عشقک اودی بنده
کوره ین بیلین سنکله سینی

ایلدک چون امین امانتکه
جانمی خاین اتمه حضرتکه

ایلدم کرچه قربتوکه هوس
اله باکبدلی نهایه عبس بامکده

پادشاهم یوزوم اورتیم قبتوکه
عسکدن صغنمشم طپوکه

لطف ایدوب فتح باب خاص الله
پاسبان طویمدین خلاص الله

تاکه

تاکه خلوت سرای شاه ایرم
چقوبن بلوکمدن اکه کیرم

بنم اول حسبه سوز هوایی کاه
خرمنمدن ایردی یل ناکاه

حاصلم یوق یرم غبار اولدی
دودن کون ایشم انتظار اولدی

که قچن ایرشه اجل سقری
یه قلمایه وارلغم اثری

نجه کاهم که کوه اولدی توزم
اول توزیله سیاه اولدی یوزم

کرچه سیاده اولمشم چون زر
قیمتم یوق ولیک حبه قدر

آلدرم خلقی مدح ایدوب کندم
صترم آرپه عرض ایدوب کندم

نه هنر وآز نه معرفت نه علوم
نه فضیلت نه منزلت نه رسوم

نه ریاضتغه جله ونه نیاز
نه دیانتغه روزه ونه نماز

نه بدنده صفا نه جانده وفا
نه کوکلده سنا نه دلده ثنا

حاصلم سهودن سجوددن
عدم اولیدر وجوددن

دیلرم یا محوّل الاحوال | خیره ایله بو شری استبدال
جانمه عشقکی نصیب ایله | ویردی درد و که عندلیب ایله
عابد دین و عاصیه دنیا | حمد بیه ذره دکلو عشق خدا
یا الهی کمال ذاتنکیچون | بونجه اسمایه صفاتنکیچون
سمعوک ایچون که اکا ندای خیان | ایرشه نیتکم صدای زبان
بصرک حقی کیم کورر اول نور | قرطشده قراه کوده قره مور
قدرتنک حقی کیم اکا یکسان | اون سکز بیک جهان ایله بر جان
اول ارادت حقی که اول پدید | کمی ایلر مرید کیمی مرید
علمنک حقی کم اکه معلوم | قمو موجود جمله معدوم
عالمی [illegible] ایدن حیاتوک ایچون | کلمات کلام ذاتوک ایچون
وصف تکونیچون که نو که جهان | ظلمات عدمدن اولدی عیان

جبر

جبروتنک قمو صفاتیچون | ملکوتنک دم صفاسیچون
عالم ملکنک اصفیاسیچون | اصفیانک دم صفاسیچون
صفوتیچون صفی رحمانک | دعوت مستجابیچون انوک
درس ادریس حکمتیچون انوک | حکمتیله نوحیچون انوک
نوحچون کیم سنة آرتاله یقین | ایلدی محنتیله دعوت دین
خلتیچون خلیل رحمانک | دم ایچنده دمیچون انوک
اول ذبیحنک دم صفاسیچون | که دمندن دکلر خداسیچون
چشم یعقوب ایچون که اغلدی قان | یوسفی حسرتندن بونجه زمان
یوسفک محنتیله غربتیچون | روز شهوتده راز عصمت ایچون
اول نبیچونکه صبر کرم اولدی | کرم محنت چخمنه طوالدی
اول نبیچونکه اولدی نغمه [illegible] | اولدی تسبیح حق او دم اکه قوت

کلمات کلیم حرمتیچون — طور میقات طور عشقیچون

اول دمیچون چون ابردی نارونه — مالنی آثار اتدی قارونه

اول انیچونکه اتدی ترن الحان — نرم اولدی مورطش اتدی فغان

علم و حلمیچون سلیمانک — خاتم مهر مهریچون انک

اول انیچونکه دیدی یکدر حق — انی منشار تما ایدنجه دو شق

اتکیچون وحشیی یحیانک — ظلمه دوکلن قنیچون انک

دم روح خدا ایچون کج اودم — مردیه روح اولدی حستیه ام

خاتم خاتم رسالتیچون — اول حبیبه اولن محبت ایچون

انک اصحابیچون آلیچون — یوجه قدری بویک کمالیچون

کوکلر اوستنده عرش اعظمیچون — یرده هم کعبهٔ معظمیچون

مروه بولنن صفا ایچون — هم صفاده اولن دعا ایچون

9

رکن و سنگ مقام و زمزمیچون — عاشقک کوزلرندکی نمیچون

بغری بشلولرک بلاسیچون — کوزی یاشلولرک بکاسیچون

دیلرم سندن ای رحیم و غفور — که نبی مصطفی دن ایلمه دور

طورم انک شریعتی اولسون — یولم انک طریقتی اولسون

معرفت نقل و می محبت اوله — شاهد مجلسم حقیقت اوله

تا اولم حق امانتینه امین — رحمت اولسون انکا که دیر آمین

سید بارگاه معنوی یه ثنای مثنوی در

روح احمد که روح اعظمدر — روحلر جیشنه مقدمدر

شهسوار مجردات اولدی — مفخر جمله کاینات اولدی

مصطفی در کزیدهٔ رسله — نسخه اولدی جریدهٔ سله

اوج اون اوج رسوله مهتر در — اون سکز بیک جهانه سرور در

عالم ایچره مکرم آدمدر / آدم ایچنده اول مکرمدر

اول نبوت سپهرینک ماهی / اول ولایت ولایتی شاهی

امنا گنجی اول امیندر / انبیا بحری اول یتیمدر

نقش اکوانه اندن اولدی رقم / انی کیچون دنلدی اکا قلم

راستلق رایی وزره اول خامه / ایکی دین محکم ایتدی اسلامه

بصدی عرش نبوته اوزره قدم / آب و گلده دخی اولمدین آدم

ایردی لطفندن آدمه ثمره / اولدی مغفور زلت شجره

راه جودی حق ایتدی چون مفتوح / اولدی جودی مقر کشتی نوح

ایردی لطفندن آتشه جو نسیم / اولدی برد و سلام ابراهیم

نور اولدی طینتنه سرشت / تا نبوت بناسنه اوله خشت

قالب لطفه ایدی علام / دوز ابلادی اول بنایی تمام

قر

قرنی خیر القرون ایدی لطیف / امتی خیر امت اصلی شریف

اولدی شافع مشفعدر / هم لوادن لواسی ارفعدر

الذاکه چون لوآء الحمد / مقتدای رسل اوله احمد

ایلی مفتاح قفل جنت اوله / دلی مصباح نور شفقت اوله

دآیما انس ولی وسیله بوله / چون مقامی انک وسیله اوله

نور مصطفایه مدح مقدمه

جوشش ایلدی که بحر جود / امواج ظهوره گلدی بی عد

اول جوشه سبب ایدی محبوب / محبوب جمال ذات احمد

سبحانک دردی پس انک / آدم دخی اولمشدی آب جسد

چرخک دورکه عمری حاصلی در / انوکیچون ایتدی دوره ممتد

مشتاق در مقام محمود / گرچه اکه طاب اولدی مقصد

عالم اشکی گدا اسیکن	فخر ایلدی فقر ایله محمد
ارواح مجرد اری مشهد	اول قبره که ایردی اول مجرد

عین احد ایدی احمدی جان　　اولسه اراده میم امکان

ای گوهر بحری کرانک	وی جوهر کان لامکانک
کلما وجوده سندن اول	گرآخرینه نولا زمانک
جسمک نوله ابن آدم ایسه	آب در قمو جانلره روانک
جترک دو جهانه صغمز یکن	ابر اولدیغی ظرفه سایبانک
مرکب سکا اول براق درکم	بر نعلی مهیدی آسمانک
اولرپه عجبمی قاب قوسین	همت اوقی آتیجی نشانک
محکوم ایدی جمله شهریاری	حکم اتسه غلامی خانلرانک

سلطان سرای سر توحید　　سالار گروه اهل تجرید

ای

ای سدره پوکه سایه طوبی	خاکی قدمک بهشت اعلی
حسنکله مزین اهل صورت	خلقکله مشرف اهل معنی
زین اتدی سالکک جمالن	مشاطه لانبی بعدی
اول پرده که سبز اتی سودی	دشمشدی کله حمار عیسی
جون دامنکی قوماده الدن	نور اولسه عجبمی دست موسی
یارب نه مسافردک اولدی	مهمان ابیت عند ربی
ابرولرکک کرامتیله	اولدوغی شکسته طاق کسری

ای صاحب وقت لی مع الله　　یوق سر که حقدن اوزکه آگاه

خاکی قدمک نه توتیادر	جان گوزی انکله روشنادر
ای تذکره رسالتکدن	بر رقعه پیام انبیادر
وی مملکت ولایتکدن	بر بقعه مقام اولیادر

دنیك قمودینه غالب اولدی
چون نصرت حق سكا لوادر

بو عزت سا كه خلعت ایدی
دینك كه ردای كبریادر

عزت سكه خلعت اولمشكن
جسموكه قبا نیچون عبادر

هر قلبه كیم ایره خالص ایلر
عشقك عجبا نه كیمیادر

حسنكدن ایر بها جهانه
مقصود طفیلك جهان بهانه

ای شاه بزم لیل اسری
نعلینكه فرش عرش اعلی

كورمدی جهانده حضرتوكه
كردون هزار دین همتا

سن بدری تمام كچه كورمز
كوزلرده اكرچه وار بو سودا

وصفكده عقول عاجز اولدی
علمكده جهول قلب دانا

دریالره كوره كف كبیدر
كفوكه كوره بو صفت دریا

كر شحنه شرعك اولمیدی
هر شهره طولردی ظلم و غوغا

عرفانه قمودن اقدم اولدك
طاپك نولا دریه ما عرفنا

آیینهٔ وجه ربّ علم
مجموعهٔ فضل آل آدم

ای علمه مدینه حلمه منبع
عرفانه خزینه لطفه مجمع

حسنك كبی آفتاب تابان
كورمادی جهانده عین مطلع

سرچشمه سن انبیایه طلمی
كر چشمه اكده اولا اجمع

اطوار كله جهان مشرف
انوار كله جنان مرصع

حق سپاكه فراج ایلمشدر
لطف و كرمی قلب ملمع

ای ایكی جهانه رحمت اولان
اولدی كرمك قموسیه مطمع

اولدم كه جهانه طوله حیرت
اولمایه عصاته سندن اشفع

مداح درطپوكه فتاح
حمدی نه‌در اولاسا كه مداح

فیاض كمال نفس انسان
فتاح كلید كنج عرفان

ذاتک بیلمز بشر مگر کیم / اولمایه حجاب روح حیوان

سن شاه رسل و مجلسک کیم / داود نبیدر آنده خوشخوان

حق طابک ایله حاذق ایدی / کیم سندن اومر شفای لقمان

دشمن جکرین کباب ایدک / بزکده جو ناطق اولدی بریان

وصفک نه قدر بیان اولنه / ذاتکده عیان هنر ارچندان

بر بحردر فضایلک کیم / نه حد بولنور اکا نه پایان

اولسون چوکه سلام دایم / ای زمرهٔ انبیایه خاتم

بعض معجزات خلاصه موجود است در

عندلیب حدیث خوب نفس / مصطفی نک انیس اغنی انس

دیدی خیبر الیهود ابن سلام / جون اشتدی قدوم خیر انام

مکر اول کونکه کیردی شهر رسول / میوه چیندی حدیقه‌دن اول

کوشنه ایردی جون انک گوهر / کهر الماغه کتدی نیچه قمر

بونک جوهر فروشه واردی یقین / آجدی درج سؤالن انده همین

دیدیکیم سکا اوج سؤال ایدرم / کر بلورسک طریقکه کیدرم

ویرمز اکه جواب غیر رسول / نه ایجون اتمیم رسولی قبول

نه دراشراط ساعت اول / نه کلور اهل جنته اول

نه بکزر اتایه بعضی ولد / بعضیسی آنه سینه یا احد

حضرت مصطفی جون اجدی دهن / طولدی یثرب یاری در عدن

کوردی ابن السلامی خون بیمار / ایلدی بو جوابله تیمار

دیدیکیم کلدی شمدی پیک جلیل / بلبل باغ وحی جبرائیل

الدی بو اوج کلی بداغندن / شمدی کلی توزدی دوست باغندن

دیدی اول دور نشانه عنوانی / نشر قدن غیره سوره انسانی

جنت اهلینه اولی قوتنک   اوکیمی پاره سینی اولا خونکه
ارصویی غالب اولسه زن صوینه   بکزر اولاد اتاسنه خوینه
مائله غالب اولسه زن ارینه   مائل اولور شبهه [illegible]
گوش ایدوب بونی دیدی عبد الله   اشهد وانک رسول الله
چون مرضدن جواب ایدی تسلیم   اولدیی ابن السلام ابو التسلیم

بعض معجزات خلاصهٔ موجودات

مصطفی یاری حضرت جا   مخزن علم دائیی آخر
دیدیکم خطبه اوقیه احمد   بر درک ویردی آکا چند
خطبه یی آخر ایلینجه رسول   اولوریدی همیشه مسند اول
چونکه مسجد یاپدیلر منبر   خطبه یه چقدی آکه پیغمبر
اول درک صیحه یله ایدی فغان   یقین اولدی وپاره اوله همان

شفقت ایدوب چون انی قوجقلدی   اغلدیغی چغندن هیچو صبی
نیجه مجبوبیدی عجب اول جان   فرقتندن جماد ایدردی فغان
قلب کافرنه طرفه جامد در   سوز اول حسنی بلک جاحد در
خوش دم آنکه که تقدم اولدی اکا   خرم اولدر که محرم اولدی اکا
آل اصحابنه سلام اولسون   دینی دنیاده مستدام اولسون

نعت عتیق ابی بکر صدیق در

آخر انبیایه اول یاری   ثانی اثنین اذ هما فی الغار
سید بارگاه صدق وصفا   خلف حضرت رسول خدا
آکه اول دم ویرلدی عزت وجاه   دیدی آکه نبی خلیل الله
کمری صدق وتاج خلت در   سر وبزه خلافت در
سرو آزاد روضهٔ تحقیق   اولدوغیچون دیدی آکه عتیق

ابرپی رعد و بحری جنبش … منبع حلم و معدن دانش
طوتدی اغزنده صمت سنکینی … تا نهان اوله رازه سنکینی
آدمه سنکله اولر غرت … مردی سنکه اولمیا قیمت
کیده چون قفل باب جنتدن … اول اوله کیره سایر امتدن
بعده عهد النبی علی التحقیق … بشرک افضلی در صدیق

نعت فاروق خطا و صواب عمر بن الخطاب در رضی الله عنه

اولکه صیدی کمندطه در … سید بارکاه اعلی در
ظل حق آفتاب مشرق دین … شمع جمع کروه اهل یقین
باطل حقدن اولدی چون فاروق … ستر سنجاقی ایردی تا عیوق
چون خلافتده اولدی اول ظاهر … اولدی کفر اهلنک ایشی آخر
چون انک عدل اولدی نوشیروان … اوندلدی مان نوشروان

او

اولدی چون شمع کیبی سبت ازبان … دیدی پیغمبر اکه شمع جنان
یقدی چونکم ولینی بارآد … شمع جنت دمک اکانه عجب
اولدغیچون او سایهٔ رحمان … سایه سندن قچردی هر شیطان
جنتک خلعتن اوکیه اول … هم قمودن صراطی اوکچه اول
کرنبی کلمه بعد محمد رسول … دیدی احمد عمر اولوردی اول

نعت جامع القرآن عثمان بن عفان رضی الله عنه

ظل رحمان صاحب النورین … علم و حلمیله مجمع البحرین
مجمع فضل جامع قرآن … شهسوار ولایت عرفان
چون عزیز اولدی مصر حکمته اول … یوسف ثانی دیدی آکه رسول
سید بارکاه حلم و حیا … پیر سالار اهل جود و سخا
فضله اولدم اولدی بی بدل … بدل اولدی الینه دست رسول

ایله ویرمشدی حق اکا ادبی — نه ملک اندن اوتنمز دیبی

نه فلک قدردی بو یارکزین — اولدی شمسین ازمرینه قرین

بونلر اولدوکن دیدی پیغمبر — اولسه ویر ویرم دخی ختنه

اوبیله مروت و عرفان — جمع اولوب اکه دیدیلر عثمان

بونجه فضیلیله ظلم اولندی اکا — عاقبت اولدی افضل الشهدا

نعت امیر المؤمنین اسد الله الغالب علی بن ابی طالب کرم الله وجهه

باب شهر علوم ربانی — مورد واردات سبحانی

آفت باب خیبر طغیان — رایت برج قلعهٔ ایمان

نامهٔ مدح هل اتا درانک — کمترین وصف لافتی درانک

حیدر اولدرکه اچدی اکا سینی — سفرهٔ خوان لحمک لحمی

مصطفی یه نظیر بو ابل فنون — اولدی موسی یه نیته کیم هارون

کوثر

کوثر علم و فضله ساقیدر — اثر عشق انکله باقیدر

اولکه سر چشمهٔ ولایتدر — انا منک عجب اشارتدر

سید مسند اخوت اودر — واضع سفرهٔ فتوت اودر

حمدی کر مرتضی قنبر اولا — یکدر اندن که خلقه سرور اولا

سبب انشا و ذکر اصلح الصلحا مرحوم شیخ اق شمس الدین قدس سره که عند ذکر الصلحا تنزل الرحمه

اویان ای نفس غفلتکدن اویان — یاد ایت اول وقتکه اوله سن عریان

اغنی جسمکدن ایریلوب ناکاه — اولسن قلب قلبکه آکاه

کورهسن حق سنکله حاضر ایمش — ظاهر و باطنوکه ناظر ایمش

هر نه کیم ایلدک شهادتدن — ظاهر اولمش مثال غیبتدن

ظالم اولدک [illegible] وشته سن — قعر بحر ندامته دوشه سن

کیم عزت قلاسن انی حقیر
بند و محنتده مبتلا و اسیر

عدالله کجدوکیه دنیاده
منزلک دوشن اوله عقباده

جسدک اتدوکیه نورانی
بولسن نور اچنده نور آنی

غیبه و آرن کشی شهادتندن
کلسه اولور اوده غیبتندن

کامل اولدر که موته قادر اوله
انجلاین کمسنه نادر اوله

دری صانرسن انی اولمشدر
جاغنه جسمی مرقد اولمشدر

جسد و جسم روح وصلتدن
اولور اهل بقایه صورتدن

حمدی اهل بقایی یاد ایله
خاطرک یادیله شاد ایله

بلبل بوستان فقر و فنا
شاهباز شکار اهل بقا

اغنی نور بیاض مشرق دین
قطب ارشاد شیخ شمس الدین

طفل فرزند ایدم اکا بو فقیر
اولمشیدی ضعیف حضرت پیر

بکا

١٧

بکا ایلردی شفقتیله نظر
دردی اولمیه بو او علم اکر

کیدر ایدم بو دار محنتدن
درد و غمدن بلایی قیدندن

اتیم ایدم بو یتیمی یوسف وار
قلسه در جفای اخوت زار

جونکه اتدی وفات حضرت پیر
اتدیلر نه دیدیسه بی تقصیر

کتدی اول غمده بن مقیم اولدم
جوردن سفته دل یتیم اولدم

یوسف ایرمش بلاسی غایتنه
ایرمدم بن جفا نهایتنه

انک اخوانی اتدی ظلم و حسد
بونلرک نسلی کندولردن اشد

نامی اکرچه یوسفک او عزیز
یادی اولوردی لدن مهر انکیز

یوسفک چکدوکجه غصه سینی
غصم اوقوردیلر که قصه سینی

عاقبت ایلدم بو قصه‌یی جست
بولمدم ترکی دلده آنی درست

نی یوسف کبی جهان کوزلی
کیم اوقوردی که مدح و یا غزلی

شعرا اکر ایدرسه شعر آیه / مدحی لایق دکلمز او ل آیه

قصه‌یی حسنی کبی احسن‌در / حکمتیله قمو مزین در

قصه کیم احسن اوله خوشدر اکا / دست نظم ایره صلح الشعرا

قینی فردوسی طوسی کبی وصیح / بلبل نظم داستان ملیح

قینی مانند حضرت جامی / دو جهانده رفیع اولا نامی

کرچه نظمنده قاصر اولام / قصه‌سندن ولیک بنم حالم

صالمشیدم بو نیته قرعه / جامدن ایردی تا کهان جرعه

ترجمان اولدی بعضی ترجمه‌سی / نظمه کیرم اولدی طبعمک هوسی

کمسی ترجمه کمسی نظیر / اوموردم آخر ایلیه تقدیر

دلرم یوسفک محبتنه / اتمیه حق جزایی دولتنه

ایده بو نظم تا نخیر خلف / یاد اولنم تا که محیی سلف

مطلع داستان یوسف علیه السلام

عرش جانه کوکل عروج ایله / لامکان ملکنه خروج ایله

قو بو دنیای عزم اعلا ایت / قاب قوسینه ایدا او ادنایه

عزم خلوت سرای شاد ایله / عینیله اکا نکاه ایله

کوشیله کلامنی کوش ایت / جامیله شرابنی نوش ایت

چهره اولپی نشانی کستور / عالم وحدت ارمغانی کتور

لوحه یاز عشقله بلا سبقن / جوهریله پر ایله جان طبقن

آچ متاعی که مشتری بولنور / نقد وقتیله عشقاری بولنور

مرده در درد عشقه دوشمه هرد / آب وکل درهمان تینی پی درد

عالم عشق طرفه عالم در / کورمین آنی صنمه آدم در

معنیسی کرچه صورت اولدی طریق / منزله ایر یولده قلیر رفیق

عشقه طعن ایتمه کر مجازیدر | که حقیقته کاربازیدر
یونسک قصه‌سن بهانه کتور | قلبک غصه‌سن بشانه کتور
انبیانک مناقبن سویله | مبتلالر مراتبن سویله
راوی داستان ورقعه‌یم | دیر وفات ایلدی چون ابراهیم
قلدی اسلامه آندن ایکی دلیل | بری اسحاق بیری اسماعیل
برسی مکه‌ده قرار ایتدی | بری کنعانی اختیار ایتدی
شام خلقیه صبح و شام اسحاق | دعوتی خوان ایلدی انفاق
طولدی آفاقه بوی اول خوان نمک | دویدیلر لذتینی ایمانک
ایلدی لوط دخترینه نکاح | طوغدی اندن ایکیز ایکی مصباح
طوغدی ایکی سلاله محبوب | اولا عیص ثانیا یعقوب
چونکه حال اوزره کچدی بچه سال | سروقد اولدیلر اول نهال

عیصی

عیصی اسحاق اوزنیه یار ایتدی | اکه صید شکاری کار ایتدی
کله بان ایلمشدی یعقوبی | مادرینک اولمشیدی محبوبی
میلی قلبک بلی ارادی کوکل | کوکلو اولدرکه آنی سودی کوکل
آخر اسحاق چونکه پیر اولدی | قوتی اکسلوب ضریر اولدی
کوکلی بربایان اوزلدی نکاه | ایلدی عیصی حالته آکاه
هم رسالت دعاسن ایلدی عهد | عیص اولدم شکاره ایلدی جهد
ذکر اولنه که ضربنه خدا | لطف ایده و بوده دی مجاب دعا
بعضینی ایلیوب دعوتینی | ولدی اوغلنه بنوتینی
هر بری ایتدی آنی جستجوین | الا احمد قودی شفاعتیجون
چونکه وار اولدی عیص صیدینه | انسی دشدی حیله قیدینه
تاکه یعقوبه چون اوله بودعا | ماجرای حکایت ایتدی اکا

قوزیی یاپن ایلیوب پیخ الحلال / قودی اسحاقه وکندو ایلدی ال

چونکه اسحاق ویدی یاپیلی فنی / صوردی خاتونه ندر ابانی

ویدیکی یاپان درر که اوز لدک / وآردی اوغلک کتوردی چوق ولدکن

کسدی بر یاتنی بیدیکی یاننک / آچدی اول دم دعاسی ابنانینک

ویدی یارب وعده ایلردک / که ابراوغلک رسول ایدم درد

اشبو بریان کتوره یارب / ایلرم اول رضالتوکی طلب

حق تعالی دعاسن اتدی قبول / قلدی یعقوبی اول دیاره رسول

عیص یابنده سی چو کلدی ان / قودی اسحاقه وکندو بریان

چونکه اسحاق کوردی اولا حالی / بلدیکیم عورت ایلمش آنی

ادنک عورته اتمه اخی / عورت آل اتدی انبیا درحی

لکوبلدی عیص آجراسینی / اتدی هم آکه بو دعاسینی

کای سمیع الندا و الحاجات / دیلرم عیصه ویرسن برکات

کرمکدن چوغ ایله اولادن / یقه ساعت کلنجه بنیادن

ذکر اولینورکه حضرت قیوم / چوق قلدی ویردی عیصه پرسی روم

اوردی بومدن چون انک نسلی / جمله رومیلرک اودر اصلی

سعیله بیمیز آدمی ثمره / کر نصیبین یترمسه شجره

کرجهان خلقی منعه جمع اوله / ممکن اولمز نصیب منع اولنه

حیله خالقینه واقف اولدی جو عیص / قتل یعقوبه غایت اویدی حریص

انی قتل اتمکه یمین اتدی / اول دیپچو مراکه کین اتدی

اولدی یعقوب روز وشب پنهان / عیصدن قورقدیکم ایریشه زیان

حضرت اسحاقک دنیادن انتقالی وحضرت یعقوبک عیص خوفندن پنهانی شامه کتدوکی در

چونکه حقدن کلدی رسول اجل / چاره بولمزدی بنی مرسل

یره کوکدن نزول ایلیه دوا / نه دوا دفع ایدر انی نه دعا

چونکه اسحاقه ایردی اول اثری / لازم اولدی جناب حقه سفری

دیدی خاتوننه دی یعقوبه / اوغرامانق دلریه آشوبه

عیص مکرندن ایلریه حذر / ایلسون شام جانبنه سفر

طایسی قاتنه واروب قالسون / قزلرینک برینی السون

چون وفات ایتدی حضرت اسحاق / طولدی آه و فغان ایله آفاق

قصدین ارتردی عیص یعقوبه / بشلدی دورلو دورلو آشوبه

طوتدی آتاسنک وصیتنی / بلدی یعقوب انوک خونیتنی

جانب شامه کتدی پنهانی / فتنه‌دن تا خلاص اولا جانی

چونکه فتح فتوح ایده فتاح / ویرر اقبال دیه جناح نجاح

چونکه مظلومه ایده رحمت خاص / ظلم ظالمدن ایدر آنی خلاص

ویر

ویررلر اولده بعض بنده یه رنج / قلور آخرده آنی صاحب گنج

غم دکل عمرک اولینده بلا / مشکل اولدر کو آخرنده اولا

چونکه یعقوب کوردی خالینی / سویلدی ماجرای حالینی

خالی وقع ایلدی غمن انک / خیلی خوش کوردی مقدمین انک

دیدی مشتاق قدم جمالکدن / ایرودم اول قدر ذکر وصالکدن

بوندن اوزکه جهانده اولمه دم / کوزدم دنیاده سودوکن دم

شمع جانم که یاره یاطنده که / دلدن آتش فدا ایدم قیوکه

کر ایدم باشمی جانمی ساکه دریغ / جانمدر سنم تیغ و باشیم تیغ

کوروب انک شرفده یلدیسینی / ویردی آخر [illegible] قزینی

بیری راحیل و بیری لیا نام / ایکیسی دخی حسنده تمام

اول شریعتده جایز ایدی بکمر / جمع اختین ایلمیدی برا

اولدی لیادن ایکی اوغلی عیان
بری شمعون بری یهودا نام

هم زبالون ویشجر ولاوی
بری روبیل بو ایله دربدری

اولدی هم دینه دخی بر دختر
نیجه دختر جمال‌له اختر

کچدی بو حالت اوزره نیجه بیل
عاقر اولدی طوغرمدی راحیل

زلفه اولو کنیزی ایدی آبی
خدمت ایلردی اکه یار ایدی

کندونک اولدی جون اوغلانی
وردی یعقوبه نبیلیون انی

بتدی اول دخی ضدنده اکی بهال
برسی دآن وبیری نیشغال

ویردی لیاده اولو کنیز
طوغدی اندن ایکی ابن تمیز

هر بری حسن ایچنده شمس و قمر
برسی جاد وبیرسی آشر

اولدی بنلر چو کچدی بو نیجه بیل
حامله اولدی یوسفه راحیل

سعد و ساعتده ایردی چون فرمان
کون کبی طوغدی یوسف کنعان

دوشدی چونکم زمینه مادردن
آسمان یوز چوردی اختردن

حسنی بدر حق ظاهر ایتدی جلیل
نور له طولدی خاندان خلیل

کوردی اول نوری جون دوشدی سپهر
ظلمی ایتدیسه سجده ماه‌له مهر

چون ظهور ایتدی حسنی اشراقی
پر شرف ایتدی برج اسحاقی

تیغ مهر ایله نافنی دایه
کسدی و دیدی یوسف اول آیه

بو غزالک کسلدی چون نافی
بوی مشکین بر ایتدی اطرافی

چون بو اون جلا ایتدی ظهور
اون سکز بیک جهانی قیلدی نور

قاموسی کرچه حسنه مید ایتدی
یوسف آنا قمودن احسن‌دی

ایله خوب ایلشدی یوسفی حق
نور یدی باشدن آینه مطلق

نور جمال یوسف مجلس ملکوته شاهد اولوب دیده‌ء آدم نور نبوتله آگاه مشاهد اولدوغی ور

دیدی کوهر فروش بحره ستان / آستان خوان اصفیایی زمان

چونکه خلق ایتدی آدمی رحمان / ایتدی عینینه نورینی احسان

عینینه اول نور ایله چون اجدی بصر / ایتدی ارواح نسلی اوزره نظر

کوردی بر یا که انبیا صف صف / هر بری بر نیازه ایچمش کف

دین حق برجنه قموسی نجوم / هر برینک مقام وار معلوم

بر یکا صف اولیاء الله / هر بریسی مقرب درکاه

سعدا شعله سعادتده / اشقیا ظلمت شقا[illegible]

بو نظرده مکر صفی الله / کوردی یوسف جمالینی ناکاه

حسنله مهر و ماه اوج جمال / خلقله پادشاه فوج کمال

خلق ایچنده جمال الله ممتاز / شمع وش جمع ایچنده سرافراز

خوب رولر ایچنده اول دلبر / صن نجوم آره سنده شمس و قمر

خلعت

خلعت اولمش جمالی قامتنه / زینت اولمش کمالی خلقتنه

دلربالق ده آهوی وحشنده / خوبلق کوشواری کوشنده

تاج عزت کلاه فرقی اولمش / باشندن آیاغه نوره غرق اولمش

اوسی محراب ابجره قایم او نور / ذکر ایدر خالقینی دایم او نور

کوردی آنی تعجب ایتدی صفی / ایلدی حضرتنه ندای خفی

که بو یا ربده کلستان کلیده / غلغلی خوشدر باغ بلبلیده

ندن اولدی بو امت نیازی بونک / قنده بیتر بو سرو نازی بونک

وحی اولندی که نور دیده کدر / صدف صلبکه فریده کدر

بو در اول شمع خاندان خلیل / بو در اول غمکسار اسرائیل

نیجه عاشق اولا جمالینه / رشک ایده نیجه لر کمالینه

آخر اوله زمین مصره عزیز / اوله راحت نما و داد انکیز

اثر اولا یوزی جمالکدن
بخششیله بودم کمالکدن

دیدی ویردم کمالمی بن اکا
تمشان جمالمی بن آکا

چکدی اول روحی جان سینه
جوهرین طولدرب خزینه

ولده چون شوق قوپدی سیرله
الینی آیاغنی اوپدی مهرله

مدح اوقویب اکا ثنا ایتدی
دهن جانله دعا ایتدی

یعقوبک شامدن کنعانه ارتحالی و عیصله مصالحه‌سی حالی در

صحبت خیتنک صوردن خبرین
ایتسون احبابله وطن سیرین

آنده اولا علی الخصوص غربیت
کورمکه کیدر اوله آنی غریب

چونکه حالی قتنده اسرائیل
طوزدی حالتیله بتجیل

کوکلنه طولدی آرزوی وطن
جان مغزینه ایتدی بوی وطن

دلدیکم قلا وطن سفری
گرچه واریدی عیصدن حذری

حالنی واقف ایتدی خالینه
الدی دستور ارتحالینه

مصلحت کوردی آنی چون خالی
ویردی اسباب و نعمت و مالی

بونجه مال و طوار و نعمتله
بونجه جمعیت و جماعتله

کچدی یعقوب ملک کنعانه
تا ویره دل مرادینی جانه

گرچه ایتدی وطن دیارینه
عیصدن او حمزیدی ماخیره

عیص خوف طلمشیدی شوقندن
دلریدی وصالی ذوقندن

آرزو ایلر ایدی یعقوبی
ترک ایتمشدی قصد اسلوبی

کلدیلر چون وطن دیارینه
عیصک اوغرادلر شکارینه

چونکه یعقوب اکا نکاه ایتدی
خوفدن کندوزین نباه ایتدی

ویدی اتباعنه کیم شول آدم
صوررسه کیمسکزدر بو حشم

دیه سز بو جماعت سروه
عیصه هم آیمش ازلده مکر

عيص چون صوردي بلدي بو خبری
آه ادوب طولدي ياشله بصری

چونکه يعقوب اکا نظر قلدي
وصلنه اشتياقيني بلدي

جاني پي صبر و اختيار اولدي
پرده دن چقدي آشکار اولدي

اغلشوب صرمشوب کورشديلر
بربري حالني صورشديلر

اکسيپله کلديلر شهره
خوان وصلندن آلدلر بهره

چون بارشديلر اول برادرلر
طولدي جان حسوده آذرلر

اتدي ورزناق آراسنه کره
پاک فی اتوکه بوي بدوبره

در حکايت يوسف عليه السلام عمه سنک دار فنادن رحلتي و
موتي وبي حيانت حيله ايچون اکا بهتان حکايتي در

روزکارک بو کار دارلي
بي سرايلر کيميه صونرسه الي

کيميه کيم ويره بر پياله شراب
تيز اچور رحيق حتق تيز آب

کو

کوکلن انکک بردم ايليه تنها
يوز يل اتدورر اکه پيک فرياد

مار پيچيده در فلک يدي قات
دايم اولامي حيه ايچره حيات

چونکه کنعانه کلدي اسرائيل
يوکلو اولدي بينه ويل راحيل

آيي کوني چون تمام اولدي
طوغدي بنيامين آنيسي اولدي

سبب ايلادي وضع حمل جليل
رحلت اتدي بوخانه دن اي جميل

قلدي يوسف اکي يشنده يتيم
عمه سي اکه شفقت اتدي عظيم

بسلدي آني عمه سي انياس
اولدي يوسف اکا احب الناس

چونکه بولدي نهال نشو نما
اولدي اندن مشرف ارض و سما

اولدي پيدا نهال خوش رفتار
اولدي شيرين لبي شکر گفتار

عمه سي اني ايله سودي تمام
انسز اتمزدي بر نفس آرام

کيچه ماوا ايديدي آغوشي
کوندوزين مسکن ايدي کوشي

عمه سینک اکرچه یاریدی	پدرنیکده غمک پاریدی
بولسه اندن کوزینی ایرسیردی	جانی کیبی جهانه ویرمزدی
ویدی اینا سه قوللیشله	بنی طب یاق فراق وحسرتله
نجه دترسن وسته چون بید	بوستانمده یاشردی بوقدید
بنی طب ایله یوسفدن دوَ	شمدنیکیز واکه ویردستوَ
کرچه کوندردی مونیسی ایناس	اول جلا ایلدی جلاس
قلبینی پر کدورت اتدی ملال	حیله تدبیرین ایلدی سیء الحال
تا الا یوسفی اتاسندن	پاک اولا کوکلی غصه باسندن
کدر اتدیکچه حضرت پدری	قلمشیدی اکا مسکر کمری
نه کمر وصله میعادیدی	مزه خسته توشنه صحتیدی
یوغکن یوسفک کمر خبری	کمر ایله توشتدی اول کمری

تو

توشدوب اینی وردی یعقوبه	کمرین محکم اتدی آشوبه
چونک کوردی میان خانه سنه	طوتدی پیلن کمر بهانه سنه
کمرم کتدی دیو ایلدی آه	اشیدن اولدی آهینه آکاه
دیدی قنقی کمر ارده دربو کمر	آه کمر کتدی یادکار پدر
کوریدم دیوپ جهاندن آنی	استدی یردکی میاندن انی
انجه تفتیش بونجه دقتله	کلدی یوسف میانه نوبتله
یوغکن قلبجه فتنه جانده	کمری بولدیلر میاننده
اول زمان ایلییدی شرع رسول	دزد اولردی متاع اسنه قبول
یوسفی آلدی کتدی خانه سنه	وصله ایردی کمر بهانه سنه
خاطرین یوسفیله ایلدی شاد	دارغمدن اولنجه تا آزاد
چون قودی جهان بصیرتفنی	بولدی یعقوب سینه یوسفنی

مهری واردقچه غالب اولدی اکا — کچه کوندز مصاحب اولدی اکا

انکیله اولوردی هر کاری — انوکیلندی جمله بازاری

هر نه یرده که اکسه اولادن — جاندن آکردی یوغ نیعک اندن

نظر ایلاسه انلره کاه — جان کوزیله ایدردی اکه نکاه

اختیاری دکل چو کاره قلوب — نیجه معذور اولمیا یعقوب

دلربایی حیی علی الخصوص انک — احسنی یدی نوع انسانک

چونک ییدی بیشی تمام اولدی — حسن و خلق ایله انه امام اولدی

چنی آیات اتدی ماه چاردهی — قدنه بنده اولدی سرو سهی

یوزی آیینه کبی صافیدی — سوزی جان خسته سینه شافیدی

اصمساء بر قتی دیداره — شعله سی وشریدی دیوره

پای تخت جمالدی لامی — بربرندن کیدی اندامی

اره سنک که ده سنده قلدن اثر — مویه بکزر میان اولیدی کمر

قشی محراب صف اهل صفا — کوزی اصحاب عشقه عینی ملا

اصفیا بوستان سرویدی — معرفت باغنک تذرویدی

در منظوم اسیر دندانی — جانه زندان دررزنخدانی

اولکه یوقدن جبانی وار اتدی — دهنینی شکر نثار اتدی

حسنی بیرون حد انساندن — افشا یدی عالم جاندن

نیجه جان مظهری جمال جمیل — انکیچون سوردی اسرائیل

اکه تعلیم ایدردی علم و هنر — بردم آندن ایرمزیدی نظر

ازیشنده چوغلدی عرفانی — حسد اتدیلر اکه اخوانی

کرچه کم جمله سی مکملدی — اتدی یوسف بولردن اکملدی

کوردلر انی یک سو یعقوب — اتدلر قصد فتنه و اشوب

جمله طوتمشلریدی حیلیه‌یه و — تاکه یعقوب اوله‌یدی آکه عدو
اول نبانک که عامری حقدر — یقمق استه‌ین انی احمقدر
شمع کیم حق یقا نیجه سوینه — هرکه پف دره سبلتی کوینه

حضرت یوسفک بنو العلات اخوتنک علل عداوتی درکه جمله‌دن بریسی

حذر ایله کوکل عقاربدن (اقاربدن) — غافل اولمه صقین عقاربدن
دایم اولمز بلای ضربت نیش — مستمر در ولی عداوت خویش
دار دنیاده اولمیه آفات — جانه علت بتر بنو العلات
بلکه حصمک در خصم دیدکک — زهر ایچوره سکا عمن یدکک
حسد ایلر کماله ایرسک اکر — فرح اولر ملاله ایرسک اکر
هم دوکر طاملمه هم اغلمه دیر — قطع ایدر وصلی عقده نعلمه دیر
غم ویررسا که غمکسار اولنه — سم ویرر کلشنکده مار اولنه

آز

از کوریمه کوزینه چوق کلمک — چوق بلا اولراکه آزالمک
برکمک کیم قریبی اولمیه یار — وطننده غریب اولور ناچار
خرم اولدر که خوشی یوق اکمک — خویشدن دلده ریشی یوق اکمک
منکر نیک اکر بو غصه‌یه‌سن — نظر ایله کوکل بو قصه‌یه‌سن
بلبل باغ قصهٔ یوسف — درکه اسباب غصهٔ یوسف
برنیجه دفعه واقع اولمشدی — اخوتی کوکلی کینه دولمشدی
بری بودرکه روز عید اولدی — فرح وعیشله جهان دولدی
دولدی کنعان دیارینه شادی — حله‌یله بزندی شمشادی
خوبلر زین اولندی زیورله — لعل و یاقوت و در و کوهرله
کیدی کل یوزلو کلستانی — حسن و حلقکه بزندی بستانی
چونکه زین اتدی یوسفی یعقوب — دولدی اطرافه رشکله آشوب

سنبلی سایه ایتدی لالەسنه	شانه اوردی قچن کلالەسنه
طرەدی دیو دی کلابیله	اوردی کافوری مشک نابیله
صلدی کیشینه مسلسل ایدوب	نرکسنی نازله مکحل ایدوب
اول قمیصی که کیدی ابراهیم	کاش اولدقده آکه نار عظیم
امر اولوب جبرئیله حضرتدن	که کتورمشدی آنی جنتدن
ویردی اکنینه یوسفک یعقوب	کیدی ضوانه دوندی اول محبوب
کمرین چون قوشندی اسحاقک	قلدی عقلی قلجه عشاقک
الا اخوانی پرحسد اولدی	نه حسد هر بری اسد اولدی
دیدلر چونکه اصلمز بیر در	جنسمز بلکه فصلمز بیر دور
نیچه حق ایرشدی اشبو تکریم	که اتامز قتنده اولدی کریم
بونیجه اولدی قرداشیله عجب	اولدلر آتموزه بزدن احب

چون

چون قودی پیشنه انی سودیکی یمین	اولدی انک اشی ضلال مبین

قوله تعالی اذ قالوا لیوسف واخوه احب الی ابینا منا ونحن عصبة ان ابانا لفی ضلال مبین بر علت داخی عصای باغ جنتدر پیک وحی رساله یوسفه کرامی

ایچون کتوردی

خبر راویکی فسانه بودر	حسن بر دخی بهانه بودر
دیرکه صحن سرای یعقوبی	بر اغاج ظاهر ایتدی چون طوبی
حضرت خضر کیبی خضرپوشش	اهل دم کیبی حال وجد خروشش
سایه سینک هواسی آب حیات	قامت یار کیبی خوش حرکات
دلربالر مثال قامتده	اولیا کیبی استقامتده
ال کوترمش دعا ایچون بوداغ	برکنک ذکره دیر نور دماغ
بونجه حسنیله انی رب حکیم	ایتدی بر خوش کرامتیله کریم
اوغلی وغسه رسول کنعانک	بر بداغی بتردی هم انک

اکه نشو و نماده همسر اولب / عاقبت قدنه برابر اولب

بصته او غلن بلاغت ایچی / آلوریدی او سبزه گون طبیعی

امر حقیله اول درخت بلند / ویرمدی شاخ یوسفه مانند

قد یوسف مثال زیبا شاخ / بلدی بیتسر اولمدی گستاخ

ویدی بر کیچه آتشینه نهان / ای نشانه نه قتنده عالی شان

دلسک نوله رب غرتدن / بر عصا ویر باغ جنتدن

بکه محنتده یار اولسه / غصه وقتنده غمگسار اوله

مرنه پرده که خنگ سار اولسم / اخوتم اوزره سرفراز اولسم

طوتدی یعقوبک نیفک تسورنی / حفظ طوتدی تضرعی لورنی

بیک وحی ایردی ملک ستر مدی / که کتوردی عصا بر جددن

کورمش زخم تیشه ضرب تبر / نه شجر دن نه آهن و نه حجر

[illegible]یدی بو تحفهٔ آلهی در / بندینه فضل پادشاهی در

یوسفه ایردی چون بو قوت دست / اتدی پشت حسود غصه شکست

تیر اولدی جگرلرینه عصا / دکن اولدی نظرلرینه عصا

اول عصا دکن حسد نظرین / هر بری مکره باغلدی کمرین

بو علت یوسفک کعبهٔ جمال و جودنه کواکب شمس و قمر سجودی در

[illegible]چه رازیکه ذکر اولمیه آن / محنت درده یار اولمیه آن

شغله سری که سر جلالت اولا / سری اظهار ایدن ملامت اولا

فکرنی ذکر ایدن نگار اوله / آشکار اولان شکار اوله

چونکه اولا زبان شمع دراز / تار اولور مجلس ای گکمه گاز

غنچه مستور اولدکجه زیبا گل / غنچه خاطر روانه نه کل

اول قفص بند مرغ وحشی دور / مرغ وحشی قفصده بخشیدر

چون مقصدن بو و خیلی لحجاب جمال   انی کیم طوته حفظ ایده هیهات
چونکه سرو اولدی اول نهال   عمر ایامی اولدی اون ایکی سال
حینی آهنک اولدی چاره مے   قول ایدندی نجوم مهر و مهی
انو کیچون دوشنده اول دلبر   کوردی اون بر نجوم شمس و قمر
بنده کیبی ایدرلر اکا سجود   کوریجک آنی اول لطیف وجود
کلدی لطفیله شمع خندانی   کوردی یعقوب طکلدی آنی
آجدی چون کس کل سیرآب   اتدی آنا سونه حکایت خواب
دیدی یعقوب اکا که جان پدر   شمع خندان خانه دان پدر
خوبدر خوابکی عیان اتمه   اهل دستانه داستان اتمه
دیمه اخوانه خوابکی زنهار   خوابدن فتنه اولمسون پیدار
حق تعالی سنی کزیده ایده   صدف عالمه فرید ایده

خواب

خواب تأویلن ایلیه تعلیم   اولاسن بو کرامتیله کریم
سکا اتمام ایده نعمتنی   که میسر قلا رسالتینی
بو شرفده تمام اولا نیک   نیته کیم ایلییدی جدنیک

قوله تعالی وکذلک یجتبیک ربک الآیه

یوسفه دوشدن اولدی بونجه تعب   غیرتینه دخی دوش اولدی سبب
خوابدن کوردکی صفا و جفا   عاقبت خواب اولدی جمله اکا
بلکه خواب ایچره کوردی اول خوابی   عارف اولمز بو قصه دن آبی

اخوه یوسفک بربریله مشورت ایدرلر اول نور دیده یعقوبدن دور ایده لر

پرده رازی آچیه سر قدر   نه قدر قادر اوله بشر
چونکه سوق ایده بر ایشی تقدیر   انی عوق ایده بیلمی تدبیر
اخوتی چون بو خوابی کوش اتدی   اسد اولدی حسد خروش اتدی

۳۱

جمله‌سی طعن ایدوب دیدیکه پدر / ایلمز اولدی فرق نفع ضرر

اولدی طفله طفیل مسکین پیر / الدادی اینی زیور تزویر

اینانوب اول دروغ درو غینه / کوکلنی تتبع ایدر فرغینه

رغم ایدرکه رفیع قدر اوله اول / آسمان کماله بدر اوله اول

اهل عزت اولوب جود ایکن / بزه لازم اولا سجودی ابنک

بزنه یوز بلکه آما در یله پیر / قویه‌لر پایه‌سر بزه بسر

بزاتا موزه خادم اوز او دکل / خدمتینه طلا زمرا و دکل

کوندوزین بازیده شبانی بزبز / کیجه دارندن پاسبانی بزبز

دشمنه قصد ایدرسه لشکر بوز / دوستلره آره سنده مخبر بوز

دومیز اندن بکر دروغ صریح / نودن انی نیچون ایدر ترجیح

کلک انک اشنی بتر لوم / یه بلاک ایده لوم بیتیلیم

وجه اودرکیده آره بولنمیه / تا سیزه خالی قاله وجه یدر

سعی ایدوب پیه فنا دی طارح اولک / کعبتون اول عسکر قوم صالح اولک

دیدی شمعون که الدورک آنی / حیله سندن خلاص ایدک جانی

اولدرک تا که ظاهر اولمیه راز / دیمیه حال کوزی هر غماز

دیدی وچپل پندوی اشدک / اصلکز دینه وشر اشایدک

نه قدر فتنه ایده اوغلانز / نجه قتل ایده سز مسلمانز

قصد خرخود بو درانی سوروز / بو دکلدر دوکا وز اولدوروز

ایلدوک آنی برمغاره یه دور / قلسون اول یرده بیکس و مهجور

اولمسون شدتدن ایروسایه اکا / اولمسون تبدن ورکه اویه اکا

کرک و روباهله قرین اولسون / همدمی آهله اینن اولسون

اولمسون غمدن ورکه اینده یمک / بولمسون نان مسکر که قرص فلک

کوچک براکی کوریجه حالتله — اولور آنده بلا و شدتله

تیغموزه بولشمدین جانی — گیرا اولور تیغ مکر و دستانی

چون یهودا بو قولی گوش ایتدی — شفقتی بحر دلده جوش ایتدی

دیدی قتل ایلمک انی للتله — یکدر اولدرمدن بو حالتله

تشنه و آج اولمدن آدم — دشنه ضربیله اولسه یک بردم

کلک اولدرمک انی چاهه — چاه ایچنده فغان و آهه

شاید اولا قضایله سنره — کاروانک مشقه منزلکاه

بولالر اول یتیمی چاهه — اولمدین محنتیله آه

بولوب آنی بشارت ایلیلر — دورمیوب سیره سرعت

یا اوغول ایدنالر آنی یا قول — بزضعایله قاله و زکیده

پدراندن کسه چو پیوندی — مهرله آکه غیری فرزندی

جمله

جمله عهد و قرار ایلدیلر — بو ایشی اختیار ایلدیلر

حضرت یعقوبدن یوسفی اخوتی بهانه و لعبه التماس و صورت لعبده لباس اندوکلری در

کینه ده کم اوله صافی کوکنر — صافی کوکنر کلور اکا

هر نه آدم که پر کدورت — جمله خلقی کدورت اهلی بلور

ظاهر احوالنی کوزتمه ار — باطنن کورکه وارسه نظر

نقش آدم در و نیدر ای یار — صورتی لوحی ساده دیده

چین سحر طور با اخوت بو — دللرینی بر جدا اوخوت بو

خرده ان فتنه جوی خورده — صورتی آدمی و سیرتی

همتی انکلاقلر اولی یوم — آچلا چشم فتنه قلیه نوم

برایده بر الدما غمده ولالانی — بغلیوب ظلم و حیفه بللرنی

بو فقیرین ده وابو ده — کلدیلر جمله حضرت پدره

طوردیلر قرشو پای خدمتله
سوز قپوسن آچوب بلاغتله

چهره مهری اساس ایلدیلر
خشمه حلمی لباس ایلدیلر

سوزی سوق ایتدیلر مناسبته
عرض شوق ایتدیلر مصاحبته

دیدیلر وقت سیر صحرادر
صحن صحرا اطلو تماشادر

یری تزیین ایلدی بهای بهار
بندی کوکده کواکب ازهار

نظر ایتسه عبرت اولدی جهان
نوله یوسف بزملر اولسه عیان

کوکل آچماغه چون چالدی چیچک
قوقونور روزکار صونون اول کوچک

نیچه بر اولمه غنچه وش مستور
کل کبی کلسون اکه ویره سرور

بزه نیچون آنی اینتمزسن
اکه بر خیر صانه ضم ایتمزسن

کوندرلرکه انوکله کیدهلم
کور قیون کودهلم ادیون ایدهلم

شکرین کاه شیر نوشین ایدهلم
کاه که بستر [illegible] ایدهلم

سرو

سرو اولمه روان قلانچه
سیر ادالوم صو کیبی پانچه

صید ایدهلوم که آهوی خرکوش
وحشتی کیده ایده سیر وش

تا تفرجدن اوله خاطری شاد
خانه حبسدن اوله چون آزاد

چشم کوزک کله کورنه عجب
کوکلن اچمز نه که لعب طرب

دیدی یعقوب بویلک بو سوزی
دلمن دور اولا کوزومه بو یوزی

کورمیسم جمالینی بر دم
تار اولور چشمه رخ عالم

بکا انسز نه جان کرک نه جهان
تنده صحت اولورمی اولمسه جان

کوزومه نور او دردلومه سرور
کوزومی المسون خدای نور

قورقرم غفلتیله بازیده
کیده سز سز او قاله یازیده

قوردلا چاتمک قوزوجغنی
حسرتی یاقه سینم او جغنی

اکری انلاره سوزده چون قوردی
صنه پسن اغزیه طش الدردی

قوله تعالی لیحزننی ان تذهبوا به واخاف ان یأکله الذئب

گرکدن خوفنه اننک حکمت / خواب گورمشدی قورقلو غایت

بلدیکم عین اولیریه عیان / بیه مثالی اولیه آفت جان

خوابده گورمشیدی یوجه طاغ / قله‌ده کندی‌یه فروغ فراغ

یوسفی گوردی قعر وادیده / اوینیر ایکن صفا وشادیده

اون قدر قورد اکا پیشه ایلر / ضایسن لقمه در قیشدیرر

قصد ایدر کندی او آرایه کله / یوسفی المرک الندن آله

فتح اولنمادی چون درمان / پیریلدی یوسف اولدی نهان

اویانب چونکه خوابمش کلدی / حقه شکر ایتدی حق ثنا قلدی

دوشده طوشش اولسه بر بلایه کشی / ومنت اولرا اوینیه اشی

ابن عباس دیدی اسرائیل / بلدی چون خوابنه نذر ایتدی او ییل

یوسفی خسته ایدی اول خفته / نیچون راضی اولدیمی جرتنه

دیدی حقدن تجین که کلسه قضا / بصری آدمک اولور اعمی

بویله ویردی جوابی چون یعقوب / گوش ایدوب آنی زمرهٔ آشوب

دیدیلر اولمه ای پدر غمناک / بز میلا اولیجق اکه چه باک

سن بلورسن بزم شجاعتمز / قوت وهیبت وصلابتمز

ضربمزدن پلنکی لنک ایدرز / حربمزدن نهنکی دنک ایدرز

دیو طوتسا بزمله کرکشتی / مشتمزدن دوتا اولور پشتی

نجه کرک اولسه شیر مردم خوار / جنکمز کورسه کربه‌دن اوله خوار

بزکه بر قوم اصلمز یکسان / بره قورد آنی بیزه اوله زیان

بر بریمزدن آقتیلر قانی / جملمزک ضعیف اولور جانی

اوقودیلر بورسمه چوق دستان / الا دستوره اولمدی درمان

رومی التماسی یوسفه دوندقلریدر وانک وسیله‌سیله اجازت یعقوبدر

چونکه یعقوب اولاره ویردی کوری　　یوسفه طوتدیلر یوزینی ویدیر
دیدیلر موسم بهار اولدی　　مرغزار ایچره مرغ زار اولدی
کل عروسین قدرت ایلدی زین　　نرکسه حسن اولدی قرهٔ عین
دوزدی آل و آله دن تتق لاله　　دیزدی یوزه آغ انجودن ژاله
سوسن اتدی چمنده عقد زبان　　دلدن ارماتیه عروسهٔ یازن
جون جمال سعیده دوندی صعید　　اولدی سعی ایلین صفایه سعید
اچ کوزک طوریو قارزخوابکدن　　نرکس اچلدی ترابکدن
کنجیکن کنج کیبی اولمه نهان　　کل کلستانه کل کیبی خندان
سیر ایت ای سرو روان اولدک　　کهنه عالمده نوجوان اولدک
سنی لعبیله یوتمدی بو جهان　　عیشله لعبتیله سور دوران
آچ تفرج کوزنیی که کاسی　　کور بو اثار رحمت اللهی

۳۸

اول قدر اکدلر تماشایی　　خاطر یوسف اولدی صحرایی
سیر بری یونجه درلو قید ایتدی　　لعبله اول غزالی صید ایتدی
یوسفک جام قلبی صافیدی　　کرمی و وفاسی وافیدی
بونلرک سوزلرینی صندی وفاق　　اکلمادی بونلرده حقد و نفاق
جلوه ایلادی طوردی اول طاوس　　واردی یعقوبه ایلدی پابوس
دیدی ای بحر لطف کان کرم　　شمع خندان خاندان کرم
طویلدک خلقی خوش شفقتله　　بنی شاد ایت بو کون اجازتله
مرتعی اخوتمله کشت ایدهیم　　اوینیوب سیر کوه دشت ایدهیم
دیدی یعقوب اکا که جان پدر　　غصه ده شادی جنان پدر
سرو بالا ایله سایه بنی　　کتمه لطف ایت قوما بلاده بنی
اولمه ای نوری دیده دیده مه دور　　تا طولاشیمک سریری سرور

اول قدر لابه ایلدی نوبتکار
ویردی یعقوب اجازتی ناچار

یوسفک سیرنه جو ویردی
اتدی جمعیت بلایه صلا

سر قضا کیم اولا مراد نکار
اکه عاشق رضا ویره ناچار

دلبرک چون مرادی اوله فراق
فرقتیله صفا سورر عشاق

صفت شب و فرقت و دل آشوبله زاری یعقوب علیه السلام در

چون نیه نورد ویدی گردون
اتدی خلوت سرای شبده سکون

ینه بر یره کلدی عاشق یار
بری گلزار و بیری بلبل راز

یاتدی یعقوب اوکیجه یوسفله
اتدوکی وعدیه تأسفله

یومدی ایکیسیده کوزلرنی
اوردلر بربرینه یوزلرنی

برینک عقل و فکری صحرایی
بری کوزدن اقتدی دریایی

برینک سیر چون کوزنده سهر
برینک هجری چون دلنده سحر

٣٧

بری پرشوق لعبت سیران
بری دستور امزه حیران

بری دیروا فراق قرة عین
بری بلمز ندر حکایت بین

بری ایدر که شب دراز اولدی
بری دیر عمر کیبی آز اولدی

صبحگاهه بری نگاه ایلر
برسی فرقتیچون آه ایلر

بو یکا جمع اولوب برادرلر
جملسی خشمله پر آذرلر

شادلقدن قموسی اتدی خواب
قهر ظلمه ایدرلردی شتاب

طلو سوزه چو یوسف آلدندی
بونلرک اتمکی یغا باندی

صفت روز و یوسفک سیرانه سیران چاه اخوانه گیردوغیدر

کیجه گیدی چون ایردی وقت سحر
مصر و خاور عزیزی ایتدی سفر

عزم صحرا ایلکوب اتدی
لعب کوندن کونه فزون اتدی

عکس یوسفی دوشدی گردونه
اولدی آلوده دامنی خونه

چشم یعقوب کبی هر اختر | جور دوریله اولدی پر فر
طوردی یعقوب جامه خوابندن | آه اتدی فلك شتابندن
برزا غلادی قوجدی یوسفی | ایلدی زینتی تكلفسنی
سنبلن یوردی ماء ورد ایله | اویدی اغلادی آنی درد ایله
اول لكنده یو دیكه جبرائیل | الدی جنتدن اول زمانكه خلیل
ولدی اوغلن ایلیه قربان | قوچ فدا اتدی حضرت رحمان
لكنی الدی كلدی جبرائیل | اكه آقتدی خون كبش خلیل
انی صقلردی آل ابراهیم | اكه حرمت ایدرلردی عظیم
قودی یعقوب بیس جون لكنی | تا یوزه اندی یوسفك بدنی
لرزه ایلادی اول لكن ناكاه | انی یعقوب كوروب ایلدی آه
كوردی خیر لرزه لكنی | خوفله لرزه اتدی جان وتنی

دیدی یارب سن اوكردكاری | بندن آیرمه سو كلو یاری
یوسفك سنبلینی یغلردی | بغری یاغنا رید وب اغلردی
یغلدی اول یغیله كیم جبرائیل | كتوروب در شوردی اسماعیل
زلفینی مكحل اتدی انك | زینتینی مكمل اتدی انك
كلی اوزره صلوب كلالیه سنی | قوقدی دم كلیله لالیه سنی
دیدی ای چشمه ضیا یوسف | یوره كم دردنه دوا یوسف
اول زمانكم خلیله جبرائیل | آلدی كلدی فدای رب جلیل
بله كتوردی بر قمیص كریم | تاكیه آنی ابن ابراهیم
یشده سن كلوبكی اسماعیل | انی كیدرمشیدی اكه خلیل
بن دخی یشده اولیجق اوقدر | انی كیدرمشیدی تاكه پدر
دلشیدی بكا براوغلك اولا | كه جهانه جمال وصف طولا

بکه سیماده اول ولا مانند / جمع ایده نیچه خلقی اول فرزند
شبه آدم اولا صورتده / بدل اولا خلیله خلتده
نوحه نوح حکمت ادریس / جمع اولوب انده خلقه اوله رئیس
احسنی ولیسردر اول بشرک / آدنی یوسف ایلک اول ابرک
دلرم سنده کی او پیرهنی / کورین بر دم آنو کیلیه سنی
بلمزم بر دخی کورمیی یوزنک / بر دخی کورش ایدمیی طتلوسوزک
کیدی یوسف قچن او پیرهنی / حورطعن ایتدی صورت حسنی
حق نه خوش طالع ایلمش انی / اولدی جان مطلع کریبانی
جون صرندی زدای اسحاقی / اردی فرقینه دولت باقی
بغلدی بیلینه او بندر اصیل / المریکم قوشندی اسماعیل
کیدی یوسف چون اول لباسی تمام / اولدی طاوس جنت اکی غلام

حسن

حسن آدم زیاده اولدی اکا / مهر عالم فتاده اولدی اکا
بعضی اویدی دیکه اسرائیل / قویدی بر هیکله قمیصی خلیل
دقیدی یازویی یوسف آنی / کورمدین غیر اهل پنهانی
دوزدی نادین جکرکباب بیله / صولدی یولن اشک آبیله
اولمیه بوندن اوزکه مشکل دم / آنده یارندن ایریله آدم
فرقت دوستت آفت دلدر / حسرت دوستت بحر قاتلدر
یوزنی بینه دردی کل یوزنه / دیدی ای نور اولن یوجان کوزنه
ای یوزی شعله چراغ بدر / خال خدی فراق داغ بدر
سکه پند ایلیرم انی کوش ایت / علم وحکمت شرا پدر نوش ایت
هر ایشکده خدای یاد ایله / خاطرکی یادیله شاد ایله
حق دخی تاکه ایلیه سنی یاد / آشنا اوله ساکه اولمیه یاد

قلبکی اتمه بر نفس غافل
غافل اولمق خطادر ای عاقل

دیدی بونی کلپه بر بلا ناگاه
حسبی الله لا اله سواه

اوقودی بونی جدک ابراهیم
گلستان اولدی اکا نار عظیم

هر که حقدن طلب قلور یاری
اکا بردوسلام ایدر ناری

هر که اول حقه جان ایدر تسلیم
اکا قربان اولور فدای عظیم

بن او دشمن سنی گوزم یوری
سندخی دایم آک بو مهجوری

خنده سنسز بولنمیه بنده
سندخی بنسز ایلمه خنده

دوستدن ایر وسر که خنده قلور
دوستلق شرطنی اوقنده بلور

چون بو پند و نصیحت اولدی تمام
دوندی اوغلنلرینه اتدی کلام

ایلدی هر برینه بر نهایی
که بو گلزارک اولمک ازاری

گلک ایلک قتمده عهد یمین
که اولاسز امانته امین

که اول حقه اعتماد ایدر
حق انی محرم سر ایدر

نظری یوسفمدن ایرمیز
گنده و گوزدن آنی ایرمیز

چون سلامت کتوره سز قیمتمه
ایرشه سز دعا و همتمه

صیقنک نارسیده یوسفمی
گوزدک نور دیده یوسفمی

گل در اندامی خاردن صیقنک
خاطرینی غباردن صیقنک

ولدی چونکه سرو سیرانی
تازه طوتک گلسنجه تا آنی

دیدیلر بز اکا هوادارز
صحبت و صلنه خریدارز

سکه مهری انک چو غالبدر
بزدخی سومک انی واجبدر

هرنه کم یارک اختیاریدر
عاشقک اولدخی نکاریدر

گرچه ظاهرلری صداقتیدی
اله باطنلری صد آفتیدی

یوسفی الدیلر چون ایلیوب آل
نیجه مکر که دوشدی صنعکه غزال

دیده قرشو مهرله آیینی
بربرندن چکشدی اخوانی

کمی مسکن قلوز انکا وتیشی   کمی اوپرکیم ایلر آغوشی

قلدی یعقوب هجرله نالان   جانی ار دنجه تن کبی نکران

یا قوب انکا ویردی جان پدر   کل خندان کلستان پدر

سنی بندن قضا جون ایتدی جدا   دلرم کیم رفیقک اوله خدا

کتدک ای غمکسار قلب حزین   قلدم آه و غمیله بن مسکین

الوداع ای جمال بستانم   الوداع ای عزیزی کلستانم

تا طولینجه دیده دن اول ماه   آهله نالیله ایتدی نکاه

کتدلر یوسفیله اخوانی   بر کیجه منزل کوتردلر آنی

دامن دشته بصدلر چو قدم   جور ایلینی اوتدلر محکم

کوتررکن اول آی دایه کبی   صلدلر خاره یره سایه کبی

اندرب ای وحش شفقتدن   ال چکوب جملسی عاطفتدن

چکد

چکدیلر موزه سینی پایندن   آلدیلر بر قمیصنی آیندن

اول که کل اوزره بصمزیدی ایاق   سوردیلر خاره پا برهنه ییاق

ایلریکن ایاغی کلدن ننک   اولدی خار ایچره خونیله کلرنک

خاردن اولدی پای صد پاره   لعل کون ایتدی سیمکن خاره

یوسف اوغلنجق اولمغن اولدم   سیر ایدردی صفا ایله خرم

کزمکه او نیماغه طویمزدی   بو ملکک نیتنی طویمزدی

یورمکه چو قلمدی چاره   دلدیکم اوتوره برپاره

اوردیلر کل یوزینه پنج انکشت   نجه انکشت کرزه بکزر مشت

سروینی سایه وش سوریرلردی   جون کرو قلدوغن کوررلردی

سوریلیون جور ایله آنی یمان   که سوررپی کناه و یرمز امان

کجه املارینی هم قفاسینه   دوقنوریدی نجه کینه

بولسون اول آدمک قفاسی شکست
که قفایه جفا ایله اوره دست

جون یانیجه انک کدرلر ایدی
هر بری کوشمال ایدرلر ایدی

طولسون انوک قفانی سرکوشه
که یاپیشور جفا ایله کوشه

قیجسه پیر ینه طوتته دامانن
جور ایله طوتب کریبانن

ایلر ایدی قبایی کل کبی چاک
تا که خاکه دوشردی اول کل پاک

ملک عالم اودم خراب اولدی
که انک کل یوزی تراب اولدی

صغنب هرکمه که قاچردی
یوزنه یوز درغم اچردی

اغلیوب هرکمک که او یدی دیزین
کلدی قهر ایله بیره دپدی یوزین

لاله خدی غریق خون اولدی
طاقتی قلمدی زبون اولدی

تشنه ایکن لبنه حوض جنان
تشنه لکدن قرودی قلمدی قان

جان کبی بسلدیکی ابی پدر
جاننه دشمن اولدی تیغ و تبر

بولمدی جون بولرده فوق و امان
ترسندن روانه اولدی روان

دیدی قنده سن ای پدر قنده
کور جکر کوشکی کلوب قنده

اول کلی کیم بتردی بستانک
یغوب اوستنه بونجه احسانک

قومدی ار جوری تاب عتاب
صورتنده انک نه رنک و نه آب

قانی مستوره طوتدغک غنچه
قانه غرق اتدی ضرب اشکنجه

چمن لطفنک نهالینی کور
باد جور ایله دوشدی حالینی کور

شمع کیم مجلسوکه نور ایدی
خنده سی سینه که سرور ایدی

قصد ایدرلر آنی سوینده وره لر
اریدوب باغنی کوینده وره لر

بو جفا ایله اول یورکلری سنک
کتدلر یوسفیله اوج فرسنک

نوروب اول ماهی بی قصور و کناه
تا لب چاهه کلدلر نجه چاه

اول ماهی بیگناه چرخه اتدقلریدر

چرخ گردون کج دون پرور　　نیجه پی سر قنده سرور

نقصه تحسین ایدر کمال عتاب　　قبح تزیین ایدر جمال خراب

زحلک منزلینی بام ایلر　　امر نه نیجه سعدی رام ایلر

مهر و ماه اولدیغچون اهل جمال　　برنه نقص ایدر برینه زوال

برنی گونده قعر چاهه اتر　　بری سر شب گل سیاهه بتر

اولکه ایلردی همچو گل خنده　　گل دوشندی دم اولدی گلخنده

ای نیجه اهل جاه چاهه دوشر　　خانکن خانه سیاهه دوشر

نیجه زیبا غزاله آل اتدی　　گرگ خونخواره پایمال اتدی

ارض　و آردی بر چاه　　دل ظالم کبی درونی سیاه

وهینی بکر زار ده قمنه　　دوشسه آدم هلاک اولردمنه

نیجه دم سم هواسی یا دسموم　　ایده جسمی اگر پولادیسه موم

نقطه

نقطهٔ غم مدار دوری اتنگ　　دور اندیشه کبی عور انگ

پرکدورت محیط مرکز دور　　پرعفونت هواسی چشمی شور

اچنه دوشسه چشمهٔ حیوان　　اول عفونتدن اوله آفت جان

یوسفی تمغیچون اخوانی　　کورچک کی یلندیلر آنی

یدنه دست جفا اوزتدیلر　　یعنی عهده وفا گوزتدیلر

یلوروب ایلدی او گلزاری　　دوندی نسرینه تازه گلزاری

تیز اتدکجه ناله آهنکن　　دخی سخت اتدیلر دل سنگن

گردلر سنگ جهانده طشدن اشد　　استه اول قلبی کم بتوردی حسد

گاه اولر سنگ یاسمین تنه　　انجع اول سینه کبر و کین تنه

یلوروب اول نگاره اغلریدی　　اوشوب انلر الینی بغلریدی

برنوله الیوب اتوک دکن　　بغلدیلر اکی کمش بلکن

عاریکن کنابدن اول جان حلّدن جبّستی اتدلر عریان

دویلمزیکن حریره اول کل تن مویدن دلربلینه رسن

جهلدلر قعر چاهه چون انی برجفاکار کسدی اوزغانی

دوشدی چاه ایچره چون او عالمتاب صنکه خرشید اولدی منزل آب

آبدن طشره طشره ویردی پکر انوک اوستنه دوشدی چون قمر

اغلدی انوکیله مر احجار ایکلدی دردله در و دیوار

بخت سنکینی کر اول حجرک کان اولدی انوک کبی کهر

روایت

بعضی اوی دیدیکه اخوانی آتدیلر قعر چاهه چون آنی

اولدی ده بو رسمه چون بیداد قویدی کوکلره ناله و فریاد

یوزاوربر ملک دیدی یارب ایرمسون یوسفه زیان و تعب

چونکه و حانلردن اولدی جدا امر حقیله ایردی بیک خدا

دوشدی عزتیله پاینه پر قعر چاهه انجه اول کل تر

اوردی دیوار چاهه سم پرتن تاکه دفع اتدی شور و شرن

واسع ایلادی نجه و سنک یوسفک قلبی باکم اولمیه تنک

اتدی شورابنی شراب شکر کلی کل اولدی طپرغی عنبر

نورله طولدی و شر اجلدی حار قلمادی کلشن اولدی

اوردی بازوی یوسفه الینی کوکلوکی الدی اجدی میکلی

انی کیدردی جون او پاک تنه کلی پیراهن اتدی یاسمنه

یوسفه سویلدی کرامتله کوکلنی اجدی چوق بشارتله

دیدی ای نور خاندان خلیل سکه اتدی سلام رب جلیل

دیدی حکمو که انقیاد السون جدیوینه اجتهاد السون

رنجه صبر ایلیوب کنجه ایره / هرکه گنج استریسه رنجه ایره

هرکه کم اولا نصیب ایدرم / اکه اول بلا نصیب ایدرم

صبر ایدرسه اگر بلالره / گوستررسه رضا قضالره

غنم حقی ایدم آنی عزیز / بو بلادن خلاص ایدب آنی تیز

ملک مصری اکا مسخر ایدم / نیجه ساداتی اکه چاکر ایدم

اوله محتاج نیجه صاحب تاج / کله دشمنلری قپوسنه آج

ایریچک بو بشارت اول آنه / ایتدی جاندن توکل الله

حقه هر کمسه کیم توکل ایدر / حق انک حفظنه تکفل ایدر

بو بلادن اولنجه جان خلاص / اولدی روح الامین همدم خاص

قدمنده دوزلدی سنکله جاه / بری محراب پیری بیت الله

انده صدیقی تا نماز قلا / بی نیازی اکوب نیاز قلا

قدم اهلینه منزل اولسه خرآ / مجلس ذوق اولریا خود مجرآ

پی قدم هر نه یره بصسه قدم / یقیلرکرا اولورسه باغ ارم

یوسفه اخوتی لب چاهدن دهان اچوب اول درخی انلره زبان حکمتله جواب ویردوکی

خاص قدرین نه بیله هر عامی / ذاته تمیز چوکوزلر اولان اعمی

بلمین عندلیبی سرچه صنور / ترک بلوری کوره صرچه صنور

قصهٔ یوسفی روایت ایدن / اخوتی جورنی حکایت ایدن

اول قدر حق تعدی نسبت ایدر / کیم اشیدن کمسنه نفرت ایدر

کوش ایدرسک نصیحتم ای یار / سوء ظن اتمه انلره زنهار

اول اصحاب ذولتیدی لر / صکره اهل نبوتیدی لر

شمع جمع کروه اهل یقین / قطب یونانی شیخ صدر الدین

دیدیکیم وارث کمال نبی / حضرت شیخ اکبر عربی

علم حقیله عالم اولمشدی — قدرتک حکمتینی بلمشدی
براشی بلمینجه وفق قضا — اول اشه اولماغه ایلمزدی دعا
چون ولیه بلینه سر قدر — بلسه اینی سینه عجبمی اگر
نور علمیله زین ایدن جانی — اکی قسم ایتدی اهل عصیانی
اولکه بلدی قضایی ایتدی قبول — واصل اولدی کمال طاعته اول
دیدی بعضی وات قصهٔ چاه — قعر چاهه اتلدی چون او ماه
لب چیدن هان اچوب شمعون — ایتدی برقچ عتاب ناموزون

خطاب شمعون علیه السلام

دیدی الحمد لله ای کذاب — که بزی ساکه ایلدی غالب
بزه اول دم ایرشدی فتح ظفر — که سنی گورمز اولدی چشم بدر
چون ایرشدی سکا بو طالع — اول یلان وشش قیقی اوله حدد

صوڭرا نکرجه اهل ذلتدر
ذلتی معنیده اطاعتدر

بلدی شمعون نه که دور زمان
اول زماندن حکایه قالدی همان
بو جهانه بر حکایه در ناقل
ایو فاسون حکایتن عاقل

نه قدر شعله دار اولورسه دروغ — ور خرابینه ذره دکلو فروغ

جواب یوسف علیه السلام

ایشدوب بو عتابی اول مغبون — دیدی الحمد لله ای شمعون
منتم چوقدر لطف یربه حمدن — فارغم یوزه گوزه بقمقدن
جانه یکدر بلایی حدت جاه — ایلمکدن عدو یوزینه نگاه
نام انوک که اولیادن اوله — دایما بخششی بلادن اوله
گهر گنج حق بلا اولدی — هر کشی صنمسون گهر بولدی
اکه کم بو بلا موروث در — صبره یوز طوتمسه مخنث در
سودکینه اوکم عذاب ویره — صابره اجری حساب ویره
چون اشتدی بو حکمتی شمعون — اولدی حقد وحسد دلنده فزون

قال الله تعالی انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب

خطاب روبیل علیه السلام

دیدی ویسل کر یلان دوشکی	که نجه مشکل ایلدی اشکی
هر کشی کم سوزنده کاذب در	اکه ذلت بلاسی غالب در
بن که روپیلم ایلرم ایمان	که یلان در سوزک بو دشنده
سنده نه حد اولا یانچه وجود	سکای کون بلید زایده ساکه سجود
سوز یوزین یوسف اندن ایلدی هیچ	نکته سینه جواب ویرمدی هیچ
دیدی ویسل اکا سوزک یوقمی	یوز جوردک سوزه یوزک یوقمی

جواب یوسف علیه السلم

دیدی یوسف که طنمق حقدر	طنمق جون جواب احمقدر
سنکه اولدک جهانده صوبین	اکلمادک بو معنیدن مسکین
بعضی ذاته عنایت ایله معین	طفلکن ایلر اهل علم یقین
کورمیسن که جدم ابراهیم	طفلکن عالم ایتدی انی علیم

راست قولم ندکلو کوچکسم	اوشباسن دم اوله کر چکسم

خطاب لاوی علیه السلم

دیدی لاوی یلانده شوکه	کسند نوز عمکده نیدی اوله عجب
کربو بیته عزیز تخت اولسن	برج شوکتده اهل بخت اولسن
سنی حق ایلیه امیر جنود	ایده ورسا که بنده‌کینی سجود
ایرمدک اولدمه بحمد الله	منه‌نک جاه اولدی اولمیدی جاه

جواب یوسف علیه السلم

دیدی یوسف اکا که ای لاوی	اولسه قلبکده مرحمت قاوی
نیچون بو تاب اچینه صلمزدک	بیندروب آب اچینه صلمزدک
اولدی قلبک ولی حجردن اشد	بغلدی سد طریق مهره حسد
سنی یولدن چیقه ردی چون ابلیس	قول تحقیق ایلدک تلبیس

سوڭمكدن حسود محسودن — طلكمی مذموم صنعه محمودن

الكين رب منتقم حذرين — ياد ايدرمی وصيت پدرين

سزه مكر خدا نصيب اولدی — بكه تنكر بلا نصيب اولدی

صندوكز بكا بلا اوله‌چاه — بولدم انده صفای انس الله

نار كوزا اولدی بكا آب حيات — طولدی نوريله بقعهٔ ظلمات

اولكه طوتدی قضايه دوی رضا — ابرو اولر اكه نار قضا

سزه بخت نصيب اولدی
بكا ذوكس آخذ نصيب اولدی

خطاب يهودا عليه السلام

چون يهودا داده وآردی شفقت — ديدی ای ول ماه مهرله خلوت

ای پدر صحبتندن ايرو يتيم — اخوتی ظلميله صغير ويتيم

منكسر قلبلك ندر حالی — بولدی مجروح جسمك احوالی

صولدك ای غنچهٔ نارسيده يكين — اندلرماره نور ديده يكين

دشدك

دشدك ای كنج مارمور اچنه — شكرك غرق اولدی شور اچنه

نجه طاشه دقندی شيشه‌جغك — كوزلركدن اقرمی شيشه‌جغك

سكه بوطش يوركلو قردشلر — اوردلر دست جورله طاشلر

يوغكن درده دكلو سنده كناه — ای كنش منزلك ندن اوله چاه

بكه غايتده غصه يردی بو رنج — مار اچنده تياسنك كبی كنج

جواب يوسف عليه السلم

ديدی يوسف كه ای برادر پاك — بنم اجلمدن اولمه‌سن غمناك

قعر چاهی بكا خدای عليم — ايلدی لطفيله دار نعيم

نار مار اولدی تار مار انك — لاله زار اولدی كتدی خاری انك

دولدی نور ضيا فضاسی انك — اعتداليله در هواسی انك

غصه‌م اولدی‌سه كر يبسه ضعيف — حسرتمدن اوله زياده نحيف

اغلمقدن کوزنده قلمیه نور | غصه‌دن ایره صحبتینه فتور
ای برادر واروب پدر قتینه | جمله کوز جمع اولا چو صحبتنه
هر بریکوز اوتورر یحق یرینه | بوشش قلوب چون بنم یرم یرته
کوریجک اغلیاسن اول تجاهی | آکه سن بن غریب تنهایی
کوریجک بر یتیمک اغلدوغن | جکرین محنت اودی داغلدوغن
یه قجن کوره سن که بر مسکین | جو ذطالمدن اوله زار حزین
بنم اغلادوغمی یاد ایده سن | داد اوله اول حزینی شاد ایده سن
کوریجک تشنه‌یی یا خود آجی | اجلغم یاد ایدوب بنم آجی
اغلیه‌سیک بنیچون ای قرداش | یارین اودک سونیده اول یاش
هر که مظلومه فعلی شفقت اولا | روز زحمتده اکه رحمت اولا
اغلین بر غریبک اشکیچون | جوی کوثر اقتدی کوکسیچون

یوسفک

٤٩

یوسفک علیه السلام غصه‌سی که حکایاتک روایاتیدر

عاشقک چونکه عشقی صادق اولا | قنده استرسه دلبرینی بولا
هر که میدان غمده بی سردر | غمکساری اکا مسخردر
عشق کیم انده اولمیه تلبیس | فی المثل اولدی همچو مقناطیس
هر کمه کم بو عشق اولا حاصل | میل ایدر اکه یار آهن دل
چاه یوسف حکایتن یازان | درکه شداد ایدی اوچایی قرآن
قازدروب اول چاهی اتدی حجی بنیاد | اتدی اردن دیارینی آباد
وآردی اول زمانده عالم | قایمیدی عبادته دایم
اولقدر ایلدی عبادتلر | چکدی چوق چله و ریاضتلر
مستجاب اولدی دعوتی انک | ظاهر اولدی کراماتی انک
بر کون اول اهل علم و مرد هنر | شیث صحفینه ایلر ایدی نظر

یوسفك آنده كوردی قصه‌سنی / اخوتی جوریله غصه‌سنی

نظر ایلادی چون حكایتنه / كوردیكن عاشق اولدی صورتنه

ایتدی دركاه حقه در لو نیاز / اولدی كندو زنیه عمر دراز

تا ایره یوسفك زمانینه / صحبتی حاصل اولا جاننه

حق قبول ایلدی نداسن انك / مستجاب ایلدی دعاسن انك

هاتف غیبدن ندا ایردی / نه ندادر دنه دوا ایردی

كای سوادار صورت یوسف / آرزوكیسه صحبت یوسف

چاه شدادچنده ایله قرار / تا ایره اولنجه وصل نكار

واردی اول چاهچنده طوتدی مقام / كیجه كوندز قلوب قیام وصیام

غیبدن كلدی هر كیجه بر انار / چقدی كوثر مثال اوكنده بیكار

بوزرنده اصلدی بر قندیل / یوغكن یاندی دغنیله فتیل

بونك جوریله یوسف اخوانی / كوتروب چاهه آتدیلر آنی

تازه كل كبی طوتدی اول عاشق / عزت ایتدی كمالنه لایق

دیدی ای باغ عمرمه حاصل / نه كیج اولدی بكا طلبك واصل

بونجه دمدر كه ساكه مشتاقم / سنكه كمترین عشاقم

اخوتكدن شكایت ایتمه صقین / قلبكی پر ملامت ایتمه صقین

بونلری حق بهانه ایتدی همین / وصلكه ایردی عاشق مسكین

عاشقه دوزی اولسه وصل نكار / اره یرده سبب اولور اغیار

بكا اولدی بو مده وعده تمام / كیدرم حقه ساكه عمر دراز

ایله دیدی بوزیره اوردی / جان شیرینی حقه طپشردی

نكته

وصل مخلوقه استین انسان / اولدی بونجه كرامت اكه عیان

وار قیاس ایت که طالب خالق | صادق اولمیه اوله لایق
گر بوکا اولدیسه انار غدا | آنک اولور غداسی نور خدا
منزل اولدیسه بوکه گوشهٔ چاه | آنک اولور مقامی انس الله
اقدیسه بونک اوکنده بکا | قلبی دریا اولور آنک ایاری
بوکه کلدیسه نوردن قندیل | اولور اول راه حقه نور دلیل

روایت

یوسفه اولدوغنه بونجه تعب | بعضی ادی بر سمه دیدی سبب
آلدی برکون الینه آیینه | نظر ایتدی جمالی آیینه
دیدی خودبین اولوب او ماه جمال | واردر حسنم بحیده که مثال
قول اولوب قیمته صاتلمسن | سمنوده بولنمیدی ثمن
ذلتنه بو ذلت اولدی سبب | اخوتی جور ایله چکدی تعب

مکر آیینه دکردی برار | کوروب آنی دیدی بر اهل نظر
ای فتی کورمه کندوکی نهار | تا اولاسن جهانده برخوردار
کوردی یوسف چو کوزکوده اوینی | جمله یاشنده طوتدی پیش کوزنی
اولمه خودبین کوکل خدابین اول | کوزلمه فانیده بقابین اول
هر که نفسنده اکلمایه عدم | ظاهر اولمز اکا جمال قدم
بایزید ایتدی چون وصولده لک | حق جوابنده دیدی دع نفسک
وارلغ انکه وادی تیه ایتدی | دوست مهرین کوکلده برک ایتدی
صوفی صاف اولمسه چو دندن | نه تقرب بولا سجودندن
وارکن سینه‌سنده کبر کین | ضمن سونبجو داوله مرخودبین
ال اوران کبر یارداسینه | کیرمک اولمز فنا پلاسینه
اولکه کبر و ریا یا ایده نگاه | حضرت کبریایه بولمیه راه

روایت

بعضلر درکه اولدی چون خلیل — یوسفه دایه آلدی اسرائیل

دایه‌نک واردی بر اعلاسی — یوسفی امزردی سم آنی

صتدی یعقوب ایدی اول ولدی — یوسفه سند چوغ اولمیندلدی

درد له اول کنیزک ایتدی فغان — اول جکرگوشه‌سیچون اغلدی قان

یوز اوروب حضرته ندا ایتدی — آگدی یعقوبی بددعا ایتدی

ویدی ای خلقه عدل ایدن سلطان — که یعقوب ایتدی ظلم و زیان

نور دیده‌دن ایلدی بنی دور — قلمشم حسرتیله بن مهجور

قیل آنی داخی سودگندن دور — اغلمقدن گوزنده قلمیه نور

ویردی حق اول غریبه مطلوبنی — یوسفندن ایردی یعقوبی

گلدی یعقوبه اول پسر آخر — ایتدی یوسف بشارتن ظاهر

پند ۵

عاقلیسک بو حکمته نظر ایت — ایتمه جوری جزاسی وار حذر ایت

ایتمه ظلمی ندکلو کمتر ایسه — جان ظالم اگرچه مرمر ایسه

درد له چونکه آه ایدر مظلوم — ایریدور آخر آنی نیته که موم

اثری گلنوریه ایتمه غرور — که اولور وقتیله جمله امور

الامور مرهونة باوقاتها

موری انجتمه آره اوغرسن — باری بو کلمه‌نه ناره اوغرسن

یوسفک اخوتی گوملکی قانله بویوب بکابله گلدکلری در

ایرمیه جانه بوندن اوزگه ستم — که گله دون اچینده قاره خبر

جان نیجه نفرت ایتمیه شدن — دوست موتن اشتمه دشمندن

یوسف اول گون که گتدی سیرانه — دوندی یعقوب مست حیرانه

اضطرابیله قالدی كتدی خصو — قلمدی سینه سنده بویی سرو

قلبی دریای فكره طلمشیدی — جان حسرت اوده قلمشیدی

كه كیروب خانه سنده ایتدی آه — كه چقوب یوللره نكاه ایتدی

كوزدوب چشم انتظاریله — سویلریدی بو رسمه زاریله

غزل

عجبا نولدی یاره كلمندی — كلمدی بو دیاره كلمندی

نیچه كلم دیو وعده ایتمشدی — دورمدی اول قراره كلمدی

درد له بغری جكر كوشم — ایلدی پاره پاره كلمندی

اشتیاقیله خسته ایتدی بنی — یاندروب انتظاره كلمندی

غصه لی كریانه غرق اولدم — كلمدی چون كناره كلمندی

مثنوی

عادتیدی اوغللرینه مدام — كه كلرلردی اولمدین اخشام

كلمدیلر بو عادت اوزره او كون — جان یعقوبه غصه اوردی دكون

جسمنی فرقت اودی موم ایتدی — یاوز اندیشه لر هجوم ایتدی

قلدی صبری قرار اولدی — بد علامتلر آشكار اولدی

قرشولایوب هزار حسرتله — سویلریدی بو رسمه قله

غزل

طپوكه قرشو یوچقدی جان قچن كلسن — فراقوكیله جكر دولدی قان قچن كلسن

جمالك آینه جانا نظاره ایتمیلی — قرا كو اولدی كوزومه جهان قچن كلسن

فراق حسرت اودی ایله یقدی جانمی كم — بو یادی كوكلری دود و خان قچن كلسن

طپك سفر ایدلی دل یانیجه غصه كدن — جكر بلا ایله باد كران قچن كلسن

نه مصیبتیله اكسوزیم قچ یوب كتدك — عجب بشارتیله ناكهان قچن كلسن

مثنوی

اولقدر کتدی کیم عشا اولدی — عالمک یوزی بی ضیا اولدی
کلدی ابناسی چونک اکه یقین — دیدیلر وقت حیله اولدی همین
پدری کورمدین فغان ایدهلم — کورجک کوزیشن روان ایدهلوم
صویجق یوسفک بکر بدننن — بویمشلردی قانه پیرهنن
اتفاقیله دوزدیلردی یلان — ایلدیلردی قانی آکه نشان
جملهسی اتدیلر شور سمه فغان — دولدی آه و آزله زمین و زمان
یرلری دولدی جوش نعرهٔ آه — کوکه ایردی صدای واویلا
کوش ایدوب بو فغانی حضرت پیر — یایه دونمیشکن ایلدی چو تیر
چون مصیبت صداسنی بیلدی — آه ایدوب کندوینی یووقلدی
چونک ابناسی کوردیلر انی — ییتشر ینه اقتدیلر قانی

هربری ییس اوردی کندونی — یرتوب اغلادی دردله یوزنی
چاک ایدوب هربریسی جامهسنی — اوردی باشدن یره عمامهسنی
عجب اولمایه اغلسه مظلوم — بو عجبدر که کریه ایده ظلوم
توزوسن کرک ییه خونیله — اغلیه صکره آنیله بله
یتشی چوغ اولسه ادمک خدیه ایت — یاشنه تقمه ایشنه نظر ایت
صوردی یعقوب اولاره غصهلرن — سویلدیلر دروغ قصهلرن
دیدیلر چونک ایلدک سیران — تاکه شاد اولا اول کل خندان
بز بریوزله جان قوشدق — اوینداق اغشی وقو یشدق
صویونوب لشلدق چو یرتا — یوسفی بکجی قودق اسبابه
بزی یرتاب ایلیوب چون تیز — قوردی ییدیردی یوسفی تقدیر
پدریا وکنده بو بلا بنیله — قوردیلر کوکلهکینی قانیله

پیر مسکین ایدوب بو قصه‌یی گوش — دوشدی افراط قصه‌دن بیهوش

نفسی بغلیوب کوکردی یوزی — مرده کیبی کوکه دیکلدی کوزی

کوریجک آنی اولدی صیدیلر — اشلر ندن قموا وصندیلر

کلدی چون عقلی برکی ساعتدن — بشلدی اغلاغه رقتدن

آه ایدوب یوسفم قانی — اغلیو سفرا ای کوزم قانی

عجبا قنده قلدک ای یوسف — بنی او دلاره صلدک ای یوسف

کورجک اتدک نیم کمانلر دومی — ظاهر اتدک یوزنشانلر دومی

تو قلو دشلدم طوشن ایدی سکا — وصلتنک عالمی دوشن ایدی سکا

کلدی خوف اتدکم بلا تشویه — آغو قتدم اولمه آشوبه

غمکسارم سنک جدا کلدی — جانمک زر احیتی وصالکدی

سنی بندن ایردی دشمنلر — دل مراد ینه ایردی دشمنلر

بنی

بنی وصلکدن اتدیلر محروم — یقدلر چرتمکده نیستکه موم

سنی نتدی حسود اخوانک — عجبا دوکدلرمیکی قانک

اوده می اتدلر اولایه صیونک — قانی یورک که حسرتکه دوینه

نیجه طیراغه کومدیلر بدنک — نیجه بیراغ اتدیلر کفنک

نیجه طاشده قندی تشنجعزشک — نه چمنده کول اولدی شنجغنک

قنده بیلیمک سکا سلام اولسون — صاغسک صغلغک مدام اولسون

دیدی انلاره پیرهنی قانی — کورین قانینی یورک آنی

کتوردیلر قانیله چیشمی قانی کوروب — کلدی جانی دهانه انی کوروب

نعره اوروب ینه یقلدی همان — یاتدی دبسته صبحدک بی جان

جمله اوغلانلری کلوب قتنه — اغلدیلر آنوک بو حالتنه

اینی اولدی صنوب اوسنده همین — اتدیلر بر برینه چوق نفرین

٥٥

دیدلر حالمز زیان اولیدی
اشمز درلو درلو قان اولیدی

چاه ایچنده اول انده دل خسته
آه ایچنده بو بونده دلبسته

چشمی انک جفا ایله گریان
بغری بونک فراق ایله بریان

دیدی شمعون که ای برادرلر
کاذب آگلر بزی بو سوزده پدر

پس کلک چاه یوسفه گیدهلم
چیقروب آنی پاره پاره ایدهلم

بعضی اعضاسنی انک آلهلم
پدرک میانه قاتنه کلهلم

گوریجک ظاهر اولانده امی
اینانه بزه ایلر آرامی

چون یهودا بورایی گوشت ایتدی
چشمی قان اولدی خشمی جوش ایتدی

دیدی یا اخوتا نه غافلسز
نیچون ظلمه بویله مایلسز

سز نجه نسل انبیا اولهسز
کنده وجرئه کوزه جفا قلهسز

پاره سن پاره لرم عاقل اولن
قصد ایدر کندو سینه جاهل اولن

چونکه کوزلر اتش آخرتی چکیم
اولمز آخر ندامت اکدکم

جاهلک چون همان گوزتدکی حال
ایدر انی تأسف استقبال

جدّ اتدک جدّ کوزیولینه گیدک
اصلکوزاده وشرایش ایدک

پاری اتک که ذو الجلال اولر
انی قتل ایلیک محال اولر

جدّ اعظم خلیل حرمتیچون
یوزی آنیده نور شیتیچون

یوسفک مرکه برقلینی کسر
قومزم جاندن انده قلجه اثر

کوچی یتدکجه نفسمک نفسه
قومزم اوستنه یوزیل آسه

باشنه قصد اندنده جان قومزم
لعلنه قصد ایدنده قان قومزم

هر که اندن کسه بر بر مق
سرین ایدم قلم کبی اکی شق

هر که کسه ایده وشلری کهرن
دلرم درکبی انک جکرین

هر که قصد ایده وی مهوشنه
یقرم انی خشمم آتشنه

عضبن وصف ایدن یهود آتلیک   ایله ایلر حکایتین آنک

غضب اتسه او پهلوان جهان   کوزلری قانله دولردی همان

اکه دوشنده اردی یدی موی   قصه ایلیدی سم آکه خوی

که اوقلر اولوردی یا وک تیز   دلریدی جوالی چتکه پیز

یوغدی چشمه انک درمان   اتمینجه او دمده برنجه قان

آل یعقوبدن یا بر آدم   الینی آنکه سوریدی اودم

چون یهودادن اندلر بونی کوش   خوفدن اولدیلر قموسی خموش

صفت روز فراست یعقوب بله اخوت یوسفک خبرلرندن خلافی ظاهر اولدی

یازکوکل لوحنه بو قول تمام   راست اولمز مخالف اولسه کلام

سزنه سوزده که اوله بوی دروغ   کورمز اهل بصیرت انده فروغ

صبح کاذب چکنکه اتدی ظهور   دل اوزندی که ایده قصهٔ زور

صدقله صبح صادق اولدی پدید   وقدی انک لینه خیط سپید

کسدی تیغ شفق اودم آنی   کورمدین یوزندکی قانی

قطع اولنجه واولا او زبان   که سوزنده اولا خلاف بیان

همین سحر طوردی پیر کنعانی   سیلدی صبر بله دیده دن قانی

کوکلی کوردی بینه آه ایدی   وقتنیله اکا نکاه ایدی

کوردی کرچه بولشمش اوستنه قان   الله یوق ضرب نیجه دندان

بلدی نور فراستیله همان   که یلاندر او پیرهنده کی قان

ویدی انباسنه تبسم ایدوب   نی طب اغلدکب ترحم ایدوب

کرک اکر مینه یوسفک بدنن   اولا یرتریدی پیرهنن

ضرب دندان اوروب اتا تازه تن   شفقت اتمش مکر او پیرهنه

نکاشکی کوکلکه اولان احزان   کوکلک استنه اولیدی همان

قوک يلاني خدايا ديا ايلک | يني طغري سوزيله شاد ايلک
يوسفي شدو کوزيان ايلک | کزلمک حالني عيان ايلک
وکلديلر جو حجستن انک | طکلديلر فراستن انک
پيرهن اولدو غيسنه يي پاره | اتديلر دللرني صد پاره
کلديلر کرچه قان بولشدرون | قلديلر صکره دل دولشدرون
سرخ روايلمادي قان بولکری | خجل ايلدي چون يلان بولکری
سوزلري جون کورندي نامعقول | اني يعقوب ايلمدي قبول
سيلديلرينه بورسمه دروغ | بلمديلرکه يوق دروغنه فروغ
ديديلر چون بز ايلدک سيران | قلدي اول جامه مرقتنده سمان
خالي بولوب حرامي اولجاي | ايلمشدر شهيد اول آي
جونلک يعقوب اشتدي بوخبري | قلدي کذبه شبهه سي اثري

ديديکم بودخي دکل معقول | عاقل اولان بوني ايدرمي قبول
که حرامي بولوب براغلاني | کوکلکن قويه اولدرب آني
درد اولان ادمک قماشن الور | جنک ايدوب سرخرلينه باشن الور
الدمک سنزيني يلان سنوزله | بن انانمن سزه ميمان سنوزله
بلکه نفسه اطاعت ايلديکوز | کيم بلوزه شناعت ايلديکوز
نفس اماره تاربرسيم در | امرني طوتمزا ولکه آدم در
ادمک نفيسي اولدم اوله نفيس | اولميه کشور وجوده رئيس
بندن ايردي اول جميلي جليل | کوکلمه لازم اولدي صبر جميل
اني کم باکه اتديکوز بهتان | اوحرم ايده مستعان عيان
جونکه صبر جميل ايليه مرد | کلمه اتمز ندکلو کم کله درد

قال الله تعالی قال بل سولت لکم انفسکم الآیه یعقوب عم بابی طلبلة

کنعانی کشت ایدب عاقبت باغ قلبنده میوهٔ صبر جمیل بتدوکی در

ممکن اولماسه وصلت دلبر　　عاشقه چاره صبر اولر یا سفر

غالب اولسا ولی خیال نگار　　صبر عاشق خیال اولور ای یار

چونکه یعقوبه غصه کار ایتدی　　فکر یوسف دلن فکار ایتدی

کلبه حزن اچنده قلدی حزین　　ممدی غصه همنشینی انین

ویردی کوکلن بله کوزین ابه　　قومدی جایی تاب دل خوابه

اولدی چون یاندی حسرت اودی تمام　　سینه حمام دیده رنکین جام

صبر وآرام اشی تمام اولدی　　شادلق کوکلنه حرام اولدی

دکشدروب راحت وصفا دوشکن　　بلنه باغلدی طلب قوشغن

صومعه بابنی مقفل ایدوب　　سفر اسبابنی مکمل ایدوب

حاصل اتمکه راحت جانی　　المدی کشت دشت کنعانی

ذکر

ذکری هر یرده نام یوسفدی　　فکری دایم اکا تأسفدی

دلده یارب خیالینی لوحه　　ایلریدی بونک کبی نوحه

غزل

قنده سن ای نور دیده قنده سن　　ای نهال نارسیده قنده سن

مکر وآلی شدتندن ظالملک　　اوغرین ظلم شدیده قنده سن

خسته جسمدن فراقک دردوله　　اولمدین جانم رمیده قنده سن

بولمدم هرکرجالکدن اثر　　استدم انس وپریده قنده سن

قنده صوردمسه نشانکدن خبر　　بلمدی هیچ افریده قنده سن

مثنوی

حسرتیله یوردی خسته وزار　　اریوب آنی ایلمزدی قرار

دردی قنده کتدک ای یوسف　　بنی آواره اتدک ای یوسف

سنی قنقی قیوده کزلدیلر / یا نه یرده بصوب بوغدلر
نیجه شمشیر له کسلدی سرک / قنقی تیر یله دلدلر جگرک
لقمه می اولدی کرگه تازه تنک / بویله غرق اولدی نه بپر قا نهنک
بن بو دردومی کیمه اغلیه یین / خسته کوکلومی کیمه بغلیه یین
قنقی سروه بقم جو بویک آگم / قنقی مسکی قوقم جو بویک آگم
لبکی کورمسم حیاتی ندم / دهنک یوغکن نباتی نیدم
قمری نیلرم یوزوکی کرک / شکری المزم سوزوکی کرک
کل یوزک کیز کوزمه خار اولدی / دل فراقکده بی قرار اولدی
دوشدم ابروکی کورمیوب تابه / اورمشم بند باب محرابه
اتمیه لی کوزم دشوکه نظر / چقدی اندن صفای در کهر
زلفکی قوقمیالی بن مسکین / دوکلمشم خونله چو نافه چین

قوقمیالی رخ نبا کوشنک / اوپمیه لی لب شکر نوشنک
کاه کل کیبی جامه چاک ایدرم / که یرم جرعه کیبی خاک ایدرم
یتورم کیجه اولسه بغرمی ینیق / طالعم خواب اچینده بن اوینق
یوررم کوندز اولسه آه و آز / حسرتکدن ضعیف و بیچاره
یدی کون کشت ایدوب بو حالتله / حسرت و اشتیاق و رقتله
یمیوب اچمیوب بو یدی وم / یوسفه چاغروب قلوردی فغان
عاقبت قلدی دردله نومید / اولمدی یوسفک نشانی پدید
آره یوب چونکه بولمدی آنی / چقدی عیوقه آه و افغانی
ایکلدی اثو کیله چرخ فلک / اغلدی کوروب آنی جمله ملک
کلدی اخر رسول رب جلیل / بلبل باغ قدس جبرائیل
دیدی یعقوبه یا نبی الله / یاندی اهک اودینه مهر له ماه

یردوکوک ایکلدی فغانو کیجون
اغلشورلر ملکلر آنو کیجون

کربه ایردی جمله کروبی
نجه اولور بونالک اشوبی

دیدی یعقوب یا رسول امین
نجه اتمیه یم فغان و انین

قلمشم حسرت و فراقله برج
یانرم نار اشتیاقله برج

درد مه وار چه بنم درمان
انی اوکرت که اتمیم افغان

اگر صبر ایله دیدی چون جبریل
اولدخی اتدی عزم صبر جمیل

حکایت مناسب حال

سیدم حضرت حبیب خدا
شمع جمع هدا ابو الدردا

درکه اوغلی اولوب سلیمانک
صبر و آرامی قلدی ایتک

یاندررکن بو حسرتیله بودرک
شکل آدمده کلدی ایکی ملک

مدعی اولدیلر پیشی کلدی دل
بر سنه دن بو رسمه قلدی کله

دیدی ای حضرت رسول خدا
بو کیشی تا که اتدی جور و جفا

بر یره زحمتیله تخم اکدم
حاصل اتدم انی تعب چکدم

حاصلم چون تمام اولب بیدی
بو اراینی باصوب هلاک ایدی

چون سلیمان اشتدی بو خبری
دوندی خصمینه ایلدی نظری

که نیچون سن بوکا جفا اتدک
که باصوب حاصلن هبا اتدک

اولدخی دیدی یا رسول الله
بکا ده عدلکیله ایله نکاه

اولمشیدم بر اولو یولده روان
که کیدردی و یوله جمله جهان

مکر اول یولده بو اکن اکمش
حاصل اتمش انی بلا چکمش

دخی یول بولمدم اولوب ناچار
حاصلی بصدم ایلمن انکار

مظلمه دلدیچه کر بو زیان
چکین هر سنه درسک اکه ضمان

چون سلیمان بو رسمه الدی جواب
ویرنوب اول مدعیه قلدی عتاب

دیدی ای عقلی ناتمام الکن — زرع اولنمز طریقی عام الکن

نیچون عام یوله تخم اکدک — بصدلر آنی سن یا ن چلدک

اول ملک دیدی یا نبی الله — پس ندر سنده بونجه گریه و آه

انی بلمز میسن که بو دنیا — اولدی راه منازل عقبی

بونده اکدک جو تخمی حاصلی جان — نیچون اغلرسن ایدیپ زیان

بواولوبولده بسکه تخم اکدی — حاصل اولمدی لی زیان تمام

چون اودنمز بو رسمه اولنه زمان — چاره صبر و تحمل اولدی تمام

قال الله تعالی بل سولت لکم انفسکم الآیه یعقوب علیه السلام بای طلبله داشت کنعانی گشت ایدوب عاقبت باغ قلبنده میوه صبر جمیل تدرکیدی

چون هجوم ایلیه خیال نگار — صبر عاشق ندکلو طوته قرار

عشق یولنده اولکه صادق قدر — دعوی صبر اکا نه لایقدر

یعقوب علیه السلام بای طلبلر دایم تحمله چکوب تحکیه کنعانده اب عهده نظیره دلن ذکر یوسفدن پاک آتدو گیدن وعاقبت خوابنده خیال یوسف پرده عهدن چاک اتدو گیدن

جو

چونکه یعقوب ایردی بیاره — قلدی بیچاره قلبی صدپاره

کوردی یوق حقدن اوزکه پشت و پناه — طوتدی بر پشته اوزره منزلگاه

طوتدی پشتن او پشته ده قدره — صبره یوز طوتدی کمتدی سفره

قیلدی آه و فغانی صبر اتدی — جانه رقت ویرنده جبر اتدی

دیر یدی جوشه کلسه غم ناگاه — حسبی الله لا اله سواه

طوتدی صبر و قرار اوزره قرار — کوزلدی کم نه اوله آخر کار

عهد اتدی که بوله غنچه حیات — یوسف اکوب اتمیه حرکات

کمسدن صورمیه انک خبرین — کمسیه سویلمیه درد سرین

کیجه کوندز کچردی طاعتله — خلقدن غلت و فراغتله

برکیجه غمدن زهی بصدیدی — خواب کلدی برآن اکا غنودی

یوسفی کوردی سبز پوش اولمش — حالی آه و غمدن یو جوش اولمش

کلدی چون یوسفی کنارینه / صو صچلدی یوراکی نارینه
حسرت و فرقت اودنه اونیق / صندی اول دمده کندویی و نیتق
دیدی ای جانمه صفا یوسف / دل بیمارمه شفا یوسف
ای بوبی سرو نار رسیده جکم / کوکلم آرامی نور دیده جکم
سندن ایرو دوشلی چوق دملر / کوزلرم حسرتکده پرنمدر
کورمز اولدم سنک جمالوکی / بلمزم نیجه اولدی حالوکی
نوش جان المدین بو لذتدن / بیک وحی ایردی جنب حضرتدن
دیدیکم قانی بونجه عهد و قرار / اتمیدک کوکل غمن اظهار
یوسفک نامن اکمیشدرک / غمنه دشدکوکه غم یرک
شهدی سویلرسن اکه لذتله / حالکی عرض ایدب شکایتله
صنمه بیمانه کیبی کاسه سر / صنمه بیمانی صادقیسک اکر

دل یعقوبه کلدی چون بو عتاب / خواب پیرینه دولدی کوزلری آب
دتردی جسمی نیته کم یپراق / قویدی اغزینه بر اوج طپراق
ایتدی اول سهو ایچون خدایه سجود / طلب ایلدی عفو حضرت جود
سینه پرتاب و دیده پرخوناب / دیدی ربنا الیک یا تواب
اکه کیم لطفنی عیان ایلر / اول اخلاصن امتحان ایلر
امر حقیله ینه روح امین / کلدی یعقوبه اول دم ایچره همین
دیدیکم ای کزینی اهل بلا / سکه ایلر خدا اسلام و ثنا
دیر کوترسون سجوددن باشنی / اغلسون سلمسون کوزی یاشنی
ایتمسون ترک یوسفک نامن / محنتمله کچورسون ایامن
اکه کوسترمشم خیالله خواب / تاکه بنیاد عهدی اوله خراب
خوابنی فتنه بلمسون یعقوب / بلکه اولدی ایشی بو خوابله خوب

عهدي صنما غجون لكك قلدم
شكل يوسفده بر ملك قلدم

اكا كوستردم اني وشنده
يوسفك نامن اكدي جوشنده

كتدي آندن او دعوي باطل
عشق حالينه اولمدي حاصل

اچمينجه حجاب دعوالي
كورمديلر جمال معنايي

عجبله وعظ كوي منبر عرش
اولدي مظهر و قعر اسفل فرش

فسقنه اعتراف ايدن مسكين
يكدر اندن كه اوله طاعت بين

اخوت يوسف عم گرگ غريبي صيد ورسن افترايي آنكا قيد ايتدكلري بيدر

افترا ائمه پي كنا هه صيقن
اي پسر ساكه بر كون صقن

مثل راستدر جهانده بونو
بش كسر دلكو قوزك آدي موز

كرچه كم الدماغچون پدري
يوسف اخواني دديلر خبري

چونكه الدنمدي بلا كمرينه
آتش تاسه دوشدي جانلرينه

بينه بردر لوانديلر تدبير
اعتماد ايده تا كه انلره پير

ديديلر پيري است صنمز بسن
كركك ييدي ديرز اينمازسن

چونكه كوردك سني كه اغلرسن
جاني حسرت اوديله داغلرسن

تا رغم كل يوزوكي صولدردي
بزده ديدك حرامي اولديري

قنده كيم دوغري سوزلر اوله كساد
اكري سوزلاره اوريلور بنياد

پيور اول خونيي شكار ايدوم
كتوروب حالي [illegible] ايديلم

ديدي يعقوب اني ويرك كتورك
اسب دعوايي منشر ليكم

بنيلير اني قيمتده مدام
همدم اوله خلوتمده مدام

تا قوب اندن عزالمك يوزين
كورين دمبدم انك يوزين

ايليجك انك يوزينه نظر
اكسله شايد اوله دردجكر

چون بو عهدده قرار ايلديلر
جمله عزم شكار ايلديلر

طوشن ایقوسی ویرمکه یوره ال / کرک صیدینه کتدیلر سفره حال
صندیلر ایده‌لر شکار اوله / بلمدیلر که آشکار اوله
بلمدیلر که نفس مردم گیر / اتدی انلاری صید ایله نخجیر
گشت ایدوب کوه و دشت کنعانی / سیر ایدرکن بولر بیابانی
انده بر قوردی کوردیلر که اولور / کوکه دکمشدی زین ناله قلور
قصد ایدوب آکه صید ایلدیلر / طوتدیلر آنی قید ایلدیلر
بند ایله اول ضعیفی بسته قلوب / جمله دندانینی شکسته قلوب
صوریوب انی قهر ایلدیلر / دوندیلر عزم شهر ایلدیلر
کتوروب خاندانی یعقوبه / دیدیلر التوب آنی یعقوبه
خاندانک غزالنی بو یدی / باغ عمرک نهالنی بو یدی
دیدی یعقوب قوک بو زنانی / بندن الکک که دکلنه جانی

کندو طوردی نمازه اتدی شروع / فارغ اولدی نیازه اتدی شروع
دیدیکم ای جماده جان ویرجی / بر قورد و طیره زبان ویرجی
دیلرم ویر بو قورده نطق فصیح / دیه یوسف حکایتنی صحیح
ایله دیدی قورده اتدی نظر / امر حقیله صوردی اکه خبر
صغدی ارقسنی شفقتله / کیدروب وحشتن کرامتله
هر که اول کرک نعتنی اتدی مطاع / طلبی اکه مطیع اولور سباع
هر کمک انس حقه اولا بخشی / نوله اولسه انیس اکا وحشی
ذکر حقیله حی ایدن جانی / سویلدرپه عجمی حیوانی
دیدی ای جانور موافق اول / خالقک امریله ناطق اول
قوردا شیدوب بو بیرغی دوردی / قوپوب اوسته کلدی و تردی
دوردی صوتنی خوش اتدی الحانی / سوزه کلدی فصیح و عبرانی

ايليوب صورت سؤالنگاه | ويديكم لا اله الا الله
بعد ازان ويدي اي رسول امين | نه سؤالك ويرسيه ايله يمين
ويدي يعقوب يوسفم قاني | اتدي سندن شكايت اخواني
نجه جرات قلوب يدك اني | جسمكه قوت ايدنده اول جاني
انده ايچر كن بشنيه خلق انك | نجه شق اتدي اني دندانك
اني مهرنيه ويرديكيه زوال | قسلري كيبي جسمك اوله هلال
كوزلري ساكه اولديه غدا | حقدن ايرسون بشوكه عين بلا
ايلدوكيه نه لفيني پامال | بندك اولسون سلاسل و اغلال
رشك ايدردي جمالنه حوري | نار اولسون يدكيه اول نوري
قاني انك اول آب حيواني | قان اولسون يدوكيه آني
بوينه نه شك ايدردي برك سمن | يدوكيه سن آني اولمه اسن

اوتشكين قاشى ولى محراب
نجه جانلر ايتدك اكسى خراب

نه

نه ايچون يدوك اني غم يدك | پدري پسري اغليا ديدك
كوش كركه ايرشدي چون بو عتاب | رقتيله بو رسمه ويردي جواب
ويدي يعقوبه يا نبي الله | دكولم بن بو قصه دن اكاه
چون حرام اولدي پيغمبره لحم نبي | يمزوز آني كوزلرزادي
آنده ايچه رم كه يمدم آني | اويمه انباكه اتمه بهتاني
بن بويسه غريب كلمشيدم | وادي حيرتده اچه قلمشيدم
ايلريكن بو حيرتيله فغان | طوتدي اغلنلرك قلوب بهتان
بن بولردن او ماريكن چاره | اوردي لريا رم او سينه پاره
بن بولردن او ماركن نعمت | چكديلر دشلر وحي بي علت
سوزيوب اوش كورديلرم قتوكه | ايلدم وصف حالي حضرتوكه
چونكه يعقوب كلدي بوتبوسي | كركك اخوالنه كوبندي اوزي

کذ بله حیله آشکار اولدی — جمله ابناسی شرمسار اولدی

دیدی آکه بنه رسول امین — مسکنک قنده‌یدی ای مسکین

نه ایشه کلدوکیدی بونده عجب — نه قلوردک بو مملکتده طلب

دیدی صحرای مصردی وطنم — انده بر قرداشم واریدی بنم

اوه قوشه کیدردم آنوکله — زنده کانی ایدردم آنوکله

همدم اولسه بنمله اول همشیر — نفرت ایلردی شرزدن شیر

سیر ایلردک اونیشی طلستی — دیریلوردک بله اغزلیشتی

اخر اقلیم مصری ترک ایتدی — شام اقلیمنه کوجوب کیتدی

کوکلنه خوش کلوب انک بودیار — نچه مدت بو یرده طوتدی قرار

قلدم انسز بن انده بونچه زمان — حالم ایت درلکینه وندی سمان

دکلولا نور کن قیتد پلنک — دکلولر اندی قلمه آهنک

کور

کوره سم کلدی چون جمالن انک — آرزو ایلدم وصالن انک

هم اشتمیشدم اولولردن — سنیه‌سی علمله دولولردن

سیر ایدن قرداشنی یارشه — ایرشر جانی تکری رحمتنه

هر آدم کیم اودب یده حرکات — بوله هر آدمینه اون حسنات

کیده هم اولقدر کناهی انک — باغ عدن اوله تکیه کاهی انک

بوسببدن طوروب سفر قلدم — انی کورمکه دردسر قلدم

چونکه کوردم دیاری کنعانی — بونده تفتیش ایلدوم انی

دیدیلر پادشاهی صید ایتدی — صید ایدوب اول غریبی قید ایتدی

قصدی اولدر که طوته میدانی — اتلرینه دپالده آنی

یدی کوندر که یاتوب اولیو یادم — غصه‌سندن انک یمک ییمدم

یوروروم حسرتیله آواره — ییمزم راحتیله بر پاره

قرا کو اولدی کوزلرومه جهان خبری | قلورم سر طرفده آه و افغان
چونکه یعقوب اشتدی بو خبری | آه ایدوب دولدی قانله جگری
ینه جوش ایتدی رقتی انک | تازه لندی جراحتی انک
ینه حسرت اودی یالکلندی | شادلق شمعی ینه دکلندی
نعره اوروب دیکه واویلا | ایرولق محنتی نه طرفه بلا
کرکیچون کرک بویله اغلیجق | کوکلن اکه بو رسمه بغلیجق
بن نیچه یانمیم غزالوم ایچون | قد یوسف کبی نهالم ایچون
نیچه صبر ایلیم فراقنه بن | نیچه قتلانم اشتیاقنه بن
دونوب ابناسنه خطاب ایتدی | سز نشتلر قلوب عتاب ایتدی
که نیچون بوکه افترا ایده سز | بی کنا به نیچون جفا ایده سز
یمه مش اول غزالمی بو غریب | ایلدوکز بوکا بلای غریب

قصد ایدرسز جفایه و آزاره | ظلم ایده دخی بو رای سزه
بنم اول سرو قامتم قانی | دوغری سویلک که شد وکرانی
ویدیلر دوغریدر بزم سوزمز | سویلدک سزنه کوردیسه کوزمز
دشت کنعانده برتجی چوقدر | ییدیکوزانی شبهمز یوقدر
ینه یعقوب کرکه ایتدی نظر | حال یوسفدن اکه صوردی خبر
دیدی بلمسده ایچمن اول آزیب | بلمه مش کناه غماز ییب
اکر اولسه ملک دخی غماز | ایده هر اوج رحمته پرواز
اولدی غماز زاغ وادی نار | اولدی غماز دشمن جبار

قال النبی عم ابغض الناس عند الله الهماز اللماز الغماز

بند ٥

نظر ایت عبرتیله بو خبره | صد هزار آفرین او جانه
ای نیچه آدمی ایدر اهل غماز | غمزه کلمه غرابدن غماز

صورتا طاعتده موافقدر / الا معنیده کی منافقدر

خلقی اچنده صلاحی ایدیلر / فرصت الویرجه چوق فساد ایلر

دیلرم دفع ایدوب خدا آنی / قورتره شرشدن انسانی

جواب کرک

کرک چون سویلدی حکایتنی / بلدی یعقوب انک برائتنی

بولدو رب قرتشنی ایلدی داد / قلدی محنتدن آنلری آزاد

چون ایرشدی مراده اول حیوان / یوز آور رب حقه دیدی یا رحمان

نیته کیم باکه رحم ایدوب یعقوب / حاصل اولدی بودم قمو مطلوب

دیلرم یوسفی اکا ویره سن / آنده اول مراده ایر کوره سن

ایلیوب بو دعایی اولدی روان / واردی بر پشته اوزره چیقدی همان

چاغروب ایله اتدی آوازی / دولدی آوازیله هر یازی

کای سباع مغازهٔ کنعان / کرک و ببر و پلنک شیر ژیان

اتدیلر چونکه بو خطابی سماع / اوشدیلر اوستنه کروه سباع

دیدی انلاره کیم نبی الله / یوسفینی کم ایلمش ناکاه

انی کرک آلدی دیمش اتباسی / یرغم اولمش دل مصفاسی

قورقرم پیشره بد دعاسی اول / نسلکوز قطع ایده دعای رسول

ایله اولسه وارک انک قتنه / عرض ایدوک حالکوز حضرتنه

چونکه انک سوزین اشتدیلر / جملیسی طرف شهره کتدیلر

قوردلار چونکه شهره یتدیلر / خلقی قوین کبی دغتدیلر

کوردیلر چون سباع کشیلری / قچدیلر داره بغلیوب دری

کلمیه ایتدیلر آشوبی / تا کورنجه جمال یعقوبی

پیر کنعانه اتدیلر چو نکاه / دیدیلر اکه یا نبی الله

یوسفی سندن آلوب اخوانی / کرک یدی دیمشلر اول جانی

٦٦

انلر اویوب ایتمه بیزه دعا ‌‌‌ — که یلاندر اولار دیمجوق خدا

بز دیمیش یوغ انی آنداجر ‌‌‌ — بیهنی بو سوزلیکی بیچره ز

باغ قلبوکک اولکه بیمشدر ‌‌‌ — دشمن بلمک اکا کیمک ایشیدر

جگرک کوشه سیکن اول جان ‌‌‌ — نه یوره کیلریانی حیوان

قرة العینکن طبوکه او نور ‌‌‌ — بار حضمیله اولمی مستور

دیدی یعقوب اولاره ای ‌‌‌ — بلورم سیزه ایتدیلر بهتان

بکه معلوم در حکایت حال ‌‌‌ — صبر ایدوب کوزلرم کذلو

جون انوک بو سوزین اشتدیلر ‌‌‌ — هر بری مسکنینه کیتدیلر

انبیا حالیدر بو قصه یار ‌‌‌ — صقن ایتمه بو قصه یه انکار

اخوة یوسف پند یهودا ایله میل انابت ایدوب ابلیس آفت تلبیسله بضاعت انابتلرینی غارت ایتدوکیدور

هر کمک کیم رفیقی ناصح اوله ‌‌‌ — نه قدر طالحیسه صالح اوله

چون یهودا توبه تلبیسی ‌‌‌ — یاندروب غیرت اوذی ابلیسی

غافل اولمز او دمده عاقل ‌‌‌ — باد ایلر اول آبی غافل اولن

یوسف اولدمکه قالدی چاه اچره ‌‌‌ — پدری حسرتده آه اچره

مهری جوش ایلیوب یهودا ‌‌‌ — کوره کلوردی حالنی انک

ایلریدی نهان انکله کلام ‌‌‌ — کتوردی اکا شراب و طعام

یوسفه چون دکردی چاه اچره ‌‌‌ — انی کوردی ع[illegible]

اوتورر عز و ناز و نور ایله ‌‌‌ — بو سریر اوزره کی سرور ایله

بر قمر یوزلو اولمش اکا ندیم ‌‌‌ — علم و حکمت قلورلر اکا تعلیم

چون یهودا بو حاله ایتدی نظر ‌‌‌ — کلدی قرداشلرینه ویردی خبر

دیدیکم یوسفک نه خوش حالی ‌‌‌ — ادهم حاصل اوله آمالی

دولتینک کشاده در بابی — ظنم اولدر صحیح اولور خوابی
کرچه سز مکر و آل ایلدیکوز — الا ایکاش خیال ایلدیکوز
دولتی پایدار اولیسر انوک — دعوسی اشکار اولیسر انوک
وارک انی اوچاهدن چقرک — نفس کناهدن چاهی چقرک
هر نه حیف اتدکوز یه اول پسره — اندا ایچورک ویمیه پدره
پدر پسره آنی واصل ایدرک — اول ضعیفه مرآد حاصل ایدرک
کورمیش نجه فغان ایلر — کوزیاشینی نجه روان ایلر
دوره او تورسه دیکری یوسفدر — فکری دایم اکا تاسفدر
شاید اولا که اغلمقدن او پیر — ضرر ایروب کوزینه اوله ضریر
جون یهودادن اتدیلر بو کوشش — دلماری خشم اوندن ایلدی جوش
نه قصد ایلدیلر اول ماهه — که واروب طشره اغلر چاهه

چو

چون یهودایه ظاهر اولدی بو حال — خشم ایدوب دیدی ای کروه ضلال
خوفکوز یوقمی حق تعالیدن — قچمه میسز عقاب عقبادن
یاندی سزدن بو پیر اه او یتیم — طکمی کلسه سزه عذاب الیم
انکله شاید اوله اکی مجروح — سزی غرق ایده همچو امت نوح
آه ایدوب یا بو ایکی افتاده — عاد کیبی ویره سزی باده
بو فسادیله طکیبی سزه اکر — لوط قومی کیبی یغره حجر
یا سزه غالب اوله دشمنکوز — کسله باشکوز دوشه تنکوز
قلمیا هیبت و صلابتکوز — اولمیا خلق اچینده حرمتکوز
هر که شکر ایتمیه بو لو نعمت — آل مار اوله نعمتی نقمت
قرداشنیه قیو قزوب کستی — قیویه دشمک اولور انک اشی
فعلی انک که اوله چون قابیل — اولمیه قابل قبول خلیل

قال عليه السلام الشفيع الائمة الظلم ظلمات يوم القيمة

چون بلورسز كه اولیجق عرصات … عدل ایدوب ظلم حق ایدر ظلمات

ظلمته دشمك ای نبی اسحاق … یوزكوزله طلویكن آفاق

جان ویریجك حقیر اولور ظالم … حشر اولنیجق فقیر اولور ظالم

وقال عم الظلم لا يموت الا حقير ولا يحشر الا حقير

سزه چونكم پدر در اسرائیل … نفسكوز نیچون ایده سزی دلیل

قالیسز ظلم ایدن ندامتده … وای انك حالنه قیامتده

قال عم الظالم نادم ولو كان غانما ويل للظالم عند قيام الساعة

سزه مشتاقكن ریاض جنان … نیچون اولامقامكوز نیران

الكوزده اولورپ اول مظلوم … دوشوب اياغه اوله سز مذموم

آخر اولیجه عالم دنیا … سزه لعنت اوقینه اكه دعا

كوزلمیین كمسنی اتش آزاری … اول آخر اوداپلدی یرسنی

چون یهود ابو رسمه پند آیدی … پندله دللرینی بند ایدی

طور دلیر عزم راه ایلدیلر … جمله اهنك چاه ایلدیلر

تا او اروب یوسفی خلاص ایده لر … ترك ایدوب ظلمی عدل خاص ایده لر

چون بولار طرف چاهه اولدی روان … كلدی بولار او وسته شیطان

صورت آدمیده اول ملعون … دلمدی ایده انلری مفتون

فرقی وسنده تاچی قبه قدر … بتمز ایمان دلنده حبه قدر

طیلساني لسان كذب دروغ … یوق درونده ذره فروغ

كمری مكر وطوقی عوق وفا … كمچش سینه صدق وصفا

حالی حیله مقامی فتنه وآل … طوری جور وطریقی راه ضلال

الفه عاصلق عصا اولمش … بونیی وزره ردا ریا اولمش

منزلی دوزخ وكمالی ضلال … منبری شر نصیحتی اضلال

اول امیر ولایت آشوب | دیدی انلاره یابنی یعقوب

یوسفی شدوکز پیان ایلک | حالکوز کزلمک عیان ایلک

تا دیم بندیسه نصیحتیمی | خرج ایدم کنج درج حکمتیمی

بونلر اول شریر خبر اکلدیلر | راهب اهل دیر اکلدیلر

دیدیلر انی چاهه آتشدیق | جانی قعر گناهه آتشدق

کرک یدی دیدک انی بزده | دوشدی اول پیر بونجه درده

شمدی حقدن هدایت ایردی بزه | اول ایشیچون ندامت ایردی بزه

دیلروز کیم چاره ورانی | معصیتدن خلاصیچون جانی

دیدی ابلیس عقلکوز قانی | که چقاررسکوز بو دم آنی

سنه یعقوب خودانشمندیسی | یوسفی کرک یدی صنمشیدی

شمدیدن کیره واتمزیدی فغان | کوکلنی سیزه بغلدیدی بهان

جمله عالم اشتدی قصه گزنی | گرچک اکلادلردی غصه گزنی

شمدی چون یوسفی عیان ایده سز | کذبکوز خلقه داستان ایده سز

نه اتاکوز انیا نه سزه ایل | اولسز خلق اچنده خوار و ذلیل

هر نه یرده که اکله انسان | دینله سیزه خائن و کذاب

تا قیامت سزه بو عاریتر | یوسفه فخر و اعتباریتر

انکوز سیزه سرزنشلر ایده | قنده سیز اتسه یوسفیله کیده

سزی مغضوب ایده انی محبوب | سزی مردود ایده انی مطلوب

اول لعینه بولر انیاندیلر | اکری سوزینی و غری صندیلر

دوندلر منع ایدیجک اول گمراه | قلدی اوج کیجه چاه اچنده او ماه

صفت روز آفتاب یوسفی ستاره وظلمات چاهدن دلو ایله نجات
اظهار وثمن قلیل ایله اخوتندن بازار اتدوغیدر

72

بخت و دولت چون وله تاجوریار | قرشولر آنی آصلو بارا
تشنه لك منزلنده چاه بولور | ماه ومركن اچنده ماه بولور
نه عجبدر حكايتي قدرك | بر دكل انده حالي هر بشرك
رنج او مركن كميسي كنجه ايدر | بيتور ب كيمي كنجي رنجه ايدر
سيد ايكن كيمني چاكر ايدر | بي سر ايكن كيمني سرور ايدر
كريه دن دوست چشمي پر اولور | كوزي نور عدوي چاكر اولور
چقدي چهدن چو يوسف خاور | منزلي برج دلو اولدي مكر
چكدي سيارۀ فلك آني | تا ايده آنوكيله سيراني
يوسفك دوزي جيبي اولدي چهار | قلدي چاه اچره نزار ليل ونهار
مدينك كاه باني مصره مكر | رخت تجارتيله ايلمشدي سفر
اول سحرگاه اولوب بو لر همراه | كلديلر چاه يوسفه ناگاه

غم دكلدر اكر بتورسه طريق | چونكه يوسف كبي ولي شفيق
اولكه سالاركار بانيدي | اهل تدبير كاردانيدي
مالكيدي او خواجگك نامي | كسبله خوش كچوردي ايامي
راويلر دركه طفلكن بو كيا | بركيجه كوردي برعجب رؤيا
كوردي كنعان ديارنه ايرمش | ملكه انده بر كونش كيرمش
چون يكيدن جهانه ايردي ظهور | آدمي شكل اولور اوكنده نور
بعد ازان كوردكيم بو ابر سپيد | غيبدن باشني وزره اولدي پديد
صحرا اوستنده در سلطاني | درج ايدر درجه دكشروب آني
چونكه مالك بوخوابدن دوردي | سينه درجنده لو صفا كوردي
دوروب اولدم معبره كتدي | دوشده اول كوردكين بيان ايتدي
ايدي اكا معبر اي مالك | اوله سن برغلامه سن مالك

ستیزیکن غلام اولیادی / کی یوجه یردن اوله بنیادی

سبب اولا بقای دولتوکه / علت اولا دوام عزتوکه

آنک اوجندن ایره سن گنجه / مال بی حد و ملک بی رنجه

ملک دنیاده بوله سن برکات / دار عقباده بوله سن [illegible]

خوب اولا اولک لقاسیله / خیر اولا آخرک دعاسیله

سوره سن عمری ذوق شادیله / اکله صکره دک ادیله

ملک کنعانه ایده سن جو سفر / بوله سن بو مراده انده ظفر

مالک ایشتدی چون بو تأمیلی / سفر شامه ایتدی تعجیلی

ملک کنعانه چونکه بولدی وصول / دوردی بر دم کوزتدی حصول

هاتف غیبدن ایرشدی خطاب / دیدی ای طالب نتیجه جواب

شمدی بولمزسن اول مراده وصول / حاصل اولماغه اللی یل کرک اول

75

بو ندایی اشتدی چون مالک / اللی یل اولدی اول یوله سالک

چون اول اللی یلی تمام ایتدی / ینه عزم دیار شام ایتدی

برقلی واردی انک خوش رای / جمله خدمتده جهت ادی البشری

دیدی اکا که اللی یتمشدر / انی کیم تکری وعده ایتمشدر

اوهم کیم بولام بو سال اجر / عهد ماضی ایره بو حال اجر

طالعم سعد ایدرسه یلدیزیمی / سنی آزاد ایدوب ویرم

مکر اول دم که ماه کنعانی / ظلمله چاهه آتدی اخوانی

مالک ایتمشدی عزم جانب شام / اللی یل اولدم اولمشیدی تمام

چونکه اندن بنه رجوع ایتدی / یتدی کنعانه و یولی یتدی

کاربان [illegible] ایلدی چاه یقین / چاه اکا یولدی همین

بعدی مالک چو ناقه حالینه / دوندی کوکلی دوشنی خیتالینه

هر نه جا کیم دویرانه ایدن | خرم اولسون دلی بشارتدن

مرکبن چاهه سوردی اول آگاه | بلدیکیم انده دور مرادنه راه

چون یقین اولدی انکره سر چاه | سر چاه اوزره مالک ایتدی نگاه

کوردی قوشلر طواف ایدرلر آنی | اجمع استهدی که قوشیجه جانی

مالکه خود ملائک رحمان | شکل مرغیله اولمشیدی عیان

دوشلی قعرنه او نور آباد | بیت معمور اولمشیدی او چاه

انوکیچون او بیت معموری | دولنوردی فرشته جمهوری

کوردیلر چونکه قوشلر اوشتی قویوه | دیدیلر بونشاندر انده صو

چون اول آراده قوندی بازرکان | چاهه مالک صوکیبی اولدی روان

چون بشارت ومیدی کلدی دله | الدی بشرای کندو بیله

حبشی بندهسی وریدی چو دود | قیتی خشنود دیدی عشقود

الدی هم آنی چاهه کتدی همین | بولدی آنی خلد مثال برین

اولمش اطرافی نورله روشن | اولمش اول بقعه وادی ایمن

خاری کل خارهسی کهر اولمش | ریکی در شورهسی شکر اولمش

روایت

بعضی اویدیکه بازرکان | کلمکچ چاهه جمله ناقه هیجان

بوی یوسفله مست اولوب جانی | هر بری بیره اوردی پالانی

عزم ایدوب چاهه جملهسی پویان | سوردیلر یوزلرین خاکه دوان

پند

باریکن نفس اشترینه جود | بولمی انس باری معبود

دورش ای ایکی ریزه اوزره باری | کهسنوکیله یار اوله باری

ای کوکل بت پرستکن مالک | حق آنی ایتدی یوسفه مالک

٧٦

وار قیاس ایت که حق پرست خدا | طالب اولسه اگر نه ایده عطا
چاه پاکلك نظر قلوب درحال | کوردی آقر اچنده آب زلال
اولدی قلبی آنی کوروب دوشن | صلدیلر چاه اچینه درلو رسن
یوسفه دیدی روح قدس امین | طورکه وقت خلاص ایرشدی همین
دلوه گیر ماه و آفتاب کبی | چیق قیودن زلال ناب کبی
افق ایله کناری چاهك | صلسون آفاقه نوری ماهك
پاك اولن ای وجودی پاك صودن | تشنه لر اوره نیدی چیق قیودن
کوروب آینه اچره صورتکی | یوق صنوردك جهانده قیمتکی
گیر بو منزل آنه طشره چیق ای ماه | قدر وکه قیمتوکه ایله نگاه
اصلی اولسنه نك که اوله بها | اصلی یوق کوریه کندوسنه بها
اولمیه عالم اچره بو ندلکم | که اوزرینه وجود ویره عدم

صچرایوب سنکدن اول خوش حرکات | گیردی دلو اچره چون زلال حیات
چونکه اول بخت قائم اتدی قعود | قوت اتدی چکامدی عقود
دیدی بشرا ایه ای گرانمایه | سنده نه ور ایله بو گرانمایه
سنکدن اولدی دلو سنگین تر | سیم گیردی مگر یا سیمین بر
چکدیلر دلوی پاکلك اتدی نگاه | کوردی دلو اچره او نور بر ماه
نجه ماه آفتاب عالم سوز | ظاهر اولدی چو طالع پیروز
بو بشارت دمنده اول خوشنوا | دیدی هذا غلام ویا بشرا
مژده کیم دوغدی طالعم انی | چقدی گلدن سعادتم بابی
مژده کیم آخر اولدی عده سال | شوردن ظاهر اولدی آب زلال
چقدی کاندن سعادتم گهری | سره ایرکوردی بو نجه دردسری
چونکه اتدی گل مرادی شکفت | دیلدی ایده جان گبی نهفت

۷۷

یغلدی فکر وحیله ورایه / تاکه غیرال اورتمیه پایه

دل مرادینی چونکه بولدیلر / کاروآنه بروآنه اولدیلر

یوسفه هر کیشی که اتدی نکاه / صندیکیم بیره ایندی کوکدکی ماه

کاروان خلقی مالکه اوشیدیلر / چون نظرلاری یوسفه دوشدی

دیدیلرکم بو نوره ماه جبین / عجبا قندن اولدی ساکه قرین

بشره بکزمز فرشته کبی / قاپی نورله سرشته کبی

آب وکلدن اوکم یرتدی بشر / آب وکلدن یرتدی بونی مکر

چاهده بولدوکیه طوتمه کمان / که پری بیری اولمش اول ویران

اتدی مالک روان بو حیله پست / دیدی ویردی بو بنده یه دوست

دیدی بونی بنومیچون صقسون / دوستلق اوزره دوستلق قسون

قوله تعالی واسروه بضاعة / والله علیم بما یعملون

دیدیلر خواجه لرکه ای مالک / ملکه آدم اولمی مالک

یا ملک در بو یا ملکت زاده / قول دیمک ظرفه سز آزاده

بنده اولماد وغینه بو خوبی / بزه برهان بتر یوزی نوری

سن اکرچه بوکا دیدک قولدر / بزم اما کمانمز اولدر

که بو شهزاده بولوب خلوت / قیدک اتدک بو حیله صورت

کوردی مالک که هیچ انلمزلر / اکری سوزینی دوغری صنمزلر

فتنه آرتادیو صواشن اجره / کزلدی یوسفی قماش اجره

اول جریده آرسنده بو کل تر / خارده کل نه خاره اچره کیر

راه دولتده هرکه کنجه ایره / صقلماسه هزار رنجه ایره

عقلی یاد اولسه ایلمز انسان / ذهنی مذهبی ذهاب عیان

اولدی چون اول آراده بو غوغا / دولدی اطرافه دشته صوت و صدا

کوش ایدوب آنی یوسف اخوانی / واهم ایدوب چاهه آتدیلر جانی

بونلر اول پرده مستنظرلردي / آخر كار نوله درلردي
یوسف ایتدیلر نهانی ندا / بولمدیلر قیوده غیر صدا
کلدیلر کاربانه شدتله / دیدیلر عنف خشم حدتله
که بزم بر غلاممز ییتدي / اوچ کون اوچ کیجه در قچوب کیتدي
سز نهان ایتدیکز بولوب انی / قانی کلادیکز آنی دیک قانی
چقرك انی چقدین یاشدن / چقررانی تیغ خطاشدن
انی الان ایشن بلایه داقر / طامودن اوده آلوب یقر
خوفله دولدي مالکک جانی / ظاهر ایلدی ماه کنعانی
کوردي چون اخوتن او سرو روان / اولدي برك خزان کبی لرزان
مهری جوش ایلدی یهود آنك / کوردي چون مه جمالنی انك
کلدي شهاقتنه شفقتله / صوردي حالن دیدي نصیحتله

که دیدك بونلره سنی بنده / کرصورر لرسه ایله دي سنده
حذر ایت اتمه بو سوزه انكار / مشکل اولمیه تا که آخر کار
ایلمزسك بو دعوی تصدیق / سنی بونلر بلاك ایدر تحقیق
سنی قوردالدي یدیلر بدره / دوشدیلر نار غیرت خدره
بو خصوصی بیله ویرمیوب انلر / صویرینه اقتدیلر قانلر
بو ایشه خواجه لر اولوب حیران / دیدیلر جمله ای جوان مردان
بکزمز بو غلامه سیماده / بکزر آتا اولا ملکزاده
قول دیمك سرو نازپروده / راست اولمز کبی مرده
دیدیلر خانزاده در بو غلام / قدرله اولدي بدر حسني تمام
بزه همشیر اولدي هم همزاد / سرو در قدي الانا آزاد
جاریه در اناسی آنه مزه / خدمتیچون آلندي خانمزه

ثمر اولدی غنچهٔ نوبر بو پسر … پسری گیبی سودی آنی پدر

بو که میل اتدی قلب میزانی … عدل الله اتمز اولدی احسانی

ولدک آنه مزاج ازتله … بیع ایدک بونی وکالتله

قاچدی دن بو بنده سرکشدر … بو زصوین بیله ویرور آتشدر

صورتا گرچه تازه بوستاندر … میوه‌سی الا مکر و دستاندر

غنچه غاندریلا بخید راو غنی … صاتر زعیبنی یوب دغنی (?)

راستلقدن او بنده کم اوله هیچ … سیچه صاتطوتمه آنی قاپو دنیچ (?)

اوغری یرلرینه که دوغیدی … خنی یرا که قلبه دوغیدی

غنچه غاندی دخی دکولدی پلان … که قچردی جهاندن اول جانان

الده بو قدر بو کذبه هیچ صورت … اوله صدیقه کذب ایله تهمت

چونکه او غلانی دین اشتدیلر … کاربان خلقی نفرت اتدیلر

ص

صو عیوب غیری اولدی هیچ ندن بیزار … گزدم اولوب مالک ایلدی بازار

گیدیلر اول گهر دن اخوانی … صتدیلر گچمز اقچه یه آنی

دکمه حیوان نه بیلور انسانی … خضره صور قدر آب حیوانی

نه بیلور جام جوهری خزف … انی یا جیم بیلور یا خود صراف

ایله خوبیدی اول ملک سیما … هر بقیمی دکردی بیک دنیا

اله بو نرخی بلمک اول آیه … اولدی یعقوب ایله زلیخایه

بر نیک چشمه ایرشدی وال … بر سی بیله ویردی مال و جمال

حسن بو بیغده کی طراوت نور … اولدی اخوانی چشمنه مستور

هبه ندن بو نوره اولدی حجب غیب … غیبت ایدوب اتاسنه ایلدی عیب

چشم مالکده گوزینه گرانی … اقچه نولور ویردی بیک جانی

ملکت جهانه ویرمزدی … نه جهان ملک جانه ویرمزدی

۸۰

هرکه ایده عداوتیله نگاه
اولامی حسن یوسفه اگاه
عیب گورر کسی عداوت ایله
ذم و غیبت اولور انکچون انیشی

الا بونرخی بلمک اول آیه / اولدی یعقوبله زلیخا یه
بر نوک چشمنه ایرشدی وار / برسی هیله ویردی کمال وجمال
حسن یوسفدن کی اطر آوت ونور / اولدی اخوانی چشمنه مستور
هر بریندن بو نور اولدی چو غیب / غیبت ایدرباتا کسن ایلدی عیب
حوکه ایدی عدا وتیله نگاه / اولمدی حسن یوسفه آگاه
عیب گوزلر عدا وت آتشی / ذم وغیبت اولور آنونکچون نقشی
چشم ما لکده گورنسه گر آنی / آقچه نولور ویردی بنگ جانی
آنی ملک جهانه ویرمزدی / نه جهان بل که جانه ویرمزدی
یوسفک حسنینی ولیک خدا / بعض انسانه ایتدی پیدا
تا گوره آنی مردنی ادراک / ایلمایه نظاره نا پاک
عدوندن اول اوچنوک علما / ایدیلر مخالفت پیدا

ظاهر اولدی دگرمی ایدی شن
اکثر راوی آنی گوردی حسن

حکایت

روضهٔ اصطفایه سروخرام — طابده پیر اوردی سربرام
برقچ اوغلانجق آنی گوزدیلر — قوز جنوز ایچون عیوب بوزاوزدیلر
نسنه بولمادی ویرمکه اول امین — بنی صاتوک دیدی اولاره همین
اول الکی عامله امین وامان — برکی طفله طفیلی اولدی همان
ویردی انلاره پاک دامانی — ییدلر قل کبی او سلطانی
گوردلر یولده حضرت عمری — عم انلاره صوردی بو خبری
دیدلر صاتوز رسولی بزه — قوز جنوز ویرک او بیناغه بزه
اول جهان فخرینوک خریداری — اندی بیکرمی قوزه بازاری
فخر عالم تبسم اندی دیدی — یوسفه ویرلن بها بیک اندی

بیت

قوزاغاجی کبی بو پته سروک — تا که قوز کبی اولیه ثمروک
شجر گل کبی بو یکلکی قو هم — گل کبی تا که اولسن خوش بو

بجه بر

نجه بر گندوزک اوگوب صتمه سن — بل که آخر چورک قوز قته بسن
امتیسک محمده ای یار — اعتبار ایدبوقصدن یوری وار
هر که قدرن بلدی ایر شرفه — رحم الله امرأ عرفه

اخوهٔ یوسف بیع نامه یازدقلری در

چون قضا لوحنه چکلدی قلم — بنده یازلدی نیجه میر علم
گاه اولور لم حوادث تقدیر — سرو آزاد اکن اولور زنجیر
گن فلکدن عجب می قلبچ گلمه — که صلاح وشب آنی قاره بکله
خلعت حسنی چون تمام ادیماه — قاره چول کیدرر انکا که گاه
یوسفی صتدلر چون اخوانی — مالکه بنده قلدلر آنی
دیدی مالک که بیع نامه گرک — حجت اولماغه خط خامه گرک
یزدلر بونی کم بنی یعقوب — صتدلر بر قلی بکل عیوب
نامی یوسف غلام عبری در — مشتری مالک خزاعی در
مالکه جمله بایع مذکور — اندی تسلیم بندهٔ مزبور

قلدی تسلیم مالک انده هم / ثمن یوسفی یکرمی درم
چون که اولدی بو قبضه اقباض / بو قدر امکان که اولنه اعراض
یزدلر آخرنده بنجه کواه / دولر عاقبت کنی بالله
طی ادب مهر کبی مکتوبنی / اوردیلر آکه مهر یعقوبنی
چون بو مکتوب مالکه یتدی / درج خاصنده آنی درج اتدی
چون عزیز اولدی ماه کنعانه / آلدی مالکدن ایستیوب آنی
کلجک آغا اخوتی قتنه / حجت اتدی آنو کله اخوتنه
مالکه دیدی یوسف اخوانی / بند ادب کی صقن بو اوغلانی
شاید اولا که تپه حیله ده / یول بولیجق متاعوک آله کده
قورقولاری بو ایدی کم قچه اول / بونجه بهتور اشلرن آچه اول
مالک انلاره آفرین اتدی / یوسفوک بندن آهنین اتدی
ایلدی زلف کبی نه دینی / جلدی بند سیاهه سیمینی
اولمش ایکن جهان صحیفه اسیر / بو نینه اوردی ظلمله زنجیر

بوی غلدن بری ایکن او گل / سمنینه ابرشدی آفت غل
هر که اوله جوهر مجرد اولا / آکا لا یعتذر مقید اولا
دلکو صانوب غزالی مالک خر / آکا کرکانه ایلریدی نظر
قومدی سیم لبابسن اول نوره / قپی کافرلق اتدی کافوره
پر شور میدی اول قمر سینه / که کیدی سراپکی پشمینه
نوله کیپه نمد او زیبا خد / اولور آیینه نوک غلافی نمد
ارمدی چون که یوسفه چاره / اولدی ناچار کیدی ناچاره
چون که کردی پلاسپه او خورشید / اکننه قاره کیدی ماه جدید
بونی آغینه ایردی غلدن اثر / گل برینه قوقرکن آنی بذر
شدت بند ساعدیله بنان / سیمکن اولدی پنجهٔ مرجان
ساق بلوری درد قیدله هم / ساق سرو یکن اولدی شاخ بقم
چون که مالک مرادنی آلدی / ذوقدن انده اول گیجه قالدی
یاتدیلر انده یوسف اخوانی / قچه دیو کوزتدیلر آنی

لباسی

یوسف اخوتن وداع اتدکی در

صبحدم چون چالندی کوس رحیل
طوردی مهد زمیندن ابن سبیل

کاربان خلقی عزم راه اتدی
ماه کنعان جگردن آه اتدی

طوردی مالکدن استدی دستور
تا وداع ایده اخوتن اول نور

ددی یوسف اعتمادک اگر
بله گوندر بنمله بر چاکر

کم بلور بر دخی وصال اولمی
یوزلرن گورمکه مجال اولمی

بونجه ییل سیله صحبت ایلمشم
اولرنده اقامت ایلمشم

چکدلر باکه تربیتده امک
چوقدر استمده حق نان و نمک

مشکل اولور مصاحب آیرلغی
آیرلق اولدی روح صیرلغی

دکلیوب آنی طکلدی مالک
انده کی شفقت اکلدی مالک

ددی انلارک ایشی ساکه جفا
سنوک ایسنوک اولاره لطف و وفا

سندن انلر گتوردی بیزاری
سنوک ایسنوک اولا رچون زاری

انلرک گرچه کینه سی وافی
سنوک انلاره خاطرک صافی

الکلمادی

الکلمادی آنی که جمله صفات
گرشیده اولور توابع ذات

نحس اولا نوک اشی نحوستدر
چونکه صورت دلیل سیرتدر

شیطنت ایلمز فرشته سرشت
خوب اولمز ساکه عادت زشت

قوشدی مالک ملک بانجه غلام
دیو صورتلو قاره افلح نام

قیدی ایله اسیر و اولدی روان
اولمدیر مقید اول اخوان

گورجک بلکه قاچدیلر آنی
چقوب ویردی یوسف اخوانی

بنی سزدن خدا چون اتدی جدا
برنفس قلنوک بحق خدا

ضررم یوق سزه وداع ادرن
گورین سیزی غربته گدرن

کم بلور یوزکوز گورمیه دخی
وصلکوز عیدنه ایرمیه دخی

گوش ادجک انوک بو سوزلرنی
مرحمت اودی یاقدی اوزلرنی

دولر قتیلده دونوب اکا
اولمیدی بو اکش نولیدی سکا

سنی طرح ایلیالی ای قرداش
قلبمزدن حضور اولندی تراش

گرچه وار بو اکشه ندامتمز
الا قومز بزی خجالتمز

قمز لتسک رفیقوک اوله خدا / لطفنی سندن ایلمایه جدا
ایله دیوب قوسی اغلشدی / یوسف انلارله اپنلشدی
چون هواپی ایلدی آغوش / گتدی صبر و قراری قالمدی هوش
صرمشوب آکه رقت ایلدی چوق / الن اوپدی وصیت ایلدی چوق
دلدی کم دخی اویدی کلام / اقربا سینه گوندریدی اسلام
خشم ادوب افلح اسینه یوردی / النه یاپشوب چکوب سوردی
اولکنه قاتدی قاقیوب اندی / ددی طب سویله کاروان گتدی
هسن بو بندیله گیج تیز پسن اکا / خشم ادر خواجه گنج و آرنجه بکا
نه بلور در و زخمی نه یاره / بلمه رحمی اولیدی بر پاره
اول ملک دیو رام اولوب ناچار / قلدی آه و فغانله رفتار
گلدوب گوزی یاشی آقردی / گوزنوب اخوتنه باقردی
تا گورنمز اولنجه اخوانی / باقوب انلاره اندی افغانی
اندی گورمز اولجق گتدی / بک بلا ایله محمله یتدی

بندرب

بندرب مالک آنی بار ازره / افلجی قودی اول قطار ازره
دیو اولنجی موکل اول ملکه / ملکوک طولدی نالسی فلکه
الی آیاغی بندله بسته / حسرتیله ضعیف و دلخسته
بریکا محنت جلای وطن / بریکا شدت بلای رسن
بریکا فرقت جمال پدر / بریکا محنت ملال پسر
حسرت و غربت و طفولیت / رقت قلب و قهر رقیت
جمع اولوب بونجه زرلو دردگران / یوسف اولمشدی آره ده حیران
مالکه ویدی افلح ای مهتر / اللی بیل ایدک دمشقه سفر
عضوک بوغلای بولمغدی / دایم اهل سعادت اولمغدی
بدر اومردک بو بر هلال نزار / بی جمال و مجال و خسته و زار
اومدغک قیمته بونی کم آله / بو نجلاین متاع دن نه گله
ددی بو فکری بن دخی ادرم / بلمزم بو نحیفی بن ندرم
بن بونی الدم آره دکلو زره / صاجدم اتیذ تخمنی حجره

... مالکه یوسفی ابر آوفی
التونه المنذر

بونی باکا معتبر ور کامل مدح ادوب دیدلردی اهل کمال

نی خلل اوله خلق و سیرتده نی بدل اوله حسن صورتده

طفلکن عقل و فکری کامل اولا جملهٔ علم و فضله شامل اولا

اشدب یوسف آنی کلدی نهان بلدی کم اولمش جمالی عیان

صندلر بدر اکن هلال نحیف کوردلر بدر اکن نهال ضعیف

جته دکلو نظرلری یوغدی دلرار به دکلو زرچوغدی

نه بلور قدر نوری مردم کور چون کورنمز کوزینه شعلهٔ نور

ظلمی شب صاحب شب پره روزی کورمز مهر عالم افروزی

حکایت

ذکر اولینور که شیخ ابو عثمان دلدی برکون اوله مصره روان

کوردی دریا یوزنده برکمی وار کمیه ایرشنجه اول مختار

یوردی صو یوزنده چون دشتی کوردی آنی جماعت کشتی

دیدی کمیه بو کرامت در انکما دی که خرق عادت در

چون خدا ایسته اده کراماتی انکلر خلق خرق عاداتی

نجه کذبی کرامت انکلر لر ای نجه صدقی تهمت انکلر لر

حقسک خلقه آشکار اوله صید ادم دیرکن شکار اوله

یوسف کندوبی راحلدن مزار راحیل ارت اتدغی افلح آنی قاچدی قتانوب جور ایتدکی

فخر عالم بیوردی کم مظلوم چون دعا ایده آکه دیر قیوم

کربو ظالمدن آلیم داده سکا بن ایلرم بو سیداده

چون که مظلوم اده نهانی ندا قبهٔ عرش طوله صوت و صدا

اتمشدر مفتح الابواب عرشه وارنجه اول ندایه حجاب

یوله چون کاروان روان اولدی یوسفوک نرکسینه قان طولدی

یوللری اشکی لالهزار اتدی هر یری برکه و بحار اتدی

برا کی مرحله چو کتدیلر مادری تربسینه یتدیلر

اول مقامه ایرشدی چون که مرور دوشدی مادر مزاری ازره بو نور

دوشدی راحیل ازره راحله دن
آیرلوب قالدی انده قافله دن

اول فزاری قوجب قلوب زاری
دیدی یوز درد ایله بو گفتاری

ایرودوشرم یبزردن ای مادر
بکا ظلم ایتدیلر برادرلر

اولا گل کبی کوتردیلر
گل کبی صکره ییره اوردیلر

گل کبی تازه طوندغک بدنی
سوردیلر خاره طاقدیلر سینی

سنکله دوکدیلر زبون اولدم
لاله کبی غریق خون اولدم

قوله قعر چاهه ایتدیلر
عاقبت بنده دیو صاتدیلر

آه کم پرورو نازپروردگ
اولدی استونی خانه دردگ

کاشکی سن ده السم آنه جنم
سکا همتربه اولسم آنه جنم

زاولردیلر اول زمان بو مزار
زاری قلدی شناکه عاشق زار

دیدی اغلامه ای کوزم نوری
اوده یاقمه بو خاک منثوری

بندن اولسون سکا بشارتلر
کلسیر دربا شوکه دولتلر

که عزیز اوله شهر مصره طبوک
سجده کاه اوله اخوتوکه قپوک

اولسر خاک پایوک انده تاج
کلسیلر جنابوکه محتاج

طپکه عرض حال ایلیلر
صدقاتوک سؤال ایلیلر

بو خطابی چو یوسف ایلدی گوش
اولدی درد فراقله بیهوش

یتوب انده بو حالله قالدی
کاروان خیلی یول آلدی

اشتره ناکه افلح ایتدی نگاه
یوسفی کورمیجک ایلدی آه

چوب مالکه قودی صبر
دیدی قالمش او بنده عبری

دیدی مالک که اول جوانمردان
اولمشلر بو سوزلر بنده یلان

کاروان خلق انده قالدیلر
هو یکا برکی بنده صالدیلر

عاقبت افلح سیه منظر
ابستیورک او ماهی بولدی مگر

اوردی بر قچ طبانچه آکه بو قول
ملکه حصن شکنجه ایلدی غول

خد بو سفره اول سیه انگشت
تازه گل از رحصن که پنجه کشت

منت دیو یده چون دوکلدی ملک
مشتله دوکدی سینه سینی فلک

ضربله سنبل سیه پیکر
سمنی قلدی لاله احمر

بونجه ستدن اول زحل آیین / ایلدی آتی منزل پروین

یوزنی

یوسف اول دم زمینه سوردی / ددی ای گوش اون غریب سوزن

ای سمیع و بصیر و حی و علیم / بنده گر وار ایسه گناه عظیم

بکا انوکچون اولدیسه بو جزا / بنی عفو ایله ای کریم خدا

انلروك حرمتینه یا الله / اتدیلر جهان اجنده گناه

یا الهی سورسك اجدادم / بو ایسه روزن ال سنم دادم

یوزم اوردم قپوکه یا قیوم / جمله عالم جنابکه معلوم

خاکدن یوز گوتردن اول ماه / ظاهر اولدی سماده ابر سیاه

طولدی اول دمده ظلمتیله جهان / دیردی صیحدن زمین و زمان

طولدی بر دم اجنده التی جهات / رعد و برق و صواعق و ظلمات

برق و ظلمتده جوف چرخ کبود / گاه پر اتش اولدی گه پر دود

چون غمام سیه گوکه اغدی / بر یغمور بریینه غم یاغدی

ایله طولدی جهانه هیبت تاب / خوفدن بیضه صالدی زاغ سحاب

هرکه اول بیضدن یدیسه بر / بره دن خاکینه اوردی پره

بیجك انی نیجه طایر جان / اشیانندن اوچری کتدی روان

کاربان ازره یاغدی چون بو طلو / اولدی هر سینه دهشتیله طلو

بسیله ویردی کمی قماشن اودم / کمسی بیله ویردی باشن اودم

عاقبت بولدی دخی بیتدی / باشدن اشدی صو اشلری بتدی

ددی مالك که بو بلایه سبب / قنغی شر اهلی اولدی اوله عجب

عجبا قنغمز گناه اتدی / که بو دم بزه بو بلا یتدی

افرین مالکوك کمالینه / واقف اولدی گناهی حالینه

یوز ماقده نجه فلان الدین / حالی خلق اره سنده دعوی زین

بنك بلا گلدی باشنه ناگاه / بر دم اگوب گناهن ایلمز اه

طیمز ایرسه باشنه یوز تومرق / بس اگین عارفه طقوز یومرق

گلمدن کیمسدن جواب و کلام / ایرشی گلدی افلح بد نام

گوردلر گردننده بر ارقم / حلقه وش حلقنی صقر محکم

نیلان بل که ازدهای عظیم
صقوب آنی قتور عذاب الیم

هر که مظلومه قلدی جور و جفا
ظلمی طوق اولبه آکه ازدرها

انی بو دردله چو گوردیلر
سبب حالن آکه صوردیلر

سویلیا یوب دلی بو حالتله
یوسفی گوستروب اشارتله

انی آغلتدی کم بزه بو بلا
اولدی اول دم که ایلدی بو دعا

مالک ایرشدی یوسفک قتنه
دلک اندی یوز اوردی حضرتنه

دیدی ظلم اتدیسه بو بنده سکا
دلرم کم صوچن باغشله بکا

لکن یوسف آنوک اتدی روا
یوزنی گوکه طوتب اتدی دعا

افلحی ازدها رها اتدی
چونکه یوسف اکا دعا اتدی

افلح افلاحه چونکه بولدی مجال
دله گلدی دیدی نجه اولدیسه حال

کاربان یوسف ارزه اوشدیلر
یالواروب آیغینه دوشدیلر

دیلر لطف ادب دعا ایله
بو بلادن بزی رها ایله

گلدی مالک دخی یوز اوردی اکا
دیدی ظنم بو ایسه اولدی سکا

دلکوکی طوتر خدای جهان
پسنده وار در انوکله راز نهان

ایله اولیسه بزه مدد ایله
ایستمردن بلایی رد ایله

افلحی اوکتش گنورمشم قتوکه
قلدی تسلیم اوزینی حضرتوکه

سنی اول دوکدی ایسه سن دخی دوک
سکا اول سوکدی ایسه سن دخی سوک

بن دخی اوکشده طوتمشم یوزمی
سکا تسلیم اتمشم اوزمی

اور طبانچه دلرسک انده یوزم
بزی دک غرق ایسیل اتمه گوزم

گلدی یوسف قتنه اول هندو
سوردی زلفی گبی آیاغنه رو

بوینن اگدی بنفشه گبی طوروب
دلدی یوز قرا ایسنی یوز اوروب

عفو ادب یوسف اول گناه اول دم
گوکه طوتدی جمالی ماهن اول دم

طولدی عالم دعاسی ایله سرور
ظلمتی گیتدی گلدی یرینه نور

کاربان خلقی اتدیلر شادی
اولجق اول دعا نوک آزادی

طوردی مالک ایاغی ازره روان
یوسفه دیدی ای ولی زمان

شمدی بلدم رفیعمش قدرک
صفه اصطفا مش صدرک

سکا لایق کمال عزت در — بکا لابد بسنی رعایت در

بندنی آلدی پای و دستندن — پاشنی سلدی چشم مستندن

گیدرب اکننه لباس نفیس — ایلدی کارنانه آنی رئیس

اشتر بختی ارزمه تخت اندی — دولت و بختی آگه رخت اتدی

چقدی بو تخت اوستنه اول شاه — قلدی حسن ظهور ایلدی ماه

کارنانه‌دن بلایی چون صودی — انی جانیله جملسی سودی

چون که پیلار کاروان اولدی — اولکارینه دوشوب روان اولدی

چون که بو قطره ایردی اول خورشید — اولدی کوندن کونه جمالی مزید

بیابان اولدی ابر نورانی — ایلدی آنونکیله پیرانی

محرومه یا ایکن اول آیه — نه عجب صالمغ ابر انکا پایه

خلق یوزردی پای پسنده آنونک — خوش کچرلردی پای بسنده آنونک

هرتحتی تکلیفه بزبو قشقه اینش — تختی استندن ایلر بیدی اینش

انده تکبیر اوردی هم تهلیل — هم قلوروی صلوة دین خلیل

قندیله خلق طویردی — علم و حکمت کلامی سویلردی

خوش یردر که اولپه بر عالم — انده دایم صلاح اولور قایم

خوش یردر که اولپه دین اهلی — بولنور انده چوق یقین اهلی

دوکری یوسفه بو حالت ایله — بو قدر قدر ایله کرامت ایله

آتشه کدن دوشوب نچون قاچدک — پردهٔ عیبکی نچون آچدوک

دیدی یوسف که قاچدم حاشا — والدم قبرنی کوروب اما

حیرت ایرشدی حسرتیله بکا — اختیارم قومادی دوشدم اکا

بنی شوق ایله قلدی دلبسته — چاغریادم انده بن خسته

صفت روز و یوسف شهر نابلسه ییدکی و جمالی نوری اهل نابلسی مسلمان اتدکی در

آفرین اول جمال جانانه — که کلور کوربه کافر ایمانه

حسن او در کم کوریجک اهل ضلال — دیه سبحان مبدع متعال

جبین سحر چون که کشت خورشید — عالمه عرض قلدی نور جدید

نور ایمان کبی چون ایتدی ظهور　　کوز بجوری ایلدی مستور
فر وکر و سعادتیله او ماه　　تا ابلیس شهرن ایتدی منزلگاه
شهرتی طولدی مصر اچینه تمام　　عاشق اولدی خواص بلکه عوام
کن یوزی ایله تابدار اولدی　　که کورن دیده آبدار اولدی
کورنوک عقلی کیتدی دم کلدی　　کوزنه نم یرینه دم کلدی
کوردلر بر جمال بی مانند　　هر دلارام دلبر دلبند
جان کبی جسمی آب وکلدن پاک　　ایرمز وصف حسننه ادراک
یوزی مصباح ضوء بزم جمال　　سوزی مفتاح قفل کنج کمال
نظر ایدن او چهره دیدی همین　　که جمال آفرینه یوز تحسین
یوسفی چون او خلق کوردیلر　　صانع حسننه اکه صوردیلر
دیدلر ای کمال زیباته　　کیم یاراتدی بو حسن زیبایه
انوک این کیم ایتدی بدر جمال　　بدر اچنده کیم ایتدی ایکی هلال
نون اچنده بو عینی کیم یازدی　　ماه اچنده بو چاهی کیم قازدی

کمدن

کمدن اولدی بو غنچهٔ زنبق　　که گلستانه ویرمش اول رونق
بند زلفوک بو تابی کمدن الور　　گل کبی سیرابوک آنی کمدن آلور
لام زلفوک نه خامه حرفیدر　　که جمالوک کمالی طرفیدر
وارکن نرکسوکده خواب عدم　　کیم اویردی بو نازله آنی هم
کیم دوزتدی بو درج مرجانی　　دُر له کیم پر ایلدی آنی
غنچه‌کی کیم قلور شکر گفتار　　سروکی کیم یاراتدی خوش رفتار
سروکی نیجه باغبان بسلر　　که او سروک یمیشی جان بسلر
خدکی خال الله کیم ایلدی زین　　کیم اودر اهل حاله قرة عین
بو سؤالی چو یوسف ایلدی گوش　　حکمتندن اقتدی چشمهٔ نوش
دیدی کیم صانعم اوقادردر　　که بنم کبی صنعی وافردر
نقطه‌یم بن کتاب صنعندن　　ذره‌یم آفتاب صنعندن
دو جهان قطره بحر جودندن　　جمله موجود انوک وجودندن
انکا مخصوصدر کمال جمال　　ایرمز انکا کلال نقص و زوال

[illegible]

عیبدن کیم جمالی عاری در — حجب غیب پرده داری در
قلدی ذرات عالمی مرآت — اولدی مجلای حسنی اول ذرات
انده کیم اوله ذره دکلو بصر — ذره ده ایلر اول جماله نظر
کوکش ادیجک بو حکمتی اول قوم — دیده دلرنده قالمدی نوم
دین حقدن چون اولدیلر آگاه — دیدیلر لا اله الا الله
دیدیلر جاندن ایدوک اقرار — آنکا کیم خلق ادر بو نیچه نگار
یوسفوک نورنه چو تابندیلر — جمله اصنامی ناره یاقدیلر
چونکه عرض ایتدی عارضن بو نگار — اولدی جمله صنملرک یری نار

یوسف نوبتخانه قوندغی در

کاروان چونکه بینه اولدی روان — منزلی اولدی آنلرک بیابان
چونکه بر یرده منزل ایتدی او ماه — قویدی چو گوشه سنده نعره واه
بر نظر هیر ادن جمالن آنوک — باغلدی سینده خیالن آنوک
هر که کوردی او حسن زیباتی — دینی ترک ایتدی قودی دنیایی

بو جمال بدیعله آنی — مبدع اکلادی قوم بیسانی
دولر بکزمز بو انس جانه — بکزر اما قدیمی جانانه
اولمز انسانده و پریده بو نور — اوله حاشا که آفریده بو نور
نقشی نقاشن صندیلر آنلر — دینلرندن او صندیلر آنلر
نتکه بو سعیده اول جماعت ضلال — بر مرصع صنم دوزب در حال
طیدیلر نیچه بیل اول صنمه — ایلدیلر خلاف حق امره
حسن یوسفله صانع متعال — بعضه ویردی هدایت بعضه ضلال
دوشنمه کلر آره پرتو خورشید — جوش قوتولر اولور هوادن بدید
روی چوک ازره صالنسه پرتوی بو — انشکار اولور آنده چوکن بو
صدفه دوشسه در اولور تابان — قاره دوشرسه اولور آفت جان
ذات ایله دوشدی چونکه وجود — عجبله طولدی ایلمدی سجود
آدمه دوشدی مسکنت ایتدی — فقونی بلدی رحمته بیتدی
قدرک سرن اکلین علما — دولر نون مارلون انا

نظری اول که حکمتیده قالور / مهراشنی مقتضای ذات بلور
مقتضاسینی ذاته لاول علام / ویریجه حکمته اولمیه ظلام
حکمتی موجبنجه ایلیه کاره / موجب اولمایه فاعل مختار

صفت ورود یوسف عسقلانه قوندغی در

عجب اتشدر بو تاب جمال / دونر آنکله مقابل اولسه جبال
صالسه بو اود جهانه بر دم دم / یاقه ور یالکزی نه وار آدم
شاه خاور دکوب فلکده لوا / چون ینه جوشه کلدی جیش صبا
سیر ادوب اول مهیله سیاره / نجه نی ول یا نجه آواره
عمر باقی او کیمسه بولدی همین / اولدی آنوک کبی رفیعه قرین
فرح وشادی ایله کتدیلر / منزل عسقلانه یتدیلر
اولدی اول مه شوریمه نورلنی / که کورن صانوردی نور آنی
خلق دیوانه قلدی سلسله سی / طولدی اول شهر اچینه غلغله سی
غمزه سی سینه دلدی جانه ایردی / خبری شاه عسقلانه ایردی

دولر

دولر شهره بر صنم گلدی / نه صنم روح محترم گلدی
قولی عنبر آنی فعلی رحمانی / رویی روحانی بویی ریحانی
ماه طلعت نکار و زهره جبین / حسنوک صانعنه یوز تحسین
قامتی سرو سرفراز اولمش / میوه سی شیوه برکی ناز اولمش
قاشی محراب قبلهٔ جان در / چشم مستی بلای انسان در
زلف پر چینی رشک مشک ختا / خال مشکینی حبة السودا
دهن تنکی حقهٔ مرجان / لعلی اند مفرح دل و جان
نه مفرح مفرح یاقوت / دلی و جان اندن آلدی قوت و قوت
کورمدن میر عسقلان آنی / در میان اندی یولنه جانی
قتی کوربز دلیردی اول میر / نجه نام اهلن ایلمشدی اسیر
کوهه گرز اورسه کاه ایلردی / عمر خصمی تباه ایلردی
النه شمشیر آلسه شوکتله / هفت کشور طولردی هیبتله
النه تیر آلسه اول نه مهر / سپرن قرشو طوتردی سپهر

کمرندن طوتیدی کوهی اگر   پایدار اولمزدی کوه و کمر
النه نیزه آلسه اول خونی   حلقه گبی قیپیدی گردونی
قلجندن که قان طمردی آنوک   طمرن کسمشیدی اعدا آنوک
اون اکی تک دلیرله درحال   سوردی رخشن نته که رستم زال
هر بری تند و تیز و اهل هنر   یوز چورمز دمنده یوزه دپر
کوک دم کیبی قره یوزلو   رعد آواز و یلدرم گوزلو
تا و آرب کاروانی غارت اده   صورت یوسفیله صحبت اده
ناگهان گوردی بر جمال کلور   حسن و خلقیله بر کمال کلور
یوزی نور حقایق جبروت   بویی سرو حدایق ملکوت
اشته اهتنده بر کشی کوردی   کندو حسن انده فره وش کوردی
سایبان اولمش ابر نورانی   صقنور کولکی گنشدن آنی
چون گورندی انکا بو نور جمال   آه ادوب یره دوشدی سایه مثال
تاجی ترک اتدی جبه چاک اتدی   یوزن آنوک یولینه خاک اتدی

یعقوب

یعقوب یره گندودن گیتدی   هونه آتدیسه بر خطا اتدی
عسقلانیلر اولدی دلبسته   جملسی دلشکسته جان خسته
هر بری دوشدی نه مجال اولدی   سری و مالی پایمال اولدی
حسن بقلمش بروج عالیه در   یه خود اعجاز نخل خاو یه در
قالدلر اوچ کون اوچ کیجه حیران   کاروان صباح و شام اولدی روان

یوسف شهر عیشه قوندغی در

خودنما کم خدانما اولمز   بیخود اولمایه باخدا اولمز
اگر آیینه گوستربدی اوزن   اهل حسن انده گورمزیدی یوزن
صورتن چون که ایلدی پنهان   اولدی مجلای صورت خوبان
صبحدم چون که روشن اولدی جهان   خودنما اولدی شاهد تابان
گوچدی سیاره بغلیوب محمل   اولدی شهر عیش اوکون منزل
گلدی شهر عیشه چون اول ماه   وسوسه دوشدی قلبنه ناگاه
که بو شهروکده خلقی پیر و جوان   گورجک حسنی اولور حیران

جمله کشورده برگزیده بسنم
صدف عالمده فریده بسنم

غالبا بو سزاروید فلک
گورمدی بایله بکز انس و ملک

چون بو فکر ایله شهره گزدی نگار
نگران اولدی اکا دیّار

گوردی یوسف عزیزی عرش جمال
ملک ایله درونی مالامال

بسری ماه دختری خورشید
هر بری هر ملاحت ایچره فرید

هر بری کوک جمالی شمس ضحی
انله گوره کندو حسنی سها

رخله مات ایدوب اول شهی
مهرله اوده یاقدلر ماهی

هر بری حوری گبی پر زینت
حسنی نه حد و خلقی نه غایت

قد و قامته قاموسی اعلی
لیک پیسره وکلی طوتی

اولدی بو انلری گورب حیران
انلر اولمادیلر بوکا نگران

غیبدن یوسفه ایرشدی ندا
نه ندالی جهت عتاب خدا

کای یوزینی گوزل صانن یوسف
حسنی بی بدل صانن یوسف

حق یارتمشدر اول قدر زیبا
هر بری عرض عارض ایتسه کا

نقشنوک

نقشنوک اندغی نگاره گوره
قطره گبی اولا بحاره گوره

چون ازل مهری آشکار اولدی
نیجه ذرات تابدار اولدی

ذره نوریله نیجون اوله فخور
منعنده مهرک اولجق اول نور

نه وجود اوله ذره ده نه نور
که اوده حسنی آنوکیله ظهور

چونکه ایرشدی یوسفه بو عتاب
یوزیره قودی دیدی یا تواب

توبه اولسون که گورمیم اوزمی
خود نمالقدن اچیم یوزمی

چونکه بردن یوزینی قالدردی
جمله شهر اهلنی گلور گوردی

شوقله چونکه گلدلر قتنه
اندلر سجده حسن صورتنه

دلرکم زینی خال جمیل
که اولو بدر کمال صنعه دلیل

قالمدی انده چون انانیت
فعله گیتدی فخر انانیت

سرکش نفس چاکر اولدی اکا
جمله عالم مسخر اولدی اکا

صنمه بونی یلان حکایت در
تا کوکک ملکی نه نهایت در

عاشق و دوست ارسنده ای یار
الکسوک اولمز بونوک گبی بازار

حکایت مناسب

ارنی دیدی چون کلیم خدا / صندی کندوده درمان بوصفا
کلدی حقدن اکا اودم بوندا / نظر اید صاغه صوله یا موسی
کوره‌ی دیدار دوست مشتاقی / اول قدر چوق که طوتمش آفاقی
کوردی اول نه نهایه عشق ارنی / یوزاور بر حجر بیسی دیر ارنی
کورتب حجر بری ید بیضا / رؤیت ایچون قلور دعا وندا
نفسی ثعبانی عصا ایتمش / طور میقات قربته یتمش
حیرته دوشدی کورب انی کلیم / دوی کلم اولا بو جمع عظیم
کلدی جان سمعنه ندا نه ندا / ونی وصوتی یوق کلام خدا
کیمسنوک کبی طالب دیدار / جمله جانبده وار حجر آر حجر آر

یوسف علیه السلام جو آر مصرده نیله کردکی ور

صبحدم چون که یوسف خاور / ساحل نیل چرخه اتدی سفر
هم چون کلدی موج مکفوفه / زر ازار اتدی نور مکشوفه
ینه سیّاره ارتحال اتدی / نیل مصرک کنارنه یتدی
یوسف دیدی مالکه ای صدیق / اترا اتدی سکا غبار طریق
باقدی چونوک کلبنی کن تا نی / اولسون ای ماه منزلوک آنده
چون لب نیله کلدی اول شمشاد / ایلدی موج نیلکون فریاد
کونلیدی که بن اولیدم او نیل / بنده آلامی اولیدی نور خلیل
بلنه فوته طوتجق بو نکار / قالمدی کارمانده قلجه قرار
قالمدی جمله بیوک آرامی / کورنمه کلدلر تحمل اندامی
نظر اهیننه ممدم او نکار / بس که کلمی تفرج دیدار
دری یوسف اودمده یا ستار / بنی ستر ایله کورمسون اغیار
دخی بابانه ایرمدن بو دعا / اولدی بید آصودن برازدرها
اوزنوب یوقرو مناره کبی / اغزن اجدی همان مغاره کبی
جنده باشی قبهٔ حمام / کوزلری انده کویا الی جام
کورجک خلق آنوک بو بالاسن / قودلر یوسفوک تماشاسن

اوليجق جمله خلق اڭا مشغول — صويه گيرماكه جهد ايلدى اول
چون چيقردى كلاهسنى اول شاه — باش آچوب دوشدى شوقى بولنه ماه
يعنى كم باش آچوق گوزلر اوينوز — باش آچوق برده آكه عاشقيوز
سنبلى ظاهر اولدى افزون — زاغ شب طوغدى بيضهٔ خوردن
دستنى صوقدى زير پيرهنه — نته كم دستهٔ گلى چمنه
فرقدن چونكه چيقدى پيراهن — غرب و شرق اولدى جيبده دامن
عطف دامندن اتدى جسمى ظهور — صن افقدن گورندى شعلهٔ نور
نيله فرو ويردى گردى اول دلبر — صن صويه طالدى تازه نيلوفر
نيله ايرشدى چون بو لذتدن — اغلماسون چيقوپ جنتدن
بو كرامت چون آنى قلدى كريم — يوز سورر آيغينه بحر عظيم
نيله وبسنك ريزه سينه اوگون — گنى قلدى كواكب گردون
لن گوزندن چيقدى اشته يسنى — بولپه نيله دوكيدى چشمه سنى
دوشدى بو داشكه چشمهٔ حيوان — ظلمات اولدى گوزلرينه جهان

بول

١٧

بولپ گرجوى سلسل سبيل — ايلر ايدى اوگون زيارت نيل
صاچوب ابرله قمر ازره — قومدى گرد وردتر ازره
يول توزن يودى جسم پاكندن — صويه يوز صوى وردى خاكندن
سمى قلدى سنبله شانه — دوشدى زنجيره نيل ديوانه
صيد عالم چون اول بكا شاهى — ماهدن دام وردى تا ماهى
هر نه ماهى كه گوردى اول ماهى — شوقه دوشوب سورندى گه گاهى
هر نه ماهى كه ايلدى آنى — ماه وش اولدى جسمى نورانى
هر نه ماهيه كم ايرشدى بو نور — اولدى نيل اچره نور ايله مشهور
هر نه ماهى كه بولدى اول وصلى — تا ابد افتخار ادر نسلى
چيقدى يوسف چو نيل آبندن — روشن اتدى جهانى تابندن
چون گدردى صغر توزينى زلال — گن يوزندن زياده اولدى جمال
ايله فرو وردى حسنى آيينه — پاسدن صن آچلدى آيينه
چونكه ديبايه گردى اول زيبا — غايب اولدى گورينت ازدرها

تاج و دیبایه گرسنجه نگار
غایب اولمادی زلفی گبی او مار

حسن ایلچ گنج آندی چون اول زیبا
بکلیه طلمی گنجی اژدرها

در بو افسانه راویسی بلبل
که او دم ایله خوب ایدی اول گل

نظر اولنسه حسنی آیینه
یوز گوریدوردی صن که آیینه

اچیه بر دار قونشو دیدارن
شعله دار ایدر آیدی دیوارن

حسنی بستان نور و رخساری نور
ساعدی صن که پاره بلور

انده گوردی هر که قلبه نظر
مغزی صن که رشتهٔ احمر

گوردی مالک نو حسنله آنی
طولدی ذوق و صفا ایله جانی

مهرله آچدی مهر منوشنی
جامنوک وردی آگله زرکشنی

سنبلین شانه ایله فرق ایتدی
ماهه که غرب و نگاه شرق ایتدی

طوتوب آنی مشک و عنبر ایله
اردی یاقوت و لعل و گوهر ایله

غنج و ناز ایله اول فرشتهٔ بهشت
گیدی حوری گبی قمیص بهشت

دکمسن بند ادب او سیمین بر
دیزدی کافور دانهٔ عنبر

سرو سیمیننه اوسه پیما
گیدی زرین قبانه رسمه قبا

ایلر ایلامکه گورنلری دنک
نقشله نقش و رنگله نیرنگ

گیدی شمسی عمامه فرقنه هم
نور وبردی جمالی شرقنه هم

حسنی ارز او شمسی زیبا
شمس استنده بر ردی گویا

چونکه عج گبی قونشندی کمر
نی اولوب ناله قلدی هر عج

چونکه اولدی بو زینت امری تمام
اول گیجه طوتدیلر اوبرده قرار

یوسف علیه السلام مصره گروب عرض دیدار ایدوب مالک بو وجه ایله جمع [illegible] ایتدیکی در

شاه سیاره چونکه ایتدی ظهور
طولدی مصر جهانه شوق و سرور

گوچدی سیارهٔ شه خوبان
جانب شهر مصر اولدی روان

گردی تخت روانه تخت روان
یوردی کاروان او گنجه روان

راوی ایدر که بر نجه دیمکر
گردی مصره ندا ایله او سحر

ددیلر اهل مصر اولوگ آگاه
که بزه رحمت ایلدی الله

جانب شامه واردی چون مالک اولدی سرخوب بنده یه مالک

ایله صاحب جمالدر او غلام که غلام اولدی آکه بدر تمام

خلق اولالی جهان اچنده جمال گلمدی گلمیسر آکه مثال

خلق اولالدن نگارخانهٔ خاک گلمدی نقشی گبی صورت پاک

قدمنده او دلبرک بوده یار طوتیسر در عمارت ازره قرار

گلمیه اول اولوردی ایل ویران جمله حیرده قالیبوب حیوان

هر که بر کره اول نگاری گوره اکی عالم سعادتینه ایره

چون که خلق استماع ایلدیلر بربره اجتماع ایلدیلر

بلمدیلر منادیی کم در صندیلر کم رسول حاکم در

واردیلر اپستان سلطانه صوردیلر انی اهل دیوانه

دیدیلر بزدن اولمدی اقا بونده گوش اولندی هم اوندا

عاقبت بلدیلر فراستیله گلدی گوکدن ملک بشارتیله

چون که معلوم اولدی انده جمال ایتدیلر جمله عزم استقبال

سید و خادم و صغیر و کبیر خواجه و بنده و غنی و فقیر

برکی فرسخ که قرشو گتدیلر کاروانه اولینه یتدیلر

قرشودن ظاهر اولدی تخت روان انده دربلدلر او تخت روان

پر روشنالر کاروان اولمش اق بولوت آکه سایبان اولمش

مالک و گنجه حاجب اولمش آکا جمله خدمتده راغب اولمش آکا

استنه زرنگار زار اصمش پرده اولماغه پرده دار اصمش

اهل مصر آکه چون که ایردیلر غنتیله سلام ویردیلر

تهنئه اتدلر آکا بیوزن هم خبر ویردیلر ندا خبرن

دیدیلر بعد از آن که پرده یی اچ گورلم اول جمالی بز محتاج

بزه عرض ایله بختم گلشن ویرلم جان در آکه پیشکشن

دیدی مالک که بنده فرمانم لطفکز نعمتینه مهمانم

بزه تحفه در جمالی بونوک شمدی بو قدر ولی جمالی بونوک

قالدی حسنی بول هوا پیله لطفی بو قدر سوز لباسیله

صبر ادک تا که وار، حتّا مه　　بونه آنده و کیسه خوش جامه

ایلیه لطفله تجلّاتی　　خاطروکز بولا تپلاّتی

ددی مصر اهلی آکا ای خواجه　　چونکه ایردک بو دولت و تاجه

لایق اولدر کمال دولتکه　　بوله مقصودنی کلن قپوکه

جمله مصر اهلی بونده حاضردر　　کرمک قاپوسینه ناظردر

فتح الله دمه تعلّل ایله　　بلبلی یاقمه حسرت گل ایله

قلمه محروم بونجه مشتاقی　　هم بختوک اوله تابا باقی

اگر اولمازسه تجلّئ عام　　گورمزز آنی بو دمده عوام

باری قلسون بوگون تجلّئ خاص　　که تپسی بولا آنوکله خواص

اثر ایلادی مالکه بو کلام　　راضی اولدی اده تجلّئ عام

دیردن حلقه‌لی لجاجت ایله　　ایرشو رفتح بابه فرصت ایله

ویردی مالک رضاسی چون ناچار
کلدی حمله اکابر مختار

ایوب اتدن فتاده اولدیلر　　شاه اوکنده پیاده اولدیلر

آچور بلدلر رخ جانانن　　نظرن آکه آچدی هر انسان

یوم غیمیدی اتفاق اول روز　　ابره گرشدی مهر تاب افروز

مالک ایرشدی تخت اوکینه روان　　پردهلی غرتیله آچدی همان

چونکه گتدی بولوت گبی ساتر　　اولدی دیدار گن گبی ظاهر

ایله طولدی ضیا یله عالم　　که گنش طوغدی صندی هر آدم

نظر اتدیلر اسمانه روان　　گوردلر ابر اچنده مهر جهان

بلدلر انی تاب یوسفش　　شعلهٔ آفتاب یوسفش

اولدی اول غنجه گل گبی خندان　　اولدی بلبللرینه چون نگران

چون گوردی شعاع دندانی　　شوقه صالدی جهان گبی جانی

چونکه درج دهانی آچدی　　دربرینه جهانه جان صاچدی

درّی آچدی درج زیبادن
طوغدی گن شعلهٔ ثریادن

شوق دندانله رخ دلبر　　　حسن که کوزشدی آیله الکر
پرده کیدوب کورندی چون او جمار　　　طولدی عالم صدای جل جلال
کورجک آنی دوشدیلر وجده　　　حسننه قرشو اندیلر سجده
حسننه اول فرشتنوک تحسین　　　که کورن آدم اتدی سجده همین
نظر ایدن جمال فایقنه　　　آفرین ایلر ایدی خالقنه
شهره وارنجه کندینی پرده　　　کوزدیلر اول جمالی هر یرده
اولمی بوندن ازله لذت جان　　　اوله نی پرده صورت جانان
قوندرب مالک آنی دارینه　　　برقع اصدی قمر عذارینه
راحت اولماغچون او روح کزین　　　اکا بر حجره ایلدی تعیین
بسترچون پرده اصدی قاپوسنه　　　خدمته طوردی کندو قاپوسنه
کرچه کم ویردی خلقه اول دستور　　　اولمدیلر ولی که آندن دور
جمله مصر اهلی آنده پیر و جوان　　　قالدیلر اوچ کون اوچ کیجه حیران
قلوب اول داره یوز سوردیلر　　　کعبه کبی طواف ادرلردی

سی ادرلردی کم او ماه لقا　　　کورنوب جانان بولیدی صفا
کورنوک وردی اولدی وصف جمال　　　کورمینلاره دوشدی شوق و ملال
کورنوک حصه سی حکایت ادی　　　کورمیانوک سوزی روایت ادی
کورنوک حاصلی خیال اولدی　　　کورمین عاشق جمال اولدی
کورن آنی دخی کورمک دیلر ایدی　　　کورمین کورمکه ایرمدی
چون نهان اولدی کوزدن او مه رو　　　طولدی اطرافه نعره یاهو
کلهکندی قلوب طوافه آنی　　　هر بری ایلدی آه و وای
حوضه یردی که بتسه زیبا کل　　　جوع اولور آنده نغمه بلبل
شمعه روشن اوله چون خانه　　　طولر اطرافی جمع پروانه
اهل مصر اولوب اول قپوده ذلیل　　　کوزلرندن آقدی شوقله نیل
جمله عشاق مبتلا اولدی　　　دلده الحانی نونوا اولدی

غزل

مه سعادتدن کن کبی عیان اولدی　　　چون الدی کوکلمزی جان کبی نهان اولدی

نور سمه دوشدی انوڭ لعلی شوقنه عشاق   که گوزلرندن اقن یاشی یرینه قان اولدی
بیگنج در عجب حسنی اولدی پری رویوڭ   کرگورن آدم انی آگه پاسبان اولدی
یوزینی گورمسوز نوله قانوز اکالم   قپوسی کعبه سی عاشقلره مکان اولدی
هوای زلفی نسیمی نه کاروان درکم   متاع باری انوڭ فتنهٔ جهان اولدی

مثنوی

مصر اگرچه جمال باغیدی   جنت آهولری طوراغی ایدی
تازه سروی بتردی اول باغوڭ   شاخ طوبیسی کبی اوجاغوڭ
ایله گللر ویردی اول گلزار   نته بس بولمزدی غیری زیار
نوری ایله ولی بو شمس ضحا   ایلدی انلری نتا که سها
خلق انوڭ حمله شوقنه دوشدی   گورمگ ایچون پرانه اشدی
وهدم مالکه گلورلر ادی   گورسوز دیو یالورورلر ادی
درلریدی نوزالورسڭ آل   دگ گورنسون بنه او نور جمال
گوسترسڭ اول ایکی مشتری یوز   اکا بڭ جان ویرجی مشتری یوز

چونکه مالك

چونکه مالك بولرتی گوردی   خانسی قاپوسینه بند اوردی
بچوب انلاری ازدحامندن   انده سویلریدی بامندن
صقلیوب حجره بسنده حسن آیین   چقدی بام اوستنه زحل آیین
ددی انلاره عذر ادب بو غلام   دخی اولمادی بدر کبی تمام
موی دوندی تنی میانی گبی   برخیال اولدی ابروانی گبی
چشمی گبی علیل قلدی چوخ   وردن تر ینه دوندی بو گل تر
صبر اودوڭ تازه کمالینه   تربیت ار قلم جمالینه
صنعتیچون گتورمشم بونی بن   صبرم چون که اوله صاغ و ایمن
چون انوڭ بو سوزن اشتدیلر   صبره اوج گون تحمل اتدیلر
گورمدیلر چون اوج گون اول آنی   ایلدیلر ینه تقاضاتنی
ددی مالك چو بویله طالبسز   گورمکه آنی بویله راغبسز
هر که باکا ویره بر دینار   گوسترم آگه بن ده بر دیدار
هر نه عاشق که قیمیه زر نه   ایرمز بیم چهره دلبرنه

اولمسا زور زرگرک بازارى   بولمغیچون وصال دلدارى
سرنى ویرمى زرن صاقنى   بولمى پروردن سرن صاقنى
قیمدى هر کە باشە و جانە   ایرمیە پر وصال جانانە
هرکە اتمز دریغ وارنى اول   طلبى تحصیل ایدرسە یارنى اول
ددلر زر نە اولە پروریرلم   برنظرکە جمالنى گورلم
نظر ایچون چون اولدى زر تعیین   یوسفى مالک ایلدى تزیین
سنبلن مشکلە ملمع ایدوب   حلە پوشن جامۀ مشعشع ایدوب
جوهرى صندل ازرە پرور روان   اوتوروب بر قعن گوتردى همان
بر جمالیلە ظاهر اولدى او ماه   گوزنوک عقلى فکرى اولدى تباه
گنە عرض ایلیە اوکن دیدار   گوندە ویرردى مغزى دینار
اول کلى گورمە نرگسوک نظرى   سرخ اولمە ویروریدى زرى
هرکە اکا قلوروى بر نظرى   اولا مالکە ویرردى زرى
مالک اول گون قلوب بوقانونى   مفلس ایتدى هزار قارونى

گوردى ناچار انجم قارونى ٩

زر

خواجه نامە صاتدى ٤

زرویرب مصرک اغنیالرى   آلدلر جانە شوق و تابلرى
هرکە زر ویردى گوردى زار اولدى   زرکبى زرد اولوب نزار اولدى
اول کە بو قصەلى حکایت ایدر   ابن عباسدن روایت ایدر
کە اوزم کم سعادتیلە بو ماه   ایلدى شهر مصرى منزلگاه
قزلغ ایتمشدى اول دیارى خراب   آتش اولوب هواسى آتى تراب
مدلکن بولمزدى حبە نسنى   انجلر حبە صاتدى جبەسنى
اتمکە آلتن بریردى عورتلر   نعمت اولمشدى جملە نعمتلر
صتدلر اولدى چون بو قحط مزید   بر قرص و قرصە بر گوزل خورشید
نیل ارماغى کبى آزلمشدى   تشنەلکم یوزدە بیرى قالمشدى
تشنەلب قالمشیدى چاە و قوغا   صو بولنمزدى قربغا بچغا
تنک اولمشدى عیشى هم شکرک   اثرى قالمشدى هم ثمروک
قوریوب جملە باغ و بوستان   نى فرا اولمشدى باغ میوۀ جان
چونکە ایرشدى یوسفک قدمى   گیتدى مصر اهلنوک بلا و غمى

برکاتیله طولدی اول اقلیم / مندفع اولدی اول بلای عظیم

حاصل اتدی اکین اکن تنلر / حبه دن قبه کبی خرمنلر

طاشدی هم جوی نیل بر نجه میل / استوی الماء والخشب دیدی ایل

کلدی گلگل اچیلدی اچلدی / نور بر نیله نور صاچلدی

اولدی جمله ثماری شکر انوک / شکری بتدی هم مکرر انوک

طاشده اوت بتدی اوتده میوه جانا / صولری اولدی چشمهٔ حیوان

جمله مصر اهلی بلدیلر که بو حال / حاصل اولمزدی گلمسه بو جمال

اولدی اول گلمکیله مصره حیات / قدمی ورر انوک بو خوش برکات

بو شکرلر لبی حلاوتیدر / میوه لر غبغبی کرامتیدر

سایهٔ قدی در بو نخلستان / اثر خدی در بتن بستان

راستی کلدی چون بو سرو روان / استوی الماء دلدل اولدی روان

دانه اولدی خالی ایله انوک / بتدی گللر جمالی ایله انوک

زلفنوک بویی در بو ریحانلر / اثر رویی در گلستانلر

چشم

چشم مستی که عین رحمتدر / نرگس اولمق انکا کرامتدر

بتدی هم بر روی شاه پسند / بی تنن اولدی هم چمنده سمن

قدمنده اچیلدیلر گللر / مدح خوان اولدی انکا بلبلر

الدی تسبیحنی الینه چنار / تا کراماتنی انوک ایده شمار

الا سوسن کبی هزار زبان / اومزدی بر نیچه بیان

چون که سر تا قدم قدم اولدی / اهل مصر اچ محترم اولدی

بر نظر اتی که کورنش ادی / مست اولوب عقلنی اوتورنش ادی

کورمین کوزی سینه طالب ادی / بر نفس صحبتنه راغب ادی

داری دیوارنه انوک نجه زار / یوزنی الیمشدی زرین زار

نجه استانی طاشینه / یوز اورب یصدق اتدی باشنه

جمله دیدار منتظرلر ادی / بردخی ظاهر اولسه دیرلر ادی

صفت رویٔ جمال یوسفه مالک و غمناک و یابیعی

ودخول قصهٔ غضبهٔ زلیخا در

بر سحرکم بو طاق مینا رو … نورله اولدی غیرت مینو
شوقله مالک اول سحر طوردی … یوسفه عشقخانه یاپدردی
قبه یاپدی زجاج اخضردن … چار رکن ارزه صافی مرمردن
آنی بکزتدی قبهٔ فلکه … عشقخانه اوله تا که اول ملکه
ایلدی طاقنی زبرجددن … قپوسن آبنوس اسوددن
اولدی مسک ختن ختامی آنوک … اولدی خوش دمده اختتامی آنوک
دزدی زردن اجنه هم بر تخت … عز و دولت ستونی تخته سی تخت
چار کوشه دوزلنیدی او تخت … زردن اولمشدی کوشه‌لرده درخت
نیجه طاوس دزدرب زرین … جملسن ایلمشدی مسک آکین
هر برینوک لطیف دیداری … لعل احمردن ایدی منقاری
کوزلرن ایلمشدی پیروزه … فروره تا که تخت پیروزه
چون زبرجددن ایلدی تکنجه … دکدی مصرک خراجی هم تا بنجه

هر برن دردی بر درخت ارزه … تا کلنجک او شاه تخت ارزه
وکات ایلیوب قنات آچلر … استنه مشکله صبحو صاچلر
ختم اولوب اول بنای قبهٔ سنک … دوشدیلر بساط رنکارنک
عرشی اولدی چو قبهٔ کردون … فرشی اولدی چو نقش بوقلمون
عرض اولنجق بو نقشله او نکار … مشتری تا که کرم اده بازار
اول بنانوک اوکنده هم او زمان … وار ایدی بر عظیم و خوش میدان
خاکدن پاک ادب او میدانی … صولدیلر کلاب ایله آنی
طوتدی عز خواجه و امیر و وزیر … اول حمالی تفرج اتمکه ییر
تا واره هر بری بر آرایه … مشتری اولمغیچون اول آیه
هر بری بر مقامی پاک اتدی … عودی باد و عبیری خاک اتدی
قوردلر چتر و بارکاهلری … ادلر ماهه تا نکاهلری
وار ایدی انده بر امیر کبیر … شه مصره عزیز آدی قطفیر
شاه مصرک خزینه داری ایدی … مملکت حکمنوک شکاری ایدی

صورتا کرچه شاهدی رعنا ایدی / اول اُمیدی معنده ولی سلطان
اول دخی یا پدری آنده منظرگاه / تا ادن اهلی آنده ماهه نگاه
کتورن عورتن اول آرایه / دوشسه آخر عجبمی غوغایه
انجلاین غزالی یا نویه / کوسترن طلعتی ونسه آهویه
اهلی آنوک جمال اهلیدی / یا بیدی آنجه مال اهلیدی
خوبلق عالمنده بدر تمام / دلربا جانفزا زلیخا نام
دعوت اتدی عزیز مصر آنی / تا که ایو آندن اید سیرانی
بوجردن اوولر خوبان / شمع وش اولدی شوقله خندان
یوسفوک وصفنی ایشتمش ایدی / آرزو ایله ایشتمش ایدی
خانپندن اوولر دستور / جمعه خوف اوردی نی دستور
چون که دستور ویردی آکه عزیز / طوردی کتمک یراغن ایلدی تیز

سببی وار او شوقله شغبوک
دکله ایمدی حکایتن سببوک

مطلع داستان زلیخا

سینه دریای عشق جوش ایتدی / اولدی پر موج خوش خروش ایتدی
آنده غرق ایلین سفینه سنی / بولدی در صفا خزینه سنی
آتشین درمکر بو بحر عمیق / که حریق اولدی چو که اولدی غریق
عشقدر نی قرار ادن فلکی / جاه یا بلده بندادن ملکی
دلنی عشق سینه داغی در / عشقله اوپه دوست یاغی در
تننی عشق لاشه لاشی / جان کبی عشق اوله اولمیه جی
عشق دردی که مردی فرد ایلر / کندودن غیری آکه درد ایلر
بنده ایدندی نیجه خانلری عشق / ویردی یغمایه خانمانلری عشق
ابن ادهم که ترک بلخ ایتدی / عشق آکا ملک بلخی تلخ ایتدی
قیسی مجنون ادن بو سودا در / آره یرده بهانه لیلا در
لذت عشق بولمیه پرویز / لب شیرندن ایلردی گریز

اچدی فرهاد عشق جامه‌سنی / ویردی شیرینه جان شیرینی
وامق الماسیله عشقدن وایه / بغر ایدی عذار عذرایه

منکر ایسک اگر بو غوغایه / نظر ایله قصهٔ زلیخایه
ملک مغربده وار ایدی برشاه / رام ایدی حکمنه ملوک و سپاه
صاحب تخت و تاج و علم / نامی طیموس طارم علقم
مؤیده حکم ایدردی شوکتیله / عالمه طولمش ایدی هیبتیله
عزم رزم ایلیه گر اول چالاک / قانه اغلردی قهریله ضحاک
خشمی اودن یقیدی گر طیموس / برکی اولوردی قلب کیکاوس
حاکم مغربده تیغ برانی / زخمی دوکردی شرقوک قانی
حق اکا ویرمش ایدی بر دختر / یوزی آیینه مشتری اختر
فتنهٔ ساعت اول دم اولدی پدید / طرف مغربده طوغدی اول خورشید
گرچه حسنی بیانه صغمزدی / نه کم عشقی جهانه صغمزدی
الابر حرفا سنی کتابندن / دیم ذره آفتابندن

قامتی

قامتی سرو باغ بهجت ایدی / برگ و باری صفا و لذت ایدی
آب لطفیله بولدی چونکه نما / خلعت اولمش ایدی لطافت اکا
دامنی عقده فرقنوک موتی / فرق اولولوزدی مشکدن بوتی
آنجه قل یاردی شانه سعیله جحت / فرق نازک قودی میانه درست
اکی دیجور تار زلفینی / لیل اچنده نهار ماهینی
آلتنی لوح نور ادب الله / سبق حسن اوقردی انده ماه
آلوردی ۲
قاشی اول صفحهٔ سرو راز / نور وصن یازلدی نور ازره
نونی الننده عینی صاد مثال / اکسندن گورندی نقش جمال
گوزلری اهل مکک آللیسی / آی یوزینوک گنشنه والثمسی
لاله خدنده خال عنبر وش / گویا کلچاپستانده طفل حبش
الف بینی صو نقطهٔ خال / جمع اولوب بیر کن اون اولدی جمال
عارضی جنته نمونه ایدی / گلکلری انده گونه گونه ایدی
دهنی صغمدی آنوک سخنه / بر سخن صغمز یکن اول دهنه

نه ونیله لبی زلالندن / صولنورکن وهن خیالندن
لطفله کلپه لعل خندانی / عقدهٔ دل آچردی دندانی
زنخن قلدی حق شکردن سیب / نا اوره عید حسنه زینت و زیب
شکری سیب اکن زنخدانی / چاه اسیب اولدی زندانی
نیجه دل جان وردی اول سیبه / سیب اوچون دوشدی چاه آسیبه
غبغبی کم معلق آب ایدی / صن که تر شیشده گلاب ایدی
بوینی اولمشدی زلفنه مستور / برسی کافر و بری کافور
گون کبی طوغدی چون او سیمین بر / بلدی اکسکلوکن قل اولدی قمر
برقمش لوح ایدی او سینه تمان / اول کمش لوحه نقش بند جهان
اکی نقش ایلمش ترنجه کبی / بر گل استنده ایکی غنچه کبی
اکی ساعد اکی سبیکهٔ سیم / اوم اندن زکات در یتیم
حسنی اعجازنه انوک برهان / ید بیضاسی کافی ایدی تمان
کفی عشاقه راحت الارواح / بر مغی دل کلیدنه مفتاح

حسن اول دلبرک کم ایده عیان / که بنانده عاجز ایدی بیان
الا اندن یازلیه بر برمق / قلمه بو قدر کلور آنجق
که انوک بر مغن کورن آدم / اولدی دیوانه رفع اولندی قلم
قولدینی کمر قچردی همان / انجه بلین کمر قچردی تمان
ایله خوبیدی بیلی کم آنی / قلجه قالوردی کوزنوک جانی
پیراذن اول تمامی طاقدن / برکبوتر صانوردی یا قندن
عالم حسن انکا مسخر ایدی / مهر و مه کنیز و چاکر ایدی
لاله سی لاله ایدی دایه سی گل / درسی الحان معلمی بلبل
زار ایدی سیم و زر قپوبندی / خادم ایدی کهو طیبو بنده
نازله بیله ایدی دایه آنی / نیجه کن کورمزدی پایه آنی
چون یدی یاشنی تمام سوردی / یوزی آیینوک اولدی اوندردی
یدی اقلیمه طولدی غلغله سی / عالمی بندهٔ صالدی سلسله سی
سرو کبی بوجلدی بالاسی / بوینی کورمز اولدی لالاسی

اولدی مستوره غنچهٔ تر گبی | کین یوزن گورمزدی چاکر گبی
یوغیدی ایکی زین و زیوره حاجت | ایلدی میل زیور و زینت
اندی کافوره پیرهن گلدن | مشکله بند اندی تازه سنبلدن
عجموک تاج ایدندی تاجنی اول | قلدی رومنک کمر خراجنی اول
سروی پر کشش قباسی زرکشم اودی | ایچی ساده طشی منقش ادی
ماهه پروینی گوشوار اندی | نورله مهری شرمسار اندی
الی اوربه بخت گنجی لعلینه | دیزدلر دولت آلتی نعلینه
طاقدلر آنی رشتهٔ جانه | بوغمق اولمازغچون او جانانه
دوشنه نور آنی سینه بونغار | صن قمر استنه دوشردی هلال
دوشدی زر آیغینه بوذکله | بلزوک اوله تا گمش بلکله
زره طالع چون ایلدی اقبال | بلرک اولدی انکله هم خلخال
بونینه صالنوردی در و گهر | اول قتی یوزلو یوز بولوردی مگر
بوی انوک که درگبی دلنور | عاقبت یار بوینینه صالنور

ساده

ساده دل تا یتور یکن آیینه | باقدی چون اول جمال آیینه
گلدی ذرا ایستنه صفا بیله | روبرو اولمغه اول آیینیله
حوله آیینه وار صافی اولا | یارد یدار آرنی اوزنده بولا
قاشنه جکدی وسمه اول خورشید | قوس مسکین اولوردی ماه جدید
نرگسن نازله مکحل ایدوب | سنبلن سحرله مسلسل ادب
گاه بند نشین عزت آدی | دل و جان گبی صدره زینت آدی
گاه که عزم ادردی صحرایه | صحبت و عشرت و تماشایه
برنجه یوز ملک ملک زاده | همسر آیدی او سرو آزاده
هر بری بر پری صفت قزدی | بری بک جانه صانه کم قزدی
کمسی سوزده پر ملاحت ادی | کمسی گوزده عین آفت ادی
کمی بر دانه ایله جان آولر | برقلیله کمی جهان آولر
هر بری بر نهال تازه ایدی | هوسی حوره میلی تازه ایدی
بونلرکله او سرو تازیده | سیر ادردی صفا و نازیده

قابی نقش نگاردن ساده … جانی جانان غمندن آزاده
برنجه یوز کنیزک و خدام … خدمتنده اولورلردی مدام
جلسی اولجه آغه پروانه … هربری خدمتنده مردانه
بدنظر ایرمماکه اول آیه … سحر و افسون اوقردی هر دایه
عالم شب اولوب او غیرت حور … اوبیه همچو نرگس مخمور
اویومایوب بولرستاره صفت … سعی ادرلردی حفظنه غایت
چین سحر چون که آفتاب مثال … عرض ادیدی جهانه نور جمال
سیر ادرلردی بیله دخترلر … قمر ایله نته که اخترلر
دلدی لهو و لعبته مایل … لعب دور زماندن غافل

گل خیال یوسفه نرگس دل زلیخا نوبت اولده نگاه
اندکی و پرده تحمل ایله اغیاردن عشقنی پناه اندکی در

چون قدر تیرن اته قوس قضا … چاره اولمز انکا مگر که رضا
نچه فرهنگی ذنگ ادر بو خذنگ … سپر آیی ترک ادر فرهنگ

برگجه گلم بو نقش بند خیال … لوح دلده یازردی نقش مثال
بند اوروب باب چشمه هر آدم … سیر ادردی خیالله عالم
کمی دلبر ایله ذوق ایلر … بوینینه سنبلینی طوق ایلر
که او بر هیچ اگن دهانن آنوک … که قوجرلی نشان میانن آنوک
که قاشن سیر ادر خیال اگلین اول … ذوق نی مثل ادر مثال اگلن اول
کمی صحرالری شکار ایلر … غیبا هوبسن آشکار ایلر
تیر وهمی اتوب کمان گمان … قلور اول نه نشان غزالی نشان
هر کشی بر خیاله دوشمش ایدی … بو نوک امثالی حاله دوشمش ایدی
مغروک مهر عالم آراسی … ماهپیکرلرک زلیخاسی
نرگسن جام خواب مست اتمش … سنبلن غنچه پر شکست اتمش
نجه غنچه حریردن بالین ها … زنگده گل قوقود نافه چین
دوشکی جسمی اندی خرمن گل … یصدغی زلفی روضه سنبل
بو کثیف اجره اول نگار لطیف … لطفله چون که اندی خواب خفیف

بادپای خیال ایله اولدی سوار کوه و صحرای غیبی قلدی شکار
سیر ادرکن ریاض پنهانی ظاهر اولدی غزال کنعانی
برکوکل صید ادیجی جان کوردی نجه جان برکوزل جوان کوردی
صورتی آفتاب عالم نور نازپرورده حسن باغ سرور
هرنه جان مرغی کورسه اول باغی طلب ایتمزدی آندن اوجاغی
قامتی نخل روضهٔ ملکوت میوه‌سی لطف حضرت لاهوت
هرنه دل سریدی او دلبردن دل بری ایتدی جانه پردن
آلنی نوری پرور غمناکان قاشی محراب قبلهٔ پاکان
زلفی هردمده نیجه جان آولر کوزی هرلحظه‌ده جهان آولر
زلفی ثعبانی آیت موسی لبلری یادکار ید عیسی
دهنی کم قل ایدر نور جانی سرّی در خاتم سلیمانی
غنجه‌له کلسه غنجه آچیلور سویلسه حکمتیله درّ صاچیلور
دردنده آنی لعل خندانندن کورنور نور حق کبی جاندن

زنخی سیمنوک زکاتی جهان غبغبی سیبنوک حلاوتی جان
انده کم چاه اوله هم کرداب اولور آنده خلاصی انک نایاب
چاه اول درکه چاه یوسف اولا وار قیاس ایدر آنوک زلالی نولا
کوردی چون بو جمالی اول مسکین دوشدی یوز جانیله او چاهه همین
کوردی چون قامتی خیالنی اول دکدی جانده بلا نهالنی اول
طوب توشوب او دلبر عذاردن قالمدی ذرّه کوکلو وارندن
ایله بغلندی بند کیسوبه طاقتی یک خسته جانی برمویه
قلدی ایکی هلال اول آتی نزار ایتدی پروانه اول همای شکار
ایتدی غمزیله چشم مکاره اول صنوبر بلنده وصد یاره
اولدی خالی خیالی جانه داغ عشقی غوغاسی کلدی کتدی فراغ
لعلنه بندن اولدی مست و خراب غرق خون اولدی نرکس پرخواب
کوزلری خواب ایچنده دل بیدار عقلی حسرت باده‌ٔ دیدار
سینه‌ده قاف اولدی جان رقاص دلده دلدار ایله ایتدی صحبت خاص

خواب اچره اویاندی غفلتدن   شاهد معنی کوردی صورتدن
کوردکن بلبل اولمیه غافل   اولدم اولوردی عارف واصل
عشق جاندن الیني سلکدر   معرفت کوروکیني بلمکدر

صفت جمال یوسف و زلیخایه مشاهده اولنده اولان ذوق و دلسوزدر

چون شفق یوزن آشکار ایتدی   عالمی شوق نغمه آر ایتدی
برطرفدن صبا هوا انکیز   برطرفدن نوالر آتش تیز
نغمه ایلدکجه بلبللر   چاک ایدرلر یقالرن کللر
اول پری روی خوابي نوشنده   غرق اولمش صفای دوشنده
عشقله بلکه بیخود اولدی نه خواب   ایتدی جام شبانه مست و خراب
واید یوز سورب ایاغینه   مدح اقویب جمالي باغینه
اچجق غنچه وش لطافتني   کحل تربیه ویردی لافتني
نرکسی چون چوب اویاندی خوابندن   باقدی هر کوشه یه شتابنده
ایله اولمشدی بحر شوقه غریق   کو صنوبردی خیالني تحقیق

چون کوز نمادی اول رخ کلرنک   غنچه وش قالدی برزمان دلتنک
خواب کتدی کوزی براب اولدی   راحت جان خیال و خواب اولدی
ما معرب دلادی کم درحال   شوقدن یاقه یرته شرق مثال
دست غیرت ولی که منع ایتدی   کندوی غیرت ایله جمع ایتدی
کرچه اولمشدی مهر سینه کرم   دخی قالمشدی الا ذره شرم
طوتمش ایکن بلا کریبانن   ایتمه صرو صبری دامانن
یومدی غنچه کبی دهانی روان   قیندو غنچه بغزی قانی روان
بسیرادر سروی صحن صحراده   غصه دن قلبی قعر دریاده
تنی اصحابی ایله عشرت ایدر   جانی اول عشقدن شکایت ایدر
بزم عشرتده شمعه دوندی همان   ایچنی اودیاقر طاشی خندان
لاله کبی طوتر الده ایاغ   باشده بونجه هوا و سینه ده داغ
قنده اغیار کورسه یاری صانور   هرنه نقشی کوره نکاری صانور
ایکی عالمده یاردی کامي   بردلارام ادی دلارامی

دلده ابرو خیالی پیوسته / جانی سوزای چشمله خسته

جانی کلدی هزار کره لبه / روز محنتده تا ایرنجه شبه

لجه در سازکاری عشاقوک / لجه در رازداری عشاقوک

اول که لیلی لباس رازاتدی / آنی چوق درد چاره سازاتدی

لجه رازک چو پرده داری در / جمله عشاقوک اختیاری در

بو مثلدر که دون غریبوک در / یعنی بیچاره عندلیبوک در

کله تا عرض حال ادا تکرار / غافل ایکن بو قصه دن هر خار

معرحوب نهان ادب اوزنی / اوردی دیواره زار اولوب یوزنی

کلمی قلبه دوشن غم یاره / پشتی اغیاره رویی دیواره

کوکلنوک غنچسی چون اتدی شکفت / یاقدی جان پرده سن نوای هفت

اغلدی آنوک ایچون ابرلیم / اکلدی آنوک ایله زیر له بم

سیل اولوب کوزی یا بنی چاغلدی

درد دلدن بورسه اغلدی

غزل

غزل

قالوا بلی ده الکدی چو تخم بلای عشق / بیتوردی آب دردله بن بی نوای عشق

چون حاصل اتدی دو کره دو که خرمنی / بردم مدد حاصلم یله ویردی هوای عشق

کوکلومی آشنا ادلی درد یار له / بیگانه قلدی بکا قوم آشنای عشق

بندن سلامی کسدی ملامت چون ایکد / دست ملامت ایله بکا جام حبابی عشق

قالمادی کوزده خواب اثری طولدی ایکله / بلمن که عاقبت نه پر ماجرای عشق

مثنوی

بونی دیوب قلوردی آه و فغان / چشمنی ایلدی چشمهٔ قان

یادنه کلدکجه نقش نکار / لعلی بودرلری قلوردی نثار

کاه سنی درد له بهلایه صالن / نار عشقه یاقوب هوایه صالن

کورمدن کل یوزونی بلبل جان / مختنوک خاری ایلدی تالان

چون خیالوک کورندی خوابده / بکا اولدی خیال خواب ده

شب فرقت صباح کبی بی حد / صبح وصلکدن ایرمی که مدد

قنده درپیچم ای گهر کانوک / غنچه سیسنی ایلسم آنوک
نامکی بلمزم که یاد قلم / لوکلمی یا نکبلت ده قلم
نه نشانوکی بولمشم نه پیسنی / بی نشان ایدی بو غصه بنی
نه یروک شهر یار پسن اسنک / منزلوک قنغی کوکده ورمه ایسک
نکاه بکزر اولورمی نه حاصل / که نه دلدار وار قتمده نه دل
بر گل ایدم اچلمدن خندان / سرو آزاده م چمنده روان
نه ایا غوره خار نکمش ایدی / نه نسومه غبار نکمش ایدی
بنی بر لعبه شکار ایتدک / چون خیالوکی آشکار ایتدک
سینه‌می ایتدی صد پاره / دوشکم خار یصد غم خاره
نجه راحت بولم بو خار ازره / اولمی دل حضوری نار ازره
چون دوشردک هوایه سرکشتی / آبوک ایله سیوندر آتشمی
چنکلوک کالسی کرانمایه / بند یوق غمدن ازله سرمایه
چون مدد ایرمیه بکا سندن / بلورم چاره یوق بکا بندن

اولکجه

اول گیجه صبحدک بو زار ایله / صحبت ایتدی خیال یار ایله
گاه اودن یاقدی که سیوندردی / دله صوصاچدی که کویندردی
حال عاشق بلی قرار اولمز / چونکه عاشقده اختیار اولمز
صبحدم بر غریب گلشنده / جانی بر غم جمالی پر خنده
گل کبی آچلوب چچکلر له / لعل آچدی گمش بلبلر له
گچدی عمری بو حاله نجه دم / گیجه زاریده کوندزن خرم

مشاهدهٔ حال زلیخادن رشتهٔ تفکر جدایه نجه انعقادی وتنکی آخوبان استفسار دایهٔ خاص اول عقده‌یه کشاد ویردوکی در

عشقدر نور بخش مهر جهان / گنج مغز بده نجه اوله نهان
خوش دیمش بونی مرد حکمت‌دان / عشق اولمز نته که مشک نهان
آنی کم عشق اوقی کمان ایلر / یوزی لوحنده یوز نشان ایلر
چونکه اول کمان خان سنه / اثر ایلر ایروب نشانه سنه
عشق اثر ایلدی زلیخایه / عقلی ملکینی ویردی یغمایه

آیوکه اون دردی اکین اولدی هلال
گوردی حسن وجمال قالدی خیال

گوزده آب روان وسینه‌ده نار
باشده بونجه هوا کوکلده غبار

صورتی نقشی اولدی آینهٔ یار
اولدی سیماسی یوسفی دینار

درد الننده قدی دال اولدی
دردنه جمله حالی دال اولدی

گنتشی بستر ادم ددی کل آله
بر حالیم صاندی یوسفی قل آله

سکو آغز جواله صغمادی
موج دریا سفاله صغمادی

طبیبلر دردی حالن اصحابنه
بلدلر وآخر درونوک تابنه

اکلدیلر اگرچه علتینی
بلمدیلر ولیکه علتینی

ددی بعضی که یوق یوزی گبی یوز
عجب اولمز دکرسه چشمنه گوز

ددی بعضی بنی ذکر یوز جان
طک ذکلدر زبان ایرر سبزه زبان

ددی بعضی پری جمالنه دیو
عاشق اولوب عجیبی ایلیه ریو

ددی بعضی که بو سمایه مگر
صید اچون سحر له اورلدی سحر

ددی بعضی بو عشق اثرلری در
بو حکایت آنوک خبرلری در

عیبدن آب رویی گیدی در
ظاهر اولدی بو غیب خوابی در

بونجه درلو خیال ایلدیلر
جمع اولوب قیل وقال ایلدیلر

الا تحقیقی ظاهر اتمدیلر
سوزی بر یرده آخر اتمدیلر

وار ایدی دایه‌ده بر دایه
سحر اوردی فسونله آیه

سحرله مار گبی ماروتی
چاهه صالیدی بلکه هاروتی

آتشه نعل صالسه زلف مثال
طولدرردی جهانه فتنه وآل

فتنه فتنده ایلیه تدریس
سبق آلوردی دیز چوکوب ابلیس

اوی صو ایله جمع اوده دلسه
ماهدن مهری منع ادهبیله

نجه معشوق وعاشق اولمش ادی
عشق طورنده فایق اولمش ادی

برگون اول دایه‌سی زلیخانک
گوتررکن فلک گبی آتنی

دلکشا سوزلریله ثنا ایتدی
ایسکی خدمتلرینی یاد ایتدی

ددی ای غنچهٔ بهار بها
طلعتوک نیر نهار بها

گل گبی گل همیشه دلگشا اول
غصه‌دن سرو گبی آزاد اول

ماه حسنک طوغالی مهر گبی
بسلدم سینده سپهر گبی

گوبکک قطع اداله شفقتله
سکا دل بغلدم محبتله

اول زمان بسلندم آدی شکوک
بجد کاهم ذرربودم اینکوک

سکا جانم آنکدن اشتق آدی
جگرم پاره سی بغردق آدی

سنی جان رشته سیله بغلادم
یورکم یاغی ایله بیغلادم

شهد و شیرین لبوکه ویرمکه شیر
تا سحرگاه اولوردم شبگیر

گیجه پروانیم چراغکه بن
بلجیم گندز اولسه باغکه بن

گیجه خدمتوکه دایه بنم
گندزن قامتوکه سایه بنم

یوزسم اوزمده سن چو ملک
گوتورورم سنی آلی صن که فلک

اوتورر سم دزمده سن بینه
دگرم تا که صن که آیینه

صورت رازکی نهان اتمه
طوغدیم باکه کج کمان اتمه

تن اولدک گوزک کبی خسته
دوندی چشموک غزال سرمسته

نه هوا اتدی زلفوک آشفته
نرگسوکی کم ایلمز خفته

نه خطا اتدی دورجور آیین
اولدی پیوسته قاشلرک پرچین

نه خیال ایلدی خیالک سنی
نجه دردا ایلدی هلاک سنی

گوکلوک آلن اگر فرشته اولا
ذاتی انوار ایله سرشته اولا

اندرم گوکدن آنی نور صفت
ایلیوب ذکر و دعوت و همت

گر پری اوله کوه قاف ایچره
بی بدل اوله حسن ولاف ایچره

دعوتیله مسخر ایدم آنی
آستانوکده چاکر ایدم آنی

خسرو اولورسه اولوب آدم زاد
لب شیرینکه قلم فرهاد

سرو معوج هزار ناز اتدی
دهنن آچدی کشف راز اتدی

دردی ای دایه گنج پنهانم
گزلودر دلده نیته کم جانم

آه کم یوق کلیدی اول گنجوک
بی نشاندر دوآسی یورنجوک

دلده گوردم او گنجی کندی دلم
سکا نه قفل آچم که بیتدی دلم

غیبدن ظاهر اولدی پرشهباز
آلدی دل مرغنی ایلدی پرواز

بی نشان اولقدر نشانه اکا
برج عنقادر آشیانه اکا

نامی وار خلق اچینده سیمرغک   خبری یوق جهانده اول مرغک
سویلنور آشیانی عنقانوک   کمسه بلمز مکانینی آنوک
چونکه کعبه نی نشان اولدی   انوک اوامی ترک جان اولدی
جانه تیر اولدی یاره سی یوق   عشقنوک الکدن ازکه چاره سی یوق
بو خبردن اشتدی چون دایه   غصه دن قوندی پر مایه
خبر خواب اویردی خوابندن   خسته اولدی انوک جوابندن
بلپه کر کعبه م آدنه ره آه   اولور ایدی صفا ایله همراه
دهنی کبی کوردی سوزلری هیچ   راستلک حالیتینی اکلدی پیچ
عقده حل اتمدی چو بندندن   بر قچ افسون اقودی بندندن
دیدی اول بو دیو کار ایدر   دیو اولیه که ریو کاری در
کورنور آدمه جمالله دیو   صید ادر آنی مکر و آلله دیو
نا محبوب دیدی که طوتمه کمان   که انوک کبی جانی کوز بستره جانا
دیو اولورمی رشک حور بهشت   صنمه ناری که اوله نور سرشت

بنه آر

ینه دایه دیدی که اوله هلال   قاشلرک کبی کورب اکری خیال
اولمیدک بو کچه خیالله یار   اولمز ایدک کوزک کبی بیمار
کوزکه لازم اولدی بیماری   کچه خیال اولدی چون انوک یاری
دیدی دختر که اولمیه کزلو خیال   راستدر قامتن قلور مدی آل
راستم نوله کوجکن اپچه یاتشم   طوغریم نوله اکری اپچه قاشم
دیدی دایه محالی قلمه طلب   که اولور اول طلب زواله سبب
دیدی نیدیم که کار المده دکل   کتدی صبر اختیار المده دکل
یار نقشی صحیفهٔ بردر   ثابت اولدی نتاکه مرمرده
یل کبی بسمه اوله اوه کبی کرم   کتمز اول نقش و مرمر اولمز نرم
بونجه بند و فسونله دایه   بولمدی چاره چون زلیخایه
عاقبت واقف اتدلر پدرن   دولر آکه دخترک خبرن
انکا غایت محبت آزی طیموش   اولمش ایدی وصالنه مانوس
یوقادی اندن ارتوق اولادی   اندن ایردی قابنه شادی

جانوڭك صحتی جمالی ایدی | كوڭلنوڭك راحتی وصالی ایدی
چون اشتدی انوڭ بو حالتنی | یله ویردی كوڭل فراغتنی
بنه جانی گلدی قان كتدی | دیده دن رونق جهان كتدی
دیدی ای كون نهانی اول آیه | ای كوزم نوری عمرمه مایه
نه ایچون كتدی نركسوڭك خوابی | نجه اوددر بو سینڭوڭ تابی
نه پریدن ایرشدی ساكه بو دیو | سنی خسته ملكی قلدی یه دیو
سروڭی ایلدی نهال ضعیف | بدرڭی كویا هلال نحیف
سویله دردڭی جان بذرر | مشفقم ساكه بندن اتمه حذر
غنچه سن آچدی غنچه اول كل | داپ تا ان اقودی چون بلبل
دیدی كم او شنده تیغك اشده بیرم | صنمه بندن نهان ادر جرم
كورمشم خواب اچنده بر صورت | علتومه بنم اودر علت
طولمشم شعلهٔ جمالندن | بر خیال اولمشم خیالندن
عشقی انوڭ بنی اسیر ایتدی | حالی ناله ونفیر ایتدی

٢٨

نكار یوزن

كورلی كوزلرن علیل اولدم | انجه بیلی غمنده قیل اولدم
بنی اول سروه مبتلا قلدی | كارمی جمله منتها قلدی
كورلی قاشلرن خیال اولدم | اولمدم كچ ولی هلال اولدم
درد وكردشلرن كورالی كوزم | اود صاچر رخلرن كورالی سوزم
بن ایلردم قلم بو حالی نهان | اللا صبرم دوكندی اولدی عیان
بو جوابی چو اكلدی طیموس | سینه قعوندن اكلدی طیموس
صقنوب كندو عرضی اول سلطان | دیدی فلك بو حالی خلقه عیان
بو كه چون چاره ایلمز تدبیر | كورلم كم نه كوسترر تقدیر

یوسفی زلیخا نوبت ثانیده خوابده كوردوكی وچهرای وجوده آفت جنون ایردوكی در

خرم اول دل كه عشقه منزل اولور | جمله كاری انوكله حاصل اولور
آهله خرمنینی یله ویرر | وارلغن كوز یاشیله سیله ویرر
كاه صاینر ملامتی كوهن | دلده قومز ملامت اندوهن

مست اولوردلبری خیالندن   قورتلور عقلنوڭ عقالندن
چون زلیخایه ایرمدی درمان   دردله همدم اولدی نیجه زمان
حاصل اولمادغینه صحبت گل   برگجه اغلدی اول بلبل
که شکردن طوزاکدی یاره سنه   که عتاب ایلدی ستاره سنه
کای ستارم نیچون آغزم بسن   کاه که برج سعده وارمزسن
گوزمک خوابی گتدی واردی بکا   خواب وراحت خیال اولدی بکا
بسن اویان بن اویومین بردم   شاید اولم وصال اله خرم
گه فلکدن شکایت ایلدی   دوری جوردن حکایت ایلدی
کای فلک مهروك اولدی قوبکا   قهرادرسن دوام دهر بکا
بی قرارم آه همیشه بن خجلین   دوشمسون درده همیشه بن خجلین
تیر جوره بنی نشان اتدك   قهرله قدمی کمان اتدك
تیر آه سن دله کمانی قنی   یعنی مهرانی مهربانی قنی
صیدی طوتدك کمندی گزلرسن   بغلدك جانی بندی گزلرسن

گه یانرکن

گه یانرکن غم ازدهایدن   گه شب فرقت امتدادندن
خوب نرگسلر بنی غلدی خواب   نیجه خواب اولدی بل که مست خراب
گوزنی یومدی چون جهاندن او   آچدی حسنی نقابنی جانان
بلی جانان یوزینه جان گوزنی   آچمز یومین جهان گوزنی
دل عاشقده ظاهر اولدی او نور   اتدی آوکلی صورتیده ظهور
آنی چون گوردی عاشق مسکین   بایننه دوشدی زلفی گبی همین
دوری بیتاب ای دلارام   قومدك دلده صبر وآرام
اول خدا حقی کم یاقتدی بنی   حسنی گل تا که بلبل اتدی بنی
قدگی قلدی نخل میوۀ جان   لبگی آب چشمۀ حیوان
یوزگی ایلدی چراغ جمال   اولدی پروانه آکه اهل کمال
سنبلکدن یاقتدی سرزنجیر   که قتور عالموڭ امیرن اسیر
خشمگی عین لو مکرو آل اتدی   بنی قانوڭ گبی خیال اتدی
جسمی موی ادن میانگچون   بنی دلتنگ اوندهانگچون

تشنه اولدم صور خطابوکله — خسته‌نکم قل شفا جوابوکله
جانسک دی نجه جهاندن سن — خانسک قنغی خاندانندن سن
بویله شیرین دررسنوک جاموک — خسرو اولا یه جم اولا ناموک
شاهد غیب چون دهن آچدی — درجدن در بی ثمن صاچدی
کای زلیخا بن آدمی زادم — اصلی طپرق نهال آزادم
جانله صورتومه عاشق اسنک — دعوی عشق ایچنده صادق اسنک
گنجله مهر میله مهر اوره سن — حق گوز تمکده ارگبی طوره سن
دهنوک بو سرن مقفل اولا — بو اکی قفله کشغه اول اولا
جگرکده که بو نجه داغم وار — صنمه اول داغدن فراغم وار
صنمه ای بلبلم بمان تکلم — بل که هم گوگلی خسته بلبلکم
صنمه شمعم بمان اوتاغه بن — بل که پروانیم چراغکه بن
درد عاشق بلی چو صادق اولور — جان معشوقی آکه عاشق اولور
بل که آخر کماله ایرسه بو کار — بر اولور درد عشق و عاشق و یار

بای بسرو زلیخایه تهمت جنون ایله زنجیر زرین اورلدغی در

صبحدم چون تنفس اتدی صبا — اولدی پردم و منذن اهل هوا
لاله‌گون اولدی چشمهٔ خاور — عاشقوک عکسی چشمی دوشدی مگر
عین عاشق گبی چون اغلدی قان — شفقوک مهری اولدی خلقه عیان
اول سحر چون اویندی نرگس ناز — خسته قلدی جواب دلبر آز
مسته اولوب دلبری خطابندن — اول دم ال یودی یوزی آبندن
یاره‌سی ارزه یاره اولدی چو یار — اولدی بیمار ایکن دخی بیمار
ایله دپرندی عشق سلسله‌سی — طولدی جانه جنون غلغله‌سی
ایله جوش اتدی آه صبح افروز — آه او دندن طوتشدی خرمن روز
گه اورب رخلرینی کف گبی اول — گه سینه‌سن دوکردی دف گبی اول
گه بو قولی دودی صد الزله — نی گبی پرده پرده نوالر ایله

همزبانی خیال یار اتدی
دلدن اکا شکر نثار اتدی

غزل

صبرم لباسنی ینه صد پاره ایلدک | تیر غمکله بغرمی پر پاره ایلدک
صالدک دلومه زلف پریشان خیالنی | کوی حضوردن بنی آواره ایلدک
بن چاره بولمغه ایستردم خسته کوکلمه | دردکله سن بنی زخمی بیچاره
دل حجره سنده یاقلی شمع خیالوکی | پروانه کوکلموک هوسین ناره
ای گل هوا که زوقلی بن بلبل غریب | یروکی خار و پسندمی چاره ایلدک

بونی دیوب قلوردی ناله لری | قانه غرق اولمشیدی لاله لری
گل کبی چاک ادوب گریبانن | غرق خون اتدی پاک دامانن
حرکتی کم کتایدی آکه یعتن | چاک اردی آنوک طونن دهمیز
وارلغی طونن اول که چاک ایلر | غیری چاک اتمدن نه باک ایلر
یاد اتدکجه صحبت دوستی | جوشش ایلردی موج بیهوشی
هروی طوردقجه سایه وش تنی | دا ابلر حمله استنه اشدی

٤١

نه دعا چاره ایلدی نه فسون | اولدی لیلای حسن ایلن مجنون
هجری طیدی ماجرا بس آنوک | ایستدی بولمدی دوا بس آنوک
اولدی آخر زوان بو تدبیری | که اوره پای پرده زنجیری
آه اتدی کوروب آنی طیموس | دیدی ای زاغ عمره طاووس
نه عیان اولدی سینه خوابکده | بو کدورت ندن در آبوکده
نه ایچون صولدی سینه تازه گلوک | نیچه پرخون اولور بو غنچه دلوک
دیدی دن کیجه کلدی طیف خیال | ضیف اولوب تحفه وردی ضعف وملال
یارم ازره اوروب ینه یاره | پاره لندی بو قلب صد پاره
کتدی صبرم اکا ایرشمه ایله | بکنلر سویلدی کرشمه ایله
ای پدر باکه چاره قلمزسک | زخممک مرهمینی بلمزسک
شوقدن غنچه کبی چاک اولورم | یا زغم بو ینکا هلاک اولورم
هجری دیدی درده صبر ایله | جبر ادوب کسری چاره جبر ایله
دیدی دخترکه صبره یوق چاره | جبر اولونمز بو کسر صد پاره

هزی دیدی کی صعق نامه — کورلم نیجه اولور اتامه
ددی دختر اولالی عشق عیان — گیتدی قلمادی بنده نام ونشان
هزی دیدی اولمه رسوا بنی — غیرت ایله طاعت بو سودای
ددی دختر اولالی بو حالت — بنده نه غیر قالدی نه غیرت
هزی دیدی اولمه دیوانه — مبتلا اولمه بند وزندانه
ددی دختر آنوک زنخدانی — کوکلموک چوقدن اولدی زندانی
هزی دیدی قو بو تدبیری — ادرم شاکه بند وزنجیری
ددی دختر او زلف عالمگیر — بنی زنجیره چوقدن اتدی اسیر
هزی دیدی نوله درمانوک — دیکه سعیده اوللم آنوک
ددی کرشمه وهر بره دستوری — گدرم تا بو لنجه اول نوری
هزی دیدی یوق بوکا امکان — کوکلکه گلمسون بو وهم وگمان
ددی معشوقه عاشق اولسه روان — حایل اولورمی پرده امکان
هزی دیدی عزم ادیجک انکا — کم اولور رهنما بولنده سکا

ددی عزم ایلسم اکا بو ذلیل — اول عزیزک اولور هواسی دلیل
هزی دیدی اتشک آنی طلب — نه مکانده بولورسن اوله عجب
ددی چون ارایم او سلطانی — تخت دلده بولم دیرم آنی

غزل

کوکل که شهر وجودنده شهریار اسه — عجب دگلمی بوکم یوغ اچنده وار اسه
هوای دلبر ایله بی قرار عاشقدر — دلو دگلمی اوکم صبر اومر قرار اسه
جهانده صدر صفا لاابالیلریدر — نه اعتبار انکالم قدر واعتبار اسه
کمینه جمع ادمز عشق او دیله یوز — هوای عاری قوسون هرکه بوی یار اسه
نگار زلفی عجب فتنه در که عاشقوک — دلن هوایی وعقلینی تار ومار اسه

مثنوی

چون زلیخایه غالب اولدی جنون — عشق سوداسی آنی اتدی زبون
حفظ اچون اول جمال گنجینی — طاقدلر سیمه مار زرتینی
زلف یارک چون اولدی پامالی — مار اولورسه عجبمی خلخالی

کوردی پیند چون بو ماری او گنج — قرنجتینه سوکدی ویردی النج
کای بستارم اشوک تذنی در — فلکوک حلقه اولمش افعی در
منزلوک عقوب اوللی هردم — کاکل کبی قوصدی آیغم ارقم
پای سرو محال ایکن رفتار — صوپی بند اتدک آکه ای غدار
پای عرعر کرفتهٔ کل ایکن — شیوهٔ جنبش آکا مشکل ایکن
بونه حکمت که باغبان جهان — اکا زنجیر اتدی آنی روان
بندی اول دزده اورکه خوابده — مست ادب عقلم آلدی تا بده
یوق قراری فلک کبی هردم — کوزه غایب ملک کبی هردم
برق رخشان کبی چون ایده ظهور — کوزلرم ابر اولور یاشم نیهور
اریوب غمدن اولدم آب زلال — آه اکر ظاهر اولسه سرو خیال
پاک دستم اولوردی دامن گیر — بن اولوردم آیاغنه زنجیر
یوزنی کورمک ایله بر پاره — شاید اولیدی دردمه چاره
که دونر عذر اردی بو سوزدن — یارنی مدح اردی بر یوزدن

که انوک

که انوک کبی پادشاه تماشا — بن صو اولم ول اوله بنده بکا
ایر مسون نازک آیغنه غبار — که اولورد اول غبار چشممه خار
بو تجلاین قبانه ایلر ایکن — جانی عشقه نشانه ایلر ایکن
بری تیرک اره نشانه نکاه — زخم اورر عاشقانه جانه نکاه
آه ادب اغنی دوشر اول آهو — طولر اطرافه نعرهٔ یاهو
اولدی بو ماضی کبی حال بحال — اولدی بک کز هلال ولنجه دوبار

خیال یوسفی زلیخا نوبت تالنده تماشا اتدکی و نامه و مقامی معرفتی بند جنوندن آنی رها اتدککی در

مرحبا ای هوای سینه کشای — مرحبا ای نوای روح افزای
عشقوک اینی همیشه افسون در — نجه لیلی انوکله مجنون در
عشقدر دل آچن خیال ایله — عینی ایدن عیان مثال ایله
دهر در زلف دوست زنجیرن — یله ویرر عقول تدبیرن
زخم اورر جانه که خیالی ایله — کاه مرهم دورر وصالی ایله

محبوب یازدی رنکجه زار | یوزی اولمشدی مغربی دینار
قالدی جان و سرده راحت و هوش | همدم بلایه هم آغوش
جانی اولمشدی دردی دردآشام | اشکی کلکون شراب و کوزلری جام
یازنه کلمه طاقکی رقمی | یوزنه خط چکردی اون قلمی
بازوسی قاره دردیوب باشه | قره طرق صاچوب دوکوب طاشه
نرکس هیسی ارغوان صاچدی | ینه سوسن کبی زبان آچدی
ایلدی نکاه اخترینه عتاب | که کتنش یوزلو دلبرینه خطاب
کای نکاجورنی نهایت ادن | کوکلمک کشورینی غارت ادن
بنی عالمده ملامت ادن | عالمده اوزی فراغت ادن
غم ویرب غمکیارم اولمزبسن | نقش کجدک نکارم اولمزبسن
بلمن آدوک که اوله اور آدم | آدک ایله شرف بولا یادم
کعبه قاپوکی بلمزم که روآن | حج ادب آنده جان ادم قربان
نه تمتع صفادن اول عمره | ایلمایه او کعبده عمره

اولسون

اولسون لمبه زار بنجلین | یل کبی بی قرار بنجلین
آشکار اوللی بو عشق و هوا | کلمشدر بنم کبی رسوا
چونکه عشقک نشانی اولدی تمام | نه نشان قالدی سنده شمدی نه نام
فاش اوللدن جهانه دردسرم | بدر اولماغه عار ادر پدرم
صاکنم دیر اکن نکاه آیه | صالمز الته عار ادب سایه
اغلیلدن بو آب ریزلرم | بندن ال یودیلر کنیزلرم
قالدی شمدی سنده عقلله دل | نوله بندن قاچیسه هر عاقل
قلوریکن دهانی هیچه خطاب | طوتدی آهولرن خیال اله خواب
ینه جاننده بولدی جانانی | ینه تختنده کوردی سلطانی
وصف اولنمز جماله کوردی | کرچه چشم خیاله کوردی
اه ادب قرشو واردی آیینه | کوز یاشن دوکدی پاک آیینه
تبعی اکلندک ای مراد نهان | قالدی ولده صبر و دیده ده قان
ای نکاه قیراددن خیالیله | ای سنی صید ادن جمالیله

کرم ایدا اول خدای پاک ایچون / که قالور جانی بنده خاک ایچون
براکی لحظه گوزدن اولمه نهان / تا ملکی سوزیله شهرک ایله عیان
ددی محبوب رازِ پنهانی / اعنی پیر و ریاض کنعانی
بکم مصر اونک عزیزی بنم / خوان بختونک نبات ریزی بنم
چون زلیخایه بو نشان ایردی / حسن که عظم رمیمه جان ایردی
وردی اول گفت و گوی شیرین نوش / تنه جان جانه راحت ودله هوش

صفت روز و بهار

چون سحر چون تنفس اتدی نسیم / ایردی اندن نتوبه حظ عظیم
غنچه دلتنک ایکن اجلدی دلی / چنکنه زهره بیلکی طاقدی قلی
سرو رعنا چمنده اولمش اسیر / آیغنه کلکی قوجه نه درزنجیر
چون زلیخا اویاندی خوابندن / کلدی دلدارنوک خطابندن
خوابدن بختی اولدی چون بیدار / یاتدی بیهوش اویاندی دل بیدار
جنتن گتدی صاندی اول مجنون / اکلمادی که حددن آشدی جنون

مستلک

مستلک الیسه ادمنک اوزنی / نه خمارن بلور نه کندوزنی
غایت سکر اودر که صانه صحو / اول عشق محو اندر محو
گوردی کم خالی قلبی کبی سرا / کندوسی آنده جان کبی تنها
اتمز آوازه هیکل و خلخال / نعره اورر سلاسل و اغلال
مار زرین قوجمش صاقین / یل طاغتمش حمایلی اوراقن
طوردی آوازه قلدی نازیله / دایه ایردلر نیاز ایله
ددی کم مستلک بنی شاهه / شکر اوب منت استون الله
دلبره شش جهتده کشش کلدم / بی نشان دوستدن نشان الدم
هر سینه ایرشدی چون بو خبر / اتدی نعل شیری لعل و گهر
مار زرینی کنجدن اجدی / مور سینه یره زر صاچاری
عفو اولوندی او دمده ای نجه قان / اولدی دم مکر دم قربان
بنه کلدی او همنشین قزلر / صبح قمر چون پیسنه یلدزلر
بنه بیره وصفایه باشلدلر / عشرت جانفزایه باشلدلر

کیم زمیندن حکایت ایلدلر
کیم زماندن شکایت ایلدلر

نه یر اکلیه دوندردی یوزی
مصر اکلیه شکر صاچدی سوزی

جانی اکا نه اثر اید وردی
مصر اکا نه عکر اید ویردی

چون عزیز اکلیدی سوز قیله
نه اوربه دوشردی شوقیله

اولمش ایدی اسیر دام عزیز
کچه کندز دلنده نام عزیز

کچدی بو حالتیله بر نیجه دم
دلله زیده پر غم و پر نم

اقلیم مصر شاهی زلیخایی استیوب مصره رسول ارسال ایتدکیدر

بر سحرکم رسول باد شمال
عاشقه التور ایدی بوی وصال

دایما وصل اچون قلن مویه
قانع اولور می بر نفس بویه

موسم ایدی صفای نوروزه
چمن اولمشدی صحن پیروزه

پرده اچوب شکوفهای نهفت
طولمش ایدی جهان نوای شکفت

بلبل اولمشدی مست غلغلدن
بوی التمش مکر صبا کلدن

مکر ایرمشدی زلف یاره نسیم
کا اولدی خوشبوی انونکله هفت اقلیم

اول

اول بسببدن یدی ایلوک شاهی
دلدی ایلچی صالدی اول ماهی

حسنی مشهور اولوب زلیخانوک
مطلبی اولمش ایدی هر خانوک

طولمدن داخی حسنی ایی تمام
طولمش ایدی جهانه اول خوش نام

جمله بر سرور پرنده سوداسی
جمله بزموک صفاسی غوغاسی

نیجه شاه استیو صالدی رسول
رد اولینوردی نیجه اهل قبول

اول زمان کم اچلدی تار جنون
روشن اولدی نیه بو نور عیون

یدی خاندن ایرشدی یدی رسول
جمله سینک مرادی صدر قبول

هر بری ویردی استیوب دختر
مال قارون و ملک اسکندر

اولمغیچون نشان سلطانی
ویردلر خاتم سلیمانی

چون زلیخایه واصل اولدی خبر
قلبی اندیشه قلدی زیر و زبر

بونجه اندیشه ایله دردسری
بو که مصروکده وار ملکی خبری

مقصدی قاصد عزیز ایدی
غیردن اکه اول عزیز ایدی

اهل عشقه سک محله یار
دل و جاندن عزیز اولور صد بار

بو هواده اوچرکن اول طاوس   لطفله دعوت ایلدی طموس

دیدی ای نور چشم و شادی دل   غنچه گوک خنده سی گشادی دل

تاجدارانِ دار ملک جهان   عدد ایله یدی اولو سلطان

جانشه داغ ادب تمناکی   حاصل اتمش گوکلده سوداکی

یدی پسندن ده گلدی شمدی سور   جمله پینوک دخی مرادی صور

برینه بونک چو میلوک اولا   پس اول خیلی ایله خیلوک اولا

عزادوب شهر آدنی او عزیز   چون اکلمادی نام مصر و عزیز

حیرت ایرب دل زلیخایه   عقلی ملکینی ویردی یغمایه

بی حضور اولدی اشکی شورندن   طوردی نومید انا حضورندن

قلبی دریا و عینی هر در آدی   دلده گلدکجه موج ایدر آدی

آه کم قصد اولمدی چاره   بیلمزم نیسیم بن آواره

کاشکی طوغمیدم آنمدن   کلمیدم قدیمی خانمدن

بیلمزم طالعم نه اختردر   مگر اول چشم مارده پردر

که بگا

که بگا زهر مار فیض ایله   مهر و شفقت همنده غیض ایله

گرد گردون قوه برابر گران   اولسه آب انوکلمه عطشان

گلسه بن تشنه ایستنه او سحاب   آب بریه بغرر یره تاب

اورر ایکن صبا صفادن دم   بگا گلسه اوقور حکایت غم

بیلمزم شاکه نندم ای گردون   ایلدک غنچه گبی بغرمی خون

مسکنم خار اچنده تن بابرق   بسندم خاره مندرم طبرق

ایلمزسک اگر گشاده سنی   انه باری اگن فداده سنی

گر ثلیوب مهری ابری آرتورمه   صبر ادن جانه جبری آرتورمه

نوله گورسم او مهری بن غمناک   بردم اچلیسه گل گبی دل پاک

باری

گلنیک گبی بو نیم اکسم اکا   شاید اول مهر ادیدی بگا

لمعه قره بختنه قلوردی عتاب   تاب نزلدن خروش ادوب بو خطاب

غزل

جانمده تاب حیرت و چشمده آب بخت   بردم یوزومه گلمدک ای آفتاب بخت

بیروز طالعم بنم اولدی خیال و خواب — که گورنمیه یاری دوشمده بو خواب بخت
تنور دلده جان کبی یاقیدم اودلره — کورمکلی اوله آدمه قهر و عقاب بخت
عیشم دوام غصه و همصحبتم بلا — اشکم شراب طالع و بغرم کباب بخت
بن شهسوار اولم ویرادم دولت اتینه — ای وه که پایدار دکل بو رکاب بخت

مثنوی

چون که طیموس انوک اشتدی سوزنی — لب لطیفیله ابدی ایکی گوزنی
دیدی ای نور دیده اوله ملول — مصردن گلمدیجه تو له رسول
بن عزیزه رسول گوندرهیم — سنوک احوالکی خبر ویرهیم
عاردن هر که اولمدی عاری — بولمدی ذوق وصل دلداری
جمع اولورلر نوکلده عشقله عار — نه کم برجیقده آبله نار

رباعی

اول که گوزلردی جهانده نام و ننگ — نامله صلح ایلیوب ننگیله جنگ
عشقده دوشمش ننگ اودر نامی دیگر — اهل عشقه عیبمش نامیله ننگ

مثنوی

ایلچلاری اغلیوب طیموس — ویردی انی که گوتره ناموس
خاک عذرینه سوروب عذارینی — دیدی قلمن دریغ و آرینی
الا بو قندریز مصر اولدی — نامزادی عزیز مصر اولدی
طوطیء مغرب ایکن اکر غریب — ایلدی حق نبات مصری نصیب
ایلچیدن بو نوب اول تمنادن — دلدی فارغ اولدی غوغادن

طیموسک مصره قاصد گوندردوکی در

عاشقوک گرچه مشکلی چوقدر — الا بو غمدن ازکسی یوقدر
که ادب بونجه کوشش اوله گیز — گندورر غمده وصله اولیقین
گنج اومرکن نصیبی مار اولا — گل صنورکن ندیمی خار اولا
بگزر اول عنکبوته کم دورشر — دام اوزر یعنی صیده ایرشر
انی ورمکده جمله و آری گدرر — خشک لب قالور اغزی یاری گذر
مطلقا آرزوسی قیدندن — جانوک حظی در او صیدندن

مکث ایدر ولی دوشر زنبور / یله وارر او خانهٔ معمور
یازدی رسم ادب زلیخایه / تهنیه طوردی باشلدی رایه
مصره ایلچی مرادن ایتدی روان / تحفه حاضر ایتدی بی پایان
دولت ارکانینوک بر اولوسی / راست تدبیر و نیک خولوسی
قلدی تشریف طوق و جامه ایله / ایلچی صالدی عزیزه نامه ایله
یازدی عنوان نامه نام عزیز / قلدی مدح و ثنا دعا آمیز
کای فلک رفعت و ملک آیین / رامدر امرکه زمان و زمین
اول غنجه لباس خلق جدید / خلعت عزت اوله سکا مزید
بر کنیزم وار پیچه حجتده / طعن ادر آیه حسن صورتده
بر کنیزدر که کوزمز آنی کورمش / مهری ایله گزوب جهانی گزمش
کورمش ایل هزار دیدهٔ سپهر / ذاتنی گوردی نه آنوک گبی مهر
جسمی صافی صدفده گوهردن / ذاتی اشرف شرفده اختردن
صورتی آیینهٔ جمالندن / خبری یوق مگر مثالندن

گر آرسه اکا نظیر جمال / مگر آیینه‌ده اوله مثال
قوقدی سنبلن مگر عنبر / ایچدی لبدن مگر ساغر
بنی دست اولدی ملاحته اول / هیکلی صالدی داخی بوینه قول
سرو اولالی جمالی باغنه / دامن ایردی مگر ایاغنه
سترادر حسنی غنجه‌سن گلدن / گلی تشمادی دیو بلبلدن
صقلنور سروی چشم نرگسدن / صقلنز دیو چشمی هرکسدن
همدمی بر عفیفه دایه‌سی در / گیجه شمعی کونده سایه‌سی در
بویله مستوره ایکن اول غنجه / طولدی آفاقه شهرتی گونجه
که هواداری اولدی ذرالر / عالمه صالدی شوقی غوغالر
رایت قدینی گورمدن عشاق / طولدی عشاقی اصفهان و عراق
ایله قلدی جمالی آوازه / طولدی آنوکله جمله دروازه
طوتدی اکا صدا ایله آهنک / طاق کسری و قصر شاه فرنک
دوشلی ابر گبی هر سلطان / گل یوزینوک هواسنه حیران

ایلچی تیمور گبی باغ قپوده | گونده‌ره بنک طالبی گلور قپوده
الا بونک هواسی خاک مصر | گلمز الکلینجه تا که مصر
جانب مصره جانم اتدی سبیل | مصره چون اولدی اشک دیده‌می نیل
بیلمن انده بونک هواسی نه در | بونجه سعی اتمدن صفاسی نه در
طلبر مصره قلبی بر ایاغی | نه صوبی در چکن به طبراغی
ضعفله اولمدن بو خسته بیاب | بیورک عرض حاله شافی جواب
نامه اولدی عزیزه چون واصل | اولدی با قدرجه عشق جان حاصل
باقدر غنچه سوار ملک ستوده | طولدی سودایه دوستری آشنوه
اولدی گوکلی گشاده نامه گبی | ذوقدن رقص ادر حمامه گبی
بولدن از که جهانده اولمیه عیش | که ایره گنجه اکسوزن درویش
شوقدن چون که طولدی جان عزیز | یازدی اول دم جواب نامه‌یی تیز
یازدی بر نامه نام طیموسی | عرض شکر و سپاس و پابوسی
دوی خوش دمده کلدی نامه‌سی | شب قدر اجره صنکه وحی الله

ازنور ٤

قدرمه

قدرمه اولدی رافع الدرجات | غرتم منصبینه اولدی برات
جانه مضمونی اولدی چون منظور | طولدی ولده پر ور دیده‌ده نور
وجه کمپه جواب ایلیمز | گرا در بسه صواب ایلیمز
بن نجه ذره‌یم که مهره ایرم | دعوی مهر ادم سپهره ایرم
نه قدر قدر ایره مور زمین | که سلیمانه اوله یار و قرین
شه ولی رفع ادر سه بن خاکی | یرستور تخت ایدنسم افلاکی
بن او خاکم که تاکه ابر بهار | بکا لطفندن اتدی قطره نثار
صدر بالم بر سبزه منثار | لطفی شکرندن اوله گلی گلزار
لطف ادب چون که جود عمانی | گوهر تا که اتدی ارزانی
فرض عین اولدی شمدی بن جوقه | که وارم یوزم ارزه اول سوقه
الانیدم که حضرت ربانی | بنسز اولماغه بو قدر امکان
باشم الهسنده خدمت اودی باقر | یوزمی گورسه تا بشوقه فاقر
بو بلا ییله چون که رنجورم | فرض ادا اتمکده معذورم

انکا ٤

اول که ویردی قوبلایه فرج / ددی لیس علی المریض حرج

چونکه یازلدی بونامهٔ دربار / زلف دلبر گبی قلوب طومار

اوردلر مهری مهر دلبر ایله / صالدلر مغربه کبوتر ایله

تیزرق طاوسی قلمدن جولان / غربه ایرشدی اول حمامه روان

ایرجک اول کبوترک خبری / قهقهه ایلدی او کبک دری

اول رسولی عزیز عزت ایله / بونجه درلو عطا و خلعت ایله

گوندروب کندوسی ده صالدی رسول / تا وپیله اولام آدنه اول

مال صامت او دخی ویردی بله / نطقه صغر که ناطق آدوله

بردعی ایستر اسب تازیلر / طولدی اول گونده مصری بازیلر

ویردی هم نیچه بیک کنیز و غلام / کمی خورشید و کیمی بدر تمام

رسول مصره متوجه گلوب عماریسی زلیخا ایله معمور اولوب
آلوب مصره گتدکی در

صبحدم چون نسیم غنچه گشای / اولدی غمگینه فرح بخشای

شوقله بسته ولر آچلدی / جمله اطرافه نور صاچلدی

غرتیله او گون رسول عزیز / سور طیموپه ایردی شور انگیز

چون بشارت اولندی شهره بوجار / قلدی ارکان دولت استقبال

اول سحرات صهیلی راوی / ایلدی گر صماخ گردونی

نایله هوی و صوت دم و طراق / نیجه مغرب پر اولدی شام و عراق

نوهٔ کوس ایله غریو نفیر / گیرر ایدی هزار فرسخ یر

چونکه بو عز و ناز و شوکتیله / شهره گلدی رسول شهرتیله

صو صاچلدی دم زلیخایه / طوغدی گن عالم زلیخایه

دایهلر گفت و گوبی اولدی عزیز / گلدی کندو یرینه طولدی عزیز

گل دولت شکفته یوز طوتدی / دل نوای نهفته یوز طوتدی

خوابدن کام گوستردی صد اشکار / جمله حل اتدی ایردی چون بو خبار

بالحقیقه بلی بو سور و ملال / برسی خواب و بر بیسی خیال

خرم اولمکه خیال و خوابی قودی / هر هوا اولدی خاک و آبی قودی

پدری چون که کوردی آنی فرح   کوکلی آچلدی ولدی جانی فرح
کندی چون جان بلاسی دل دولو   سعد ساعتده باشلدی دوکونی
لطفی عام اتدی خاصله عامه   عامیله طویدی خاص انعامه
قزی بریانی قاز چورمه لری   قوش کبابی تاوق قاورمه لری
شیر خرمالر و مجتبی لر   قندی حلوا نباتی لبلبی لر
خیمه قوردی بلا و صحرایه   ویردی خلعت فقیر و بابایه
صاچدی دانه برنج یرینه زر   اول قدر کا ولدی حرص کاسه پر
صحن میدانه زرده زر صاچدی   شکره شنبوسلرده صون آچدی
بر طرفده چیللر دوکلور   بر یکاده سوکلمر سوکلور
فقرانوک ملالی کیتمک ایچون   اغنیانی نواخت اتمک ایچون
چون تمام اتدی عشرت اسبابن   دردی طیمو بس رحلت اسبابن
ایلدی همتن او سروه فراز   ویردی نیجه حدونی نهایه جهاز
کزنی حدونی نهایه کنیز   جملسی ماه روی و مهر انگیز

جمله پستان غنچه و غنچه دهان   سیب پستان و سرو ترکستان
کمی اصنام روم و کیمی خطا   جمله سینوک جمالی قبله نما
هر بری بر پری صفت دلبر   التون الکلو قلو قور کمرلو قمر
هر برینوک لباسی حلهٔ خور   کمر و تاجی حیرت فغفور
باغلمش عنبرین کلاله لری   یله ویرمش کل ایله لاله لری
ویردی بک قول قموسی خوب نگار   جمله حاضر سلاح و اسب سوار
هر بری بزم اچنده دلکشلر   عزم رزم اوچره تیز آتشلر
دشمنه خار و دوسته دسته کل   نعره ده رعد و نغمه ده بلبل
هر برینوک لباسی رنکارنک   کل و غنچه مثال تازه و تنک
کمی لعلین کلاه لاله کبی   کمی زرین کمر پیاله کبی
ویردی بک اسب تازی زرین   کمی کلکون کمی رخی شیرین
یل کبی یورر صو کبی روان   طوره ثابت نته که کوه کران
نجه ایدم بکا دمسنی بیان   که آنکا یتمز ایدی فلک روان

قره‌ده قولغوج گبی اوچجی | طورنه گبی صوده دگز گججی
بویی قوس قزح اوموزی قلج | تیرکن آرقسی قل ایرمدی هیچ
قوج آلنلی صغن کیک گوزلی | خوب آدم گبی گوزل یوزلی
آیتی باد لطف سبحانی | آرقسی صفهٔ سلیمانی
بکشتر ویردی حمله پیل بدن | شیر دیدار و اژدها گردن
حمله رطل گران کش و سرمست | دست ویرمز بر بنه صد پابست
بدنی برج قصر دارانی | صن که مرمر ستوندر پایه‌دی
یوک چکیجی تحمل اهلی گبی | آزه قانع توکل اهلی گبی
باشی عزت طعامنوک گوجی | طینتی دولت اهلی نازلجی
بونلرک باری ایکی یک خروار | پس سلطانی منزی دینار
ویردی هم جامه‌لر دو صد منقش | جوهر بیله منقش و زرکش
شمسه‌سی شمس برج عزتدن | دوکمسی شبچراغ دولتدن
ایکی یوز درج ویردی جلسی پر | لعل و یاقوت سرخ و مرجان در

اکی یوز

اکی یوز طبله ویردی پرنافه | ایرشوری بوبی قافدن قافه
چون بو بحر گهر روان اولدی | صحن صحرایه ساربان طولدی
درزدلر اول نگاره تخت روان | نجه تخت روان که تخت روان
طشتی زربفت اچی قسوسکاری | لعل و الماس میخ و مسماری
فرشی باغ ارم گبی گلشن | قبه‌سی جام جم گبی روشن
گردی بو نقش اچینه چون او نگار | زهره چنگنده چالدی نقش نگار
اولدی تخت روان او تخت روان | چون اوتوردی آنوک اچنده بو جان
بادپالر گوتردلر آنی | باد صن صفهٔ سلیمانی
چون تتق اولدی آکه ال واله | یله ویردی قرارنی لاله
اول نگار ازره چون طولدی تتق | صن تتق اولدی آفتابه افق
بلدلر سینه‌سنده داغن آنوک | لاله‌دن اندلر طواغن انوک
غیبدن چونکه چقدی اول خورشید | روز حشر کشانی اولدی پدید
آت صهیلی نفیر آوازی | طولدی حمله مغازه هر یازی

برطرفده فغان و آه و داع — بریکا ساز و سوز و قول و سماع

تشنه بن آجدی دولتیله علم — یوردی حشمت ایله جمله حشم

آغلر صاغ و صولده شوکتله — قلدی قوللرنده قوت ایله

قلبده تخت عزت ازرا اوجان — شوقله اولدی سوی مصره روان

مزنه یرکم یول اولدی اول صنمه — طعنه اتدی طراوت ارمه

جانب مصره ایلدکجه نظر — او جمعیله گذردی بولجه اگر

قلجه قالدی بلی کبی جاننی — که قوجیدی میان جاناننی

شب غمده سحر اوم جانی — بولمغ استر مراد پنهانی

غافل اندن که اول شب یلدا — نجه یل اولسه دم سودا

زلف دلبر کبی دراز اولسه — جوری اکثر وفاسی از اولسه

قسمت اولماسه دل بولرمی مراد
راست اسمه همیشه بلکنه باد

صفت روز و نهار و قطعیر قدوم زلیخانک مطلع اولدغی

داستقبال جوشی ایله دریای حسن ساحل نیله طولدغی در

صبحدم چون عزیز مصر بروج — اتدی صحرای چرخه شوقله کوچ

قطع اتدردی منازلی فی الحال — وصل یارن اتدرص استقبال

روز نوروزدی ملک او زمان — پر صفا اولمش ایدی مصر جهان

مست عزت عزیز نرگس باغ — باشنده زرین کلاه و الده ایاغ

طوتدی شام و سحر نظر بواشه — محمل زلیخاسی مصره ایرشه

انجلاین عزیز مصر عجب — طولمش ایدی زرونی شوق و شغب

که عجب اول صنم نه وقت ایرشه — عقلم الوب نه دمده ال ویرشه

نوش اتدرکن بو شوقله جامی — ناگهان ایردی مژده پیغامی

بو خبر چون ایرشدی گوشینه — آب کوثر قاتلدی نوشینه

گوردی چون طالعی مرادازره — بندی رخشن مراد و آوازره

طولدی آوازه کشور مصره — خبر اولوندی لشکر مصره

اولقدر جندی حقدی بر زیور — ساحل نیلی طوتدی قلزم زر

هر بری طورنه بر بلبل آن — کمی شاهین صوشره کمی طوغان
نجه بیک جاکرو غلام و کنیز — هر بری فتنه ساز و شهرانگیز
نجه غلمان که حسر بری رضوان — نجه رضوان که رشک حور جنان
لطفله چون گل نوآیله بلبل — نغمه سندن زمانه پر غلغل
هر کنیزک پری صفت دختر — چنکله زهره زنخدانه گل تر
هر بری پرده ساز دل پرداز — هر برینوک مقامی هودج ناز
چنکه چنک اوردی رومی چنکیلر — رقصه کردی ست فرنکیلر
هر بری غنچه کبی تنک قبا — خوش سیوه لعبی روح افزا
عود استاد کوشمال اتدی — آنی همدرد اهل حال اتدی
دفدن اکر بو قولی عارف دوست — دلده یک دوست سینده یک پوست
نی نواسی نوید عشاقه — فرح آوازی طولدی آفاقه
ایله طولدی جهان یوزی شادی — قالمدی غصه نوک ملک آدی
بونجه کر وصفایله قطفیر — قرشو جقدی برایکی فرسخ یر

پیره ادر کن وصال شوقیله — طرب و عیش و نوش ذوقیله
ناکهان اتدی بر زمینه خروج — نه زمین آسمان ذات بروج
کوردی اول مرغزاری باغ جمال — نوردن قبه ایله مالامال
کوک چمن ازره آق جادر کویا — یره ایندی بروجی ایله سما
بو نجوم آره سنده ماه مثال — قبه سی چتر بارگاه جمال
کنکلی کن فضاسی خرمن ماه — چولسی چوره سنده خیل و سپاه
نه عجب راحت ایچون اول آیه — کن اکین کنلکی صالدی سایه
قلعه عزتون تخت جهان — میخ نصرت طناب رشته جان
چون که کوردی بو بارکاهی عزیز — کوکه اندی روان کلاهی عزیز
طولدی قلبی صفا درخشنده — ایندی یوز عزت ایله رخشنده
سوی درکاهه خرم و خندان — خسروانه روانه اولدی روان
قرشولایوب اکابر درکاه — ددلر یار جک اولا الله
عزت ایدب اتاغنه دیدز — دوشدیلر قطیعه یرنه یوز

خوبریه سلام ویردی عزیز / اولدی کوهستان و شکرریز
ایلدی عرض پیشکشلرنی / آسمانه تا کنشلرنی
اغنی هر نیچه یوز کنیز و غلام / جمله‌سی سرو ناز و سیم اندام
طرفه طرفه طریقی تازیلر / اول قدر کم پر اولدی یازیلر
رنک در رنک زین و زیورلر / تنک بر تنک مصری شکرلر

زلیخا عزیزه شکایت خیمه‌دن تنکناه و چرخ خونک
خدیعتی الندن ناله و آه ایتدوکی در

طالب باز فلک نساجدر / آدمی آلدمقده ماهردر
کوستر بوستان امیدی / حاصل برک و بار نومیدی
یوغ ایکن وار ایدر خیالاتی / جای ممکنده قور محالاتی
اول زمان کم عزیز مصر عجب / ایتدی درکاه اوکنده عیش و طرب
کتدی صبری دل زلیخانک / یوزنی کورمک ایستدی آنک
ممکن اولمز تفرج دیدار / ممتنع اولور اهل شوقه قرار

تشنه لب

تشنه لب صوده ایرسه صبر ایدمی / تاب صبر ایله جانه جبر ایدمی
مضطرب کوردی دایه چون آنی / درده دوشدی که بوله درمانی
کوردی غمدن دلنده سوزن وار / خیمه تنی دلدی چشم سوزن وار
قوجیه کلدی اول نشه خوبان / ایلیه تا تفرج جانان
یوزنه چون عزیزک ایتدی نکاه / دل غمدیده‌سندن ایلدی آه
کای دریغا نه مشکل اولدی ایشم / دیو اولدی ملک ایمرکن ایشم
بو دکل اول صنم که بن کوردم / عشقنه جانله کوکل ویردم
بو دکل اول که عقلم آلدی بنم / اردی هر تنده جان و تنم
بو دکل اول که بلدرب اوزنی / عقلمک روشن ایتدی یلدزنی
بونی کم دشنده کوره خیره یوره / صورتن کم خیالنه کتوره
حیف کم بونجه درد سر چکدم / سمی تخمن قرو یره اکدم
ای دریغا بله وار بناموس / طپراغه صاچدی یوز صوین طاوس
روز بختم سیاه اولدی دریغ / دن و کون ایشم آه اولدی دریغ

گل او مردم نصیبم اولدی دکن | تخم مهر اکدم ایدی بتدی محن
گنج اچون چکدم انجه رنج و بلا | آخر اولدی نصیبم اژدرها
زاغی بن سایهٔ هما صاندم | داغی دل دردنه دوا صاندم
منم اول تشنه جانی پرتب و تاب | آب اچون چالی هر طرفده شتاب
بنی ازره دلی چراغ کبی | یانر او لاله جانی داغ کبی
قالمش ایکن اراقدن آب گورر | سعی ایدر اکه خسته جانی سورر
سورچه دوشه وارر چون اکه تعین | گورر آنی سراب ایمش مسکین
منم اول خسته کم ضعیف و علیل | تنی صاحب فراش رنجه بیل
اهلی بزار اولور جانندن | الجنوب زحمتی ملالندن
غم یاغ نالهٔ حزینندن | او یومز قوکشلر انینندن
چک ایکن بو رسمه رنج و تعب | اشدرر هر طرفده درده طبیب
اقربا رحم ادوب او بیماره | الدرلر طبیبه تیماره
ایستر ایکن طبیب درمانی | ملک الموت طوتش کلور جانی

منم

منم اول ناتوان کسیده کدر | ناگهان برگ عمری بیله گدر
کوچ اقلیم موته باری ایله | افت اشترلری قطاری ایله
عقلنی المش ایکن اول آفات | گورر آسان طرفده پیچ نجات
ال صونوب اکه یاپشر دفعی | گورر آنی که بر یاووز افعی
یوق جهانده بنم کبی بی دل | بی هنر بی نوا اونی حاصل
بر المده الم سر عهد مدام | یل کبی پر هوا اونی آرام
وار لغم سیل حیرت المشدر | نیه صو نسیم الوه گلمشدر
نکه کیجون بنی اسیر که فلک | جور دورکدن ایدر لومی کلک
ویرمسون خاره گل کبی تکم | اولمسون خود نصیبی سن اکلم
اله ویرمدی چون اول یاری | الوم اغیاره ویرمسون باری
مهر عقد اوردی قفل گنجه یار | مار التمه کلیدنی زنهار
قلور یکن بوتی دل و هر تاب | رازله چرخ نه وفایه خطاب
هاتف غیبدن ندا گلدی | نه ندا وردنه دوا گلدی

مواد سید

کای زلیخا فراقه صبر ایله / اغلمه اشتیاقه صبر ایله
بودکل گرچه اول عزیز جمال / بودر اما کلید باب وصال
سوپه دل دلبرک تماشاسنی / سور آنوک قفو و قپو ایلنی
نظر کرن بو شخصی ایله رد / مقصد اولور وسیلهٔ مقصد
یوق کلیدنده انجه قوت و فر / که بولا فتح مهر قفله ظفر
قلدی تقدیر انوک کلیدنی موم / موم گرم اولجق اتی معلوم
قوندی کن دمده اول جوهر / دله الماس تیز اولوب گوهر
یاشش دکن سوزن آتشن آلکم / چوب نرم آهن آتشن آلنم
چون زلیخا انوک اشتدی سوزن / اوردی روی زمینه شکری یوزن
یودی عهد ابی ایله اول مدن / دهنن ناله دن گوزن دمدن
گرچه غم نی گبی دلردی دلن / صبره مردانه بغلدی بلن

گوزدب چشم انتظار له راه
که قچن ایره دولت ناگاه

صفت روز

قطفیر زلیخانی مصره گتوروب مصریلر استقبال ایدوب عماریه عروسه جواهر نثار اتدکلری در

چین سحر چون عزیز مصر برین / اولدی بو مژده نی عروسه قرین
شوقنه دوشدی بولدی چون آنی / ایلدی انوک ایله همره اسنی
کوچدی خلوپ سرآبنه قطفیر / تا نشان مراده ایره گوره تیر
بلمز انی که تیر چرخ ظلوم / اول صدفدن قلور انی محروم
عزم سیر ایلدی چون اول مهتاب / عام اولدی عماری خیمه خواب
چون روان اولدی سرو شمشادی / قوبدی طرق باشنه اول وادی
موج عسکر شورسمه قلدی خروج / یر غبار اولوب وجه اتدی عروج
ادمی بحری موج اندر موج / طوتدی اطرافی فوج اندر فوج
گوترر هر عماری بلبان / اعنی هر دلبری راسب روان
چون روان اولدی بو نجه اسب و شتر / اولدی صحرا هلال و بدرله پر
پره زخم اوروب غنجه نعلله رخش / کف اشتر اولوردی مرهم بخش

جمله لشکر خوش و خورشید — خوبری پر صفا و نوشیده
مست آهولر اغوآنی اچر — آب ازره دوه طباقی اچر
گل کبی هر بری پر رونق — دتردا ستینه لاله گون بیرق
شاه مست جام جملدن — طولدی یر عالمی علملردن
طوتدی اطرافی طبل اونی کبی خیل — اولدی آهنک صورنایه صمیلر
سنج چالردی زنجی چاکرلر — کوس و کردی روسی مهترلر
هودج نازه ایچنده بانولر — جمله زهره جبین و مهرولر
اورتیه آلدلر زلیخایی — صن که سیاره فلک آتی
گل یوزی ازره لاله کبی طواق — الده پیمانه دلده داغ فراق
نقشی عکسی ایله روی زمین — اولدی پیروزه رنک ایکن لعلین
چون بو عیش و صفا و زینت ایله — ایردی اول ماه ساحل نیله
جمله مصر اهلی انده حاضر ایدی — اول مهوک مقدمینه ناظر ایدی
الده لعلین طبق طوتردی هزار — طبقوک گل کبی کمی پر زر

کمی

کمی پر لولوئ ندی صن لاله — کاوله وقت سحرده پر ژاله
کمینک فضاسی طولو درم — کویبا پر شکوفه صحن ارم
کمی پر لعل جام جم کبی — پر کهر بعضی قعر یم کبی
کمی پر شب چراغ صن که فلک — کلدی چون کروه فرله او ملک
عالموک عمری حاصلی نه که وار — ایلدیلر عماری ازره نثار
ایله صاچدی جواهری انکا ایل — قلزم کوهر اولدی ساحل نیل
لعل و لعل اولدی سنکلخ یمن — رخشلر ایتدی درخش افکن
شتر ایزی چمنده پر جوهر — صن که پیروزه دن طبقده کهر
لب نیلی کنجه اول دلبر — صاچدی دریای آدم اکه کهر
اول قدر دوشدی نیله سیم و زر — بولنی اقچه ایدی ماهیلر
یوزی بر بوله دکلین ماهی — کوشنه اصدی کوهر شاهی
شب چراغ اولدی چشم جمله نهنک — پر کهر اولدی نیل رنکارنک
برنجه غرفت عزیزه تنه — اولدی وارنجه قصر دولتنه

بر بسرآیه اللّه لر آنی / عرشی فغفوری فرشی کاشانی

قبه‌سی چرخ و طاقی قوس قزح / صفه‌سی پر صفا و دآری فرح

مهر له ماه او قبه‌دن ایکی خشت / ما حصل بر یوزنده جنت بهشت

تخته بر سنه جمع ادب تختی / آنده زر مشتل ایدی بر تختی

زاری زر پرده داری لعل و گهر / پایه‌سی مایهٔ سعادت سر

چون زلیخایه منزل اولدی او تخت / گوکه چقدی دعا دولت و بخت

گرچه چقدی زر ازره اول گوهر / آتش ایدی ولی اکا اول زر

قودلر فرقنه مرصع تاج / قیمتی عشقی جاندن الدغی باج

الا اول افسر گران گوهر / اولدی فرقنده صنکه کوه و کمر

دمبدم کاه بسته درم باغلدی / اکا بار آن درد و غم باغلدی

اول گهرکم ادردی حور اکا رشک / چشمنه اولدی مایهٔ در اشک

عشقله وارلغن ویرن یاره / جان دخی اولسه باقمز اغیاره

عاشقوک میلی اولور تاجه / چون ویریدر سرینی تاراجه

چشمی

چشمی آنوک که اوله گوهر بار / گور نورمی عجب گوزینه نثار

فراق یوسفده زلیخا غم چکوردوکی و راه مقصودده دیده‌سی
آقمز طوتوب جانانه صبر زبونی ایچوردوکی در

دل که نوش ایده شربت یاری / نیک اولور ایچه آلمز اغیاری

شمع یاقه پرینی پروانه / یقمز الر ایچه شمس تابانه

بوی گلدن اورر دمی بلبل / وآمدر اکه نکهت سنبل

گندن الور چو فرقی نیلوفر / قلبین المز کشاده نور قمر

تشنه جانوک صفاسی شربت آب / تابمز دفع ایدرمی شکر ناب

انجه اسباب تخت و پیرایه / حاصل ایدی قمو زلیخایه

بونجه دارات و عزت ایله عزیز / آستاننده قل قننده کنیز

اول زماندن که وصلنه ایردی / اکا یوز جان ایله گوکل ویردی

بو نظر گورسه اگر یوزنی / غصه‌دن الدرردی کندوزنی

گرچه کم سوزش ایدی آنی تمام / الا بولمش نکلدی وصلت تام

غصه‌دن ال زرد

٥٧

بلکه عنت وصوله مانع اودی   ذوق بوس و کناره قانع اودی
گرچه چکدی عزیز مهله رنج   مهله قالدی عاقبت اول گنج
المادی عزیز برجن انوک   عاقبت یوسف اچدی درجن انوک
دور اولدن جهانده چرخ فلک   کمه یمک تیدی کیمه امک

روایت

بر روایت بودر که چون قطفیر   وصلنه انوک اولمیه دامن گیر
بر پری صورت زلیخاده   دفعی حاضر اولوردی آراده
بو ملک صانوب اولدی بریبی عزیز   اولور ایدی انوکله ذوق آمیز
ظاهر اولدر بو قول صادقدر   عهد مذکوره هم موافقدر
نیچه بانوی حور پیرایه   همنشین اولدیلر زلیخایه
جمله اول سرو نازه همسرلر   نازله نعمت اهلی دلبرلر
پاکدامنلری فرشته کبی   تنلری نورله سرشته کبی
گل گبی انلر ایله خنده   دلی بردم دهانی پرخنده

سلک طالبدن اولمغه مسکین   واری اول ایلک ایدی ویردی همین
طالب حقه بو اشارتدر   اگر اکلرسه خوش بشارتدر
برسی مشتری انوک اولدی بدر   ویردی زر سرخ و صافی بربدره
هر خریدار اوردی آنه فزون   اولدی صد بدره عاقبت آلتون
اول گهر قیمتین بر اهل یقین   قلدی بر وزنیله گلو نافه چین
بن بو قیمتده طوتمن آنی   ویرمش اول جان اچون بر زرقانی
ارتورب قیمتن بر اهل بصر   ویردی هم بر اودکلو لعل و گهر
ایلین بونی ده شکفت اوله یاد   ویرمش اول جان اچون برالکی جاد
قنی اهل بصیرت آنی گوره   آفتاب جهان و جانه وره
ویردی بر تخته دلخواه انده تمام   بر نیچه هم اودکلو عنبر خام
عاقبت بو نیچه تاج و باج و خراج   یوسفوک قیمتینه اولدی خراج
چون زلیخاده آخر اولدی مراد   قلدی آنی مضاعف آلدی مراد
چون تمام ایدی آنده ذوق صحیح   آغزی هر ناقصوک طوتلدی مدیح

دایه پس کوندردی عزیزه روان / ویردی بر زن چون اولدی او غلان
وجه اودر کم آلا بو دلبندی / اده فرزانه اوله فرزندی
چون که ویرمز بها صنوبر بر / بکلدر اوپه اکر بستون ثمر
بیره آتدی نیپ سلطانی / بتورر بید عاقبت آنی
نوله آتیلدیسه ای صنوبر بخت / سرو ایو آنوک اولیسه گر بو درخت
چون عزیزک سوزه بوغ ایدی بوزی / قالمدی آره ده بهانه سوزی
ویردی آنا خزینه سنوک وارینی / لعل و یاقوت و سیم و دیناری
جمع اولونسه اگر قصورم ایله / آلمش بن آنی قصورم ایله
ساکن اولدی اودی زلیخانوک / چون که گوردی بو میلنی آنوک
آچدی بر درج دفعی بر گوهر / درج حسن برج گوهری اختر
جوهری غیرت ایله دولت تاج / قدر له قیمت ایله روضه خراج
ویر بوندی ده اته گزند / تا که اولسون بزمده اول فرزند
ایلدی بر بهانه ینه عزیز / ویردی سلطانده التمش الغه خبر

در که

درکه سلطان اولا خریداری / عیبدر آنده بنده بازاری
ویردی وار سو بابه اول جهاندارا / منت ایدخدا شکله بر باره
ویردی که بو قدر جهانده دلبندم / کلمشدر وجوده فرزندم
نجه بر دردله شکسته قالم / همت اید تا که شول غلامی آلم
برج قصرده اوله تابنده / بکا فرزند اولا شهه بنده
بو سوزی شاهه چون که دیدی عزیز / گوردی آنی حسن اولا اهل تمیز
که بو دلبند اولورسه فرزندک / غزله کوکه ایره دلبندک
چون که شهدن بو گلدی فتح کلام / عقد بیع اولدی آره یرده تمام
چون عزیز اولدی مالک اول آیه / آنی اصمرلدی زلیخایه
ویردی بوز لطفله اکا که بو ماه / نور حسنیله گذر اکرمی مثواه
اومرم نفعی ایره تجارتمزه / یه اوغل اوله خاندانمزه

جمال یوسف که عیان اولوب یوسف اکا آزی بیان اتدوکی در

نجه فرصت زمانی بل کسی زود / صو کبی اغلمقدن اولمیه سود

گنج کبی نگاه اولور قلور بو رجوع
الا هیهات ایدنجه مهر طلوع

مرغ فرصت چون ایده پروازی
ایرمز آنکا ندامت آوازی

صندی مالک عزیزه یوسفی چون
ظاهر اولدی انکا او گنده اولون

ایدیکن او مال و گنجه نگاه
نظری دوشدی یوسفه ناگاه

چون گورندی انکا بو بدر تمام
نعره اوروب یقلدی نه آرام

یاتدی بیهوش اولوب فسرده کبی
قلمدی تنده جانی مرده کبی

بر زماندن که کلدی ادراکه
اغلیوب صاچدی باشنه خاکی

دوکنوب اغلیوب درآیدی دریغ
کندو دستندن ایردی باشمه تیغ

وار ایدی ایلده بو مثل روشن
اغلمز دیرلر ایدی کندو دوشن

اغلمقدن چقار ایمش گوزی ده
نجه گوزکانه غرق اولوب یوزی ده

منم اول بی نوا و بی ادراک
ناله اولور نصیبی گوهر پاک

صرچه صانوب انی گمانه باتر
عاقبت بلمیوب بیابانه آتر

من او صیادم ایشی محنت اولور
صیدی ناگه همای دولت اولور

قرغه صانوب انی اونی دولت
اوچورر الدن ایلمز رغبت

منم اول بی بصر اسیر عمی
مفلس و آج و مبتلای بلا

سیر ادرکن ایاغی کوبه کجر
قیو صانوب انی بیابانه قاچر

مار اولوب گوزلرینه ماالله گنج
ویردی کندویه دردلو دردلو رنج

ایلدکجه نظاره دیدار
جاننه داغ اولوردی هر دینار

گوردکجه او لالهء ارمی
ورم اولوردی بغرنه درمی

دمبدم کم اوردی اکه نظر
گوزلرندن چقردی لعل و گهر

دردی جوش ایلدکجه تابیله
دفع ادردی انی بو آبیله

غزل

ویردم بله نرمی ندامت نه فایده
الدم دله بلای شکایت نه فایده

فرصت دمی که غفلتله کچدی یل کبی
حالم صو کبی کزاولا رقت نه فایده

جانه نه سلامت اولمه نعمته منفعت
چون باشده دولت اولمیه عزت

دوش کبی کجدی غافل ایدم وصلت نگار
فرقت دمنده گتدی بو غفلت

مفلس حمایت ایلمز کنجه ایرجک / فقر ایله رنجه ایرر حمیت زفاره

مثل

مثلی مالکوک شو غافل در / دایما ملک و ماله مایل در
صندی عمر عزیزی دنیایه / بلدی قدرت چو گتدی اول مایه
اکلمادی و هنده خبرانی / اتدی اجی صوکی پشیمانی

قال النبی علیه السلام الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا

دوندی مالک عزیزه قلدی نگاه / ددی یوز آه و واعله ای شاه
بکا اول گورنجه کز بو جمال / جانه ویرمردم انی بن نجه مال
حق سکا ویردی تاج سلطانی / دلرم با شوک ازره طوت انی
کرطبوکدن اولورسه دستور / دییم اکه برکی سوز مستور
چونکه دستور ویردی اکا عزیز / ددی خلوتده ای ولی عزیز
ایلمشدک بنمله عهد تمام / انمه یا که کندوکی اعلام
وعده وقتی اشتری ایله وفا / که وفادر نشان اهل صفا

شرط اوپ یوسف اکه کتمانی / آشکار اتدی راز پنهانی
اولدی مالک بو حاله چون آگاه / اغلیوب دیدی یا نبی الله
گورمشم بن جمال یعقوبی / انشدورم کمال یعقوبی
دلرم سندن ای پیلاله نور / طوتیسن هر قصوری معذور
جهلله اولسه زلت ایله خطا / عفو اوله انی اهل صدق وصفا
حضرت یوسف اکا اتدی دعا / قلبنه طولدی تاب نور صفا
همدمی هرکجه که باتیلی اولور / لاجرم منزلی انوک کل اولور
همنشینی انوک که اوله غراب / منزل اولسه یری ویرانه خراب

روایت

بر روایتده یوسف کنعان / مالکه چونکه حالی اتدی عیان
اتدی مالک انوک بهاسی قبول / ددی بیلکه عزیزه ردادوب اول
بوگون بن ویرمشم بکرمی درم / انی ویره ایکه غیریسن ندرم
کافرم اکن اوروم اول لعل تیز / اتدی بو نجه او امدن پرهیز

نجه صوفی که بو یدر تا نشن   بولبه صاتر یر ایدی قره آتش
گرچه طامعده پارسا گبی در   الا قامعده گربه نکبی در

داستان بازغه بنت طاپور

سویله ای عشقوم داستان خوانی   گلشن دردوست دبستانی
صورتا گرچه صورت اوگرسن   الا معنیده معنی پرور بسن
اوج معنایه قلمین پرواز   سوزکی تو دهانیه صورت باز
راز گنجینی ایلین پنهان   صورتی قالب ایتدی معنی جان
نوش ادن عشقی جمله شربدن   گوش ادر جان سوزینی قالبدن
وار ایدی مصر ایلنده بر دختر   نجه دختر جمال ایله اختر
پدری شاه ایدی عمالقیه   اثر ایدی ملوک سابقیه
چونکه شداد عاد ایدی جدی   اولدی باغ ارم گبی خدی
ماه رو دلبر ایدی زهره جبین   تخم طوطمش ایدی روی زمین
نامی عالمده بازغه مشهور   ابنت حضرت ملک طاپور

یوغ ایدی

یوغ ایدی عصر اچنده مانندی   مصر طوطمشدی لذت قندی
لب شیرینی او شکر خند   ذوقدن شیشه اچره قینیه قند
نیل عشقوک صاچی نهنگی ایدی   غمزه سی فتنه لر خدنگی ایدی
ایرلی چینه بوی گیسوسی   مشک افشان اولنبر آهوسی
ذره دریا ایدی چو آهوکان   حاصلی بی حد جمالی بی پایان
نجه شهنا نوک اسیری ایدی   اول جمال اهلنوک امیری ایدی
بونجه مال و جمال و استغنا   ایله او برتری آگه عز و غنا
که فلک سجده قلبیه اول ملکه   حسنی یاتش اگمز ایدی بر فلکه
قلور ایکن جمالله لافی   یوسفوک یاد اولنمزدی اوصافی
چون اولنمزدی مکر اول کشور   دختره قلدی لذت ایله اثر
اولدی افسون آنکا فسانه دوست   قلبسی اولدی آستانه دوست
اول کشور قصه شورویردی آنکا   گوزدن اول قولقدن اردی آنکا
گوش کم اوله اول صدف جوهر   پاک سوزدن بر اچنده گهر

عشقه اولمز سبب همان دیدار | بتورر آنی کاه اولور گفتار
سوزی دلاله نوک اولور دلکش | عاشقه کوسترن صالر آتش
گرچه کم ایردی آکه بو معنی | حسنله الا ایلدی دعوی
دیدی اولمش وارین ذکاکبی بن | آنی خور ایدین شها کبی بن
رخوک بر بیاده پیاده همین | مات اولا یوز آنوک کبی فرزین
حسنی نعون بو وجهله دوزدی | قرازره بستاره لر دیزدی
بسیم خامی غرق زر قلدی | عنبری بر درو گهر قلدی
باشنه قودی تاج شهزادی | اکننه کیدی خلعت عادی
اولدی بر رخش تازی ازره سوار | باد صبح ازره ورد سوری وار
بله اویردی بک جمیله کنیز | هر بری فتنه ساز و مهر انگیز
کمی دیبا کیر کمرپسته | کمسی بر زدی کیمی کاشانی
جمله دوشیزه تازه دخترلر | بدنی بر جه بکر اخته لر
نقش حسنیله طرفه طرفه نکار | هر بری بر طریقی ازره سوار

هر بری بر ملا حتوک کانی | یوزی گل جلسی کمرپستا
هم بانجه هزار اشتر بز | یوکلری لعل ناب و در و گهر
یوسف اول کون که اندی عرض بها | نور حسنیله طولدی ارض و سما
بونجه فرتله بازغه اوزمان | ایلدی عزم جانب میدان
تاکه چوکانی لعبله آنوک | قبه طوبه یسنی ما تا با نوک
چونکه میدانه کلدی شوکت ایله | بونجه مال و جمال و زینت ایله
نظر اولوندی حالنه هیچ | باقدی کمسه بونجه مالنه هیچ
شوق قلمشدی عالمی مدهوش | یوسفه ایدی جمله دیده و کوش
طوغیه انوک کبی هزار قمر | بری قلمزدی خلقوک آکه نظر
کلدی اول مه اگرچه کرمندن | ماهی کورب قرزدی شرمندن
کوردی بر روح آب و کلدن پاک | حسنی وصافی حیرت ادراک
دخی کورمش دکل خیال انوک | کورمش قلمش دکل مثال انوک
عاشقانه بیوردی اول اوزن | صکره جانانه دکری جانی کوزن

عاشق اول بلی فنایه ایرر   صکره دیدار آنله صفایه ایرر
شرقله کلدی یوسفوک قتنه   مدح اوقودی جمال صورتنه

غزل

طوغمز فلکده نیر اعلا سنوک گبی   اولمز ملکده صورت زیبا سنوک گبی
طاوس قدسی بلبل الحان اولوردی گر   گلشنده جنت رعنا سنوک گبی
عشقده دخی ایرر گردن سرو سهیه وا   اولمایه منتها و دلارا سنوک گبی
خورشیدی سنا که بکزردی بیدم اولسه لری گر   قاشلاری فتنه گوزلری شهلا سنوک گبی
گرچه که چوق نگاره نظر قلدی گوزلرم   بو نقشی یا که گچمدی آلا سنوک گبی

مثنوی

بازغه چون بو مدحی قلدی تمام   آفرین اتدلر خواص و عوام
یوسفه عزت ایله قلدی خطاب   دیدی ای آفتاب عالمتاب
سکا بو حسن و خلقی کم ویردی   بو طراوتکله کاندن ایردی
نجه خانوک براتی در بو جمال   اولمش آنوک نشانی رسم هلال

نه شهوکدر

نه شهوک در بو نامهٔ منشور   اولدی عنوانی اول صحیفهٔ نور
سرو قدک کم ایلدی موزون   کا اولور آنی سیراوی مفتون
گل یوزک رنگ و آبی کمدن الور   سنبلوک پیچ و تابی کمدن الور
دهنوک کم یارتدی درج گهر   لبلروکی کم اتدی شهد و شکر
ندن اولدی بو نرگسوک بینا   غنجگی کمدر ایلین گویا
دهنوک یوغ ایکن کم ایلدی وار   لعلگی کمدر ایلین دربار
زنخوک کمدر ابی منزب اون   جاهنی لطفله لبالب اون
بو بنوک آغن کم ایلدی کافور   مشکله آنی کم قلور مستور
ای صنم سویله صانغوک کمدر   قنده در قنغی ملکه حاکمدر
آفرین اکه قدرتی بولدر   بو قدر صورت آفرین اولدر
حکمتی درجن آچدی چون صدق   طولدی هر گوشه گوهر تحقیق
بازغه طوتدی چون صدف گبی گوش   ابر نیساندن حکمت ایلدی جوش
هر نه قطره که دوشدی اول صدفه   اولدی سر تاج اهل شرفه

دیدیکم صانعم خدای جهان ... که انوڭ صنعی در زمین و زمان
لامکاندر که یوق مکان اکا نیز ... بی زماندر که اولمز آن اکا نیز
حاکم عرش و فرش و لوح و قلم ... بنده در آکا بونجه بیڭ عالم
اثری در جمالنوڭ هر خوب ... معنده بل نهان او در محبوب
درلو آیینه لر جمالنه اول ... مظهر اولمشدر کمالنه اول
هر نه صورت که اوله مطلوبڭ ... عکسی در اول جمال محبوبڭ
عکسی نیلرسن اصله ایله شتاب ... اصلی بولن قتنده عکس چه تاب
کوڭلکی عکسه ویرمه ای مغرور ... که اولور عکس عاقبت نه نور
اصله سعی ایده بقا دلرسڭ اگر ... اصله وصل اول صفا دلرسڭ اگر
چون اشتدی بو سری اول دانا ... قلبنی روشن اتدی عشق خدا
کوبرهسندن کچوب مجازوڭ اوم ... باصدی راه حقیقته ازره قدم
نفس اهلی او درکه قلبه نفس ... ظل دولت همای اوله مگس
مرشد اول درکه هر نفسده نهان ... قله یوز جانی و آصل جانان

بارغه قلبنه چو طولدی یقین ... جمله وارن تصدق اتدی همین
ایله اتدردی وارلغن تاراج ... اولدی ریا ره اتمکه محتاج
نیل قاتنده یایدی هر محراب ... قلدی وارلق بناسن اندن خراب
اولدی مجلای نور ذات احد ... گیدی آیینه وار ایسکی نمد
شاه ایکن افسر مرصع ایله ... اولدی قانع بر اسکی مقنع ایله
جوهری خوانی ویردی نان جوه ... قودی ایوانی گردی نیدن اوه
جان ویرد کن بسیاطی اولمغه کلز ... یصد غی خاره اولدی بستری کلز
معبدی اولدی انوڭ اول خانه ... عشقله جان ویرنجه مردانه
چون که وارلقدن اولدن الکی ... الجک عمر جاودان بولدی
ای کوڭل ارلک اوکرن اول زندن ... ار اسڭ زنلکی کدر سندن
فخر اودن کمسه زین و زیوردن ... عار اولونمایه طلك و کل اردن
غم میق الحمد کیتدیسه غمکی ... ماتم ایده کورمدکسه ماتمکی
اولمه صورت پرست ای غافل ... که اولور معنی حالنه حایل

قالە اول حالە ارتحالی اولا آلە اول مالی کم ملالی اولا
نچە بر انکور بو پارۀ لاخ دوحۀ صورت ارز شاخ بشاخ
اصل معنایە کلکە انده ثمار جمع اولیدر هزار بار عزار
صورتی معنیی چو بر کورەیسن الشمکین دلوکی در کورەسن
هوکە بر یمدی هو بر لکدن حاصلی غصە اولدی ورلکدن

یوسف بچون زلیخا میان خدمت کمر همت ببندد

دله عاشق اودم اولور خرم که اولا وصل یار ایله خوشدم
کاه مشاطۀ جمالی اولا کاه بازیدە پایمالی اولا
چون زلیخایە حاصل اولدی مراد یوسفی الدی کتدی قصرینە شاد
یار ایله همعنان اولوب اوتکار جانە سویلردی رازنی تکرار
که عجب آشکارە میکین بو دم دشمنکی یوقدر تا که بو عالم
طالعم اویقودن اویاندی ملی قانە چرخ خونی قاندی مکی
شب فرقت کزاولمیە آخر صبح وصلت اولورمیدی ظاهر

حقه

حقە منت که شاد اولدی کوکلر مصر جانندە عزیزی بولدی کوکلر
یوق جهانده بنم کبی بلبل کە آنی غم دمندە کلدرە کلکل
جانمە ایرشدی نشتر مرک مرقدم اولمشیدی بستر مرک
ناکهان ایردی یار عیسی دم کتدی جاندن بلا کوکلدن الم
اولمیندن ازکە شیرینکار ایلدم قندی بسنکلە بازار
نولە کتدیسە لعل ایلە کهرم المە کردی یار سیمبرم
کم اول ورکە تنە جانی اولا جان اودر دلبر نهانی بولا
مهرومە چون مقامە ایردیلر طوی عشرت سرایە کردیلر
روشن اولماغە مجلس عشرت وردی اول ماهە نوردن خلعت
وردی زرین کمر مرصع تاج هو بری شرقە باج وغربە خراج
هر کون اول ماهە اوپسە صبح جدید یکی خلعت ویروردی اول خورشید
پیصد غندن کورسە کن کبی سر حاضر ایلردی لعلکون افسر
قامتی قایم اولسە چون عرعر جان ایلردی درمیان چو کمر

اولمز ایدی او طلعت لامع / بر کز بیابندن اکی کون طالع
ایلمزدی اوپسرو گلشن نور / اکی دفعه بر افق ایله ظهور
بر کمربندی نیجه کیمی تکرار / بغلمزدی میاننه او نگار
چون زلیخا قلورزدی یوسفی زین / حاصل ایلرزدی جانه قرة عین
بزنه افسر اوره پیچه عزت ایله / فرقن اوپوب دیر ایدی غبطه ایله
خاک پایوک اولیدی کر تاجم / عرشه جانه ایردی معراجم
پیرهن صالنجه لالادن سمنه / دیر ایدی یوز سورب او برهنه
آه اگر تاروک اولسه خسته تنم / جان صفاسن بولوردی بو بدنم
ویرجک قدنه قباپیسی اول / ایدر ایدی اوپوب بقاسنی اول
کاشکی بن دخی اولیدیم کوردسم / یارک آق بوینینه یوزم سورسم
چون کمربند بغلسه میانه / کاور ایدی بو آرزو دلنه
که نولیدی میان یاره اگر / بند سیم عذارم اولیدی کمر
سنبلین کم طاغتسه شانه ایله / جمع ایدردی آزن بهانه ایله

حاصل

حاصل عمری بیله ویرمیه دل / دله جمعیت اولمی حاصل
طشت زر ایچنده یوردی سنبلینی / فرق اوردی بنفشه‌دن گلینی
مشکینی جوهر ملمع اودوب / صدرنی مسند مرصع اودوب
بونجه با نوا ایکن او اهل عزیز / النه صو قویردی صن که کنیز
نور حاجت دکلدی گرچه بو آتش / یوزینه یونمشدی یوزن آینه کمش
اولیه تزیین و خدمت امری تمام / یارله عشرت ایلردی مدام
لعلنه قرشو نوشش اوردی شراب / غمزه‌دن عقلی اولمش ایدی خراب
نرگسینه اولوردی که همراز / غنچه‌سینه اولوردی که دمساز
یوسفه عزت ایدر ایدی اول خوش نام / دست لطفیله بیدرردی طعام
ناز و نعمتده یارینه او نگار / ایله ایلردی اهتمام ای یار
یسه بوزن کباب اویدی اکا / ایچسه جانن شراب اویدی اکا
ایلر ایدی دلا یه دیو نگار / قوتش سدندن هروسنی احضار
همسر اولوردی سرو نازی ایله / کوکلن اکلردی لعب و بازی ایله

صالپه چوکانی نازله محبوب / سر اوردی نیاز ایله اکا طوب
النه یوسف آلنجه تیر و کمان / بولنجه جانن ادیدی اکا نشان
جان عاشق بلی شرف بولمز / تیر دلداره چون هدف اولمز
کجه غم النجه خوابه دلبر خوب / تازه گللردن دوشردی بستر خوب
غنچه تک ایدر ایدی مشک آگین / اولمغ ایچون او دلبره بالین
نرکسی خوابه ایرنجه زحمت ایله / سویلر ایدی شکر حکایت ایله
باغلینجه نرکسینی پرده خواب / همدم شمع اولوردی پر تب و تاب
اکی آهو چشمنه اولنجه سحر / مرتع ایدی تفرج دلبر
کجه کوندز بو حال ایدی کاری / یارله اولمش ایدی بازاری

یوسف زلیخایه قصه‌سنی بیان قلدیغی اول دخی آشفته اولدیغی
وعده‌سنی سبب غصه‌سنه موافق بولدیغی در

ذکر ادر قصه‌سن زلیخا نوک / بر عجب غصه‌سن دمش آنوک
اولمدن وصل یارله خرم / طولدی بر کون درونی آتش غم

قالمدی

قالمدی جانده صبر و دلده سرور / پری اوداولدی بیله واردی حضور
روز روشن کوزینه تار اولدی / صحبت کلشن اکا خار اولدی
نه سرآینده بولدی کوکلی کشاد / نه چمن سیری قلدی جاننی شاد
چشمی نه اختیار اغلردی / بی سبب زار زار اغلردی
کوردی بو حالنی دادی دایه / ای یوزک نورنه کنش سایه
دور جوردن ایرشسون سکا غم / هردم اولسون یوزک گلی خرم
بلمزم کم بو کون نه حال اولدی / که انوک غصه و ملال اولدی
دونکی اول بهر غه که آنی نسیم / قومز اولماغه بر طرفده مقیم
که قره یر پشت اورر که روی / سیر ادر نه قرار سوی بسوی
حالی یوق بردم اختیاری ایله / سیر ادر دایم اضطراری ایله
دلرم بو غمه که واقف اولم / شاید اولا که اکا چاره بولم
چشمی پرخون اولوب زلیخا نوک / بو بیانه ویردی جوابنی آنوک
که بو کون بن ده اولمشم حیران / بنی بلمز نه قلدی سرکردان

سنسن بیلمزم بو حیرتموک … علتن بلمزم بو علتموک
جانه تیر اوردلر کمانی نهان … یوق کمانه کمان و تیره نشان
بلمزم میل کبی قرارم یوق … بلمزم حالم اختیارم یوق
چون زلیخایه یوسف کنعان … همدم اولدی نته که جسمده جان
برکجه شوق ایله شوب اولدی … سر گذشتن ددی زلیخایه
ذکر اولوندی بو شوقله ناکاه … شرح احوال راه و قصهٔ جاه
چون زلیخا ایشتدی قصه‌سنی … اکدی اول لذتی نهایه غصه‌سنی
ددی اول کون که ایردی ناکه ملال … ایرشدی اول دم بو مهر بونجه زوال
بنی ایدن اسیر محنت غم … قصهٔ جاه یوسف ایمش اودم
چون حساب ایتدی روز و هفته و ماه … اولدی بو سر تشنه‌سنه آکاه
طلعتی اول ماه اولوب کرآکاه … که کوکلدن کوکوله واردر راه
دل عاشق علی الخصوص ای یار … اولسه صد پاره دردله صدبار
جانه روزن اوله هر پاره … نظر ایده او پاره دن یاره

هم نه وصفیله کم کورر آنی … اوله اول وصفله تن و جانی
خار باتسه نکاری پاینه … اوله اول پایه رویی آیینه
بی قرار اولسه زلف جانانی … طعنه خاطر پریشانی
یاری خدینه قونسه ظلمه کرد … دوشه عاشق دلینه آتش درد
ذکر اولنور که بر سحر لیلی … اولدی چون فصده قصدی و میلی
رک لیلایه ایرشن ایرجه تمام … خون مجنون روانه اولدی روان
حمدی آیینکی مجلا قل … قلبوکی ذات حقه مجلا قل
تا که اخلاقی سنده ظاهر اولا … نوری جانوک بو زنده باهر اولا

قال النبی علیه السلام تخلقوا باخلاق الله تعالی

سر لمکم سرایت ایده بو نور … ظاهر و باطنن قلور معمور
جام کیتی نما او نور جانی … فهم ایدر آنجه راز پنهانی

یوسف یعقوبه علیهما السلام خبر کوندردوکی ... ابکه

زمین کنعاندن سواد مصره کلمش وحال یوسفه مطلع اولمش ایدی

نه قدر اوله اهل جاه غریب / وطنن آکمه ایلر آه غریب
قالور آلمش دلنده حب وطن / اوله جنت دخی آکا مسکن
هر کون اول ماه برج صدق وصفا / یوسف مصر علم وحلم ووفا
اوتورورکن عزیز ایله اول شاه / قلدی ناکاه غربتنه نگاه
دوشدی دریای فکره اولدی غریق / جوشش ادب قعر دلدن آه حریق
حالنی یاد ایتدی غربت ایله / آکدی رقتین بو رقت ایله
یوز اوروب حضرته نیاز ایتدی / عالم دلده کشف راز ایتدی
کای ندای ضمیری کوش ایدجی / رحمتی ناله‌لر خموش ایدجی
سرکذشتم جنابکه معلوم / دلرم حضرتکدن ای قیوم
پدریمه واصل ایدر خبرم / تا بله پسر تنده دردسرم
مستجاب اولدی اول دعاسی آنوک / ایردی یعقوبه ماجراسی آنوک
که براغابی اول زمانده مکر / مصره کنعاندن ایلمشدی سفر

بندی

بندی چون مصره واروب اشتری / سوردی کنعانه تا قم پس او عرب
کرچه ایوردی تمکک ایچون اوه / آلاسر کشلک ایتدی طوردی دوه
نه قدر دوکلدی ایسه اغا آنی / اولدی اول ناقه کتمدن آنی
اختیار ترک زمامن آخر کار / ناقه بو بینه صالدی اول ناچار
کوکلنه کلدی کم بو جیوا آنی / قلدی مأمور امر سبحانی
آدم اول درکه اهل عبرت اولا / منظری جمله اشتره حکمت اولا
چونکه یوله یولدی اشتر سرکش / ایردی تا عزیزه چون آتش
یوسفی کوروب اشتر مسکین / قلدی یوز درد ایله انین وحنین
پاک داماننه سوروب یوزنی / وجه یوسفدن ایرمدی کوزنی
کورجک یوسف آنی اغلدی زار / یاندی نار فراقه صبر وقرار
نظر ایدنلر آنی طکلدلر / بی خبرلر ولی نه آکلدلر
کوردی اعرابی یوسفی پر زین / ازهر اللون اکحل العینین
بت زرین کلاه ودیبا پوش / حسنی اوکنده ماه حلقه بکوش

احسن الوجه ۲

دوی نا من اراه من جسد ما رأینا قط من احد
نجوک ناقتی اذا انجذبت فی فؤادی هواک التهبت
ملک مصره عزیز ایکن بزرک نه ایچون اوله غصه درد سرک
بونجه زین و لباس و عزت اله ندن اغلرسن ای ورقت اله
دوی قطفیر عبری دربو سر صتون الدم و ربع خزینه زر
دوی اغلی کاشکی بن ده اوله ایدم بو قاپوده بنده
کشی نه دولته اولنجه امیر دولت اهلینه بیکلر اولور اسیر
نیچون اغلر بو حالله بو غلام دولت و عزت اولمش اکا تمام
دوی یوسف بنی کورب بوشته کوزلری نیچون اولدی باشده
کورجک بو بیله اهل رقت انی نه ایچون قلمدک ملامت انی
اغلیجق نیچون اول حیوان بن ده اولسم عجب دکل کریان
کوزلرده ظاهر مدد زر کسنی کله کور ناطمزه آتشی
ظاهرن کورمه شمع خندانک باطنن کور نجه یانر انوک

لاله لعلین قبا ایکن ای یار دور الندن جکرده داغی وار
دردله شرحه شرحه اولدی جکر سکا بر شرحه شرح ایتسم اکر
بس ده ناتک کبی انین آه ملک کنعانه اغلیوکده بس
بولدی اغلی چون دم فرصت حالنی صوردی یوسفه خلوت
دوی کمسن نه یرده در وطنوک کم اودی آتک اتک انده سنوک
ندن اولدی که غربته دوشدک رق اولوب بونجه رقته دوشدک
دوی بن یوسف بن یعقوبم مبتلای جفا و آشوبم
اخوتم باکا چوق جفالر ایدوب غربته صالدلر بلالر ایدوب
ملک کنعاندن اولدم آواره مصره دوشدم غریب و بیچاره
قوشجه جانم اسیر دامم اولدی سید ایکن آدم غلامم اولدی
کمسنم یوق که حالم اکلم اکا درد غربتده همدم اوله بکا
بختلو اول غریب کم که کاه حالن اغلامغه بولور اکاه
کورمیلدن بدر حالنی بن بلمزم نیجه اولدی حالنی بن

یتورلدن بر و بنی پدرم | غالب اولشمدی دخی خبرم
یوسفی چون که بلدی اغلانه | قلبنه طولدی مرحمت تا نه
اغلیوب دیدی ای حبیب رسول | بلمدم بنی عذرم ایله قبول
فخر عالمسن ای سلالۀ پاک | بنده اولمق جنابکه حاشاک
یتورلدن طپوکی اسرائیل | اولدی گندن گنه ضعیف و علیل
نه گنی گن نه گیجسی گجه در | نکله انوک حکایتی نجه در
طوتدی پرشته پشتنی ماوی | فکری یوسفده ذکری یا اسفا
چرخ تکدن اولالی قدی کمان | اوق گبی آهی دلدلر ای جان
گوچدی ترک اتدی شهر کنعانی | یاپدی یولوکده بیت الاحزانی
منظری راه امیدی لطف اله | همنشینی فغان و همدمی آه
حسرتوکله بارنی گوترمز کوه | نجه چکسون او بر صد اندوه
گورلی گوکلوکی قان ایله | قالمدی قانی قالدی جانیله
جان دخی تنده برزمق گبی در | شوقدن گوزلری شفق گبی در

اغلاغیله

اغلاغیله بردم ولی نور | قالمدی تنده ذوق و دلده سرور
حضرت یوسف اتدی چون بونی گوش | قلبی حسرت اودندن ایلدی جوش
اغلدی زار زار زار ایله | ددی اغا بیره نیاز ایله
الدرسک اتامه پیغام | بولاسن آخرتده انعام
وارسن چون دیار کنعانه | گجه عزم ایله بیت الاحزانه
الا اول دمده وارکه انده رسول | اوله طاعات حضرته مشغول
اولسه اسحار ادر قمو اخیار | غیردن عینه توبه استغفار
بندن اول دمده ویرسک آگه خبر | جانینه حسرت اودی قلمز اثر
صقن اودا ورمه جانی خرمننه | وارجق خاندانی روزننه
آغ بیتون گبی اولمه اود گبی گرم | خبروک ویر صو گبی لطفله نرم
سویله اکا قلوب ندای خفیف | کائی جگرگوشه حسرتنده نحیف
ای فراقیله سینه سی مجرور | انبیا اوجاغن اله مشهور
خبرم وارسکا غریبکدن | یتن اوار عندلیبکدن

اول حضورك شبینه بدر تمام   صاتلوب مصره اولمش ایدی غلام
كاه دلال الینده لال اولمش   شمدی خدمتده در هلال اولمش
نازپروردهٔ سروكی هر یاد   قللنور بندهٔ گبی ناآزاد
یوزنی ایتكوكه خاك ایتدی   عرض احوال دردناك ایتدی
كاه گلشن بیتورن گلستاندن   سروك اكسلدمیدی بستاندن
طوطئ مجلسوك صورر سنك اگر   قفس مصرده دوشدی خوانی شكر
زهر قاتلدر اكه سنسز قند   اولمدی سندن ایرو شیرین خند
خوانی سنسز حرام اوب گوزنه   آچمدی دیده شادلق یوزنه
شربت ایچه شراب اشك آمیز   گوزلری خوانی استنه خونریز
خبری آلدی چون رسول رسول   دلدی عزم خدمت ایلیه اول
ناقه‌سن چكدی كم یوریه سماتن   اولمدی ناقه دوكمك ایله روان
بلكه حق اكه ویردی نطق فصیح   قلدی اعرابه عتاب صریح
دیدی چون نطقه گلدی اول خوش راه   اولا لا اله الا الله

بعدازان

٧٢

بعد ازان دیدی ای كشی زنهار   ظلم اولمه ناتوان آزار
بن سنی خوش دعایه ایرگوردم   بو مبارك لقایه ایرگوردم
خبر نیوك رسولی اولدك آنوك   كرمنوك قبولی اولدك آنوك
پیر كنعان حضورنه بو خبر   سندن ایرمكه سعی در سنك اگر
بر دعا ایده حضرت یعقوب   اكی عالمده بولسن مطلوب
یوقمی ای آدم او علی سنده كرم   تاكه بن ده دعای خیر ایرم
جنت اولوب نولا چرا اگاهم   ناقه وصالح اولسه همراهم
قلدی اعرابی چون بو ورزمی گوش   قالدی حیرتده واله و خاموش
ال گوتردی دعا ایچون صدیق   ایلیوب ناقه حجتن تصدیق
ناقه چون كه حاصل اولدی مراد   گتدی كنعانه یل گبی بی زاد
چونكه اعرابی واردی كنعانه   دوندی عزم ایتدی بیت الاحزانه
چونكه وقت سحرده اسرائیل   باشلدی ایلمكه ذكر جلیل
روزن بیته واردی ویردی سلام   دیدی یوسف خبرلرینی تمام

بونی یعقوب او دم که کوش ایتدی / آه ادوب دوشدی کندودن کتدی
بر زمان ندن که عقلی کلدی اکا / جاذب دیدی کمسن ای کویا
سحر اورزک بو خسته جانه سحر / ویردک اوق کبی چون که طوغو خبر
بنی بودم نه خوشس که یاد ایتدک / خبر یوسف ایله شاد ایتدک
نه کشی سن نه یرلیسن که عجب / یوسفی کورمکه نه اولدی سبب
انی کوردک نه دی نشانلری / قومیم تا کوکل کمانلری
ددی اغا ایم یرم کنعان / طرف مصره ایلدم سیران
وار رجق اند فقر و فاقم ایله / بکا جذبه ایرشدی ناقم ایله
چکدی یوسف بنی دعاسی ایله / قلدی اکرام مرحباسی ایله
کرصور رسک اول آفتابه نشان / دیمیم ذره دکلو صانه بیانی
نه علامت کرک عیان کنشه / ذاتی نوری بیز نشان کنشه
شهر مصر ایچره برجوان کوردم / نه جوان جسمه تازه جان کوردم
خلق ایله عالم لطافتدر / حسن ایله رشک حور جنتدر

قدی خیر الامور اعنی وسط / خدی از ناز یازلمش دخی خط
آق یوزی خون ایله تر شترب در / لبی آب حیات مشرب در
فلفلی وار رخنده اول عیان / اوله هندو نشانی هندستان
قبهٔ جان متوسی ابروسی / سبحهٔ روح قدس کیسوسی
دهنی در فشان تکلمده / لبلری قوت جان تبسمده
کلمه نور اقدر ثریادن / سوزی لذتلو قند و حلوادن
اکی نرکسلری مکحل ناز / سینه غمزه ایله تیر انداز
چاهی وار در زنخده آفت جان / یوسفه چاهی پس دکلمی نشان
چون بو رسمه نشانه و پیغام / ایردی یعقوبه دوشدی نه آرام
یاندی بیخود چو صبحگاه اولدی / طور حق اول ایشی آه اولدی
صکره اغابه ندا قلدی / خیر له یاد ادب ثنا قلدی
دعوت ایتدی انی حضورنه هم / سبب اولماغه دل سرورنه هم
کردی چون خلوتینه اغا انی / قلبنه طولدی معرفت تانی

قندی ٤

سنه عرفانی قدرن اهلی بلور … خبر یار ، آنی مژده ویرر
سنه اغ آبی سو بلدی خبرن … یا قدری یعقوبک اول خبر جگرن
نوحه اوروب ددی که وا اسفا … وا فراقا و حسرتا حزنا
آه کم داغه دوشدک ای یوسف … جور اتابه دوشدک ای یوسف
بن او مردم که شاه اولیدی طوتوک … عالمه سجده گاه اولیدی قپوک
سنی حکمت بودر که حکم قدر … چاکر شاهه ایلمش چاکر
او مرم لطف ادب حلیم وقدر … طپکی آغ ایده مصره امیر
گاه اولور تخت بند فایق اولور … شاهلق منصبینه لایق اولور
چاره نه چون که ایلدی تقدیر … بنی درد سنی عزیز اسیر
کن یوزک گوزلرومه نور ایکن … غصه د سینه سرور ایکن
پر اولا یادلر طبنجه سنی … چاک اولا بلا شکنجه سنی
بن سنی کم جهانه ور مردم … نه جهان بل که جانه ور مردم
صتدلر اوله کم بها لر ایله … اغلدلر اولا جفالر ایله

بن سنی

بن سنی کم گلکل ایله اوز مردم … انجمنده بیو الشن سیوز مردم
ظلمله گوشمال ادرلر اولا … قلنوب نیجه ادرلر اولا
نوحه سن چون اشتدی ابنای … طولدی کنعانه فتنه غوغای
گلوب اغ آبی بلا نلدلر … هر کشینوک دلن گمانلدلر
الا یعقوب جنت اندی اکا … جنت ایله بشارت اندی اکا

یوسف علیه السلام چوبانلق نیت قلدیغی زلیخا انک اسبابن مهیا قلدیغی

خرم اول درکه دولتی اوله یار … یارله همدم اولیل و نهار
ترک ادب جمله اختیارنی اول … گوزلیه اختیار یارنی اول
عشقی یولنده نامراد اولا … دلبرینه مراد داد اولا
ایسته جانی دلبر چالاک … اوله خاکی و جانی طبشره پاک
دلبردم دلره چکلیه غم … گوز یولندن روان اداولدم
اوق چکرسه دلی نشانه گله … جان دلره روان دنانه گله

گلده باشش ازره سور پچه خانه گبی / درمیه یوز اوقوبه نامه گبی

انبیار اعیان امت در / پیشبانلق بولردی عادت در

چون بو حکمیله یوسف کنعان / اولدی اوله بر کی کون چوبان

طوتدی حکمن روان زلیخا آنوک / دردی اسبابن اول تمنانوک

صیمدی راه حکم جانانندن / صبان اتدردی رشتهٔ جانندن

دیر ایدی شوقله سورب اکاروی / کاشکی بن اولایدم سکا موی

قوللغک اوله ایدی قوللرم آه / دوست دستینه ایرمکه گه گاه

دمبدم کم طاکش اتبه اولاهم / چکلغو چکب اولیدی بو آهم

گر رضا ویره ایدی جانکنه / قامتندن دزردی چوکانه

اوله معشوق دل ایلی چوبان / قد عاشق گرک اکا چوکان

بو یرق اتدی چوبانلرنه روان / بر سورو قوزی حاضر اولدی همان

هر بری سیمین و سیمین تن / سنبل اوتلایجی غزال ختن

بعضنوک مویی چون سیاه حریر / گورن آنی بنفشه مجمعی دیر

جعدله صن زره چو موی حبش / چین درچین زلف دلبروش

سیم مکدن شورسه طولمشلر / باشدن ایاغه قیرق اولمشلر

گلنلر واروب اچه فوج بفوج / سیل روغن قلوردی گویا موج

اوتلماغه طاغلسلر چمنه / قرشوردی بنفشه یاسمنه

اوتلارنده یوسف کنعان / چچک اچلنده صن گل خندان

حمله همدم اولدی مه آیین / گزردی تنها چون آهوی مسکین

حو فرشته صفت قوزی چو صبی / طلبی اولدی دایم انسنکی

جانی عقلی دلی زلیخانوک / سکری اولدلر اوچوبانوک

جان عاشق قچن بولور مقدار / مگر اولا سنک محلهٔ یار

برنجه گوزجلر قومشدی امیر / گوزدرلردی ول نگاری همیر

یوردی بر زمان بو کار ایله / گه شبان اولدی اختیار ایله

گه شبان اولدی کوه وصحراده / گاه امیر ایدی قصر اعلاده

بلکه آزاده لق یوزندن او جان / نه امیر ایدی معنده نه شبان

وصال یوسفه زلیخا طالب و یوسف آندن مستغنی و هارب اولدیغی در

باغلیه دل نگاره برنی دل ‌‌ ‌ انی گوکدن گونه اولور مشکل
اگر اولمایه الده نقد وصال ‌ ‌ عشقدن قرض آلور ملال خیال
خوشدم اولور غم خیال ایله اول ‌ ‌ خرم اولنجه تا وصالله اول
چون گوگلدن مرادی گوزه گلور ‌ ‌ قور خیالی قعاده یوزه گلور
دایم اولیه تفرج دیدار ‌ ‌ جوش ادر آرزوی بوس وکنار
گلیه اوز میانه بوس وکنار ‌ ‌ بولمز اشکال کاره بینه کنار
غم ویرر اگه خوف هجر نگار ‌ ‌ آه ادر اول غمیله لیل ونهار
ایلمز عاقل اول سروره غرور ‌ ‌ که اولا آنده انتقال ومرور
عشق کارنده کامرانی یوق ‌ ‌ عشق تا رنده زندگانی یوق
صنمه قانی یوطق اوله اول زرد ‌ ‌ ویرمیه جانی دردی آلمز مرد
غایت اولمز بو درده ای همتر ‌ ‌ قصه دکله کم نجه اولدی خبر

یوسفی

یوسفی گورمدن زلیخا یه ‌ ‌ عشقدن بر خیال ایدی وایه
اکی عالمده آرزوسی همان ‌ ‌ بر نظر یاری گورمک ایدی عیان
ایردی مطلوبه چون او دولتمند ‌ ‌ سرو گبی هواسی اولدی بلند
جست وجوی بو ذوقه اولدی روان ‌ ‌ که کناره گله او سرو روان
بوسهٔ لعل یار اولا قوتی ‌ ‌ نوشی اولا شراب یاقوتی
فی المثل گوریجک شمعی پروانه ‌ ‌ قصد ادر وصل نوره مردانه
قانع اولمز جمال شوقنه اول ‌ ‌ جرأت ایلر وصال ذوقنه اول
عاقبت نورا اولور بو شوقیله ‌ ‌ جان نثار ایدر بو ذوقیله
چون زلیخا ادیدی صحبته خیز ‌ ‌ یوسف آصردی پردهٔ پرهیز
چون زلیخا دلردی چاره سنی ‌ ‌ قوردی یوسف آنوک کناره سنی
چون زلیخا دوکیدی اشک الم ‌ ‌ یوسفوک ایرمز ایدی قلبنه نم
چون زلیخا اوریدی جانه داغ ‌ ‌ یوسف اندن قاچوب بولوردی فراغ
چون زلیخا ادهٔ اول آیه نظر ‌ ‌ یوسف ایلردی پشت پایه نظر

باقدی روی فتنه روینه   دوشدی دام فتنه جوینه
عاشق اولمز بو دولته یوز یوز   یاری نرکس کبی کوره کوز کوز
عاشقوک ازکه حالی فقر و نیاز   دلبرک شانی شیوه عادتی ناز
اهل عشقوک کمالی فقر و فنا   یاره لایق جمال استغنا
چون زلیخایه بو غزال خلیل   اولدی رام اولدی جانی علیل
آفت غمدن اول کل رنکین   رنک رویده اولدی چون نسرین
دلده اندوهی اولدی چون انبوه   سروقدن خم ایلدی اندوه
لبی خشک اولدی تازه آب آکین   اولدی بی رنک لعل ناب آکین
بولدی چون وفایی دلبردن   حسنی یودی زین و زیوردن
شانه یرینه موی خوش بویه   پنجه اوروب یولردی یا مویه
زینت ایتمک دمنده کندوزنه   کوزکو یرینه قوردی یوز دزنه
رخلرینه قزلجه یرینه هم   کوزلرندن اقردی هردم دم
ادلی رنک رویی غم تاراج   قالمدی احتیاج اسفیداج

عاشقوک

عاشقوک سرمه‌سی اودرای یار   خاکه سورمکدن اوله کوزلری تار
یوزنه طوغمدی چو مهر نکار   غصه‌دن قاره کیدی چون شب تار
وقت حمام اولبنه اول غمناک   صو یرینه قویردی باشنه خاک
غالب اولبنه بلای غم اوزنه   پندا ازردی یورسمه کندوزنه

غزل

عشقیده حالی ضعف اولنوک صبری پک کرک   بو درده جفت اولنلرکی عالمده تک کرک
محبوب طاشن یغرلی اولوب تثرت ایلیه   جورن چکن محبته دمردن یورک کرک
ای دل پلیمه اول صنمک قاتی کوکلنه   کرچه که خشت سرای‌نه مرمر درک کرک
اول رسمه یقدی کوکلم اون اول نکار کم   ینه عمارت ایتمکه خیلی امک کرک
یارم جکرده تازه لنور سویلمکه یار   زخمک هواسن الغه لاید نمک کرک

دایهٔ خاص زلیخادن دم وصالده ولی بیرده یوزنی مشاهده ویدیرمسی بیرنم اولدغن استغشار ایتدکی

دایسی کوردی چون زلیخانی   که هلال اولدی اول جمال ایتی

ددی ای چشم و جانه نور و سرور / ندن اولدک عجب بیله رنجور
امرکه رام ایکن دلارا موک / نه ایچون بیله ویردک آرامک
اولدیغک دم عذار دلبره دور / اوده یانسک اولوردک معذور
اولدی وصلی بو دم سکا روزی / اصلی یوق او یاننکی سوزی
سکا بکزر اولورمی عاشق زار / کاوله معشوقی آکه خدمتکار
بس دکلمی بو بخت فرخنده / اوله شاهوک بو دم سکا بنده
بو تجلاین ملک صفتلو ملک / بندک اولدی سکا دخی نه کرک
کور بو شمشادی خرم و شاد اول / سرو ایرک بلادن آزاد اول
انجه چکدک غمی بلالرینی / دمی درسور هپ صفالرینی
لبلری جامی ایله پر مست اول / فرصت ال ویرمیه وصلکه همدست اول
سویلدی چون بو وجهله دایه / طولدی قان دیده زلیخایه
در دله قعر دلدن ایلیوب آه / دایه نک قلدی حالنه آکاه
که بکا طعن ادرسن ای مادر / بلمدک کیمی بتر حالی مکر

نه بلورسن

نه بلورسن بنم دلمده نه وار / نه بلورسن بنمله نیلدی یار
بو نجه سعیم قتنده هیچ اولدی / املکم خدمتنده هیچ اولدی
گرچه چکدم یولنده بونجه امک / الدلیکه دخی هپ چاره کرک
بنده ایکن یوزومه بهوله ماه / یکلوب هر دم اتمز اکه نکاه
نور ویرسم بها چراغینه / اکه باقمز دکر ایاغینه
کلکی یوزمدن یکت ایسه تابی آر / یعنی اولوردی خسته سینه نکار
نه خطا اتدی بو دل مسکین / اولدی بسته قاشلری پرچین
کاره عقده ایلر اول چندن / عقد ادب کوکلمی هم آیندن
چون که هر لطفم آکه ثقلت اولا / صحبتمده نه وکله لذت اولا
بندن ایله فخر کن اول دلدار / دوشمک آنوک هواسنه دشوار
حسنی کورمکه چو حایل در / نظر اتمک یوزینه مشکل در
کوزدر اهل عشق خاطر یار / چون که منع اتسه کوزلمز دیدار
دهنی کیبی سوزده تنک اولدی / بلمزم آره ده نه جنک اولدی

لعلی ایدر دهانمی بی آب   گوزلرم آبنی قلور خوناب

زنخی چاهی آب لطفله پر   تشنه نک صویه قرشو حالی بتر

اغله اول تشنه‌یه قلوب شفقت   که ایره صویه بولمیه فرصت

باقلوب ال اوزتسم اول تشنه   اوغرمنی سبب صد آتشیه

بکا سرو مرادیکن بو نهال   سایه‌سین منع ادرنه طرفه بو حال

اشدب دایه بر ملال اولدی   که بو سروه نه طرفه حال اولدی

آفرین اول کمنده کم اوله بند   بو کلالین غزالنی مانند

چون که بر محنت اوله وصلت یار   بیکدر اندن فراق اودی صد بار

وقت یار اگرچه مشکلدر   الا اول وصل آفت دلدر

یوسف زلیخا دایه گوندروب طلب لقا ایتدوکی اول دخی وجه استغنا گوستروب اندن ابا ایتدوکی در

چون زلیخا غمن گدرمدی یار   دایه‌سین گوردی گندویه غمخوار

دیدی ای وقت غصه‌ده یارم   آتشومه یانن هوادارم

دی در

دی دریا که اصل راز اولسن   بنه دردومه چاره‌ساز اولسن

سرمی پایوک ایله ای پرور   وار دلدن نگاره سویله خبر

کای گل پرور ناز پروردک   رونقیدر چمنده هر وردک

دخی هیچ طورمدی سو گلشن ناز   قامتک مثلی سرو سرافراز

تخم سدره دوشب بره ناگاه   منتها قدکی بتوردی اله

طوغلدن ولدغو بس جهان   سکا بکزر طوغمدی بر جان

حسنوک ابی ورای حد بشر   ممکن اولمز پریده بو پیکر

دوشدی دورگدره شرمه جنس پری   اول سببدن گورنمز اولدی

ملکوک کم مقامی چرخ برین   حسنک اوکنده سجده گاهی زمین

حق سنی قلدی چون فلک پایه   نوله صالسک فتادگانه سایه

لطفله یاب دلین زلیخا نوک   که اولبدر ازلدن ایو آنوک

برنجه دفعه ویردی بولکه جان   سکا حکمی روادر اولسه روان

چون که عشقکله کسدی گوکلن   کسمه الندن آنوک امید اتکن

طفل اولدن طفیلی درغمکه / نوله ایرر ایسه وصل خرمکه
سنی اوچ دفعه کوردی خوابده / کچدی عمری تب ایله تابده
صوکنی دوشدی نکاه زنجیره / بیلنی کبی نکاه آه شبکیره
شمدی دوندی جفالکله موییه / نظر ایتمز میسک آه اول آهوییه
نقد جان اولمدن دخی کم اکا / دمی در ایده سن ترحم اکا
لبکنی قلدی حق زلال حیات / که که ایرسون بو تشنکه قطرات
نخل قدک رطب‌باردن اگر / نوله بربر ایسه که اول دلبر
ویرز لالولدن اکه مقصودن / شاید اولا بیسوندره اودن
یوزی ازده قوسک کرم قدمن / قدمک زایل ایلیه ایدی غمن
ترکدن نه اکسیلور ای شاه / قلسک اکسکسز اول حقیره نکاه
انجه دارا ایله بو ماه عزیز / کندوی قلدی خدمتوکه کنیز
یوسف ایشتدی چون بو گفتاری / لطفه آچدی لعل درباری
کورمدی چون آنوک سوزنده صواب / خسته رایینه بویله ویردی جواب

دیدی ای اهل حاله صاحب راز / اولمه بو خسته کوکله غمپرداز
بن زلیخایه زرخریده قلم / نیسرم وارکه آکه غمپر اولم
دل و جانم و جسم حرمتی در / شکل و آبم آنوک عمارتی در
نعمتی مغز استخوانمدر / خوانی هردم شمده قانمدر
بکا اول تربیت ایتمشدر / که اتم انکیله بیتمشدر
روز و شب گر نعم شمار اولم / ممکن اولمز که حق گزار اولم
واجب اول در بکا که هر آنده / رام اولم اکه جمله فرمانده
قورقرم الا بعض فرمانده / معصیتدن اولم فرومانده
اگر اولورسه بنده خاصه / بعض امرنده قلمسون عاصی
نی الذی علی الخصوص عزیز / تا اولم اکه منفعت انگیز
بنی فرزند ادب اوفرزانه / بکا ویردی امانت خانه
چون انوک مرغ آب و دانه سیم / حرمنده امین خانه سیم
اول نیچون دیر اکرمی مثواه / بن انوکچون نیچون اولم بدخواه

گلی آدم چون اوله پاک سرشت | پاک اولور آنده جمله کار کشت
صنمه زانی هر اهل اوز آنی | که زنا زادلر اولور زانی
طوغمشدر زمان اقدمدن | آدمی سکدن و سک آدمدن
صدر صدر مده پسر اسرائیل | ویرمی معصیت یولینه سبیل
وار ایکن بنده وجه استحقاق | جد ایکن پاک حضرت اسحاق
ذات پاکم خلیله مظهر ایکن | جدهٔ پاکم جلیله منظر ایکن
هر نه یول کم بو قومه اولمیه رای | گتمزم بن انکا معاذ الله
دی زلیخایه بندن اولسون دور | بنی طوتسون کرم قلوب معذور
اومرم لطف رب غفاردن | بنی ایرمایه راه عصمتدن

زلیخا حضرت یوسفه واروب عرض شوق اولدغی آنی بند الیشو قیلدن عوق اتدگیدر

چون زلیخایه دایه ویردی خبر | غصه‌دن قلبی اولدی زیر و زبر
اولدی نه صبر و نه دل و آرام | صاچدی عتاب ترحسیه یادام

طوردی پیر و خرامی نازیله | واردی یاره دوی نیازیله
ای ایاغوک غباری تاج سرم | چنک اینمز اولمسون نظرم
جمله پیهاره یوق غمکسز قیلر | بن بنی قلجه بلمز اولدم بیل
نقش چنگ خیالی جان تنمه | عشقوک اغلالی طوق گردنمه
جانم ایپه غمکله پروردک | تنم ایپه اشپکوکه بندک
دل که بر قطره خون آدی تندن | گتدی اغلادغم دم اول تندن
نه دل اولدم دلوم بو گلده‌یلر | سینه‌سی پاره سینه چاره دلر
تا غموک لجه سینه غرق اولدم | باشدن ایاغه درد له طولدم
آلپه رکدن قانی الجی قانم | دم برینه غموک اقر جانم
ایله اولدم غموک محیطنه غرق | قیلدی پایدن بنی تا فرق
اغلر ایکن بو منوبوک گوزلی | یاره قرشو اوقوردی بو غزلی

غزل

دلرایدم که ادم دردمه درمان ایسن | ایلدک دردله درمانده و حیران بنی سن

دلر ایدم كه قلم وصلمه مهمان سنی بن ... ایلدك یار بلا همدم هجران بنی سن
دلر ایدم كه قلم جانه جانان سنی بن ... ایلدك محنت ایله بی دل و بی جان
دلر ایدم كه قوقم چون گل و ریحان ... ایلدك بلبل نالان گبی نالان
دلر ایدم ادنیدم فرح جان سنی بن ... ایلدك غصه ایله مونس افغان

مثنوی

ایشدب بونی یوسف اغلدی زار ... عاشقوك سینه سینی طغلدی نار
جانه اوددوشب زلیخانوك ... ددی ای نور دیده سی جانوك
اغلمه اغلمق بكا یر شور ... گل كه گلمك همین سكا یر شور
گلی گلمك ایچون یارتدی اله ... یرشور بلبل ایتمه ناله و آه
گلمه زگیدن اوله آب افشان ... آبوك ایتسه دراوله تاب افشان
طك دگل معجز جمالكدن ... اوداوره جانه زلالكدن
گوردی یوسف یوغ انده صبر و قرار ... اولدی لعلی گوزی گبی دربار
ددی كم سانه اغلرم ای یار ... كه بانشوكده هوای عشقم وار

بنی سومكده قنشاره چوق در ... بكا دل ویرنه فرح یوقدر
بنی هر كم كه شادی دل ادر ... گوكلمه درد و غصه حاصل ادر
عمتم قلدی كندویه بنی یار ... افترا قلدی بالكه آخر كار
پدرم اولدی چون محب صریح ... اخوتمدن بنی قلوب ترجیح
اخوتوك كین اكلدی جانلرنه ... اوغردم عاقبت زیانلرنه
ملك كنعاندن اتدلر بنی دور ... دوشدم اوش خاك مصره بن مهجور
آنوك ایچون روان اولور بو یاشم ... كه نلر گوره عشقك ایله باشم
شاه غیوردر حبیب ازل ... اولمز اكا حبیبلكده بدل
دلمز اول حبیب عالم پرداز ... دوستلق ایچره كندویه انباز
گل خودروی گلچشنده ... وارلغن بیله ویره اول خنده
سرو رعنا اولوب چو سركش اولور ... تیشه ضربن یر آخر آتش اولور
مه اولدن جهانه عرض جمال ... اكسوك اولمز باشنه بونجه زوال
بدر اولوب صدر حسنه گنجه قمر ... آنی نقص خسوف ادر نه قدر

بنی سومكده

اشدب بو جوابنی آنوک / یاقدی شفقت دلن زلیخانوک
ددی ای چشم و جانه نور و چراغ / بدن اتدم فروغک ایله فراغ
دهرم بن سکا عزیز اولدم / بلکه بر کمترین کنیز اولدم
صنمه بو کمترین کمینه کنیز / اوله شو قلده سکا شور انگیز
شور یوق سینه‌ده مگر عشقوک / خیر اولماز ایسه اگر عشقوک
جسمکی اول که بیک سور جاندن / جانوکه آفت ایرمی آندن
صادق عشق اولان قیرسه / تیز آفت دمنده دلبرنه
تیغ مهر کله دل دو نیم اولدی / وقت چاره نه وقت بیم اولدی
لطف ادوب اولسکا ای پری رام / رام اولوردی صبر و آرام
تشنه‌یم لعلکوک زلالنه بن / نجه بر یانین خیالنه بن
براجم صوا چور رو انکچون / الدن تشنلکدن انکچون
ددی یوسف که ای خداوندم / بنده کم تا که بس در اولبندم
سیده سیدا اولمز بنده / بنی لطف ایله قلمه شرمنده

بن کمم لم اولم سکا دیپاز / بر طعامه عزیز ایله انباز
اولسون اول سنده بن کشی روزمشت / شه نمکدانکه صوقر انگشت
بکا اول کاره ایله فرمانی / که قلم تا که سعید آنی
یلین خدمتکده بیل کمی بن / بکا ده ایلوک ایله ایل کمی سن
قل او در خدمت ایله اوله شاد / ایلسون اول قلی خدا آزاد
گوش ادب بونی اول شه خوبان / ددی ای نور و فر دیده جان
بکا منسوب قنده وار ایسه کار / هر بنده هزار خادم و آر
هر کشینک جهانده کاری اولور / کارن انلپه کاری زاری اولور
بر شور تا به کم سوره توزه یوز / پای کشن قلعه‌ده غرق اوله گوز
گوز اشی خوب رویه باقمقدر / خوبلر ایشی سینه یاقمقدر
سینه عشقوک اودی ایلدی کار / چاره بولمق نیز انکا سکا کار
ددی یوسف که آرزوی نگار / اهل عشقه مراد اولورای یار
دوستک هر که مبتلاسی در / مرتضاسی آنوک رضاسی در

راست ایسه طپکده عشقله لاف — قالمه ای پیر و مقتضاسنه خلاف

عرض یوسف اکه خدمتدن — جان خلاص اتمک ایدی صحبتدن

کوردی وار صحبتنده فتنه و شور — خدمت ایستادی آندن اولمغه دور

خوشدر اولنسه کم قاچار اوددن — یکدر اودآدم اولنه اوددن

زلیخا یوسفی باغبان اوب انکا تسلیم کلستان اتدکی در

عاشق اولدر که فرقت ایسته یار — فرقتی اختیار اده ناچار

خاطری چون نگارک دور اولا — محنت هجرته صبور اولا

داستان بو یکتادر فغانه — بوروآیتدن اتدی الحانه

که زلیخا به حضرت صدیق — اتدی چون خدمت امرنی تحقیق

بر کوزل باغی واردی بحر باغ — کورجک اوندا ارمدن ایده فراغ

چمنی ورد سوری سرور — توزی مشکین و طپرغی کافور

دوجلر هر طرفده شاخ بشاخ — چکمش آغوشه بربرن کستاخ

ال اوزتمش میان سرو چنار — یعنی خوشدر میان یاری کنار

اوتورر غنچه‌دن عماریده گل — حسننه قرشو مدح اوقر بلبل

گل چمن کشورنده خان اولمش — سنبل ایستنده سایبان اولمش

طوب زرینی ایله قلدی ترنج — مهوی میدان حسن ایچنده گلنج

کور بو نازلغینی نار و نوک — چرخی ولمش چمنده یا ایمنوک

دانه لعل ایله حقه سینی انار — پر اوب طولمش اول میانده کنار

یعنی فضایله هر که پر دل در — خلق ایچنده کنار مایل در

نخلی کم قد حور عین ایدی — انکا پروین خوشه چین ایدی

خوشه سینده انوک بتن خرما — بر تولم تاز شهد آدی گویا

صورتا گرچه دوحهٔ انجیر — اولدی چون قامت عجوز کبیر

بتورر الاچسنی پستانی — صن که دوشیزه تازه پستانی

اصمه لارنده شیره وار انکور — سایه‌سنده روان زلال طهور

دوشسه کن سبز کون مشبکدن — صن که زرین قطیفه ایدی چمن

لمعه جنبشی کل ازره همین — صن که دف از زر حلقهٔ زرین

اول مقامات اصولی ازره روان ... نغمات عنادل بستان
بیده باد ایر پرصود گه گاهی ... سایدن فیننشوردی چوق ماهی
سبزه سی خط صفحهٔ تعلیم ... جوبی اول خط حسن که جدول سیم
گورسه اول خط وجدولی دانا ... اقور ایدی کمال صنع خدا
رخ عشاقه بگزمش نسرین ... زلف معشوقه سنبل پرچین
تاب ویرمش بنفشه جعده باد ... سنبلوک طره سینه عقده گشا
نازبرورده سرو وشمشادی ... هر بری بر مقامه یوز شادی
وار ایدی انده ایکی حوض کبیر ... وضعنه هیئت ایله ایکیسی بر
بربرینه قریب چون عینین ... فرق نازک بعینه ما بین
اکسی داخی صاف مرمردن ... دملری حوض آب کوثردن
هر بریسی صفاده حسن بلور ... اغ وروشن نتاکه مطلع نور
ایله نازک بناسنوک علی ... ایرمشدی حسن که اکه آدم ای
ایله ترخوش بناسی وار ایدی ... یوغ ایکن آنی آبدار ایدی

ایرمش اکه زخم گوضرب وتراش ... طنبور سطحی ازره قوپ فراش
یوق بنا سنده پاره و پیوند ... عملی هوشمند فکرنه بند
دور دیوار و فرش یکپاره ... قونمش گرد گرد دیواره
چون زلیخا کلیدی باغ غیب ... مرهم اوروماغه غصه داغینه
طولمش اولوردی ایکی حوض کبیر ... بری شیرین شراب وبری شیر
جمع اولوب تا او شعله اصحاب ... که ایچرلردی شیر وگاه شراب
یوسف ایچون درندی اول خوش بخت ... اول ایکی حوض ارا سنه بر تخت
قلدی اول جنته انی رضوان ... اندی ناچار امرنه رضوان
دوی آنی گورب بر اهل زبان ... نه گوزل باغبان نه خوش بستان
شبه باغ چون بهشته اولا ... باغبانی گرک فرشته اولا
یوز گوزل یوزلو فتنه گوزلو کنیز ... جمله دو شیزه قند سوزلو کنیز
بله گوندردی باغه یوسف ایله ... دیدی هم یوسفه تلطف ایله
ای یوزم شاکه با پال اولسون ... بونلرک صحبتی حلال اولسون

فقسندن صفاک اولورسه اکر   طبوکه اولسون آنده عنبر

صحبت اید موسم جوانی در   کام سور وقت کامرانی در

بنی محروم ذوق کام اتدک   حرم وصلکه حرام اتدک

صورتم کعبهٔ جمال ایکن   ای خلیلم سکا حلال ایکن

قودک آنوک آدن حوبیت حرام   حرمکدن بکا ایرشمدی کام

کرچه یم اولمز ایسم اول حرمه   محرم اولدم النجه درد و غمه

هم وصیت قلوب کنیزلره   ددی اول سوزده فتنه ریزلره

که بو شاه جماله لازم اولوک   خدمتی فرضنه ملازم اولوک

جانله هر سوزنی کوش ایلک   وردکی زهر اولورسه نوش ایلک

یولنه جان دلرسه جان ورسز   هر نه کم استیه تمام ورسز

کوکلنی غم دمنده شاد ادسز   حکمنه جمله انقیاد ادسز

هر کمه میل ادرسه سزدن او ماه   ادسز او لا بنی آکاه

بوخبردن غرض زلیخا به   سترله حیله ایدی اول آیه

که اکر

که اکر میل ایلسه برینه   جان آتیدی همان آنوک یرینه

تاکه اول صورت آیله پنهانی   حاصل ایدیدی وصل جانانی

سایهٔ نخل قامتینه ایره   تاکه ذره دیده میوهٔ سینی دیره

یلر اول فکر مکر و محنتده   دلبری عالم فراغتده

صفت شب و یوسفه کنیزلر عرض جمال اولدوقی ایلر ده سمانکر اولنجه دست پند ایله کوشمال اتدکی

چون ینه نازله عروس حبش   صچلرینی طغتدی سنبل وش

اولدی نشاطه اهل عرو سیم   بوی موی ایله طولدی هفت اقلیم

فلک آیینه طوتدی آیندن   کوشوآرانتدی عقد پروینه دن

حلهٔ نازله او جاریلر   عاریتدن بهاده عاریلر

یوسفه قرشو طوردلر صف صف   طولدی صفصاف و سرو باغ شرف

نازله هر بری ببسی بیلدلر   یوسفه عرض عارض ایلدلر

او لابر ملیح و شکر ریز   ددی او لسنک بوشیر شهد آمیز

بالی باغیم قاتوب صفا سورلم | دور اللدن نچه جفا کورلم
ددی بر مشتری که ای مه حور | کلب نولیدی نور استنه نور
اعنی مردم ملک آیله قل کرمک | کوزمک نوری ازر، باص قدموک
بری غمزه دن اشارت ادر | کاه غمک ملک جانی غارت ادر
یوزم اولسون مقام نعلینوک | سینم اولسون سریر یمینوک
ددی بر سرو ناز و دیبا پوش | اولسم ای سدره تا که هم آغوش
جانه راحت ویرمجی بر یرآدوک | غبغبمدن اگر ثمر یرآدوک
ددی بر سرو قد بو شمشادی | تا اولاجای عشرتوک شادی
بری باش اگدی نیته کم حلقه | ددی ای لطف عام ادن خلقه
لطف ادب آچ یوزومه باب وصال | بنی قو، قبوده حلقه مثال
تازه بر چنار بویلی صنم | صفیوب تابعدن ددی اول دم
بر نظردن صقین شمایلوکی | بو نیکه بغلمه بو حمایلوکی
حور بیسی بوسه ناز اتدی | وصل اچون یوسفه نیاز اتدی

لاله وش بونلک دلی پر داغ | دل یوسف ولی که باغ فراغ
بونلک فکری مکر و دستانلر | یوزو، بت ویندیه بت پرستانلر
غرضی یوسفوک بو ایدی همین | انله فیض ادیدی نور یقین
انله سوزی راه دیندن آمد | فلکک انکه یقیندن آمدی
ددی کم ای خدا کنیزلری | عقله عالموک عزیزلری
عزت اهلی ایکن حقیر اولمک | ترک ایچ کیله بدضمیر اولمک
چون خدا دیدی شرکونه نجس | نجس اولمق نه یارر می پاک نفس
نفسه اویوب بد ایلمک نفسه | وار ای سرزده پاکلک هوسه
نفس اول درنکله دل و جاندن | اوله خوشبو نسیم ایماندن
عالمه لامکان خدا وار در | دل کیم آهه رحمتا وار در
بر در ایکی جهانه حاکم در | انکه محکوم اولمین کم در
ربو غب آب لطف اله گلشن | روضهٔ دانش ایلدی دلمز
تابته اندر، دوحهٔ ایمان | ویره اول دوحه میوهٔ عرفان

بو ثمر سعین ایتین میشوم … بر جهتمده میوهٔ زقوم

سجده اولنمه نیازه لایق در … که قو کاینانه خالق در

صنمی قوک اونی نیازه طپوک … حی و دانای جمله رازه طپوک

سجده اکا قلوک که پروردی … صنعنه باقمغه نظر وردی

نه ایچون پر قوی اکا دانا … که وجودنده بر اولا پروبا

تیشه ایله تراش ادوب طاشی … نیشه قور بر ایاغنه باشی

صانع صانع اولمی مصنوع … قاطع الحجة اولمی مقطوع

سنکدن سخت اودر که سنکه طپر … کندو نقاش نقش ورنکه طپر

شامدن صبحه کادک صدیق … ایلدی وعظ و سویلدی تحقیق

صبح اولنجی بو شغلدن اول حور … اولدلر صبحه گبی پر نور

سر منت قویب ایاغنه هپ … جمع اولب دامن چو آغنه هپ

قلدی شهد شهادتی تلقین … ایلدی شیر لبلرن شیرین

صد هزار آفرین اول عسله … که یتین ایردی ذوقنه بدله

هرکه آندن

هر که آندن ایرایشه بر زمق … بر صفا نعمتن طبق بطبق

چون شهادت کتوره بر مغفور … ادە بک دیوی بر بنان ایله کور

سر توحیده بولدلر چون راه … دودلر لا اله الا الله

اوده شوب چین سحر زلیخایه … کن ایله بیه طوغدی اول آیه

بر بولوک کوردی کرد یوسفده … ذکر باریده ورد یوسفده

هر بری بت صمش کسوب زنار … سبحه اولمش الندە رشته کار

دلی توحید ادر خداوندی … تازه خدمت بلنده پیوندی

یوسفه دیدی نورلجوب چو سحر … ای دل آشوب و دلربا دلبر

انور اولمش جمالوک آی بوکون … یوغ ایدوک تاب ایچنده تابی بوکون

کیجه نندک جمالوک آرتورمش … حسن ایچنده کمالوک آرتورمش

حمد ایمک اولدی چون بو زمرهٔ حور … نورک آرتوردی کیبی شعلهٔ نور

باغ ولدن اولر که بر بدلر … میوه دن میوه رنک آلوردولر

سویلدی کرچه بونجه نکته لری … یوسفک اولدی ولی نظری

اولدی سوزدن دهانی غنچه‌سی تنک | اندی رخسارنی حیا گلرنک
سرکوترمزدی سروی بالایه | نظر ایلردی نرکسی پایه
چون زلیخایه قلمدی بو نکاه | قلدی اول مبتلا جکردن آه
دردغمدن وداع ادب جانه | درد له کتدی بیت الاحزانه

زلیخا تخم غم ایچون بیرغم اکمک تخمان پنهان باغه کوندروب یوسفه باغبانلق جهتی ایله طرح اتدکی در

راست کوی حکایت یوسف | بلبل شرح عصمت یوسف
دیر که یوسف چو باغبان اولدی | دل زلیخاده ناتوان اولدی
قالمدی صبری کتدی آرامی | کچدی محنتده هیچ ایامی
آهی اوق قامتی کمان اولدی | رنکی سیماسی زعفران اولدی
زعفران رنکی چونکه اولدی عیان | سینه‌سی کوینکینه اولدی نشان
ایله اولدی او عاشق مهجور | که صنوردی کورن آنی رنجور
دردی کندن کنه زیاده اولدی | مغلسند یاشی مداد اولدی

حالنی

حالنی اول مداد ایله دم دم | صفحهٔ رویه یازدی چکدی قلم
شرحهٔ سرخ ایله جمالنه اول | حاشیه یازدی شرح حالنه اول
عاقبت کوردی درد یوق چاره | دلبری کورمز ایسه بر باره
یوزن الوب الینه بر کون اوجان | شوق ایله اولدی باغبانه روان
خیلی تخم سبز غم آلدی بله | تا آنی اکمکی بهانه قله
سبز غم اولوب سبز غم اکا | وصل دلبردن ایردی خوش دم اکا
یار اوکنده قودی او تخمی روان | دودی ای سرو ناز تخم روان
یعنی بن کرچه باغبان اتدم | الا دل باغنه زیان اتدم
باغه کوک کرچه تازه در ثمری | الحمدک الا بو صوسز جگری
ثمر اولدر که کشتنه یتیلر | باغبانه دعالر ایلیلر
چون نصیب اتدک بکا آنی | باغه اک باری تخم ریحانی
تا کلم کاه که سبز غم ایچون | بیر غم بو دردپر غم ایچون
دردمدم چون کل کلستانک | قوقین باری تازه ریحانک

شاید اولیدی چاه خوابگاه بگا — ای دریغ چوق گوررسک آه بگا
طپنه لایق ایکن شه خوبان — قصر اعلا ایدی و حکم روان
طوتیدق او حکمی نه قلدر — گل یوزک مدح ایدیدی بلبللر
که چقیدک بو تخت سیمینه — سینه‌ء پر صفا و بی کینه
دل و جان کبی طوتب انده مکان — تا که ستایکده خوش کچیدی بو جان
سن گلوب بونده باغبان اولدک — جان کبی دیده‌دن نهان اولدک
پرتو رمی جمال شمس ضحی — غایب اولمق نتاکه نجم سها
سوزنی یوسف آنوک اندی گوش — طوردی درد و غمیله اولدی مدهوش
طرف دار حزنه اولدی روان — دیده گریان دل و جگر بریان

زلیخا دایه‌سی اولیفه تضرع و حیله‌ء وصال یوسف توقع ایتدکی در

پرغم اولدی دمی زلیخانوک — حددن آشدی غمی زلیخانوک
آرتر ایدی دلنده شوق صفا — یوسف آرتورد غنچه استغنا

عاشقوک عشقی چونکه ساده اولور — جور معشوق الله زیاده اولور
دایه‌ء خاصه بر کیجه واردی — گوز یاشن دوکری یاندی یالواردی
ددی اگا که ای نوا بخشم — سینه‌مک درونه دوا بخشم
ای شب غمده شمع خندانم — اکی عالمده راحت جانم
نازپرورده وردکم جو سنوک — شکرمده قوقردخی لبنوک
خاره دشدم بگا مدد ایله — هجریسیرا اول وصاله کدر ایله
نیچه بر درد له اولم رنجور — نیچه بر هجر له قالم مهجور
بنی یار ایلدی چو بیگانه — جانه نه حاصل اولسه میخانه
چونکه عاشقدن اوله یاری نفور — صورتا اقرب اولسه معنیده دور
اولمیه چون ارادهء قربت دل — اصی قلمز وصال عالم گل
ددی دایه که ای پری رخسار — رخلرک نقشی لوح جانه نگار
بنگا حق بر جمال ویرمشدر — کنه آندن زوال ایرمشدر
اهل نقش اولی ایکن مانند — ینزمدی نقش چینده ثانی

حق سکا سنبل ایدی بر موتی … چین ایچنه دوشرسه کربوتی
اوله سنبللری هوا آری … بیلره واره مشک تاتاری
جمله آهولری نکارک اولا … یل کبی سیله نه قرارک اولا
نازله سروک ایلیه حرکات … هر نباته ایره چمنده حیات
نرکسوک فتنه ایله جان آولر … سنبلک سحر له جهان آولر
کورسه کر دهانوکی فرهاد … لب شیرینی هرکز ایتمیه یاد
کورسه وامق بو حسن زیبایی … اکمز ایدی عذار عذرایی
بو قدر چنده زبون اولدک … شیر ایکن آهویه قیون اولدک
قل قاشکدن کمان مژکان تیر … ایله اول وحشی آهویی نخجیر
تاب ویر سنبلک کمندنه هم … تا اول آواره دوشه بندنه هم
واردزی استنه چون آینه … نظر اتسون جمالوک آینه
چشمله اکه فتنهٔ جان اول … لعل وم جانده زر افشان اول
غبغبوک طوبنی کوریدی عیان … اکلوردی طپوکه چون چوکان

ویردی

کورسه خالوک بو لالهٔنی داغ … داغ دلدن بیله و آرردی فراغ
نرکسی کورسه کلدکوک ای کحل … عندلیبک اولیدی غیری دکل
چشمی پرخون اولوب زلیخانوک … بو بلیه ویردی جوابنی آنوک
کاهی غمزه شفیق ما قردن … میل کلمز بکا او دلبردن
نازان اولمز اول نکار بکا … نجه عرض ایلیم نکارم اکا
نور دیده اولورسم اکا اکر … عالمه ایلمز بنمله نظر
توتیا اولسه کر تنم خاکی … آچمیه تا که دیدهٔ پاکی
کن اولوب کردوشم او تا غنه … پرده آصر جمالی باغینه
آی اولوب اکه قرشو طوغسم اکر … آیلر کاهچه ایلمایه نظر
اکر اول ماه مهر له کنکا … حسنم آیینه ایلیدی نکا
اثر ایلردی تاب شوقم اکا … قالمز ایدی حجاب استغنا
نظر اتسه بو شمع تابانه … دوشه پروانه اوله پروانه
دزی دایه که ای کوزم نوری … اودلره یاقمه جان مهجوری

کوکلنه کلدی بر مبارک کار / اومرم بویسن انوکلنه قرار
که دلبرك سیمینه بو آذر / خرج اولنسون صو کبی سیمله زر
کرارم ویرسك صفای دمه / ایلسونلر بنایی برارمه
جابجا یازسون انده اهل نقوش / طپکی یوسف ایله هم آغوش
هر طرفدن اکا کورنسه بو ذوق / کوکلنه پر اولوردی تاب شوق
اول نکاره بو نقشی کچسك اکر / جاننه مهرك ایلر ایدی اثر
کوز کوردکن کوکلده صبر اولمز / اولمیه صبر جاننه جبر اولمز
سویلدی چون بو قصه‌یی دایه / سیم و زردن نه وار ایسه مایه
ویردی دست تصرفینه روان / ددی دمدر که ایدسن درمان
صو کبی خرج اولنسه سیمله زر / یوزصولی حاصل اولسه طلبی اکر

دایه صورت یوسف و نقش زلیخا ایله منقش خانه یاپدردیغی در

در بو بنیاده قصه استادی / دلدی دایه چون او بنیادی
بر هنرور بولوندی انده مکر / هر بناننده وار هزار هنر

هندسه ایچره عقلی بی مقدار / فلك معموری هواسنده معمار
لوح یاخنده جز شکل جهان / کارنامه ادردی آنی همان
چونکه تقسیم ایدیدی برکاری / اکه برماغی ایدی پرکاری
جست چون عزم طاق اطلس ایدن / زحلوك قصرنی منقش ایدن
تیشه‌سی قلب ایتسه تیشه آهنك / اولوردی موم و خمیر آهن و سنك
قلب تشکیل و طرح و تقسیمی / نیجه اقلیدسه آله تعلیمی
مرمره خوشه یازسه خرمن ادر / سنبله کل قازسه تازه کلشن ادر
دایه حکمیله دیو دست استاد / اوردی پری پسترانه بنیاد
صفه‌سی صفه‌ء صفای ارم / قبه‌سی قبه‌ء فضای کرم
فرشنوك هم تری مرمردن / عرشنوك لوحی لعل احمردن
صحنی قاروره‌ء مرددن / قپوسی آبنوس اسوددن
هر دری عاج ایله فسونکاری / لوح زرین جدار نوك زاری
یری او یابدی جمله زرین خشت / بر بری ایچره حسن که هشت بهشت

هم اوک رنک و نوری بر درلو   هم بونک صوری بر درلو
هر بری خوش بنا و زیبا رنک   صن صنمخانهٔ دیار فرنک
دار هفتم چو دایر هفتم   اولدی نه نقش و رنک چون قائم
دکدی قرق آلتون استون آنده چو سرو   باشلری از ره لعل ایاقلو تذرو
هر ستون آغنده هم زرین   بر غزال ایدی نافی نافهٔ چین
صحنی طاوس زرنکارله پر   پری و بالی پر جواهر و در
یازدلر هم او صحنه اهل نقوش   خوب صورتلی نچه طیور و وحوش
بر درخت ایتدلر میانینده   منتهی سدره‌دن زمانینده
اسیمدن خوبلر کبی ساقی   زر و پیروزه شاخ و اوراقی
اوتورر هر بو دقده بر طیار   پای لعلین زمردین منقار
ایله سبز و خوب ایدی او درخت   که کورن دیردی قایم اولمش بخت
فارغ البال مرغی اوچمقدن   پری پر مشک نافه قوچمقدن
چون تمام اولدی خانهٔ هفتم   اولدی پر شش جهات نه طارم

هم جهانده

هم جهانده یازدلر آنوک   نقشنی یوسف و زلیخانوک
حاصلی قالمدی او خانده جای   که یازلمایه آنده اول اکی آی
ایله نقش ایتدی آنی اهل هنر   که آکا هر که ایلیه‌یدی نظر
رسم معشوق و عاشق اکلردی   بر بر بینه موافق اکلردی
آنی بر برده بوکنار ایلر   اول بوکا بوسه نثار ایلر
بر طرفده بو آکه ناز ایلر   اول بوکا یالوارب نیاز ایلر
بو آنوک بر یکا اوپر لبنی   بو انوک اوپر او سیب غبغبنی
چون بو رسمه منقش اولدی او دار   در و دیواره طولدی بوس و کنار
شویله کیم اوله اول نقوشه نظر   صولنوردی دهن چو غنچهٔ تر
کوردی چون بو نکارینی آنوک   اولدی شوقی فزون زلیخانوک
نظر ایتدکجه نقش دلداره   شوقدن یوز سوردی دیواره
نقش معشوقی کوره عاشق زار   ایلر آندن نکارله بازار
ویره آکا جماد ایکن جاننی   بل که جاندن دخی بیک کوره آنی

میلی آندن جیب جانه اولور — نقش صورت همان بهانه اولور

زلیخا جمالنه زینت ویوسفی خلوتخانه‌یه دعوت و ابرام تمام ایله مطالبهٔ وصلت اتدکی در

چون تمام اولدی خانهٔ صورت — اتدلر درلو زینتله زینت
دوشدی روی صحنه حور و پری — وردی صفحه‌یه سرور آرای
مهر و مهردن یاقی چراغی آنوک — دل عاشقدن آلدی یاغی آنوک
اصدلر زلف کبی مجمری حور — اتدلر عودی عنبرله بخور
چون زلیخایه کامل اولدی بو کار — اکسکی قالمدی مگر که نگار
روی جانانه سزا اولسه بهشت — اولور اصحاب عشقه دوزخ زشت
یوسفی قصد اتدی دعوت اده — آنوک ایله نهانی عشرت اده
جانفزا لبلرندن آله مراد — دل غمدیده‌سینی ایلیه شاد
چکه اول نازنینی سینه‌سنه — یول ویره وصلتی خزینه‌سنه
اولا ایلدی جمالنی زین — اولدی چشم جهانه قرة عین

بوغ ادی زینه احتیاجی آنوک — ارتدی اندن ولی رواجی آنوک
گل کبی احتیاج زیور در — در شبنمله اولسه خوشتر در
گله ویردی قزلجه رنگ و رواج — نور آرتوردی نوره اسفیداج
عنبرین وسمه ویردی طرفه جلا — اولدی قوس قزح اول ایکی هلال
اتدی زلفن گره گره چین چین — طوتدی اطرافی بوی نافهٔ چین
سنبلی مشکه موی بند اتدی — سحرله دللره کمند اتدی
نرگسه چکدی کحل عیاری — اتدی مردملرهٔ سیه کاری
جا بجا رخلرینه خال اتدی — یعنی دلدارهٔ عرض حال اتدی
که بجا عشق اولالی تاب افشان — اولدی بر داغ انوکله بوتن و جان
ماهه خط چکدی نیلدن چون نیل — مصر حسننه عمارت اتدی او نیل
چکدیکی خط نیلی اول ماهه — تا که میل اوله چشم بدخواهه
یه گورب چشمی اولدی ماشطه مست — سرمه میلن دوشردی دستدن
اتدی سرخ خضاب ایله اول جان — پارهٔ سیمی پنجهٔ مرجان

اولدی فندق بو سحر له عناب | اولدی بلّور لعل احمر و ناب
لوح کیفیته اندی نقش و نکار | ال ویر تا بو نقش ایله او نکار
رنک ناخنه کوستریب نیرنک | قلدی بدری هلال الله بهم رنک
تا بو نیرنک و رنکه اول اتش رنک | میل ادوب اوله کندویه همرنک
جمع ادب دولتو کستاره سنی | دوزدی اول ماه کوشواره سنی
تا بو جمعیتی کوروب او قمر | فرقدن برج جمعه ایدی سفر
نور نور آنی کیدی پیرهننی | پیرهن قلدی آق کتانه تنی
پیرهن چونکه یاسمین اولدی | غنچه جیب و کل آستین اولدی
اول تن ازره بو پیرهن اشکار | اق کل ازره لطیف و پاک زلال
اول زلال لطیفه بور تحسین | اولدی ماهی سی ساعد سیمین
اول کمش ماهی خوب رونق آید | که زر سرخ ایله مطوق ایدی
رخی اولمشدی ساعد یله کواه | که طونه چکسی ماهیدن تا ماه
غنچه وار اول صنوبر موزون | کیدی قت قت لباس کونا کون

مه

مهر منور دغی ضیای بدید | اولدی دیبا شعاعی ایله مزید
مهر شرق اولدی الافق تمان | چشم و ابرو و زلف و خال و دهان
اولدی سیراب لعلله زر خشک | تاج دولت محلی خرمن مشک
بو نجه طاوسی رنکه ایله اوبره | قلدی خرم خرام کبک دری
آیه دوندی الندا آیینه | سیر ادر کن دکردی آیینه
کوردی چون عکسنی مقابل او نور | بولدی نقده عیار کامل او نور
نقدله کنج احیذ قلدی طرب | عرض اچون شتربین اندی طلب
جام اچوب قودی عاری شرمیله | اوقدی یاری یاده کرمیله
کلدی هر خسته اوز دلبر پاک | که کورن سینه سینی ایلدی چاک
طلعتی آفتاب عالم نور | جان کبی جسمی آب و کلدن دور
چون زلیخا اریشدی اول آیه | ناکه اوزدرشدی کوسیا تا یه
یا پشوب دستنه ددی ای دوست | سکا جان ویرلرز درتن و پوست
ای یوزی آفتاب تابنده | قند اولور سنوک کبی بنده

ماه تابنده جسنک بنده

صحبتوك باكه نازو نعمت در
ایله نعمت كه نی نهایت در

كل بوكون تا كه حق شناسوك اولم
بلبل نغمهٔ سپاسوك اولم

اولام احسانه ایله قانون ساز
اوله كوینده سی عراق و حجاز

یارنی تبعه ایلدی اوجان
اولیدی خانه اولینه روان

درز زر بیندن اندی چون كذری
آهنین قفل ایله بكلدی دری

ایلدی قاپو سی سمرقندی
ثابت حسنوك اوله پابندی

قپو یی بغلدی زبان آچدی
نه زبان صدق زبانه او صاچدی

دری اول كه ای دلارام
رام اولمسك ولمز آرام

دوشدی صید اوللی خیالكه بن
آشنا اولمشم جهانكه بن

طفل اوللدن شناطفیلیم
شكا مجنون جهانه لیلی‌یم

ایقو دچون بنی غموك قابدی
كوزلرم ایقویه قپو یابدی

كوكلمی الدی زلف دلكیرك
منی دیوانه قلدی زنجیرك

سكر وصل ایچون بو بیچاره
مصره دوشدم غریب و آواره

اول شكر

اول شكر چبر تنده كاسهٔ دهر
كوندره بنك كره ویردی چاشنهٔ زهر

شمدی كم وصلوك ایله شاد من
نه ایچون بو بلیه نام آدم بن

تنكدل اولمه آچ شكر تنكن
شاد دللاره ویر صفا رنكن

دری یوسف انكا پسر افكنده
ای بنم كبی صد پسر كا بنده

بنی بو بند غمدن آزاد ایدن
غمدن آزاد ایلیوب شاد ایدن

دلمن راحتی جلیسوك اولم
پرده آچ نغمت انیسوك اولم

نجه قفلا نور اوده پنبهٔ خشك
دوییا تا و نخته نغمهٔ مشك

بو نجه كفتار عصمتی آنوك
كوشته كرمیوب زلیخا نوك

بنه یاپیشدی دست یارینه
كردی آندن اكنجی درینه

آنی دخی چون كلتلدی محكم
یوسفوك قلبنی كلتلدی غم

ینه بنكیلیوب نیازلرن
یاره عرض ایتدی اسكی رازلرن

كاه هوا سینه دوشنه آتش
كاه ینه سرقو نیاز پسر كش

كنجلر ویرشم نكاه سنوك
رنجلر چكمشم بلا كه سنوك

تا که شوقلدن سوق ادم دم ذوق   بند فرمانم اوله بونیکه طوق
سرو کبی نه آن که باشن چکه سن   جانه جور تحملنی اکه سن
اول سبیدن بوشلدی گنجینم   سیم سینکله طوله تا سینم
سن بنی شاد اتدک بر دم   سینه طولدی سیم پرنه سیم
ددی یوسف اکا که ای سرور   اولمز اهل گناه فرمان بر
ناپسند اولن انن خداونده   اولسه بدور پسندهٔ بنده
گرچه سر طوتمشم اطاعتکه   آلا گردن کشم بو طاعتکه
سوزی بو اودی قلدلر کوتاه   خانهٔ ثالث اولدی منزلگاه
قلدی بونجه فسون و افسانه   گزدرب یاری خانه در خانه
قفلن اوردی نجه هر درک اول جان   آچدی بر بر لو قفل راز نهان
ایلدی هر طرفده یوز دستان   بولدی غمدن هوا ودی تنگ زندان
ایرمدی چون وصال جانانه   هفت دوزخ گوزندی شش خانه
آلتی اودن گچوب او مهرجهار   بولمغ اومدی یدنجی اوده وصال

عشق بولنده

عشق بولنده کم اولور نومید   گاه اولور طالع سیاه سفید
یوزنه یوز قپو یاپلسه اگر   یوزه یوزدن یوزر چو رمز اهل خبر
بر قپویه دخی طوتر یوزنی   ایر گوزنجه مراده کندو زنی

یوسفی زلیخا یدنجی خانه یه الدوب تحصیل مقصود ایچون بذل مجهود ایدوب آخر قاچوب خانه دن آه تأسف ایله بر دود اتدکی

راست قول نوای قصهٔ راز   ویردی اندن بو رسمه خوش آواز
که زلیخا چو شوق وصلت ایله   گردی یدنجی داره نوبت ایله
خسرو حسنه قرشو چون فرهاد   جان شیرینده ایلدی فریاد
گاه گوزم نوری خاص گوزومه قدم   خرم اولسون خرامک ایله حرم
نه حرم ساده دل کبی خالی   شکر اوچمق شرفده امثالی
عین اغیاردن درونی تهی   یوغ احبادن گلر دو سرو سهی
دری بیگانه رویه بسته   سیری شوقنده آشنا خسته
در مقفل کشاده دار سرور   دری و دیواری نور اندر نور

ایرمش تا می ازره چون اطلس
نظر پادشاه و پای عسس

بی دل و دلربایه حجره پرراز
قبه سی پر صدای ناز و نیاز

پرطرب دلربا صداسی ایله
پرشغب بی دلوک نداسی ایله

که زلیخا بلا ایله پیوست
شوقله اوردی دوست دامننه دست

آنی یوز ناله و نفیر ایله
بونجه گفتار دلپذیر ایله

الدی پایه سریرنه اول
گچدی گندو اوتوردی سیرینه اول

دردلدن خطاب ادب بازه
ددی ای دل غمکله صدپاره

عین عدلکله حالمه نظر اید
ماه پیکر جمالمه نظر اید

مهلکه دن یوزوم قلبه نکاه
خوشه چین اوله خرمنومه ماه

منی طب یاق بلای فرقت ایله
تشنیم قاندر آب وصلت ایله

بونجلاین هزار زاری ایله
گریه چشم جویباری ایله

یوسفه لابه سینی گرم اتدی
اول دخی فرشته باقدی نرم اتدی

گوردی یرمشلر استنه آنوک
صورتن یوسف و زلیخانوک

تجشورلر صفا و شوقله خوش
نرم و نازک دوشکده ذوقله خوش

نظرن اندن ایردی دوندی روان
اولدی هر جانبه دخی نگران

در و دیواری گوردی اول دارک
یری اولمش بو رسمه تا زارک

یوزنی گوکه طوتدی بار آری
اده حقیله گزلو تا زاری

قلدی اول عالم جمال آتی
خانه سقفنده اول تماشاسی

میلی اولدی همان زلیخایه
نظر اتدی روان زلیخایه

حضرت تا بدی آه جبل رجیم
ددی زنلر درر حبال رجیم

قال النبی صلی الله علیه وسلم النساء حبال الشیطان

نه بلادر نه فتنه در بو حبال
که اکرلر رجالی اوله حبال

اولدی عاشق ضمیری پر امید
که صدنور آن ایستنه خرشید

بلبل مست کبی قلدی فغان
کای گل لطف و گلشن احسان

اولمه خود کام کامم ایله روا
دردمه قل وصالوک ایله دوا

تشنیم بن سن آب حیوانسن
گشتیم عشقکیله سن جانسن

بندادرلر

پنشزا ای گنج گوهر نایاب — گشته نه جان و تشنیم نه آب
بو نجه بیلدر غمکله پر تابم — شوقدن نه حضور و نی خوابم
دلرم قومه تاب چنده بنی — راحت اید جامه خواب اچنده بنی
اول خدا حقی کم یارتدی سنی — بسنی گل ساکه بلبل ایدی سنی
اول قمر حقی کم جبینوک در — آیت معجز مبینوک در
طاق محراب ابروانوک اچون — طوق گیسوی دلربانوک اچون
اکی جادوی دلفریبوک اچون — رخ زیبا لطف و زیبوک اچون
الف قامت نهالوک اچون — نقطه صفحه جمالوک اچون
موی حقی که بو میانوک در — سر مو حقی کم دهانوک در
گل کبی دلپذیر خندک اچون — نعره بلبل فکندک اچون
اعنی آه جهانسوزم اچون — قره بختم شب بنده روزم اچون
روز غمده دم شدیدم اچون — دردله قالب نابدیدم اچون
دل سودازده دماغوک اچون — غم دلدن دم فراغوک اچون

کرم ادن پیمبر اید دلموک — عقده بسن حل ادب بو مشکلموک
مرهم اول سینه داغنه هر دم — که ارم وصل باغنه بر دم
قحط هجرک گذردی طاقتمی — قوت وصلکدن ایله قوتمی
بسنده خرما و بنده شیر ای بخل — شیره شیر بیندر اتی خرما دخل
شیر خرمای قوت جان ادلم — قحط غمدن دله امان ادلم
دوی یوسف جمالی چاک ایته — عصمتم شیشه سن هلاک ایته
عین عشوکدن اقوب آب گناه — دامنومی تر اتمسون ای ماه
اول بوجه ذات اچون که بیچوندر — نه درون جهان نه بیرون در
مظهر وصفی در انوک چه و چون — حسنی مجلا یدر برون و درون
جود نوک آسمان جبابی در — نور نوک آفتاب تابی در
جوهر و مکشریف معدنچون — دم آتشده بوی گلشنچون
هم انوک اصفیا گهرلرچون — اصطفا برجنوک قمرلرچون
گهر پاکمه اولرکان در — اخترم انلرکله رخشان در

که بو گون چون که بندن ال چکه سن   مزرع قلبه تخم صبر اکه سن
آرزماندن قتوکده یارک اولام   ذوق وصلمه کامکارک اولام
جام لعل مدام اولانوشوک   سروقدم اولاهم آغوشوک
قلمه تحصیل کاره چون تعجیل   اته شیطان مرادنی تحصیل
مرد عاقل مراد ایومیه هیچ   نیچه تیزوار که بیکدر اندن کیج
کبک فربه که دامه کیج دوشر اول   بیکدر اول سرچدن که تیز اُشر اول
چون زلیخا بو وعدی ایلدی گوش   قعر دلدن بورسمه ایلدی جوش
که دوری بو نشئه پرتاب   یارنه قلمنه بو گون بولوب آب
شوقدن کلدی جان کنار لبه   قالمدی صبری انتظار شبه
اته تأخیر خیری جانوک ایچون   بنی طباق بلایه آتوک ایچون
بلمزم مانعوک نه در بواشه   عقدم آرتر دوشر دکمجه دوشه
ددی یوسف مرادوکی ای یار   حاصل اتمکه ایکی مانع وار
اندی صوردی اول نکار اکا تیز   ددی خشم خدا و قهر عزیز

ایلسم

ایلسم بو گناهی طپاوشاه   دیلمی نتاکه اکرمی مثواه
بل که تیغ برهنه ایله روان   تندن ایلدی جانمی عریان
زهی خجلت که چون قیامت اولا   حوزنا کار اولان ملامت اولا
ناکاه چون اقونه پیر تا سر   انده نامم اوله پیر دفتر
ددی ای دوست قاچمه بندن   دوشمه خوفه اکشنمه دشمندن
اچورم جام مکرله بر نوش   حشره دک باته سکرله بیهوش
دیر آیدکسن کریم الهم وار   اهل جرمه رحیم الهم وار
بو سرای اچره بر دفینم وار   انده یوز بیر گهر خزینم وار
قلین لمنه هب فدای گناه   عذرخواه اوله خشم ادر یه اکه
ددی یوسف بکا نه سود ای جان   بنم ایچون اپر سه غیره زیان
دکلم بن او کمسه کم غیره   شر ادم اوغراغ ایچون خیره
قهر ایده علی الخصوص عزیز   لطف ادرکن بکا اول اهل تمیز
بن نجه آدمم که جرأت ادم   اهل احسانه اسائت ادم

حقنی حقوقك اولكه ضایع ادر رشوته صنمه آنی طامع ادر
جان ویرن انس و جنه منت آلمی رحمت اتمکه رشوت
چون زلیخا بو قوله قلدی نگاه پرده دلدن اتدی در دله آه
گاه فسون اوقیوب فسانه ایله حیله حالن طپ اید بهانه ایله
راست اولن بهانه ساز اولمز مردم حیله راست باز اولمز
بنده بو حیله حالنی ای ماه گورمیاین درخی معاذ الله
طاقتم گتدی تا که آرام اول خواه و ناخواه امره رام اول
گفت و گوییله آخر اولدی بو روز ایرمدم وصلوگ اولینه هنوز
گل وفا قل قو بو جزا آفاتی اته تاخیر یوق جز آفاتی
گلی خشکم منم بر آتش در من اودیم یاندغم سکا خوش در
بکا بو اودل اولمی سودی نرگسوگی ترایلمز دودی
دود قلدم وجودی تا بوگ الله گرکسیونمز په اودم آبوگ ایله
چون زلیخا بو رسمه قلدی نیاز اولدی یوسف بنه تغافل باز

اولدی عاشق نیازنی خشم آمیز خشمله چکدی جانه خنجر تیز
دودی ای عنبری عبارت گوی مغل نه امان و غارت جوی
رد الن اورمه اورحق یوزمی الدرورم الوگده گندزمی
رحم ادب گل قولوگی بوینه آصمه زخمدن تا که بونیم اوله خلاص
یوزمه گلمز ایسك ای خانم بوینوگ اغینه لعلگون قانم
نعلم اولیا یحق او میگون لب خوش ولا نوشم اوپسه اپس غضب
ایرمدی چون که غنچه دهنم یری درو ار لغم یوغ اوپسنم
قومزم تنده قل قدر جاننی قجدم چون میان جاننی
گشته بولسه قتلکده عزیز قتلکه قصد اتدی چون آتش تیز
خشمه چون که قصد اتدی اوگا اصتی قلمز بو نازو استغنا
دودی وقصد قلدی جان و تنه که اوره برگ بیدی یاسمنه
اولور اوپسه گوگل طاوتف و تاب تشنه حاقینه دشنه قطره آب
طوتدی یوسف اورمه چجدی جست یاردستینی یار گیبی درست

گاه زلیخا تحمل ایدر دم — دل اوینک که اوپسن خرم
الله غمدن دلونکی شاد ادین — واصل حاصل مراد ادین
باقدی عاشق چودو بستوک سوزنه — مهوبان گوردی انی گندو زنه
صندی گندو نی بامراد ایلر — دل غمدیده سینی شاد ایلر
طرح ادب نیشتی عزم نوش ایتدی — شوق دریاسی ایله جوش ایتدی
لبی نوشنده حاضر ایتدی شکر — ساعدی طوق قلدی ساقی کمر
تیر جانی هدف قلدی — گوهر سینه تنن صدف قلدی
یوسفا اوق چکمدی ولی هدفه — گهر ایچون ال اورمدی صدفه
دره الماسی گرچه طامع ایدی — حکم عصمت ولی که مانع ایدی
گرچه اول میل اومدی یوسفه — قالدی یوسف ولی توقفده
اچ طونی سندنی او پاک جهان — اکی دو گردی براچوب اوزمان
کوردی ناگه چون ایردی عون معیز — گنج خلوتده پرده زرین
هرکم کم عنایت ایلیه حق — ویره بر حرفدن هزار سبق

بنده

بنده اول دم که ایده عزم گناه — ای حفظ ایتسه منع ادر الله
اکا قدرت نما اولور اول حی — اکه عبرت نما اولور هر شی
دوست ایدنمک ایسترسه قلبنی — بغلر اکا عدولری یولنی
صوردی یوسف انی نگاره همین — دوی کم کمدر انده پرده نشین
دوی معبودنه نیازمدر — جمله اشلرده کارسازمدر
اکه یوز اوررم الهم اوزر — حفظ ادرینشمی پناهم اوزر
جسمی زر چشمی صافی گوهر در — سینه سی طولو مشک و عنبر زر
ویرلی بن قلبنه جودی وجود — اورم حضرتی اوگنده سجود
پرده آردنده اتدرم اکه مقر — تا بو دم قلمیه بو حاله نظر
واقف اولمایه تا گنهه اول — باقیه بورخ بسیا همه اول
اگردن گلدی چون بو طوغرو خبر — یوسفه اوق کبی طوقندی اثر
جوشه گلدی او قلزم نه رنگ — که زرم بو نحابه اولمدی ونگ
برجاوی بو جی صنوب اوتنور — خالق کل شی صنوب اوتنور

۱۱۲

بن او تمن خدای بینادن | حی و قیوم و رب داناادن
نیچون الدی حیا بن اول جیدن | که یقیندر نگا قمو شیدن
سویله دیدی و طوردی اول خوش کار | صچردی خوابکهدن اول بیدار
قاچدی قورتردی غیرت دیدن | شمع کافوری گاز بیمیدن
لام الفدن چقوب الف گبی راست | قلدی حقدن خلاصنی درخواست
جنت آهوسی گبی صچردی تیز | هر قپودن آچلدی راه گریز
هر قپویه که ایرشوردی دوآن | بره و قفل اولوردی پران
نه کلید ایدی یا رب انکشتی | قفل آچردی آچلدن هشتی
کوکل آچن کلید حکمت ایله | قفل آچیه نولا اشارت ایله
چون زلیخا بو حالی کوردی روان | ایردی آخر قپوده اکه همان
طوتدی پیراهنینی چون گل پاک | آردن آناکینی انوک ایلدی چاک
چقدی چون جان گبی او تازه بدن | قالدی زن دستنده پاره دامن
چاک اولوندی دیو او دامن پاک | آه اوب ایلدی یقاسنی چاک

تازه قلدی چو سینه پاره سنی | پاره سی ازره قوردی پاره سنی
جگری پاره سی گبی المسنی | صقلدی قان اچنده پنهانی
گل گبی اول نگار کنعانی | اکسوک اولمزدی دامنی قانی
اغلر ایدی فراق یوسف ایله | فوت اولن فرصته تأسف ایله
خاک قویدی باشینه اول شمشاد | قلبی ناشاد و قولی بو انشاد

غزل

قلور وفاسنی هر دم نگار دریغ | جفالر اتمکی عادت ایدندی یار دریغ
قراری یوق نگا چون همدم اوله رنگی گبی | انیسم اولمدی چون بخت بی قرار دریغ
وصال چون نه قدر جمع اولور پریشان تدبیرم | ادر قدر یلی اول جمعی تار و مار دریغ
هما سعیله دل عنکبوتی دام دوزر | بو دامه دوشمی آنوک گبی شکار دریغ
بلای حسرت و افغان ایله گچن بلبل | الرسه موسم گل ایرجک هزار دریغ
طوتوب اتاکن انی اختیار آلمش ایدم | المدن اولدی گیتدی چون اختیار دریغ
بن انکه ایرمک ایچون جان و سر نثار ایدرم | جهان گبی دگل اول آنکه پایدار دریغ

یوسف تخرکن عزیزه طوتش اولدغی و دامن تلبیس ایله
رازپوش اولدغی و زلیخا زعم غیرپسرید ایله سترپدید اتدکی

قصصوک آشنینه راوی خاص | دیرکه یوسف قچن که بولدی خلاص
طشره چقدقده خانه‌دن بو تیز | راست کلدی کروهی ایله عزیز
چون جمالنده کوردی تغییر | سببن صوردی لطفله قطمیر
برجوابیله صاودی آنی او پاک | اتمدی پسترنی ادراک
اله آلوب الن عزیز آنوک | فتنه کردلر زلیخانوک
کوردی یوسف عزیزله او نگار | ایلدی صانددی سترنی اظهار
رفع ادب تهمت ایله آوازی | بی نقاب اتدی صورت رازی
کرم و تستر پسر آسی نه در | خائنه خاینوک جزاسی نه در
بن بو عبری غلامی ای سرور | پسر ایدندک اولدی اعلکه بر
بن بو کون بو سرای خلوتده | خواب ادرکن حضور و غفلتده
کلمش اوغری کبی حضوره اول | سنمز خونینه بولمغه یول

باغبانی

باغبانی اویور بولن اوغری | میوه المقده اولمی طوغری
بو مثلدرکه حکمتی بولدر | باغبانن خوابی اوغریه یولدر
دلمش ایده بولجق فرصت | گلکی تاراج و سنبلی غارت
دلمش الی اوزاتمش اول بدخواه | وصلموک کنجن آچمغه ناگاه
چون که اولدم او دمده بن بیدار | قالمیوب قوتی بندن اتدی فرار
انجنوب خاطرم جفاسندن | طوردم ایردم روان قفاسندن
دامن دوشردم آنی دامندن | قاچدی داماننی چاک اولوب بندن
کج کلورسه بو قول ایکی شکا | راست سیلردن چاک اشکا
اکه زندان کرک یا ضرب الیم | که اولا غیره عبرت تعلیم
راست اولسه غمی زلیخانوک | کلمز ایدی بو کج سوزی آنوک
مسکین اول دم هوا پرست اولمش اول | باده شهوت ایله مست اولمش اول
عاشق اولدرکه ایر پسترنه اول | یار اچون هر بلایی ایده قبول
چون عزیز ایلدی بو فتنه‌یی گوش | اولدی غیرت میننده حکوت هوش

ایردی چون جانه بو نشتر تیز دلی تیغ اولدی سوزی خنجر تیز
سویلدی یوسفه غرامت ایله طعن ادب نیزهٔ ملامت ایله
که سنکچون اوده کلو ویردم کنج که حسابن بیورزی کوهر سنج
سنی فرزند ایدندم ای بدخواه ردم اهلو نه اکرمی مثواه
خادم اتدم سکا زلیخا تکی قل ایکن چشمنه جهان آتکی
هر کنیزم قیلوبکن خدمت کوش هر غلام قیلوبکن حلقه بکوش
سکا فعل وفا ایکن بی حد نه درای نا خرد بو جنبش بد
هر که عقلی و فهمی وار آنوک ادر احسان جزا بسن احسانوک
سن صدقک کاتکی بیوب نعم بکه جور ایلدک کورب کرم
ارسون طوزکبی آنوک جاننه که یبوب طوزی صرنمکدانه
یوسفه ایردی چون بو تاب عتاب تا بدن اولدی موکبی پرتاب
ددی کم ای عزیز صبر ایله آتشوک قلمه تیز صبر ایله
تیر طعن اورمه جان معصومه سن دخی ظالم اولمه مظلومه

که زلیخا

که زلیخا سوزنده کاذب در قجرم بن او باکه طالب در
بکا که صغدن ایردی که صولدن مکر و افسون اوقودی هر یولدن
چشم بد ایچدم دخی یوزنه کوکش طوتمه آنوک یلان سوزنه
بن کم هر متوکی بیله ویرم هر موکه خیانت ایله کیرم
هپسینه غربت اودی داغ ایکن منزلم کوشهٔ فراغ ایکن
مکر که صالدی باکه قاصدنی بلمدم بن بو قصد فاسدنی
عاقبت باکه مکر له اویدی بنی خلوتسرا اینه قویدی
وصلنه طالب اولدی سعی اتدی قاچدم آندن قیودی چون یتدی
کوکلکم دامنینی چاک اتدی کندو آدینی شمدی پاک اتدی
راستدر کچ دکل انن خبرم ورنه اشده قلیجوک اندیسرم
زنی پهلوی چیدرو ایلدی حق اکر نوک حالی اکری در مطلق
اکری طوغری بلور اسکلی یار طوغرلق اومه اکریدن زنهار
چون زلیخا بو قولی ایلدی کوش کذبی دریاسی ایله ایلدی جوش

چوق یمین ایلدی علاط و شداد ... پاک نام خدانوک ایلدی یاد

صکره آند ایچدی شاه دولتنه ... بش قسند عزیز عزتنه

نه گواه اوله قول دعوی دار ... اکا سوکند اولور گواه ای یار

چون که آدم اولا سوزنده یلان ... چوق یمین ایلمکدر آکا نشان

اندا چوب گوزیاشن چوغ اتدی روان ... که بکا یوسف ایلدی بهتان

زن چراغ دروغه ویریه فروغ ... روغنی اولور آنوک انسک دروغ

ویریه بو روغن اول چراغنه دم ... یاقه بر دم ده برنجه عالم

گوردی بوکریه وبینی عزیز ... ترک ادوب صبری اولدی آتش تیز

غضب ایتدی بیوردی جلاده ... حدنی صد اور اول آزاده

تا که نی برک اید نجه دوحه بسنی ... قانله نقش ایدنجه لوحه تنی

صکره زندانه حبس ایده آنی
ظاهر اولنجه رازپنهانی

عذاب وحبس یوسف علیه السلام حدینده عزت انلدکده

اوچ آیلق طفل غیر ناطق بعون خالق بو آیتده یوسف علیه السلام نطقه گلوب شهادت ایتدکده

یوسفه چون یاپشدی اول جلاد ... ادام عزیز آلله بیداد

تنک دل اولدی اول نبی خدا ... یوزنی گوکه طوتب اتدی دعا

دیدی کم ای علیم راز نهان ... حضر توکدر بلن غیوبی عیان

کذبدن صدقی فرق ادن بسن ... صادقی نور غرق ادن بسن

ای بنی غرق ادن فروغنیله ... تهمت اتدرمه بو دروغنیله

بر طنوق ویر بنم بو دعوه بسن ... اوله صدقم گنش گبی روشن

همتی شسته اولدی چون که درست ... ایردی تیر دعا نشانه چست

بر زن اول جمع ایچنده حاضر ایدی ... بو گچن ماجرایه ناظر ایدی

الده بر طفلی وار ایدی آنوک ... صدق صدیقه ایتدی آنی گواه

خصمیدی مکر زلیخانوک ... دخی اول طفل اوچ آیلق ایکن اکه

یوغ ایکن وارادن تن وجانی   نوله سویلتسه طفل ایکن آنی
تازه سوسن گبی چون آچدی دهانی   سروکنعانی راست بلدی جهانی
قلدی اول دم فغان که ای قطمیر   نی گناهوک عذابن ایدر تاخیر
بوجزایه سزا دگل یوسف   مستحق بلا دگل یوسف
صبح وش کلمک آگه لایق در   که قمو دعوی‌سنده صادق در
اغلمق آگه یار شرح کما   که بولوت گبی رویی اوله سیاه
سوزن آنوک تعجب اتدی عزیز   ددی ای شهد نطقی شیرآمیز
مکر اودن روشن ایله کم چاقدی   پرده عزتومی کم یاقدی
ددی کوزدگ بن اولمزم غماز   آشکار اتمزم نجه اولدیسه راز
مشک آنوگچون سیاه ادر روینی   پرده‌دن خلقه غمز ادر بوینی
تازه گل چونکه پرده‌دار اولدی   باشنده طوتلدی اعتبار اولدی
راز پنهانی اتمزم سکا غمز   فهم ادرسک ولی بس اوله بو رمز
دامن یوسفه وار ایله نظر   تاکه چاکی ویا نی ویره خبر

چاکن

چاکن اوگدن بولورسک آنوک   پاکدر دامنی زلیخانوک
یوسف اول دعوی‌سنده کاذبدر   که زلیخایه کندو طالبدر
ارداتکدن بولورسک اول چاکی   خاین اکلا انی یوسف پاکی
کذبدر دعوی‌سی زلیخانوک   اعتماد ات قولنه آنوک
چاکی چون ارداتکدن بولدی عزیز   بلدی واقع نه در اول اهل تمیز
دل اوزندی روان زلیخایه   تهمت اتدی تمام زلیخایه
ددی بلدم که کیدی سن اتدک   سرو آزاده قیدی سن اتدک
ای هوا اهلی قاتی ننک اولدن تمام   فتنه بانوی مصر و فتنه غلام
جان خلاص اتمک ایچون ای جانی   نسبت اتدک خیانته آنی
کیدله زن عزیزی خوار ایلر   فکری مکرله فکار ایلر
مردی زن مکری قلمسون عاجز   زن مکاره قالمسون هرگز
دله قیدکوز دلیم سزک   ایلر کیدکوز عظیم سزک
خلقه بورازی آچمه ای یوسف   یوزه صوین خاکه صاچمه ای یوسف

غنجه گبی چون که پرده دار اولسن
خوش قتی ایله آشکار اولسن

تا رخ تهمتدن ایره سنا که فلاح
صدقکی روشن ایلدی چو صباح

قل زلیخا گناهه استغفار
روی دیواره ایله شرمله وار

یو پاشو نکله بو حرفی نامکدن
سل ملامت پاسینی جانکدن

ددی وجهدی خانه دن او صبور
اولدی صلحی حکایت مشهور

صلح خوشدر بلی برنده کرک
صبر ایو در ولی یرنده کرک

زن تردامنه چو صبر ایده مرد
ایره شور غیرتی جهالنه گرد

چون که غیرتمند صبر ایده بو
نه قدر شیر ایسه اولور آهو

اوده صد سون اول آدمک صد بار
بر سکا ایچون که یک اولا بی عار

زنان مصر زلیخا اوزره باد ملامت اسدردکلری آغوز مشاهده یوسفده حیرت بجغنه الارن کسدردکلری در

عاشقه صنمه کم سلامت اولور
عشقوکه اولا اتشی ملامت اولور

تازه لر درد عشقی رسوا ایتمه
اهل غیرت ندر بو غوغا ایتمه

زنک

زنک عشقه جلا ملامت ادر
جنک عشقه صلا ملامت ادر

عاشقه طعنه تازیانه اولور
عشقده سست ایکن روانه اولور

سست ایدن چون دلی ندامت آتوک
جست ایدر جنبشن ملامت اتوک

غنجه مصرک چون اولدی رازی عیان
اولدی ایل دلستاننه دستان بید

غیبت ایتدی زنان مصر آنی
که سور بر غلام عبرانی

اولمش اولالی اول نگاره قرین
رخ گلستان مصر ایکن نسرین

جاننه عشق ایله کار اتمش
که دل و دینی تار و مار اتمش

دین و دانشدن اولپه گر آگاه
بند ایدن سوء مز آیدی اول گمراه

بو آکا بونجه کم محبت ادر
بوندن اول طنک بو در که نفرت ادر

بو آنوکچون قلور فغانله آه
اول بونوک ایلمز بو زینه نگاه

اول گل غنجه گبی بو آغلیه زار
وای نه کار بو بونوک گبی بازار

گر بزمله اولیدی اول دلدار
بز بز اتمزدی بر طرفده قرار

وصلندن اولوردی خاطری شاد
بزم ایله دیر الوردی مراد

نچه انسون کوکل چون الده دکل
کورکلی اول زرکه آنی سودی کوکل

صنمه مقصود ایرکوره جو امک
الدیلیکه زخی پستاره کرک

نچه گل وار که خوشنما یلدر
الا دل آگه غیر مایلدر

نچه گل وار که جانه آشنالر
مهری او زینه یانه باشلر

سومز آنی کوکل که یاری دکل
سومک سومک اختیاری دکل

چون زلیخایه واصل اولدی خبر
خاطرن غیرت اتدی زیر و زبر

عشرت اسبابنی دوزدی اول خوش رای
اده اول بی خبرلری رسوای

طعن ادن زنلری ضیافت اده
نه ضیافت قمو فضاحت اده

دوزدی بر بزم خسروانه روان
که ویرر رونقی روانه روان

کاسه نعمت ایله لب بر لب
کاشیلده لبالب آب عنب

کیمسی قلیه و کیمی بریان
هر بری قوت جسم و قوت جان

بعضیسی چاشنیده شکرریز
ماورد ایله بعضی عطرآمیز

حل اوب قند تنکنی نچه دنکر
بشدی حلوا و حلوی زنکارنک

قندی

قندی پالوده لرله زرین خشت
صحن بزمه دوشندی صن که بهشت

میوه لر تازه تازه تر نازک
هر برندن پسندیده یوک یوک

تر عنب تازه سیب و طتلو انار
لطف و لذتده کویا لب یار

چون بو اسبابی منتها اتدی
طعن ادن زنلره صلا اتدی

مسند زرکش ازره یاتولر
اوتورب خدمت اتدی مهرولر

یدلر چون که خوانی کوناکون
ایلدی عیشی نوش باده فزون

چون زلیخا بو امری اتدی تمام
خدمتنه قلدی سرو کیبی قیام

هر بری روی الینه غنچه ایله
بر بچق ویردی بر ترنج ایله

که ترنج امتلائی هاضم اولور
ییننوک اشتهاسی قایم اولور

ترشی ویردی و طتلو قلدی سوزنی
گل ترکیبی احدی لطفی یوزنی

دیدی ای مصر حسنه بانولر
مجلس عز و نازه مهرولر

ذم ادرسز بونی دل و جانی
که سورر بر غلام عبرانی

سزه عرض ایلیه عذارن او نور
بن غریبی طوتر دکلوز مغذور

بلمک ایسترسکوز کمالن آنوک | حاضر اولسون کورک کمالن آنوک
ددلر جمله آگه مشتاقز | کورمدن یوزن آگه عشاقز
گتور اول پیر وروضۀ جانی | بزمی زین ایلسون خرامانی
تا گلنجه نگار سیب ذقن | کسمک اولمز ترنجی هر زن
طوتب الده ترنجی هر بانو | منتظر اولدی تا گله مهرو
بس زلیخا بیوردی دایه سنه | وار یلوار عمری مایه سنه
که صفا طولدی بزمه نامک ایله | خرم اتسک نولا خرامک ایله
دل عشاق تکیه گاه اولدی | چشم مشتاق فرش راه اولدی
یوز دوشایوب قطیفه یرنه حور | منتظرلر قدومکه ای نور
دایه دعوتده گرچه کد اندی | اویمدی یوسف الا رد اندی
جانه اوددو شب زلیخانوک | گندو وآردی جنابنه آنوک
دزی ای جانوک تمناسی | دل غمدیده موک دلاراسی
سندن اول و مردم امیدی | مسکنم اولدی شمدی نومیدی

جانه وصلکی چو آرام اتدک | منی رسوای خاص و عام اتدک
حرمه اتدکچه اتدک ای دلبر | بونجه جور و جفاکه طوتدم صبر
دلرم شمدی شرب یا راتبه | بونجه بانولر اچره خوار اتمه
گچ بو دم یاده طوز اکملدن | کچه اول بنی طوز اکملدن
نالشینی او دکلو کرم اتدی | یوسفوک خاطرینی نرم اتدی
گمه اولسه کرم کرامتی جار | گوری لطفیله ایلر استقبال
عذره قرشو عذار عفون آچو | کینه طوتمز کچندن اول دم گچر
آچدی اول حوری حله منقوشنی | سبز پوش اتدی سرو پر کشنی
طرزی سنبل معنبرنی | صالدی روم اوزره هند لشکرنی
روم دوشدی اگرچه اول لشکر | عالمی غارت اتدی سرتاسر
چونکه قوشتدی جوهری کمرن | درمیان اتدی جانوک گهرن
فرقنه قودی افسر شاهی | فرق اده تا گنشدن اول ماهی
پاینه ویردی جوهری نعلین | قودی نعلینی پاینه لعلین

جانه

دهنته وردی زرنگار ابریق   ماه الندن حسن آفتاب بریق
هر نه عاشق که یودی آندن الن   آب شوقیله یودی جاندن الن
عقبنجه کنیز مه رو نق   طشت سیمین النده چون زیبق
چون بو آیین و طورله اول آی   باصدی عنبر تبرای بابنه پای
گوردلر چون زنان مصر آنی   بر نظرده بیتوردلر جانی
اول نظردن شولر که بر یدلر   جمع الشمس والقمر دیدلر
گتدی الدن چون اختیارله هوش   قالدلر جمله واله و مدهوش
گلدی چون اوله ملاحت و غنج   کسمک استادی هر بریسی ترنج
ایله یاگلدی شوقدن عملن   که ترنجن صانوب کسردی الن
دلدی چون هر اولدی حیرتدن   الارن کسدلر فراغتدن
برمعنی بعضی قطع ادب چو قلم   دوست نقشن گوگلده ایتدی رقم
وصل یوسفدن ایله بولدی صفا   قلمی کسدی طیمدی قطعا
کمی کعن چو صفحهٔ تقویم   جدول سرخ ایله قلوردی تقسیم

قسمت

قسمت ایتدی کیمی کفن اول حیران   جدولندن آقردی سیل روان
گوردلر چون جمالنی حمتا   دیدلر بو بشر اولا حاشا
آب و گلدن تنی بشرته دگل   کمتریه بو که کم فرشته دگل
ماه مغرب دیدی بودر او غلام   که بنی عشقی اوردی یاقدی تمام
بودر اولاکه تهمت ایتدگز   عشقی ایله ملامت ایتدگز
جان و دلدن سوب جمالنی بن   آرزو ایلدم وصالنی بن
ایلر اما بوندن استغنا   دلمز وصلنه ایرم قطعا
بنی قلمبه کندویه واصل   قعر زندان اولور بوگا منزل
دل سنگینی ایده چون اوله نرم   شاید اولا وفاسی عاشقه گرم
مرغ وحشی اولور می آدمه رام   قفس ایچنده قلبه آرام
بر گروهی او زنلرک اوزمان   کسدی جاندن الن بیلدی همان
یوسفک تیغ عشقی چون ایردی   دیدی یاره سینه جان ویردی
بعضی عشقندن اولدی سودائی   سر و پای برهنه رسوائی

عقلی بنیادنه ایرشدی خلل — اولدی دیوانه تا ایرنجه اجل
بعضنوک عقلی کلدی بر باره — قالدی یوسف غمنده آواره
اولدی همدرد وغم زلیخایه — همنفس اولدی آه له وایه
چونکه صاوودی خمار تلوینی — عشق حالنده بولدی تمکینی
جام یوسفدن ایچدی صهبانی — بلدی کیفیت زلیخایی
طرفه خمخانه در بلای حبیب — قدر نجه ایرشیه نصیب

مثل

هر کجه بر ضعیف پروانه — کوردی بر شمعی دوشدی مردانه
یاندی جسمی و ایچدی جانینی — تا سحر ایلدی طواف آنی
دوشمجک کندزن او بیچاره — کلدی بر صاغ قنتلو پروانه
سوزشندن آکا سوآل ایتدی — اول دخی یاندی عرض حال ایتدی
که کورب نورشمعی سودی کوزم — نه قرار اولدی شوقی ایله اوزم
دلدم او بنایم انوکله همان — بنی یاندردی دوشدم اوس جانی

چون ایشتدی بو حالی اول غافل — طعن ادب آکه دیدی ای جاهل
آتشوک شوقی قنده پس قنده — بو قمی ادراک درته چه بنده
سوخته چون بو طعنی کوش ایتدی — صبر ادب کندوزن خموش ایتدی
کجه چون کوردی نور شمعی او صاغ — قالمدی الده صبر و دلده فراغ
آکه جان ایتدی نه خبر اولدی — یاندی اولکدن بتر اولدی
کندز اولدی چو کلدی باشنه هوش — حالله حالی بلدی قالدی خموش
یاقینجه پرن او پروانه — آکلیمادی شوق و پروانه
حمدی نادانه عرض حال ایتمه — قالسز قلبه قیل وقال ایتمه
کرچه کم خسته دردله اغلر — نه بلور خسته حالنی صاغلر
اهل علمه بو نکته روشن در — کشتی علما دکنه دشمن در

زمان مصر زلیخانی معذور طوتدقلری حال ایله حالنه مطلع
اولوب و یوسف انقیاد زلیخا ایله پند ایتدکلری حضورنه
مجتمع اولوب یوسف خدادن زندانی استدکی

آندوک ملکلرنی مستتبع اولوب

آرته چون چوق خریدآری | گرم اولور مشتریسی بازاری
قنده آچلپ بر گل گلزار | اکسوک اولمز اکا هزار هزار
مدح اولنپ جمال خوشرنگی | بر بر ایتوک اولورلر آهنگی
یوسفوک چون چوغلدی عشاقی | طوتدی آوازه‌سی آفاقی
بونجه عاشقلرن کوروب آنوک | تازه‌لندی غمی زلیخانوک
اکه چون تازه عشق اثر قلدی | آرزو بس دخی بتر قلدی
ددی انلاره ای گروه بلا | سزه دوشدی چون بو کونه بلا
غیبت اتمک دخی بو معذوری | سزده قهر ایلمک بو مقهوری
یار اولوک بانکه سعی ادک یاره | مدد ایلک بونه مدد کاره
راست ادب قمو وفا سازن | در دلر اعتذار آوازن
ددلر عشق جانه حاکمدر | ملکنه کلپه منع ادن کمدر
کوروپه دیدار یوسفی خاره | نار شوق آیله اوله صد پاره

کرچه کم عشق سکا تهمت در | عذره اما عذاری حجت در
وار مدر بر یوزنده بر دل و جان | که کوروب آنی اولمیه حیران
بو بلاده سکا ملامت یوق | دل نه اختیاره تهمت یوق
سیر ادلدن هزار دیده سپهر | کورمدی کورمیه آنوک کبی مهر
قالمدی اول سببدن انده قرار | کورمکه بر دم آنی بک کوزی وار
بس که بونجه قلور بس آکه نظر | ظلمدر اولمیه قرارک اکر
لب شیرینی اوپشکر ریز | اکه فرهاد اولانجه پرویز
کورلی آنی نه مجال اولدق | دردکی بلدک اهل حال اولدق
وارلم جمله آکه پند ادلم | پند له توبه نسینی بند ادلم
خاطری مهرک آیله کرم اولسون | دل سنکینی سکا نرم اولسون
یوسفه دل و شردی عورتلر | برآغزدن قلوب نصیحتلر
کای شرف گلستانه گل پاک | رنک بو رنکی درست و دامنی چاک
یوز چوره بلالو بلبلدن | لطف خوشدر لطیف اولن گلدن

شاه آلکن آفتاب گردونه | فرو بیرر نوری ایله مهر دونه
که زلیخا یولوکده خاک اولدی | دامنوک گیبی یغزی چاک اولدی
نوله یردن گوترسک اول خاکی | ایرشه دامان پاکوکه تا که
لطف ادب حاجتن روا قلسک | دردله المدن دوا قلسک
خادمکدر حقوقنی یاد اید | بر نفس آنی غمدن آزاد اید
نازی آز اید نیازنه نظر اید | جوردن دونر جفا قلور حذر اید
غالب اولسه گوکلده شدت غم | قصد ادر کندو جانه آدم
عاقبت وصلکه چو بولمیه یول | سنی زندانه مبتلا ادر اول
ایله زندان که تنگ و تیره چو گور | دردله بر بلا ایله معمور
دهنی آنوک اژدها دم در | هر دم آنوک غذاسی آدم در
دمی سمدر هواسی باد سموم | ایلیه جسم و جانی سنک ایسه موم
درد و رنجه مجاوری دمساز | دمی کوتاه انین و آهی دراز
اهلنوک درلکنده لذت یوق | ناز و نعمتدن آج و جاندن طوق

بکجسی

بکجسی برکی دیو گوزلسلر | اکشی یوزلی و آجی سوزلیلر
آجی دلدن چون ایدرلر ورهم | طتلو جانندن اوصنور آدم
انجلاین بلا اوی جانا | سنجلاین حبیبه اوله روا
تکرک ایچون اشد بو بندی صقین | دور اولوب پنده بنده اولمه یقین
یوز اوربسندن استر ایسه وصال | غلی قو بندک اولمسون اغلال
خط تسلیمه باش قو خامه گبی | درمیه تا یوزینی نامه گبی
سوم ایسک جمال رویت آنوک | گوکلوک المیه رنگ و بوین آنوک
آنی دفع اید بزمله دمساز اول | صحبت ایله نهانی همراز اول
خوبلق اچره بی نظیرز بز | برج حسنده مه منیرز بز
آچسا وزیر لب شکرخایی | اده ده بسته یوز زلیخایی
هر بیسی گل اشدی چو رگنه | صو صاچلماغه اودلو یورگنه
یوسف ایشتدی چون بو دستانی | اغنی پند بریده دستانی
یوز چوردی اولردن اول گل ناز | بی نیاز بو رسمه قلدی نیاز

۱۱۰

کاه قبول ایلیه‌جی حاجاتی | کوش ادب ناله‌ٔ مناجاتی
عصمتم هردم داری لطفوکدر | جانمه غمده یاری لطفوکدر
بنی زندانه ایلترلر | ناره التوره هوایه ایلترلر
بونلرک صحبتندن ای حنان | خوش ایدی بکا گوشهٔ زندان
دوشسه خاره بسینه بلبل زار | قفسی جانه خوش کورر صد بار
ایدی یوسف دعا چو زندانی | مبتلا قلدی حبسه حق آنی
عافیت اجلی ایچون اتسه دعا | حبس غمدن خلاص ایدردی خدا
خیرله ایلسون دعای کشی | تا ارآغ اوله جاه شرندن کشی

ماه کنعانی اسیر زندان ایتدکلری در

ماه کنعان چون اول نصیحتده تا | رأی اولمادی هیچ عصمتدن تا
بونجه دستان که قلدی نه دستان | عصمتی تازه لندی چون بستان
مهرنی ایلدکجه هر بری فاش | اولدی اول نوره دور چون خفاش
دوست وصلندن ایلدکجه کار | دست امیدی کسدلر ناچار

جمله

جمله یوز طوتدیلر زلیخایه | ایدر حبسی حواله اول آیه
دل آشوب شکایت ایلدیلر | ماجرایی حکایت ایلدیلر
کاه بلالرده لال اولان مظلوم | مستحق وصال اولان محروم
محنته نامزاد اولان مسکین | یاردن نامراد اولان مسکین
گرچه پند ایلمکده یوسفه بیز | دلمز سوز دلمز اولدی سوزن تیز
وصله میل ایتدی دکش طوتمز | جوری قومز جفایی او نیتمز
حبسی یولادکبی خاطری سخت | آنی سومکده یوق ستاره و بخت
کوره قل آهنینه زندانی | تا که بر بار نرم اوله آنی
آتش ایله چو نرم اولا پولاد | ال ویرر نقشه درزمکده استاد
یوق وفاسی صفاسی او کمه | آنی نرم ایده صوق دمر دوکمه
چون زلیخا فراقه بولدی حد | بندو زنداندن اومدی وصله مدد
بند غمدن خلاص ایچون جانی | دلدی بنده صاله جانانی
جانی ذوقن کورنجه کر عاشق | عشق بولندی اولمز اول صادق

الی چون ایرمیه کل یاره — یاری مبتلا قلور خاره
چون ترقی اده بو نقصاندن — جانه باقمز صفای جاناندن
یار جوری وفا یرینه گچر — هر بلاسی صفا یرینه گچر
عاشقوک چون وجودی بتر اولور — گوزدگی جمله عین دلبر اولور
هر که جاننده بولسه جانانی — غیره یغماغه قورمی جان آنی
نظر اتسه جهانه جان گورنور — جان نه در جان ورن عیان گورنور
چون زلیخا بو بنده بغلدی رای — اغلدی بر گیجه عزیزه اول آی
که چکر ادمی تمام مصر — اولدی رسوای خاص و عام مصر
جمله بو نکتده موافق در — که زلیخا قلیته عاشقدر
منی مشهور اولالی شهره بو اد — اشنا بلدی عشق ایله هر یاد
خسته اولدم بو اجی دللردن — دفع ایچون بو گمانی ایللردن
بو غلامی خیانت ادی ایله — شهری گزدرسه‌لر منادی ایله
که باصن خواجسنی فراشنه تا — ایرشوره باشنه بو رسمه بلا

سورب

١١٦

سورب آخر ملامت ایله — صالسلر حبسه قهر و شدت ایله
گورجک قهری سنم ایل آکا — طعن اولنمزدی عشقی ایله بکا
چون اشتدی بو فتنه لی قطفیر — بلکه خوب دیدی وی خوش تدبیر
قلبم اولمشدی بحر فکره غریق — بلمزدم نه در بو دفعه طریق
آفرین سکا که طرفه رای اتدک — گنج اشی رای ایله قولای اتدک
سکا اصمرلدم عزامتنی — هر نه ایسه بیوره سیاستنی
عورتن راست صاندی کج سوزدن — گوزی گورمزدی گبی بو نیزدن
چون زلیخایه ایردی بو رخصت — صندی کم وصله بولسه فرصت
یوسفه دیدی ای دلارام — قالمدی شوقه صبر و آرام
رام اول امروه سرکش اولمه دخی — جانمی یاقمه آتش اولمه دخی
گورییرسنک بو بخته جانه مراد — اوج رفعته ایلیم سنی شاد
ورنه بو طمایه چون سنی الان — اغزن اچو بدر اژدر زندان
یه صقاسو سنمله زندانه — یه دوشرسن بلای زندانه

بره اوردی عزیز غرّتکی | بکا اصمرلدی بستیا بستنکی
تیز ایدوب یوسف آگه نیش عتاب | بلدکوک کبی ویردی آجی جواب
چون زلیخا جوابن ایلدی گوش | قهری دریاسی ایله ایلدی جوش
برکی خادملر بیوردی روان | سیمنی زردن ایتدلر عریان
افسرینی سرندن آلدردی | اکننه اسکی خرقه صالدردی
طاقدلر رفع ادوب دستبکیری | بوینی آغیننه قاره زنجیری
بندرب برخر ازره عیسی وار | مصری گزدردلر یمین و یسار
برمنادی بانکجه قلدی ندا | که بودر بنده خاین اولن جزا
قصد ادن خواجه‌سی فراشینه | گتورر بو بلالی باشینه
قصد ادن اول فراشه زندانه | سورلور بویله قعر زندانه
هرطرفدن قلق تماشایی | دلده تکرار ادردی حاشایی
دیردی حاشا بو پاکدن کلا | اشبو نی اشلینده در الا
شیطنت ایلز فرشته صفت | افترادر بوکا بو تهمت بد

بوکه

بوکه بورسه خوب طلعت در | خوبه رویی خوش علامت در
هرکه تلبیسی ایدر بورسبیل | سزلی صنمسون که طیمیه ایل
کشف ادر عالم الغیوب آنی | طیر اشتمدن قاوب آنی
بو بلایی او شاه خوبانه | اندلر تا وارنجه زندانه
صالدلر چونکه قهرله آنی | زنده دل قلدی لطفی زندانی
اولدی مخنتسرای اکن پرشوق | طولدی شادی و ذوق تحتله فوق
اولدی مانوس آنو کلّه محبوس | گلن کبی گلدی جمله وجه عبوس
کمه گورنده او کاکللر | طوق ذوق اولدی بونینه غللر
گورن اول سنبل جهانگیری | قومدی دلده رنج زنجیری
قامتی اولدلر کمندنه صید | قیدن اولدی دللرنه قید
هرکه گوردی اول زنخدانی | فرحندن اونوتدی زندانی
قند اولورسه یار گلخنده | گلشن اولور اولورسه کلخنده
قنده کم اوله یار حور سرشت | اوله دوزخ دخی اولورسه بهشت

صالدی عاشقی چو یاری زندانه
ددی زندانجیسنه زندانه

شمدن گیرو طوته آنی حقیر
بوینینه اورمه بندله زنجیر

سمنینی یو تازه آب ایله
طره سنبلن گلاب ایله

زینت اید زرنگار جامه ایله
سربلند ایله تر عمامه ایله

نه بیورسه اشت کلامن انوک
دل کبی خالی قل مقامن انوک

جان کبی منزلن منور قل
عود و عنبر تتوز معطر قل

پسندس استبرق اید بساطن انوک
لحم طیر ایله در سماطن انوک

بو قدر چکدی چون بلا یوسف
گاولدی زندانه مبتلا یوسف

صبره مردانه بغلدی بلنی
شکر یزدانه غرق ادوب دلنی

که خلاص اولدی کید عورتدن
دوشمدی اوج برج عصمتدن

طوتدی محراب طاعته یوزنی
کسدی جمله علاقدن اوزنی

یار بدن خلاص ایچون جاننی
اختیار ایتدی قعر زندانی

یوسف زلیخا زندانه صالدغنه پشیمان و فراقنده گریان اولدیغی در

موج اورلدن بو بحر بی ساحل
گلمدی آگهی کبی غافل

نعمته ایرسه ناز ادر بلمز
شکر ادر اولسه آزاد بلمز

شدت اولمیه راحتن بلمز
قدره ایرشسه قیمتن بلمز

اولسه عاشق نگار وصلنه غرق
وصلی فرقتدن اول دم ایتمز فرق

نه بلور ماهی قیمتن مانوک
دوشمیسه حلیه دریانوک

چون زلیخا بلای غیرت ایله
یاردن آیروشدی غفلت ایله

خانهسن خالی گوردی یوسفدن
طولدی قلبی غم تاسفدن

دلده راحتمی بوله عاشق زار
دار دلداری گورمیه دلدار

نه صفا اوله اول گلستانده
که گلده گل دگن قاله آنده

گوردی گلزاری گلسز اول بلبل
یقتسن چاک ایتدی نیته که گل

نه یقاسن بسینی ایلدی چاک
سنبلن یولدی قویدی برنه خاک

گل رخساری عرق خون ایتدی ضربهٔ سیمی نیلگون ایتدی
گه دزینی دوگردی گه یوزنی گه دوشوب بیتوردی گنده وزنی
دوگنور یارله گچن دم ایچون تا کبود اوله رنگی ماتم ایچون
دردله سینه سنگ دوگوب قصد جان ایتدی طبل جنگ دوگوب
که ندر جانی دلربا بیزدل آه کم بندن اولدی بو مشکل
یوق بنم گبی هر خطا پیشه فصدله اوره پاینه تیشه
گنده دستمله گوره دب گوزمی راهدن چاهه صالمشم اوزمی
باشمه یوق بلا صتون آلدم یعنی درده دوا صتون الدم
سعی ادب بونجه یاره ایرشمکن دل بیماره چاره ایرشمکن
گوندرب یاری قعر زندانه تنی زندان ذرتمشم جانه
جان زندان اولالی جانانم بکا زندان اولبدر ایوانم
نوحه ایدوب بونک گبی دلسوز شب اندوه اولدی جانبنه روز
هر نده بولسه بوی دلداری توقف ایلدی گریه وزاری

یاد ایتدکجه یوسفوک بدنن اله آلوردی تازه پیرهنن
بوی خوشبوی ادب دماغن آنوک ساکن ایلردی دردو داغن آنوک
که گریبانه سوردی گوزن چاک ایدردی یقاسی گبی یوزن
دیر ایدی یاره طوق گردن ایدک سنبل و یاسمینه خرمن ایدک
گه یکینه یوزن سورب مسکین دیر ایدی قانی ساعد سیمین
دیر ایدی دامنن اوپب ای وای قنی یوز سوردگک مبارک پای
خالی بولوب مرصع افسری آستینه صاچدی اشکی گوهرنی
گاه اسیر فراق فرق ملک سنی همسر می قلدی باگه فلک
گوتوردی میانه که کمرن یاد ایدردی میان سیمبرن
چون که زرکش قباسن آچدی گهر اشکی صاچو صاچو دیه
دیر ایدی قانی سرو دیبا پوش که ایدردک سنی آنی خوش اغوش
یوز سورب دامننه پشمینه وصله ایلدی سینه ریشینه
گاه نعلینه سورب گوزنی هاپی بر پنه قوردی گل یوزنی

رشتۂ جان کبی دوالن آنوک　　ریشۂ دلدن اوردی آلن آنوک
یارن اکوب بوسه اول برغم　　قلدی عرض سینه بوز ماتم
بلمدی چون که قدر دلدارنی　　اولدی فرقتده همدم زاری
یاندی نار ندامته جاننی　　قلدی اصتی صوک پشیمانی
چاره صبر اولدی وصل جانانه　　صبر اولامی آنوک کبی جاندن
صبر اگرچه جمیل دیر عاقل　　وصل یوسفدن الاکی مشکل

الصبر یحمد فی المواطن کلها　　الا علیک فانه مذموم

عاشقوک موتی در فراق نگار　　همدم ایکن علی الخصوص ای یار
بولمیوب چاره جانه قصد ایتدی　　اصتی یوق چون زمانه قصد ایتدی
درو دیوارله دوکوب سرنی　　جانه چکدی خونی خنجرنی
دلدی جانی غمدن ایده خلاص　　النی بیتدی طوتدی دامن خاص
دست و پاین اوپوب دعا قلدی　　درد نه بیتدله دوا قلدی
ددی آنوک اولادلا دامک　　لعلی لب برلب ایلیه جانوک

می لبندن

می لبندن مدام اولانوشوک　　تکرز بر روی اولامام اغوشک
عقلکی دیر تامل اید بر دم　　صبر یوز طوت تحمل اید بردم
دکله بندم بواشده بن پیرم　　گوزله رایم که اهل تدبیرم
یاره قهر اندک او یدک اغیاره　　کم ادر آنی کاه بیدک یاره
چون سکا هندن اولدی بو تقصیر　　صبر سعی اید که یوق دخی تدبیر
موفقدن اولرکه بریدلر　　کندوسی ذوقلرین اغلر دولر
چون که جوشش ایدی صرصر اندوه　　دامنه چک ایاغی زینه که کوه
جنبش ایله صقن بو دم چون کاه　　یله ویرب حضوری اوله تباه
نحل شیرین دمش بونی دانا　　که اولور صبر له قورق حلوا
صبر له بیتدی میوه امید　　صبر له بیتدی دولت جاوید
باغده صبر له بتر خوشه　　خوشه هم صبر له اولور توشه
صبر ادر در صدفده باراننی　　صبر ادر کوه ایله بر کاننی
صبرله رحم اچنده قطره منی　　روضه جسنوک اولدی یاسمنی

پند دایه قویوب زلیخا یه
جاننه قلدی صبری سرمایه

دامن صبره چکلدی تابی جست
قلدی کار تحملینی درست

عاشق اما چونکه محال اولور
صبر دایم انکا محال اولور

چون که ناصح قویه نصیحتنی
یکلر عاشق اسکی محنتنی

صفت شب و درد فراق طاقت زلیخانک طاقتی اود جاننه از اندکی و کیجه دایسی ایله زندانه زندانه وارب اوکتنه نظر اتدیکی در

یوسفن چون فلک زلیخا وار
صالدی زندان غربه اغلدی زار

اول سپیدن درر که اشک نجوم
قیلدی صورتن چون اندی هجوم

همغوب فراق یوسفدن
ناله و گریه بی تاب یوسفدن

شفقوک بغرن ایلدی پرخون
بوینوب دودنه رخ گردون

جانه ایردکجه غصدن روزی
دخی آرتوردی ناله روزی

چون کیجه اوله چستنوک روزی
آرتر آهی و درد دلسوزی

آهله کیچه روز عاشق زار
اولور اختنامی تار اندر تار

کیجه‌سی عاشقوک او حالمه در
غم طوغورمق اشند کامله در

دایه اولوب او کیجه جانلر
شیر برینه امزرر قانلر

چون اوله کیجه هر زمان خونخوار
دایه آندن اولورمی برخوردار

پس کیجه اولمسون زلیخا زار
بوزی قانن امردی اول خونخوار

یار هجریله خسته و مهجور
کوکلی ویرانه غصه‌سی معمور

نجه ویرانه اولمسون اول دل
که اولور هر زمان اشی مشکل

غم بلاسندن اویمزدی کوزی
کورزه دل خونی دلده غصه سوزی

که نه اولا بو کیجه یوسفه حال
بلمزم نندی آکه دار ملال

کم ادر اوله خدمتن بو کیجه
کم کورر اوله صحبتن بو کیجه

کم دوشر اوله بسترن بو کیجه
کم آلوب صقلر اوپرن بو کیجه

یصدغن کم دوزر اولا بو کیجه
قوشغن کم چوزر اولا بو کیجه

مشکی کافوردن کم آچر اولا
پرده‌یی نوردن کم آچر اولا

کم او یاررا اولاچاغن آنوک
کم تفرج ادرکه باغن آنوک

خواب شیرین اید نجه شکرلب
تا بیالن کم ایدر اوله عجب

سنبلی تازه کاکلی تر آمدی
عاشقه ناز ایدیجی دلبر آیدی

سنبلن باد غم طغتدی اولا
کاکلی کوز یاشنه باتدی اولا

خاطری غنچه کبی تنک ملکی
گل کبی یوچشادو شنک ملکی

نجه ساعت گیجه اول شبدن
صاجدی بودرلری شکرلبدن

عاقبت کوکلی قلمیوب آرام
ذات سینه واروب اول سرو خرام

دوی بلوارب آکه ای آنه
وارلم کلن بو گیجه زندانه

بر بجاغنده اوتورب پنهان
کورلم نیلر اول شه خوبان

چونکه زندان مقام یار اولدی
ظاهر اولدرکه نوبهار اولدی

اول بهارک چچکلرن دیرلم
دل وجانه هدیه ویرلم

یار سیز ناله باغ زندان در
قعر زندان انوکله بستان در

دایه ایله او سرور زندان
قلدلر عزم جانب زندان

میر

میر زندانی دعوت ایلدلر
آکه پنهان اشارت ایلدلر

آچه نازکلک ایله زندانی
کوستره آفتاب کنعانی

کوردی سجاده ازره لطف آکه
نوره مستغرق اوتورر اول ماه

قامتی شمع کبی قیامه کلور
لبی طوطی کبی کلامه کلور

رب عزت کلامنی سویلر
حمد ادب آکه ثناسنی سویلر

اکلور رکعا قدی چون مه نو
سجده کاهه رخی صالر پرتو

که اور نوره سایه کبی سجود
قره ایرر قلور چو طرح وجود

سجده سندن خشوع ایله چو طورر
سرفکنده بنفشه وار اوتورر

اوتورب قامت آندن اراق
بل که آکا یقین جاندن اراق

ناله جانه حواله قلوب
نرگسی یاسمینی لاله قلوب

زاریلر ایدی راز ایله
دیر آیدی اغلیوب نیاز ایله

ای قمر چهره سی جیبلرک
کوکلی آکا نجیبی غریبلروک

آتش اورالی جانه عشقوک
کردی یوز کره قانه عشقوک

جانی قورترمدک بو تابندن　　ویرمدک آگه وصلوک آبندن

دلنی تیغ ظلموک ایلدی چاک　　قلمه ظلم ایده سن بگم حاشاک

ظلم ادب نی دریغ مظلومه　　رحمی قلدک دریغ محرومه

طوغلی غم کچوردم سپردن　　طوغمیدم نولیدی مادردن

صالدی سروم چو عالمه سایه　　شورله ویردی شهرمی زایه

اول سببدن دراوله وقت سرور　　اکسوک اولمز بشوه شرله شور

باندی پروانه وآراو خوشی گویا　　یوسف آندن ولی که نا پروا

کجه نک چون که کچدی سوداسی　　طولدی صبحوک جهانه غوغاسی

سلدی اشکن فلک زلیخاسی　　مهرکوستردی چون دلاراسی

کوس سلطان سحردن اتدی افغان　　دین موذنلری اوقودی اذان

بر طرفده اذان و برنجا کوس　　بر طرفده صدای ذکر خروس

سوروب ایشیکه چشم شهلاسن　　حقه اصمرلیوب دلاراسین

کتدی خلوت سرایه او نگار　　طوتدی زندانده بی قراری قرار

هرنه بردم قلورسه یاری قرار　　آنده بولور قراری عاشق زار

زلیخانک منظره ایوانندن زندانه نگاهی ودرد وحسرت ایله آه اتدیکیدر

کچدی عاشق قچن غم شبدن　　نجه غم بل که ماتم شبدن

باشنه اشدی روز غوغاسی　　ناله سینه سوز غوغاسی

کمده اوپسه هوای زلف وعذار　　اکسک اولمز بلاسی لیل ونهار

چاره‌سی یوق که واره زندانه　　صبری یوق دوینه نار هجرانه

قالدی آرام اول جهان آرای　　کتدی تدبیری دلده قالمدی رای

بشورب نعمت آتش غم ایله　　آنی هر رازداری محرم ایله

یوسفه کوندردی زندانه　　کلجک باقدی دیو جانانه

اکی کوزلارنی اوپوب آنوک　　حالن آندن صورردی جانانوک

که هوای وخیمی اول دارک　　کلارن صولدرردی دلدارک

زلفی خاطر کبی پریشانی　　نرکسی غصه ایله کریانی

الا صوندی الله گک نعمه — میلی و آرمی وفایه کرمه
یاد ادرمی سنی وفاپسندن — یوخسه اونتدمی جفاپسندن
گاه گریبان چوقدی ایوانه — نظر ایلردی نام زندانه
روی اغیاره بغلیوب دری — فتح ادب یاره قرشو منظری
غالب اولدقجه شوق دلجانه — دگیوب سویلر ایدی زندانه
که گورنم گورمز اولدی دیدارن — گورین یاری و آری دیوارن
بهره عاشق که تنگ ونامه بقا — یری درایرو دوشه بابه بقا
انجلاین نگاره یوز بجبین — اندی زندانی حسنی خلد برین
در دولت آچلدی اول داره — اولدی دیواری پسند اول یاره
یار اکا چون که بشتی ویردی — فلکوک پشتنه شکست اردی
ایر پشتی قدر اعلایه — گنش ارزه صالر مدی پایه
ذیره بابسه پای اوزیاقدر — راحتی ایلرم اوپر چهدر
که انی خاک پای عنبر ادر — بوی زلفی دخی معنبر ادر

خوش ادی

خوش ایدی تیغ مهری جان و تنی — طوغیوب ذره ذره قلب تنی
تا گروب روز نندن اول دارک — شوقله دوششم اولکنه یارک
سوز الوکش هرکونی زنجانوک — گچدی دردمده اول ولارانوک
غم سوزندن گلوردی جانی لبه — قالجه قالوردی تا ایرنجه شبه
گجه حیله ایله زندانه — تا سپیده واروردی زندانه
گجه کندزد گردی آواره — گاه دیداره گاه دیواره
دردیوسف که آگه کار اندی — انی نی کاروانی قرار اندی
ایله اولشدی آگه دردوبلا — که آنی جان و دلدن اندی جدا
ایله بیلشدی درد جانانه — گا اولدی جان و جهانه بیگانه
ایله یاقلشدی آگه شوقله شور — که انی جمله اشدن ایلدی دور
ایله طولدی هوا او سروسهی — که قمو وارلغندن اولدی تهی
ایله طولدردی شوقله رگ و پوت — کندو بوشلدی طولدی بیر نه دوست
شویدکم بر گون اول ضعیف مزاج — اولدی قان آلمغه مگر محتاج

چون اقوب یره دوشدی قانی همیز | نام یوسفله زین اولوندی زمین
کلپچه خادملری انوک قتنه | برسوزی سویلمکه حضرتنه
برنچه دفعه چاغرلر آمدی | حالی آندن خبر ویرلر آمدی
دیرآمدی آنده که شاشدی بلوم | وآردی زندان اچینه دوشدی دلم
عقلنی آلدی یار زندانه | قودی بیخود بوست وحیرانه
عقلنی هر کموک که آله اوماه | بو جهاندن قچن اولور آگاه
آفرین آکه ایرشن درده | اولدی اغیاره دلبره پرده
آفرین اول فنایه که انوک | قومدی غیرن آنده جانانوک
ایله طولدردی آنی مهر نگار | قالمدی انده ذره جه اغیار
ظاهرنده نه بوی قالدی نه رنک | باطننده نه صلح قالدی نه جنک
یارله طولدی باطن و ظاهر | بلکه یار اولدی اول و آخر
سوزه کلپچه سوزنده یاری آیدر | نظر اتسه کوزنده یاری آیدر
نه هوای کله نه رنک قبا | نه نمد غیرتی نه ننک عبا

نه رجای کرم نه شوق وفا | نه بلای الم نه ذوق صفا
نه غم سلطنت نه شوکت تخت | نه علو شرف نه دولت بخت
نه وفاق زمان نه یاری دور | نه نشاط وفا نه غصهٔ جور
نه غم ذم نه آرزوی ثنا | قلدی یورختی جملهٔ یغما
پس ده ای حمدی عارف ایسک اکر | ایله فقر و فنا ایلینه سفر
ایله پیشور جهانده کندوزکی | اهتیوب بولمایلر اوزنکی
ایله پسندن سنی تهی یوریوار | تاکه تختنه نشر جبار
پسنی سندن چو سعی ادوب سورسن | انوک آیله نمان آنی کورسن

یوسف اهل زندانه لطف و احسانی و سلطان مقربلری خوابی تعبیرن بیان ایتدکیدر

هرکه دولتلو طوغدی مادردن | یوزنه بخت آچلدی هر دردن
کلخن ایسه مقامی کلشن اولور | ظلمتی نوری ایله روشن اولور
کمه صالسه سماکبی سایه | دون اکن ایره قدر اعلایه

تازه

گر گذر قلمسی اولسه دشتی کشت | اب لطفندن اوله هشت بهشت
وار ایسه زندانه دار غم اذر | اهلنی پر صفا و نی غم ادر
اهل زندانه چون که اول زندان | وصل یوسفدن اولدی باغ جنان
هر اسیر اولدی غصه‌دن آزاد | اولدی ویران گوکلی آباد
اولسه بر مبتلا اگر بیمار | اکا ایلردی لطفله تیمار
تنک مسکنده قالسه بر مسکین | وسعتی سعینه دوشردی همین
غربا کلسه دلنواز اولدی | چاره سزلره چاره ساز اولدی
نیچه بیچاره نک وکیلی ایدی | نیچه مدیونک کفیلی ایدی
دوش گورن چون نیشن اکا دیر ایدی | ذوق تعبیردن شکریر ایدی
شه مقربلرندن ایکی جوان | انده محبوس ایدی بر اوزمان
انلر اولمشلر ایدی یوسفه یار | همدم و همبلا و همگفتار
بر گیجه انده خواب گوردیلر | اوشنوب دلده تاب گوردیلر
بر نوک گوردگی بشیر نجات | بر نوک مخبر نذیر ممات

دولر یوسف ایلدی تعبیر | اولدی تعبیری اوزره هم تقدیر
بری مقتول قهردار اولدی | بری مقبول شهریار اولدی
اول که ریان قیشنه اولدی روان | یوسف اکا وصیت ایتدی روان
که قچن شهریاره بار اولسن | تخت بخت اوزره برقرار اولسن
ایرجک گنت وگوی فرصتنه | حالمی عرض ایله حضرتنه
دی که زندانده بر اسیر غریب | اکه اولمشلر انده ظلم غریب
هر گون آه ایلر ایتدن اوگناه | نوله بادات آنی عدله شاه
اول جوان چون که اولدی دولته یار | تخت بخت اوزره طوتدی ینه قرار
اکمدی بو وصیتی نیجه سال | که اونتدردی خالق متعال
یوسف اول وعده سندن اولدی | قعر زندانده قهرله محبوس
حق تعالی کنه که اید گزین | دوستلق مجلسنده صدر نشین
بنده ادرکه باب اسبابی | غیره میل ایتمک اولمز احبابی
غیره میل ایتسه گوشمال ایلر | قهر نوک هر دمین دوسال ایلر

١٢٦

حقه تسلیم ایدن کشی اوزنی / غیره طوتمق نه در طلب یوزنی
هرکشی کم اکا توکل ادر / زهر له خاری شکر و تحمل ادر

شاه مصر دوشنی تعبیری ایچون یوسفه راغب اولدی قبل الخروج کندو ایله زنان مصر آره سنده اولان ماجرانک ظهورنه طالب اولدغی در

نه قدر قفل اولورسه مفتاح / دلسه انی فتح ادر فتاح
بغلو قاپولر آچیجی اول در / اهل عجزه عنایتی بول در
یونلن اکه اضطرار ایله / قاله حاشا بلاده زار ایله
پاک قولسنده بو مقرر در / رب عزت مجیب مضطر در

قوله تعالی امن یجیب المضطر الایه

چون که یوسفده قالمدی تدبیر / قودی تدبیری کوزلدی تقدیر
بولمدی حقدن ازکه پشت و پناه / یوز اکا طوتدی نیجه سال الله
هیچ در کوردی رانیوک عملی / حبل فضل خدایه صوندی الی

برکجه

برکجه شهریار مصر ملک / کوردی ناکه دوشنده بیدی بقر
سمرمش هر بیری شو رسمه اکر / چکر اولسنک قلبنی یاغی طمر
کوردی بیدی ارق صغور دخی شان / اول بیدیبی بیدی بو بیدی چوکاه
کوردی هم بتدی بندی تازه تر خوشه / جانه لذت ویرر دله توشه
هم بیدی خشک خوشه بتدی / اول بیدیبه طولشدی خشک ایتدی
چین سحر چون اویاندی دوشدن امیر / هر معبردن ایستدی تعبیر
جمع اولوب هر معبر انده تمام / خواب سلطانه دیدیلر احلام
غالب اولوب تصرفنده خیال / لوحه نقش ایلمش نقوش محال
چون بو دوش صورت خیالی در / نجه تأویل اولور محالی در
یوسف عهدادن جوان اوزمان / یاد ادب آنی سوزه کلدی روان
دری زندانده برجوان کورزم / عالم غیب اکا عیان کوردم
خوب تعبیر ادر قمو خوابی / دهنی علم و معرفت بابی
کوندرب اکا اگر بنی شاه / خوابی تعبیرنه اولور آکاه

ددی شه اگه درده درمان اید   آفتاب یقینی رخشان اید
قالدی ظلمتده جمله دیدهٔ کور   نه اجازت دلره حسن ایرمکه نور
دفعی زندانه جان آتوب اوجوان   یوسفه شه دوشینی قلدی بیان
ددی بو سنبلات آلمه بقرات   سالِلردن بیان ادر حالات
خوشهٔ تازه ایله گاو سمین   سال وسعت مثالی در تعیین
خوشهٔ خشک و گاو لاغرِ تن   قحط یللی خبر ویرر روشن
گلسه اولا بدی ییللر   نعمته آنده غرق اولا ایللر
یدی ییل گاله صکره قحطی تنگ   اتمک اوقندن ایره جانه خدنگ
بنه قالمایه غلهٔ پیشین   نان ایچون آسمانه ایره انین
یانه تنور سینه نان ایچون   خونل سیلی آقه خوان ایچون
ایردی چون اول جوانه بو تعبیر   واردی زبانه ایلدی تقریر
خاطر شاه آچلدی غنچه مثال   گل کنعانی استدی درحال
ددی وار یوسفی گتور گورین   دش جوابنی کندودن صورین

سخن دوست

سخن دوست گرچه شکردر   آلا کندو دلندن خوشتردر
اول بلادن آنی خلاص ادین   مجلسمده ندیم خاص ادین
بنه زندانه عزم ادب اوجوان   یوسفه آنی مشتاق ادی روان
ددی ای سرو روضهٔ حکمت   سکا که طالب اولدی شه غایت
عزم اید بو بستانسرایی گل   قل ایدین مصر پادشاهنی قل
گل کنعان هزار غنج اتدی   غنچه آچدی گلی کلنج اتدی
ددی بن نیجه وارم اول خانه   که صوچم یوق ایکن بو زندانه
بو نیجه ییللر ایلدی محبوس   بنی عدلندن اتدی تاکه بؤس
بن ده ترک اتمزم بو زندانی   اولمینجه شهک بو فرمانی
کاول زنانی که کسدی جملسی دست   بنی گوروب چون اولدلر سرمست
جمع ادب صوره ماجرالرنی   بن گرفتاره افترالرنی
صوره بندن نه گوردلر او زنان   صالدلر دام حبسه بو نیجه زمان
بکا اندن اولدی مکر عظیم   ان ربی بکیدهن علیم

اوله کم واقف اوله قصیه شاه | بله نولدی سبب بو غصیه شاه
دامنم پاک ایکن خیانتدن | چاک اولندوغی بس نه علتدن
نکا اولمقدن افترای فراش | یک آیدی جان تنمدن اولیه تراش
بو خبرلر ایرشدی چون شاهه | زنی دعوت ایتدی درگاهه
شه نظر ایلدی چون اول شمعه | آتشین دل اوزتدی چون شمعه
که نه جرم ایتدی اول شه خوبان | ایتدکوز اکه بندله زندان
انجدر کن تنن لطافت گل | تمسنیه یازق دکلمدی غل
یوجه بسروند بوغ ایکن تقصیر | ایغینه دوشرمدی زنجیر
آفرین اول امیر خوش زاده | که الن صونیه آکه افتاده
دستگیر اوله آکه اتمیه ننک | ظالم ایله آنوکچون ایلیه جنک
ددی زن دعا قلوب شاهه | ظلم ایدی تهمت ایتمک اول ماهه
پاک ایکن دامنی خیانتدن | اولدی مجروح تیغ تهمتدن
بز آنی صادق و امین بلورز | اهل تقوا و اهل دین بلورز

یریوزنده

یر یوزنده انوک کبی گل پاک | بتمشدر دخی تیورمیه خاک
صدفی خلق ادالی لطف لطیف | اولمدی ذاتی کبی در شریف
هم زلیخا اویرده حاضر ایدی | بو گچن ماجرایه ناظر ایدی
اعتراف ایتدی جرم مطلق ول | ددی الآن حصحص الحق اول
ددی یوسفده یوق خطا و گناه | عشقی ایله بن اولمشم گمراه
طلب ایتدم وصالنی جاندن | چونکه میل اولمدی انکا اندن
صالدم آنی بلای زندانه | تا دلن نرم ادهاو غمخانه
صافی زر کبی پاک جوهردر | غل و غشدن بو قدر آزی گوهردر
راست سروی هرزه فایقدر | گوهر شهر یاره لایقدر
یک بیک احسان ایلیه اکا شاه | یوز یوز اول دگلو به سزادر او ماه
بو گواهی ایشتدی چون سلطان | وصل صدیقه طالب اولدی همان
بویرق ایتدی که سرو راست چمن | اده پستانسرا ینی تزیین
حجره غمخانه دن گل خرم | محرم پادشاه اوله هردم

بادشاهه

۲۷

عيشنه آفرين او سلطانوك   ياری يوسف كبی اولا آنوك

يوسف قعر زنداندن اوج عزته عروج و قطفير فناى فنادن فضاى بقايه خروج اتدوكى در

نيجه زندانده قاله يوسف دل   چقمغه دمی در ای غافل

تا كه بستانسرای شاهه ايره   قربت حضرت اللهه ايره

اوله اندن عزيز مصر وجود   تن و جان ايده حضرتينه سجود

مثل رابستردر دير اهل مقال   كه جهانده بلا چكنز اولمز بال

لعل قان يوتميه اگر كانده   قنده اولوردی بو بها آنده

اولميه سفته دل اگر لؤلؤ   يورمی ويررزی آگه خسرو

يوسفوك بختی چون رجوع ايتدی   آخرت دولتی طلوع ايتدی

كوه انبوه ايكن هم اندوهی   باد دولت طغتدی اول كوهی

قعر زنداندن اول سبيدن اوجان   قبر اجسدن تاكه روح روان

چقدی شهدن اولوب اشارت خاص   عزت ايچون اكا كرو خواص

قصر

قصر شهدن واركجه زندانه   طوردی صف صف ديرلدی مردانه

كمی زرين كمر قمر چهره   نه قمر جبينی فروزير زهره

كمی آهن كيملی جنديلر   هيئتی هيبتی ارنديلر

بدوی آتلر ازره جمله سوار   طوردلر صف طوتوب يمين و يسار

صن كه روز قيامت ايدی او روز   بله ويردی آيق ادوب يری توز

مصر اولولاری نه حساب و شمار   هر بريسی طوتر النده نثار

كمينك طبق طبق گوهر   طبله طبله كمينك عنبر

فقرا بر طرفده هم نگران   كه قچن طوله سيم و زر دامان

يوسف اولدی چو خسرو ايروان   بادپای ازره چون گل خندان

خلعت زركش ايله پر زينت   هاى و هوى آره بنده با هيبت

استنه صاچدی جمله صاحب كوشك   طبله طبله طبق طبق زر و مشك

شيله كم كورمين كهر يوزنی   پر گهر اولدی صندی گنذرنی

مسك بوينی قوقمش مسكين   ايتدی دامان اچن چو نافهٔ چين

گلدی چون بارگاهِ شاهه یقین | ایندی آتدن بزندی روی زمین
یوگرشوب نیچه پسر و زیبالر | دوشدیلر زمینه دیبالر
یوزدی اول حریر ازره بو شاه | فلک اطلس ازره نیته که ماه
مقدمندن چون اولدی شاه آگاه | قرشو گلدی چو دولت ناگاه
یوسفی لطفله کنار اتدی | رسم اکرامی نه شمار اتدی
دعوت ایلادی تختی ایچینه | تاکه تخت اوله تختی ایچینه
خاطرن صوردی قهرزند آندن | همزبان اولدی هم دل و جاندن
شاه زبان اگرچه سویلسن وار | اکا عرض ایلدی زبان هزار
هر زباندن ولی که اول تر گل | نیچه اوراق اقودی چون بلبل
هنرن گوردی آفرین اتدی | قربتینه دخی یقین اتدی
لطفینه نی شمار اولورسه ادم | هنره اعتبار اولورسه ادم
هم سؤال اتدی خواب تعبیرن | چونکه گوش اتدی خوب تقریرن
ددی چون واقع اوله اول تقدیر | نوله خلقوک حیاتنه تدبیر

ددی یوسف او چلق اوله چو بیل | بیورکم اکینی چوغ اکه ایل
شهری و دیهی کشتکار اولسون | کوه و هامون کشت زار اولسون
خوشنوک چون بیتیله دانه‌ری | پر اوله انوک ایله خانه‌ری
حفظ اولونسه دو گلمدن خوشه | قحط سالنده اکلنور توشه
سرکندمده ثابت اولسه نان | اکمک اوقینه اوغرز انسان
قحط ایله چون که عیش تیره اولا | خلقه اول خوش ذخیره اولا
گرک اما ذخیره‌یه بر امین | حفظ ایچنده اولا فرید زمین
اش گوج اولسه اکا کفیل گرک | راه چون صعب اولا دلیل گرک
بو اش ایچون آرنسه روی زمین | نه بلورواریم کبی نه امین
اکا تفویض ادوک بو تدبیری | گوردلم هرنه ایسه تقدیری
یوسفوک گوردی شه چو دانشنی | اکا اصمرلدی قمو اشنی
ملک مصر ایچره سرفراز اتدی | جمله احکامه کارساز اتدی
هر سپاه اولدی سنده فرمانه | هرزمین اولدی حکمی میدانه

تخت زرینه گچدی شه برنه   پیچهک بوریق اتدی هر برنه
جمله اطراف وسعته ایردی   هر رعیت رعایته ایردی
مصره آثار عزتی طولدی   نام یوسف عزیز مصر اولدی
تخت زرینه گچه اول مهتر   سرفراز ایدی زمینه هر سرور
سرمدا ازکتپه ایوآندن   چاوشن آنی گچردی کیوآندن
یوسفوک قدری چون بلند اولدی   انجمنلرده ارجمند اولدی
حال قطفیرکی زبون اولدی   علم عزی پر نگون اولدی
آنی نه طاقت ایلدی بو خلل   اولدی آخر نشانن تیر اجل
زنه اویدی چون اتدی یوسفه جور   منصبن آلدی وردی یوسفه دور
ظالموک چیقی صنمه بر ده قالور   عاقبت بل که خانمانن آلور
نیچه ظالم که ویرمز ایدی امان   گتدی بدنامی قالدی دلده همان
بی وفادر قدیمدن بو فلک   بی دل ایلر کمه ویرسه دلک
آنی کم بسلر ایدی دایه گبی   عاقبت یره صالدی سایه گبی

عاقل

عاقل اول در بو لعبه آلدنمز   بی وفا هرگز با وفا صانمز
هر نه اولور قضای حق در   راضی اولمایان اکا احمق در
هر قضایه چو دوست قاضی در   عاشق آندن نه گلسه راضی در
عبد او درکم نه قلسه مولاسی   گلمیه سینه سینه غم باسی

زلیخانوک وفات قطفیردن صکره انواع بلاسی بیانی در

چونکه دلبردن اوله دل ناشاد   هر غم و شادیدن اولور آزاد
عالم طولسه قلزم اندوه   اولسه امواج غصه نیچه که کوه
قطره جه دامننه نم گلمز   ذره جه بیلسه سینه غم گلمز
ور جهان طولسه آدی بیرامی   ایلمز اول عزیز آرامی
عشقله هرکه اوله نه آرام   اکا دردی یره دوگن بیرام
اول زمان کم عزیز قلدی وفات   ایردی بانوی مصره آفات
تنک اولدی دمی زلیخانوک   اولدی بی حد غمی زلیخانوک
نه عزیز ایله خانه سی آباد   نه رخ یوسف ایله خاطری شاد

کچدی اول دم که بختی یار ایدی
وصل یار ایله ذوقی وار ایدی

سرور عناسی پایه پرور ایدی
عزت ایله عزیز عمر ایدی

عشرت اسبابی جمله جمع ایدی
گندو اول جمع اچنده شمع ایدی

یار ایله عیش ایدردی تنهاسی
نوش ایدوب اگه قرشو صهباسی

عالم موسم جوانی ایدی
حکمده وقت کامرانی ایدی

بو سینه‌سی پرهوای یوسف ایدی
جاننده مبتلای یوسف ایدی

نمدی کم گتدی عزت ایله عزیز
دولت اسبابی بیتدی قالمدی چیز

واری یوسف خیالی اولدی تمان
ذکری فکری جانی اولدی تمان

اول خیال ایدی اکه یار قدیم
غم دمنده بنه اول اولدی ندیم

بلسه حالن اگر دلاراسی
غیری غمدن یوغ ایدی پرواسی

حالنی الابلمز ایدی نگار
اول سببدن یازردی لیل و نهار

دوی دیوار ایتدی پشتی غمه
آهی آهنگ ایدندی بو نغمه

غزل

غزل

قتی او دم که کوکل عیش ایدردی دلبر ایله
صونردی باده لبی لعلکون ساغر ایله

سحر منور اولوردم رخ مشعشع ایله
گیجه معطر ایدردم سنبل معنبر ایله

مراد الوردم مست و خونی چشمندن
که دمبدم یوردکم یار لبردی خنجر ایله

بنی بو ذوق و صفادن بستارم ایلدی دور
ندم عجب قلم طالع مکدر ایله

بو دم اچوردکی باده یرینه بانکه فلک
مدام خون جکر اولدی جام اخضر ایله

ندیم مجلسم اولدی فراق و حسرت دوست
شنوم قصه‌م ام که جلیسم نکیر و منکر ایله

مثنوی

بویله دیسوب قلوردی چون کهی
دود بو بردی مهولله ملهی

ماتم ایچون بو دود له اول ماه
السته طوتش ایدی چتر سیاه

بستغی محنت بستونی رنج شدید
میخی حیرت طنابی فکر مدید

بجه چتر آهی اوقنه آنوک
پیری ایدی چرخ دوار آنوک

الا پرتاب اولونسه اول بحری
نه فلک منع ایدردی نه پیری

دمبدم کم دوکردی خونابه — نیل مصرک اولوردی خون آبی
دوشکی خار اولدی یصدغی طاش — دوست غیرن کوکلدن اتدی تراش
طاشه باش قودی باشه حیرت الی — حال عاشق بودر همیشه بلی
اصلدب اشک اجند چهره تر — دردی اندن شراب نیلوفر
دوست غیرن چو دردسر بلدی — اکه بو شربتی دوا قلدی
اول سببدن غمیله اغلسه زار — اندن اولوردی هرکسنی بیزار
ضرب ناخندن اول رخ گلگون — چشمی کبی اولوردی چشمهٔ خون
باشه اوردی چون صنوبر مشت — چینیوب نیشکر کبی انکشت
یازلوردی کسلسه خامه‌لری — یوزی لوحنده غصه نامه‌لری
اندهکم یازلوردی غم وسنه — صغمزایدی جهانه کم وسنه
الا اول حرفه یار بقمزادی — اندن ایلردی عار بقمزادی
چینیوب لعل اغلرایدی عجب — تاکه دریای اشک اولانه لب
غرق افکار دلفکار ایدی — آرزوسی وصال یار ایدی

بو بلا الم

بو بلا کرد قالدی نیجه زمان — یاشی کوز یاشی ایله کچدی همان
شیب باصدی قدم شباب ارزه — یاغدی کافور مشک ناب ارزه
سنبل زاغ کونی بوم اولدی — سمن سیم رنکی موم اولدی
تیر تقدیر اوچوردی زاغن آنوک — بوم میشوم بیقدی باغن آنوک
اشکله نرکسی سمن اولدی — حسنی اورآتی پر شکن اولدی
شهرچین اولدی کرچه روی آنوک — الا قالمادی مشکلی بوی آنوک
مکر اسدی اجل ییلندن اثر — 12 اولدی حسنی بناسی زیر وزبر
جامع حسنی اول دم اولدی خراب — که امام ابرده دوشدی اول محراب
فلک اتدی نهال قدنی چنک — طوتغ ایچون انینه آهنک
طامر اولوب عروق وپی زه وار — اولدی اول چنکه نیته کم اوتار
حلقه اولدی اکرچه اول مهجور — دلبری قاپوسندن اما دور
قالدی چون که بیله واردی مجال — باشنده آیغنده افسر وخلخال
زیور حلقه کتدی دوشندن — کهرحلیه ایکی کوشندن

بویبی بوش هیکل مرصعدن ... یوز آچوق زرنگار برقعدن
اپ قوشق بغلدی کمر برنه ... جوع سینکن طاقوب کهرینه
بنک بلا ایله چرخ بدحرکات ... قلدی موی میانینی لکی قات
سرو رعناسی برک بید اولدی ... منتها قدی انکن قد بید اولدی
یصدغی خشت اولدی بستری خاک ... خاکه مستغرق اولدی اول مه پاک
گرچه صولدی جمالی وردی آنوک ... تازه لندی ولی که دردی آنوک
گندوسی پیر ناتوان اولدی ... عشقی وارد فجه نوجوان اولدی
دلنه ورد وردی یوسف آیدی ... اچدکی دردی دردی یوسف آیدی
کمدن ایشتسه یوسفک خبرن ... مژده ویردی اکه سیم و زرن
چونکه کچدی بو حال ایله نجه سال ... گتدی مال و متاع همچو جمال
اسکی پشمینه اولدی حله و تاج ... قالدی بر پاره اتمکه محتاج
قالمدی گتدی بونجه گنز و کنیز ... قتنه گلمز اولدی اهل تمیز
دایسی یوق که اکه عرض اده حال ... مایسی یوق که اندن آرتوره مال

نوله قالمایه گوشنوک گهری ... بس ایدی اکه دلبری خبری
قالدی اندن ده عاقبت محروم
نلر ایلر کشی‌یه طالع شوم

راه یوسفده زلیخانک ایدن تکیه‌گاه یاپدغی در

چون زلیخا بو درد ایله قالدی ... ویردی هر وارنی بلا آلدی
اولدی نومید وصل یارندن ... گلمز اولدی خبر دیارندن
کچدی اول کم گلوردی پیک خبر ... برسوز ایچون آلوردی تنگ گوهر
آلمغ ایچون بو قوت و قوتی ... قالمدی در و لعل و یاقوتی
گلمز اولدی خبر جل قتنه ... باقمز اولدی کمسنه صورتنه
هر زمان نه غرض و فا یوغ المش ... الا درد و غم و بلا چوغ المش
قالمدی همدمی مگر عملی ... الکمز اولدی آنی همان اجلی
خبر یاری بلمکه که گاه ... یاپدی نیدن یولنده منزلگاه
پرده بنده تانوا آکر ایده ... تاره اول مردن نه دن ندا آکرایده

١٢٥

کوی دلبردن ایرشه باد صبا	نای اچنده بولوردی ذوق و صفا
همدم اولوردی اول صبا ایله اول	قرشو واروردی مرحبا ایله اول
یاردن ایرو آهله و آتی	ایرو ایرو یغاردی حوناتی
قلبه ایرانه ناله نیته که چنگ	هر طرفدن قلوردی نی آهنگ
شوقی جوش ایلدکجه گاه گاهی	یوزن اوروب ایردی اول راهی
اوغنه کمسه طرف یارندن	یور ایدی جان کوزن غبارندن
وار ایدی یوسفک برابوزی جنت	رخش رستم گبی هنرده درست
جوگاننده صن که باد ایدی اول	هیئتنده فلک نهاد ایدی اول
شیر هیبتنه پلنگ ابلق رنگ	تک و پوینه صحن عالم تنگ
جمع اولوب تار لیل و نور نهار	خلق اولونمش اول اسب خوش رفتار
اول اسبدن سریع ایدی گامی	نته کم روزگارک ایامی
ساغرمی راکبینه روان	راح راحت ویردی اوله روان
نمی توزصابه جنبه قچینه اگر	نجه ایردی توزنه صرصر

باصه یوسف رکابنه قدمی	چقه اول کوهه بو بها علمی
جوش ایله ایله کشنه ایدی اول آن	که طوردی صهیلی آلتی جهات
گوش اولونه صهیل ابلق شاه	شهسوار اولدیغن بلوردی سپاه
جمع اولوب جملسی رکاب شهه	مدح اوقورلردی آفتاب شهه
یوره عز و نازله اول شاه	صاغ و صولده یوروردی خیل و سپاه
جیشی دریاسی شاهو کابلک جوشنه	کوکه چیقردی نعرهٔ چاوش
چون زلیخا صهیلی ایله گوش	خانه‌سندن ایلر ایدی خروش
جان ایتردی روان پسر راهه	انتظار ایله مقدم شاهه
چونکه یوسفه اوغرایدی سپاه	الدماغ ایچون آنی هر گه آه
دیرلر ایدی که یوسف اوغردی اوش	دیر ایدی طوتیوب زلیخا گوش
گلمدی بیک بوی یار بکا	سویلمک کذب آشکار بکا
هر نه منزلده کم اولا او نگار	طولر اطرافی بوی مشک تتار
گوررم جان گوزیله دیداری	تن گوزی نوله گوره یاری

یوسف اوغرامجق اول آرایه / آلدمق قصدنه زلیخایه
دیرلر آیدی رجالی دلدن بو / بو کره اچه یوقدر اول بهره
دیر آیدی کلدی یوبی چاوشی / طولدی صوت بشیری جان گوشی
کلبه عاشق دیارنه جانان / حایل اولمز حجاب کون ومکان
طوترایکن یوله زلیخا گوش / دور اولوک دیه چاغرب چاوش
آه ادب دیردی نیجه دور اولیم / نجه بر محنته صبور اولیم
ایرمدم وصل یاره بن مهجور / بکا بیکدر که بندن اولم دور
بویله دیسوب دوشردی دل و جان / یار ایرنده یاتوردی نیجه زمان
بر زماندن که کلدی باشنه هوش / حجرهٔ سینه کزردی بردم وجوش
نایله آرسنده چنک مثال / قلدی فریاد وناله برنجه سال

زلیخا را آه جانانه عرض حال ایچون فغانه کلوب آخر
بت صیوب ایمانه کلدکی در

طالب دوست صنمه قانع اولور / قره ایردکجه داخی طامع اولور

کوزلر

١٢٧

کوزلمز ایکی دیده بر دیدار / بردم ایچنده نیته کم الکی یار
ایرسه بلبل وصال ورد تره / قانع اولورمی صحبت نظره
طیپه گلن بوینی دلرکه ایرت / ایرشیجک گله دلرکه دیره
چون زلیخا بودکلو اولدی بعین / قانع اولمادی یوسفه همین
شوقدن برکجه کلوب وجده / بتی اوکنده ایلدی سجده
ددی ای قبلهٔ مناجاتم / سکا دردا ایما عبادتم
عمری خرج ایلدم عبادتکه / یوزم اوردم بودمده حضرتکه
که گوزم گوهرینه فروره پس / یوسفی گورمکه نظر ویره بس
یوقدر ای قبلهٔ مناجاتم / وصل یوسفدن ازکه حاجاتم
بکا اول مهری ویرکه ماهوش / قدره ایر گوربنی که قادر بس
مزلم نیجه اوله حجرهٔ نای / همدم نای اچنده آهله وای
عدم اولی ذره بو وارلقدن / بنی قورتر بو رسمه طارلقدن
بویله دیدی وسوردی یره یوزن / تا سحر سویلدی دعاسی سوزن

صبحدل

چیقدی سحر چون صهیل ابلق شاه / طولدی اطراف عالمه ناگاه

اشدب بو صهیلی اول مسکین / تایدن چقدی یل گبی پرانین

سر راهه واروب شتابله اول / منتظر اولدی مهر و تابله اول

گلجیک گبی طوروب سر راهه / گوش جان طوتدی مقدم شاهه

شه گلوب بحر جیشی ایلدی جوش / طولدی اطرافه نوبه‌جی چاووش

باد پالر صهیلی وارانی / هر صدا قلدی جوف گردونی

باشلدی اول ضعیفه فریاد / عرض حال ایلدی اول ناشاد

کمسه غوغادن آنی قلمدی گوش / حالی شفقت گوزینه اولمدی طوش

دوشدی بر حال او دم او پاماله / دوشمسون کمسه هرگز اول حاله

اولدی نومید و قالدی آواره / دیده گریان و سینه صدپاره

آتشین ناله ایله اول مسکین / حجره‌سنه گردی زار و حزین

قودی اورتایه خشمله صنمی / ساکن اولماغ ایچون گوکل الَمی

اولا سوگمکه آغز آچدی / نجه سوگمک دلندن اود صاچدی

گای حجر سن نجه الهمسن / دوست یولنده سنک آهمسن

سندن اولدم جهانده چون دلتنگ / سندن اورسم یارر بو سینمه سنگ

نجه دوگم غم ایله طشره باشی / دیورکم سنی دوگم ای طاش

قبلم اولالی صورت نخوتک / یوزمه بختی آچلور نخوتک

برصفا ابتسم اگر سندن / جور رهر وفا یوزن بندن

جانمی نیجه هپ پرست ادرم / سنی دل گیبی پرشکست ادرم
دست

نجه برایره خاطرم شکست / بو یله دیدی و اوردی اول بته

ایلدی پاره پاره اول صنمی / دلده بر پاره ساکن اولدی غمی

بتنی چون شکسته ایلدی حسب / حق آنوک خوش شکستن اتدی درست

یوز جوروی چو زین دونندن / آبدست آلدی اشکی خونندن

خوش تضرعله یوز اوروب خاکه / بو یله یالواردی ایزد پاکه

گای بی عشقک ایله عالم مست / سکا ایلر سجودی سنک پرست

بت و بتخانه هر جا لوک ایله / جمله عالم طلو کمالوک ایله

اولمیسر نه وجه الله | بت شکننه کم ویرا یدی اله
کافرک کفری اول ورای معبود | باطلی قودقلور قیود، سجود
جام فضلکله هر که مست اولدی | باطلی قودی حق پرست اولدی
نفسمه چوق جفالر ایلمشم | بته طاپوب خطالر ایلمشم
یارلغه اول خطالری یارب | قل وفا بو جفالری یارب
اندم حق طریقه چون که نظر | قومدک گوزلرمده نورله فر
بی ثمری که حق یوله صالدک | ویرا او نوری که دیده دن آلدک
حظ آلم تا جمال یوسفدن | فارغ اولم غم تأسفدن
بیردن چون سرایه دوندی عزیز | یولنه جان آتوب زلیخا تیز
تیز او آوازله ندا قلدی | اول ندا دردنه دوا قلدی
ددی تحسین او حضرت پاکه | ادر افتاده شهلری خاکه
قل یکن نیجه عاجز و محتاج | ادر آنی عزیز و صاحب تاج
بوندا یوسفه اثر قلدی | هیبتنه دوشدی کی حذر قلدی

ددی بر حاجبینه ای حاجب | سکا اولسون بو کون بو اش واجب
که بو تسبیح خوانی باکه گتور | جمله مقصودنی بریته بیتور
حالنی لطف و عدل ایله صورن | هرنه ایسترسه م آدنی گورین
اولمیه آنده دردو آه کثیر | سوزی بویله قلورمدی تأثیر
قلدی تسبیحی نوری جانه کار | بیرینه سنده عجب نه آتشی وار
صدهزار آفرین اول شاهه | که اشتسه نکاه ادر آهه

زلیخا خلوتخانه یوسفه طلوع بولوب وعاء یوسف ایله
بصر بولوب جمالنی غیه طراوت
قو بولدغی در

عاشقه بوندن ازکه اولمیه عیش | که اکا یاری اوله نیک اندیش
رازن آچماغه بوله خلوتنی | شرح اده دردنوک حکایتنی
بو آنوک دردنوک طبیبی اولا | اول بونوک باغی عندلیبی اولا
چون که یوسف طغمتدی غوغایی | واردی خلوتسرایه تنهایی

گلدی اول حاجب اوپدی پای سریر / دیدی حاضر قپودە اول زن پیر
دیدی وار حاجتن روا ایلە / سعی ادب خاطرن صفا ایلە
دیدی حاجب مرادی وار دستور / شاهە سویلر اولور ایسە دستور
چون زلیخایە ویردیلر رخصت / گردی یوسف حضورنە خلوت
گل کبی گلدی غنچە سن آچدی / نە یوزینە دعا گلن صاچدی
آنی یوسف چون آشنا گوردی / کمسن آدک نە در دیو صوردی
اغلیوب دیدی اول گرفتارم / بی دل و بی قرار و بی عارم
کە ویرب وارمی بهاکە سنوک / جانی وقف ایتمشم هواکە سنوک
ویردی زردک یکتکلم بادە / قلدی پیر و ضریر و افتادە
سن بنی یاد ایتمدک هرگز / گوکلمی شاد ایتمدک هرگز
بلکە یوسف آنی اغلدی زار / رحم ادب صوردی جانی تکرار
کای زلیخا نە حالە ایرشسن / گلسن ایدک زوالە ایرشسن
چون کە یوسف دیدی زلیخا ے / نی زلیخا قودی زلیخا ے

جانی

جانی لذت خطاب حبیب / عقل و دل عالمندن ایتدی غریب
چون ینە عقلی گلدی جان و تنە / یوسف آنکلە باشلدی سخنە
دیدی قانی شباب و شوق جمال / دیدی گیتدی سنکە ذوق وصال
دیدی شمشاد کی نە ایلدی خم / دیدی چرخک یوکن چکر محکم
دیدی آنکلە نرگسوک قانی / دیدی سنسز جو غم اغلدی قانی
دیدی مشکوک نە ایلدی کافور / دیدی وار دی اکا گوزمدکی نور
دیدی قانی ینە بو نجە لعل و گهر / طاق و ایوان و طوق و تاج و کمر
دیدی ویردم بلە جهان گهرن / اندن آلدقجە سنکوک خبرن
هر کە سندن خبر گتوردی بکا / زرنە درجان و سر ویردم اکا
هر کە سندن نە گتوردی بو سوزن / تاجی ویردم آلوب ایاغی توزن
عشقوک اول دم کە یقدی ایوانم / قلدی یغما وجودمی خانم
بر نفس قالدم اول دمدە آه واه / نالە قلماغە نیدە طوتدم جای
ایسم و زردن بودم تهی دستم / غم دکل چون غمکلە سرمستم

ددی یوسف بو دم نه در طلبوک | نجه شوقیله کرم اولور شغبوک
ددی مقصودمی دیر ایدم اکر | ایرپیه بینه خاطروکه کدر
اندن ایچ انجما یکون بندن | ویرین حاجتم نه در پسندن
ضامن اولورسک اگه عرض ادرم | ورنه دردومی چکمکه کدرم
ددی یوسف جلیل حق چون | خاندان خلیل حق چون
که بوکون حاجتوک روا ادرم | کرنه دردکی دوا ادرم
ددی اول بو درجوان اولین | جنبه کن انکی عیان اولین
ینه کلسون کوزومه نورلر | تا جمالوک کنینه ایده نظر
قلدی یوسف بو حاجت ازره دعا | لبلرندن اقدی آب بقا
تا زلیخا ینه جوان اولدی | رخلری تازه کلستان اولدی
قلدی حق مرده حسنی زنده | اولدی پژمرده رویی فرخنده
مشک تاتار اولدی کافوری | بولدی نرکسلری ینه نوری
نی خم اولدی نهال آلاسی | کی رواج اولدی حسنی کالاسی

اولدی

اولدی فرقنده پیر الکن نه فر | اون بش یاشنده تازه تر دختر
غصه‌دن پیرلکی فراولمش ایدی | حالی غایت مکدر اولمش ایدی
حق انوک ایله قلدی حسنی خوب | اولدی اول کلدن دخی محبوب
ددی لطفیله یوسف ای سرور | دی دخی وار ایسه مرادک اکر
ددی قالمادی بوندن ازکه مراد | قلسن وصلک ایله کوکلمی شاد
سایهٔ سروه بلندک اولم | صید سر حلقهٔ کمندک اولم
که هم اغوش اولم میانوک ایله | که همنوش اولم دهانوک ایله
شاید اوکادملره پارهٔ غم | ایله کافوری سینکی مرهم
بکا وصلکله اولم مهمان | کندزاولم جمالکه حیران
نجه برصاینین سرابی سرآب | دی ور ایله تشنکی سیراب
بو مرادن چو یوسف ایلدی کوش | اولدی بر دم مراقب و خاموش
جانب غیبه طوتدی دیدهٔ جان | کلدی تا پیک حضرت رحمان
ددی ای صف اصفیایه امام | دیر سلام ایدیوب طبوکه سلام

که زلیخا اولوب نکاحه آز   ایلدی چون که عرض عجز و نیاز
کوکش لطف نیازن ایلدی کوش   اولدی دریای رحمتی پرجوش
ویردم اول عاجزه وصالکی نقد   عشقم ارزه اوقندی خطبهٔ عقد
بن دخی ایله اکه عقد نکاح   مجلس صحبتکده قل مصباح
تا کوکللر طوغه بو عقد کدن   ماهلر حاصل اوله نقد کدن

کنعان بامر سبحان معزز نکاح و نعمت وصلتن مبتهج اتدکی در

یوسفه چون که حضرت فتاح   بویرق اتدی که ایده عقد نکاح
خوش دکون قلدی پادشاهانه   کلدی مصر اهلی قصر و ایوانه
اولدی چون خلعه عام و خاص انعام   ذوق و عشرت اموری ولدی تمام
اولدی دین خلیل ازره نکاح   شب هجر آخر اولدی طوغدی صباح
قلدی هر خاطری بو عقد کشاد   دیدی هر یا کدن مبارک باد
چون عروس قمر نقاب آچدی   اهل ستنه جمله زری در صاچدی

وردی عقدن فلک ثریا نوک   یعنی کم کوشواری در آنوک
عنبرین پرده اصدی عالمه شب   نافله اهل پرده عیش و طرب
کلدی مشاطلر زلیخایه   مشکدن توز اندلر پایه
چکدلر بر سینه سرمهٔ ناز   زاغ دم اولدی کویا شهباز
لعل رنک اتدی غازه لالهلرن   غالیه مشک ادب کلالهلرن
نور نور اولدی رنک اسفیداج   سایه صالدی او نوره زرین تاج
کیدی کیمین تننه حلهٔ زر   بند قلدی میانه مصری کمر
اوتوردی آرزوی یار ایله   پرده ده بر کی راز دار ایله
جانی پر انتظار صحبت خاص   پرده پیشنده دلی رقاص
دلده اندیشه سی بو کم یارب   دشمکی اشکاره میکی بو شب
بو علامت اکر دکلسه خیار   اومرم تشنه جانه ایره زلال
کوفیدن کلر که اغلر ایدی   کوکلن امید وصله باغلر ایدی
درایدی که نکار نقش کچر   الدیوب بن غریبی بینه قاچر

دیر ایدی که انوک کبی خوش ترا | بنی محروم ایلمز حاشا
او تورر کن بو فکر له اول ماه | پرده اچلدی قاپودن ناگاه
ظاهر اولدی اول آفتاب جمال | گیرمش آسمان برج کمال
نظری دوشدی چون زلیخا نوک | دیدی نوری تابنده انوک
شوقدن بیخود اولدی سایه کبی | دوشدی پای نگاره پایه کبی
گوردی یوسف انوک بو حالنی چون | عشق حالنده بو کمالنی چون
شفقتی گرم اولوب او مسکینه | گتورب آنی تخت زرینه
قولنی یصدق ایلیوب یوزنه | یوی ایله گتوردی کندوزنه
اچدی یوزینه اچدوغی گوزی | گوردی عمرنده گورمدوکی یوزی
نجه یوز پرتو جمال برین | نقش مانی نه در به صورت چین
حسنی آینه‌دن مجلا یوز | رنگ مشاطه‌دن معرا یوز
حسنی باغینه باغبان اولدی | تازه شفتالو رایگان اولدی
چون که گتدی کناره صبر و قرار | گلدی اول میانه بوس و کنار

ایرجک

ایرجک خوان وصله اول مهمان | نمکه صوندی دست ازره همان
چون نمک شور و شوقن اتدی درست | کمر اتدی قولن میانه چست
کمر آلتنده بولدی گنج نهان | بو نهان اتش ادبدر اونبه بیان
دخی مهرن گدرمش خازن | خازنی بس دلمش دخی خاین
یوسف اچوب بو گنج قفلنی چست | دی ای مهری گنبی مهری درست
نه اچون سفته اولمش بو گهر | اچمش غنچه‌نی نسیم سحر
ددی قطفیر اگرچه طامع ایدی | الا عنت عنانی مانع ایدی
گرچه مهری نگاه درست ایدی | الا مهر اچمغه سست ایدی
جانم اول دم که دوشده گوردی سنی | شوقه صالدک هواک اوزیکه تنی
بنی بو گنجه ایلمشدک امین | صقلدم آنی سن اچنجه همین
تا قبوله ایرنجه گوهر شاه | دست غیر ایرمدی بحمد الله
حکمتم صد هزار محنت بیم | گنجی ایدنجه اشته تسلیم
اشدب یوسف آنی شاد اولدی | مهری مهر اشته زیاده اولدی

ددی کم بو صفادن کلمی گوزل اول وفادن که اثر ایدر ازل
ددی معذور طوت بنی ای یار یوغ ایدی سنده اختیار ایله کار
دلده شوقک شورشه غالب ایدی که سکا اضطراری طالب ایدی
سنده کم وار بو شکل و زیبایی بکا ممکن میدر شکیبایی
قلب عاشق کمال شوق ایله بر ای معشوق لطفی قلبیه رد

یوسف علیه السلام محبت زلیخا استیلا ایدوب آکا عبادتخانه بنا ایتدگی در

صدق و اخلاص اولور عاشقه یار نامی معشوق اولور آخر کار
عاشقه صدقی خوش کرامتدر عشقی معشوقنه سرایتدر
بو مقام اهلنه بودر مطلوب که اولار محب ایکن محبوب
وار ایدی صدقی چون زلیخانوک کچدی هر وقتی عشقله انوک
عشقله آچدی عالمه گوزنی عشقله بلدی بولدی کندوزنی
دخی عالمده بلمدن چپ و راست اولدی جاننده جمله عشق انثی آست

طفل ایکن بو غمه طفیلی ایدی یاری یوسف خیالی خیلی ایدی
اگر اوینا سه عشق بازی ایدی وگر اکلاسه کارسازی ایدی
تام ادب ویردی اکلشلسه اکی کار برنه عاشق و هرنه نگار
بندی بر روی هوای عشق ایله اولدی بالا بلای عشق ایله
عشقله قلدی ترک ملک پدر عشقله اتدی تخت مصر سفر
گندی مالی جمالی عشق ایچون نقصه ایردی کمال عشق ایچون
قلدی عشقی غناسی پیر فقیر اولدی عشقی عناسی ایله ضریر
عاقبت ویردی اکه عشق سرور گور ایکن قلدی نرگسین پرنور
نوجوان اولدی بو کرامت ایله ایردی وصل عزیزه عزت ایله
عشق وصلنده اولدی کم آکا بلکه اولدی اتم بو ماتم آکا
عشقله بتدی عشقله بیتدی عشقله گلدی عشقله گیتدی
صدق ایدی چو عشقنوک واری اولدی صدیق سرنه ساری
یوسفی مهری ایله ایلدی گرم که بو گرمیتندن ایلدی شرم

ایله سودی آنی دل وجاندن / ایروا اولمزدی بر نفس آندن
ایلر ایدی انوکله عیش وطرب / دایما رو بروی ولب برلب
گیجه قوینینه گیرپ نازله اول / دوشکی سینه ایدی یصدغی قول
گندزن عیش ونوشه باشلشه / حسنی ایدی انوک تماشاگاه
جانی گوگلی ولی زلیخا نوک / عاشق اولمش ایدی مولا نوک
گچدی عشق مجازی قنطره سن / آچدی یار حقیقی منظره سن
قالمیوب دلده یوسف اشواقی / طولدی شمس حقیقت اشراقی
ایچدی چون شربت حقیقتدن / گچدی جمله مجازی لذتدن
آنی غم یوتده ارتمش ایدی / قلبنی ایله خالص اتمش ایدی
که حدوث اکه اولمیوب پرده / گوردی وجه قدیمی هر یرده
عشق یولنده خوش سلوک اتدی / قالمدی یولده منزله یتدی
ایله حظ اتدی اصل یوسفدن / بر گیجه قاچدی وصل یوسفدن
طوتدی یوسف چو دامنن چالاک / گوگلکن آردانکدن ایلدی چاک

دوندی یوز نازله او سرو روان / دوزدی حرم جو اسکندر بو زمان
مرد عبرت شناس وحکمت دان / خوش مشیدر کماندن تدان
عشق ایلک حجابن ایلدی خرق / نه تفاوت قودی اراده نه فرق
حالت عشق چون که بولدی کمال / قلدی معشوقی عاشقه همحال
چون زلیخایی زنده ایلدی عشق / اعنی مولایه بنده ایلدی عشق
یوسف انده گوروب عبودیت / خدمت حضرت ربوبیت
یایدی اول ماه آیچون عبادتگاه / خالی اولماغه حالی خلوتگاه
قصر گردون گبی زبرجد خشت / نوربسی نوردن نته که بهشت
هیئتی حکمت آلیه وضع اولمش / عرشی وفرشی لطفله طولمش
در ودیواری پر نقوش ونگار / خاکی عنبر خامی مشک تتار
روزنی جامی ماهتاب جهان / شمسه سی عکس چشمه شمس تاب افشان
طاق رنگینی مثل قوس قزح / ساحتی راحت وفضاسی فرح
طاق محرابی پر مقوس ایدی / خوب ابرو گبی مقوس ایدی

دوزدی سیم اوزره شینده زرّین تخت
عزّ دایم ستونی تخته‌سی بخت

هر ستون ارزنده مرغ خوش الحان
جاندن ارتق تننده یوق نقصان

یاپدی مصر ایچره چون زلیخایه
لطفله ویردی یوسف اول آیه

اول زمان کیم طپوکه چاکر ایدم
کرمک ویرده سینه منظر ایدم

بکا یاپدک صفا ایچون خانه
قصر جنّت مثالی کاشانه

بن دخی اول لطفکه عوض ایمدی
سکا یاپدردم اوشبو عبادتگاه

ایده دایم خدایه شکر ایله
ویردکی هر عطایه شکر ایله

که غنی ایلدی فقیر ایکن
نوجوان ایتدی خسته پیر ایکن

قلدی ننه نور نرگسوک پر نور
کتدی غصّک یرینه کلدی سرور

روز عمرک کچردی حسرت ایله
شمدی ایردک صفایه وصلت ایله

کوش ادب بو نصیحتی آنوک
قلبی پرنور اولوب زلیخانوک

وار ایدی اول خانهٔ عبادتده
عمرینی خوش کچوردی طاعتده

یوسف قزلقه

یوسف قزلقده رعیتی رعایت و عامله شفقت ایتدوکی در

چون اولا شهریار دولتمند
ایره قلیجنه بلا و گزند

جمله تدبیرنی درست ایلر
که دشمن اولور شکست ایلر

هر سیاستیسی دولته ایرشور
هر رعیت رعایته ایرشور

هونه یا که ایلپچه حرکات
قرشولر یوز فتوح و بیک برکات

اگر اولماسه بخت و دولتشاه
نه رعیت مطیع اولور نه سپاه

قوردی قوینه چوپان ایلر
اوغریسی برجه پاسبان ایلر

حکمی حاکملرک مقرر اولور
ظلمی ظالملرک مقرر اولور

نیجه سرپای و نیجه پایسر اولور
قنده نی سروار ایسه سرور اولور

مصره یوسف چو شهریار اولدی
عدلی انصافی آشکار اولدی

اولدی عالمده داد ایله مشهور
قلدی اطرافی عدل ایله معمور

یدی ییل کی اوجوزلق اولدی جهانه
نعمت ایله طولوب زمین و زمان

١٤٥

طولدی اطرافه ذوق وشادیلر — صالدی شاه ایلره منادیلر
دودی هر کیشی کشتکار اولسون — جمله اطراف کشتزار اولسون
اولدی هر یرده چون بو رسمه ندا — دانه سن یره صاچدی هر دانا
اولمغ ایچون کوکلده راحتلر — طولدی یر تخمه سنی جراحتلر
قالمدی ایلده اشلمکدن اکین — بقرآت سمانده کاو بهین
ایله یاغدی هر یره باران — کویا کوک یره آزدی عمان
بتوب ایله اوزردی کوک حاصلر — یر صنبیدک کوکه اولوروا صلر
هر یر اولوردی کوه اکرهامون — نوبهار اولجق زمرد کون
دُرنگار اولور ایدی چون اولهای — موج اوردی دکز اولوب بغدای
چکماکه بلای قحطی جهان — چکر ایدی اوراغی پیر وجوان
قیولوب ایله اوردلر اورغی — صنه سن یاغیه قیولدی ینی
اوکجه اوکزلری روانه ایدی — صن که لشکرده پهلوانلردی
تزلەلاره بو رسمه کردیلر — اینغن کاه جمله قردیلر

چون ومدلر

چون ومدلر طغلدی کشته کبی — طولدی صحرایه کوه وپشته کبی
یاپدی یوسف روان براولو حصار — ایلدی اول حصاری پر انبار
طولدی عالم صدای غلغله‌دن — تاطولنجه بروجی سنبله‌دن
تخت بختن هم انده ایلدی شاه — سنبله برجی اولدی منزلگاه
چارکنده چار در قودلر — هر قپوده تمام بک ارقودلر
هوارک ارلکی سلاحی درست — قپولی بکلمکده چابک وچست

صفت

برکجه کم بو قرص نورانی — امرحق ایله اولدی پنهانی
شفقوک چون یکوندی تنوری — قالمدی جان صفاسی تن نوری
قزلغوک طاهر اولدی عنوانی — طلدی جوع کلبی انسانی
بطن عالمده قالمدی آدم — بطنی آجقمش اولمیه اول دم
اولکجه روح قدسه حضرتدن — امر اولوب یری یودی رحمتدن
برکانی کوتردی لاغر امین — جوع و قزلق کتوردی پرهمین

هر زمان بو نه طرفه حکمت در   طوتمق قزلغه علامت در
ایله دیرلر که اول کیجه زنان   آجلغی آجندن اتدی فغان
طوپیوب ایله یرلر ایدی سپاه   نیجه کره بوشلدی مطبخ شاه
تا که صدیقی دعوت ایلدی شاه   جوع حالن حکایت ایلدی شاه
دست اعجازی قودی سینه سنه   طولدی دریتیم خزینه سینه
چون که ایمانه کلدی اول بیرور   جوعدن قالمدی تننده اثر
ددی یوسف جهانه طولدی ضلال   اول ضلالوک عذابی اولدی بو حال
نفس حالن قلمیه تغییر   لطفی تغییر ایلمز تقدیر

قال الله سبحانه ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم

کیدی چون قزلغ ایله بر نیجه ییل   یدی جمله یکدی ذخیره بس ایل
ایلدی جوع کلبی شیری زبون   اولدی آزاده لر عبادبطون
نیجه سلطان تخت و صاحب تاج   اولدی بر پاره اتمکه محتاج
قالمدی یر یوزنده اولدی تباه   غله جنسی مکر که غله شاه

شهرتی

شهرتی طولدی چون زمین و زمان   مشتری اولدی اکا جمله جهان

روایت

لطفی یوسفوک حکایت ادن   ابن عباسدن روایت ادن
دیر که اول ییلر ایله تنک اولدی   عالموک یوزی مرده رنک اولدی
نیجه قالسون حیات قالمدی ما   دود دوندی میان ارض و سما
استدن کرچه عالم اولدی جحیم   براچم یوق ولی اچنده حمیم
بولوت اغلامز اولدی کم کله کلر   نیجه کلسون که خنده وقتی دکلر
ییلر اسمکدن اکین کسدی   اسدی ایسه مکر سموم اسدی
عالمه طولدی صیت شهرت شاه   اولدی هر مملکت اکا اکاه
هر طرفدن اکا کلورلر ایدی   جانلرینه حیات آلورلر ایدی
قونیسه مهمانخانه سینه جهان   بینه اولمزدی حبه جه نقصان
منفعت آلدیغیچون اندن ایل   برکات خلیل ویردی جلیل
اهل مصر ازدحام ایلدلر   اشترای طعام ایلدلر

سال اولده ویردلر نقدی | بر زمان اول حصاره سیم آقدی
سال ثانیده قوت ایچون حبه او | جو حون ویردی آلدی گندم وجو
سال ثالثده غله نه هر دار | آلدی ویردی طوارنی نه که وار
سال رابعده هر غنی و امیر | قومدی ویردی قاپو بنده اسیر
سال خامسده جمله املاکه | ویردلر غله آلدی تا که
سال سادسده ویردلر اولاد | زاد آلوب غمدن اولمغه آزاد
سال سابعده مصرک احراری | نان ایچون بنده اولدلر واری
اولسلر اختیاری عبد الله | اضطرار ایلمزدی بنده شاه
اولین حق قپوسنه بنده | غیری قاپوده اولور افکنده
حق قپوسنده هر که بنده اولور | عالم اولن بنده یه فکنده اولور
ددی ربانه حضرت صدیق | اولدی شاه خزینه ماله غریق
اول که لطفک مقدر اتدی بکا | اهل مصری مسخر اتدی بکا
رای نوله بو اشره سلطانک | تا که سعینده اولین آنوک

ددی

ددی سلطان سنوکزر تدبیر | معنده ملک مصر سنسن امیر
ددی یوسف چون اولدی خاطری شاد | جمله مصر اهلنی ایلدم آزاد
ویردم انلاره جمله مالکرن | شرطم اما بو در ضلالکرن
ترک ادوب طوتلر طریقتمی | عادت ایدنلر شریعتمی
قائل اولوب بو شرطه هر وجوه | طولدی مصر هدایت ایمان
طولدی شهره مساجد و محراب | بت اوندی کتدی اولدی خراب

پند

سن ده اسرسک ای محب ودود | دار اسلام اولا بو مصر وجود
جوعی نفسه حواله قل که گناه | تا ویره هوارن اوله بنده شاه
ترک ادرسه اگر ضلالتنی | طوترا ایسه هوسک شریعتنی
شه ای غم دمنده ایلیه شاد | وارلغن ویرب ایلیه آزاد
حالی اولا دوام حریت
مصری اولا مقام حریت

١٢٨

روایت

بعض دیرحون که اولدی آشکار | قالمدی غله گندی آکه مجال
غالب اولدی چرا آدموک جوعی | عزم ادرلردی آکه مجموعی
عرض ادردی جمالن اول دلبر | جوعدن تنده قالمز ایدی اثر
ایله حظ آلدلر اول گل یوزدن | که گورب آنی طویدیلر گوزدن
آفرین اول گله که بر نظری | جانه گوزدن ییرردی گلشکری
آفرین اول جماله کم آنی | گورنوک هر صفا اولور جانی

مطلع داستان وصال یعقوب واخوه یوسف اول وقتده مصره گلدکلری در

سویله ای مرغ بوستان وصال | بلبل باغ داستان وصال
راوی راستدن روایت قل | دوستلر وصلنی حکایت قل
چون زلیخا ایرشدی مطلوبه | گلدی نوبت وصال یعقوبه
طب اوقی افتراق نامدن | طب اوجور اول خبر جماندن

قصه

قصهٔ یوسفه اورن بنیاد | وصل یعقوبی نیجون اتمه یاد
سوزده ذکر اولنجق وصال سرور | اومرم حقدن آنی ایده قبول
طتلو در قصه آخرنده بو حال | خوان ونعمت صوکنده نیته که بال
رحمت ایزد کلپه چون صلحا | وار قیاس اید بو ذکره تولحرا
بر سحر که پیر کنعانی | هجر الندن قلوردی افغانی
یا پدرب تنده قلمه یشنده مکان | اندی حسرت چکردی بونجه زمان
اغلرایکن غم تأسفدن | کاروانن گلدی مصر یوسفدن
یوسفوک عزتینی سویلدلر | عالم حشمتینی سویلدلر
اشدوب آنی حضرت یعقوب | ایدرایدی بو خصلت مرغوب
غالبا انبیا علامتی در | بو کرم اولیا کرامتی در
کاشکی اول کریمه ایرسم بن | دردوم اخبارن آکه ویرسم بن
شاید اولا قتنده یوسف انوک | قل اولا خدمتنده یوسف آنوک
ایرایکن بو فکره بنیادی | گلدلر حضرتینه اولادی

گتوروب هر بری عیالن اکا / اغلیوب عرض قلدی حالن اکا
که بو قرلق قومادی قوت نور / تنك اولبدر قتی معیشتمز
ددی یعقوب ایرشدی بکا خبر / شمدی مصره عزیز اولن بر سرور
هر کیشی وار ایسه نعمت ایدرمش / نعمت ایله ضیافت ایدرمش
هر طرفدن اکا گلورلرمش / اریه بغدای صتون آلورلرمش
سیز ادوب بزده جمع مال ایلك / وارك اول شاهه عرض حال ایلك
بندن اکا سلام واصل ایدوك / نعمت آلوك مراد حاصل ادوك
ددلر بزده مال و قدرت یوق / اکا لایق اولور بضاعت یوق
ددی عرض حسب نسب ایلك / نسبی نعمته سبب ایلك
ددلر حرمت اتمز ایسه / نسب ایدوز عجب طلبه
ددی عرض ایلك احتیاجمزی / آجلق شدتندن آجکزی
سایداولا اسرکیوب بزی اول / خوان و نعمت تصدق ایلیه بول
چون که بورایی اشتدیلر / جمع اولوب طرف مصره گتدیلر

وکه

وکه مصرك گلدی قاپوسنه / یوسفوك عرض اولوردی طاپوسنه
حالی اولنیجه کی تفتیش / مصره گرمزدی های اگر درویش
گلدلر مصره اخوت یوسف / بلوب انلاری حضرت یوسف
قلدی اوچ گون ایی ضیافتلر / پدرب گونه گونه نعمتلر
صکره دیوان شاهه گلدی بولر / گورجك انی هیبت آلدی بولر
که طلوهر قپو قپوجیلر / گرمز اذن اولمیه طپوجیلر
صحن دیوانده جندیلر صف صف / طرفه طرفه صفا طرف بطرف
تخت زرینده هیبت ایله عزیز / پادشاهانه هیبت ایله عزیز
دولت ایله باشنده افسر / خدمتنده مطیع لشکرشا
صاغنده و صولنده نیچه بیك غلمان / هپ ملبس قلیچلری عریان
سیم طرتراوگنده اهل حساب / نظر ایلر اکا یوزنده نقاب
ازنله چون قیشنه گردی بولر / عزت ایله سلام ویردی بولر
چون که عرض اتدلر نسبلرنی / خدمته گلمکه سببلرنی

نظر ایدوب بولاره هیبت ایله / دیدی یوسف عتاب وتهمت ایله
سزده یوق نسل انبیا اثری / گورنور حیله وریا اثری
بکزر اما که اولسز جاسوسن / اده یکسز شهر مصره مکر وفسوسن
طلکی تخت عجم یا قیصر روم / غله قصدینه مصره قلدیکز هجوم
سزیه جاسوسسز یا خود اوغریسز / سزمن من بسزی که طوغریسز
بویله دیوب بیوردی پرهنکه / بونلری الته محبس تنکه
دیدیلر زاری ایلیوب ای شاه / بزه بو تهمت ایله قلمه نگاه
بزه ظلم اتمه آل یعقوبز / صنمه اصحاب شور واشوبز
ای عزیز اتمه رتبه عزت ایچون / بزه حبس وبلا بو تهمت ایچون
بلسک آتامزک کرامتنی / حسرت وون اچنده حالتی
اکلمزدک بزم مرادمزی / خیر ایله یاد ادردک آدمزی
دیدی محزون نچوبندر اهل صفا / مکر ایلرسز اولا که جفا
دیدیلر حاشا لله ای سرور / بزدن ایذا وجور کوره پدر

انوک آتا

انوک آتا هر اوغلی المشدر / اغلمقدن ضریر اولمشدر
شمدی بزدن دخی اکر اوله دور / قورقرز جانی تندن اوله نفور
دیدی سزدن برو کوزی اوخرین / نچون آلی قومز که اوله قرین
دیدیلر بیرمز قتنده اولور / انسی آنوکله خدمتنده اولور
دیدی یوسف یوغ ایسه حیله واَل / بو تبان اولسن کبی ایسه حال
بر کوز بونده کتمسون قالسون / گلدجک غیری کوزینه گلسون
اوده قالن براذر وکری هم / کتورک تا ویرم اکاده نعم
صدقکز چون بولا قمده ثبوت / سزه لایق ویرم ذخیره وقوت
اگر آنی بله کتورمیسز / نعمت و قربتومی کورمیسز
یوکلدیب بیتدکنجه بغدا اتنی / قودیلر کتدلر یهودا آننی
یوسف آنلردن آلدغی ثمنی / یوکلرینه قودرمشیدی نهان
کورجک حضرت پدرلرنی / ددلر بو نچن خبرلرنی
که اگر کتمز ایسه بنیامین / قوت وقوتمز کسلدی همین

چون ملانی مصره بیله گندره سن / نجه حفظ ایدرز انی گوزه سن
ددی نیجه ایناینم آنی سیزه / قوردشن ویرمدمی قانی بزه
خیر حافظ خدای عالمدر / لطفی بی حد قمودن ارحم در

اخوة یوسف مصره ایکنجی دفعه گلدکلری در

چون متاع آچدی اخوت یوسف / ظاهر اولدی حمایت یوسف
بولدیلر چون آچلدی زنک و جوال / هونه ویردیلر ایسه بغدیه مال
شاد اولوب بو غنیمت سفره / یوز اوروب جمله دیدیلر پدره
شکر رحمت ایتدی اول سرور / نه برآذر قالور آنی نه پسر
یوغ ایلشه قتنه و متمز / ویرمز ایدی آلوب بضاعتمز
بله گتسون برمله بنیامین / اوللم آنی صقلمقده امین
اومرزکم عزیز غیرت اده / نعمتی حوق ویرب رعایت اده
ددی گتمز سزکله بنیامین / ایلیه سز ملکه عهد و یمین
که گتوره سز آنی باکه یته / آلیه سز زیانی باکه بت

چون

چون شمال ویسدن اولدی یمین / ددی بو عهده حق وکیل امین
ددی هم باب مصره چون ارهسز / اولمسون شهره جمله گره بیز
متفرق گروک نجه دردن / تا امین اولسیز نظرلردن
چون چلد قوسی آته یتر نظر / پاره سینه نه جان دوریه جگر
گر تو گلدن ایده سز آزادی / اولسیز هر بلانوک آزادی
چون نه باب مصره ایردیلر / امر یعقوب ازره گردیلر
واردلر یوسفوک یننه قتنه / یننه غرق اولدلر ضیا فتنه
گلدی کشته قاتنه چو بنیامیز / مثلن آکا زیاده ایتدی تحسین
دعوت ایتدی انی سریر ازره / قویدی کم او توره بیر ازره
گوردی یاقوب اکا تعطف ایله / طونی هر خط نام یوسف ایله
صوردی لکن تغافل ایله همین / آهده گریه ایله بنیامین
ددی بر قردشم وار ایدی ازل / اگه بکزر بونم ایدی گوزل
آنی قورد آلدی یارنده ناگاه / بو یارزو آنوک اسمی ورای شاه

آنی یاد ایلسم دلوم گوینوز　　بوکه باقسم اودم برزه سیونز
ددی جاض مدک اول آرا ده　　بو بلا اولدغنده صحرا ده
ددی بن ایتدم بو حاله نظر　　وبردی قرداشلرم بو رسمه خبر
دوندی یوسف اولاره قلدی خطاب　　ددلر جمله اول جوابه صواب
ددی یوسف گلور بزه بو خبر　　که اچوگرده وار ایمش برار
چکپه کوکلی درختی ایلک زور　　قوپرور ایمش آنی چون پر زور
جمله گزجکلدیلر اول قیسلی　　گوسترب پادشاهه رو بیلی
ددی وار ایمش ایچگرده دلیر　　قاپچه اوگندن اولدیلرک شیر
ستوب انکا او پهلوان عظیم　　چکلسن آیرور ایمش نی بیم
جمله تصدیق ادب هم اول خبری　　روی شمعونه ایتدلر نظره
ددی وار ایمش ایچگرده برار　　خشمی وقتنده نعره قلسه اگر
اولور ایمش قلن لو نعره یی گوش　　زهره سی چاک و گلندوسی بیهوش
جمله تصدیق ادب بو معناته　　شاهه گوستردلر یهودا تنه

ددی یوسف محقق ایسه بو حال　　آنی قرد المغ آره گرده محال
لازم اولوب قتوسی قلدی سکوت　　سرنگون و متحیر و مبهوت
تلنی چقدی عاقبت آتش هوک　　بخش اولندی سماطی درگاهوک
اخوت یوسفه وبرلدی چون　　صو نادی هر حینیه اکی قرداش
یالکوز قالدی چون که بنیامین　　ایلدی قوغودلدن آه و انین
ددی اولپچه بنم ده قرداشم　　تکمی قالوردی بو قرو باشم
صوکه عالمده سنه یر آذردر　　سینه سی د ایماپر آذردر
انکا کی شفقت ایلدی یوسف　　خوانه دعوت ایلدی یوسف
ددی بن اولین قرنداشوک　　یه گوز باشی ایله دک آشوک
چون الن صوندی خوانه شاه گزین　　نظر ایدب الینه بنیامین
آه اوب حسرت ایله اغلدی زار　　یوسفک سینه سینی طفلدی نار
ددی سینه نه در بو گریه و آه　　ددی گوردم چو دستکی ای شاه
صندم آنی که قرداشم لی در　　تلراگر دلم عجب دلی در

قدی بر سروه بنفشه بوسکین قدنی آکوب ایدر آه و انین

کوربه کل دسته سینی دستی صنوبر نرکسی کور چشم مستی صنوبر

کوزلرومه کورنه لاله باغ تازه لر یاد خدی بغزمه داغ

چون اثر قلدی قلب شاهه بو تاب آچدی نازکلک ایله طرف نقاب

ددی طبزوک غم فراق آلمه باش که بنم اول ستوردکک قرداش

کورجک آنی بلدی بنیامین ددی یوسف اکا که بتری صقین

قالمه آکاه غیری اخوانی بو بلیه ور باکه امر سبحانی

اولمغ ایچون دم وصاله دوام حیله حالینه ایتدلر اقدام

که ویرنجک بولاره غله وزاد اول قدر مدکه اولدی دلکی شاد

جوهری صاعی اول شه خوبان قردشینوک یوکنده قودی نهان

یوک طوتوب چون بولر یولدی یوله یوسف امر ایتدی برکی جست قوله

که بنوب بادپایه سوردیلر ادب ایتلاره نوه اوردیلر

که برنی آدکوزله آلدادکوز شمدی صاع ملک اوغرلدکوز

خبر ادرکن ندا ایله حضرت شاه صاعی آلمز انوک مکر کمراه

ددلر جمله معاذ الله که اولا بزده صاع حضرت شاه

بز انوک جمله صاغی طوغی سیوز صنمنسون بزی صاعی اوغرسیوز

بز بو اقلیمه زاد ایچون کلدک صنماکوز کم فساد ایچون کلدک

ددی قلدیلر الی سوزگز نه جزایه مطیع اولوراوزکوز

ددلر هر نه یوکده بولنه اول صاحبینه جزا بودر اوله قول

بو ایدی اول زمانده شرع رسول اوغری اولوردی مال ایاسنه قول

کزب آرایه برنجه سرهنک یوک آرامغه قلدلر آهنک

آچدلر ارتمک ایچون آلدن اولا غیرلرچو آلدن

اراتوب صکره بار بنیامین صاعی انوک یوکنده بولدی امین

یوزلری قالمدی خجالتدن سرنکون اولدلر بو تهمتدن

آشوب انوک باشینه تنها قلدلر ورلودرلو غوغاتی

ددلر طعن اوقن آتوب طوغی اکا ای اوغری قردشی اوغری

قدسو گزده ای قدپرسزلر   اولمدق عمرده غمپرسزلر
اول دخی ویدی ای پرآذرلر   خشمله اولمکوز پرآذرلر
صقلین بارگوزده ماکلرنی   سویلین بونجه گزلو حالکزی
صاعی بارمده اولنهان ایتدی   بلمزم کم نه امتحان ایتدی
غالبا بیزده بر خیال ایلر   که بو وجهیله مکر و آل ایلر
چون بونی بویله ویدی شه پاسخ   قلدی پرباز آنلری تسکین
دونب آندن بو حیرت ایله همان   گلدلر آستان شاهه روان
یته اذن ایله گردلر قتنه   اعتذار ایلمه که حضرتنه
شه گورب آنلری خطاب ایتدی   نه خطاب اوق گبی عتاب ایتدی
ددی آچوب دهان تهمتی چست   گوردگزمی نه راستومی درست
سزی بن گورجک ددم اوغری   آخر اولدی سنم سوزم طوغری
صاعدن آلمنجه صاغ خبر   سزه بو قدر سلامت ایله سفر
ددلر اوغری ایسه بن امین   قردشی داخی اوغری ایدی چنین

برنه

برنه اوغری چون اته اگری نگاه   قنه زیدی عمرو ایچون ای شاه
بونلرک یوسفه بو تهمتی در   ذکر اولینن کم حکایتی در
صبر ادب یوسف افترالرنه   دل اوزتمادی ماجرالرنه
ددی سر ایله پس گبی نشرتر   سر هوزی بلور علیم و خبیر
ددی بر خاص امیننه در حال   صاعدن بونلرک خبرلرن آل
بر اولو طاس ایدی مکر که او صاع   اولچوب آنوکله صاتلوردی متاع
اوروب اول طاسی طاس چکلدی آندی   قولغ اوروب او خاص دگلدی
دگلیوب اول آنی ویدی او خاص   دیر بو طاس ای شه گروه خواص
سوزم ایشدبنم که طوغیدر   بو گیشیلر ازلدن اوغیدر
حق ایکن بر تیسیم اوغلدلر   بیتد ایکن اناسی خوردلدلر
بیترله صاتدلر اول اوغلانی   بیتد ایکن اناسی خوردلدلر
ددی شاه اول امینه بر دخی صور   بونلره ایچون دخی نه دیر آنی گور
دگلیوب ویدی اول امین ای شاه   بونلرک ظاهرینه قلمه نگاه

که بولر کاذب ایمش اولدن　　حیله‌یه راغب ایمش اولدن

اول برادرلری که بونلر انکا　　قرد آلوب ییدی دیرلر ایدی انکا

خبر ضایع اودر که ضایع ایمش اول　　پدرندن ولی ایراغ ایمش اول

بونلر ایمش ویری خسته قلن　　خونله خاطرن شکسته قلن

اخوۀ یوسف ایلیوب بونی گوش　　شرم و حیرتدن اولدیلر خاموش

طاسدن تا بو سوز طوتدی جانلرنی　　چون عیان ایلدی نهانلرنی

خبر آلدقجه طاسدن اول خاص　　زهر ایچوردی بونلره طاس طاس

دوکلوب جمله پاینه شاهک　　ذکر ایدوب پاک اسمن اللهک

که خدای عزیز عزیز ایچون　　حضرتکه اولان عنا ایچون

کرم ایت سترمز عیان اتمه　　کزلو دستانی داستان اتمه

بردم ای بحر لطف خاموش اول　　دامن فضل ایله خطا پوش اول

اتمه رسوا آل یعقوبی　　قلدیلر بو خطا و آشوبی

کرم ایله بس که اول پیری　　اتمه لطفکدن آکه تقصیری

قلمه

١٥٦

قلمه آنی دخی بتر رنجور　　که جکر کوشسندن ایلمه دور

اول غلامه بر رمزی بدل اید　　آدکی داد کی آیله نی خلل اید

پر خلل کلدی یوسفه بو عمل　　که حبیبه رقیب اوله بدل

ایتدی آنلرک سوزینی قبول　　دیدی کم بو مدر طریق رسول

چون یهودا بو ردی کوش ایتدی　　خشمی دریاسی ایله جوش ایتدی

خشمی قللاری نشتره دوندی　　چشمی یاقوت احمره دوندی

بلدی یوسف که چوق فساد اولسر　　مصره آواز نعره‌سی طولسر

دیدی بر اوغلنه اوغل نهار　　شول کتبیه الوکز دکور یوزی وار

یوخسه مصر اهالیه ضرر ایرشور　　جانه اول نعره‌دن سحر ایرشور

دکدی چون آکه اول جکر کوشه　　ایردی تسکین جکردکی جوشه

نشته دوشدی دل یهودایه　　نظر ایتدی بر ایکی اول آیه

که بزم نسلمز اولادی بو ماه　　آل یعقوب اولادی حضرتشاه

بو سوزک اصلنی صوررسک اکر　　سابقا ذکر اولندی ایله نظر

یوسفه چون قل اولدی بنیامین — بونلر آندن رجالی کسدی همین

یوز اوروب شهره آلدیلر دستور — ملک کنعانه کتدلر دستور

دیدی شمعون که ای برادرلر — بزی گوروب بنه نه دیه پدر

نه یوز ایله قلورز آکه نظر — نه دل ایله ویرورز آگه خبر

پدرک قانی عهد و پیمانی — حسرتا نیجه یا قرز آنی

قالورن بن بو یرده تا که پدر — اذن ایله باکه گوندرنجه خبر

یه اولا اذن حق قتال ایدروز — شهر مصری خراب ادب گیدروز

سزوارک خاندانه پدرک — شرح ایدک آکه قصه‌سن خبرک

ولدک آنده صاع اوغلدی دینک — خوان ویرندن متاع اوغلدی دینک

ظاهرا ایلرز شهادت عیب — سری بلمز مگر که عالم غیب

صدقموزه اگر انمز ایسک — بو نادده بیزی طوغرو صنمز سنک

وارسون امر ایله مصره معتمدک — گورسون آنده نه قلدیسه ولدک

گر صورر سک اولور بو حاله گواه — بو سوزده بزه اولان همراه

اخوة یوسف یعقوبه علیهم السلام بیان ماجرا قلوب اول دخی آندن تیز آقلوب بعده تحسس امر ایتدکی در

چون بولر واردی شهر کنعانه — حملسی گلدی بیت الاحزانه

گوردلر چون جمالنی پدرک — ددلر ماجرا سن اول خبرک

ددی اندن ایدب اعراضی — بنه اولمش حکایت ماضی

ایلیوب زینت امرن اماره — سزه مکر ایلمش او مکاره

قالمدی چاره ایده جان علیل — مگر ایلیه بنه صبر جمیل

قال بل سولت لکم انفسکم امرا فصبر جمیل الآیة

اولورم فضل رب عزتدن — جانمی قورتره بو حیرتدن

گتوره باکه بنه گیتمشی — لطف ادب بولی ویره بیتمشی

سر گذشتم قمو اکا معلوم — بنی حاشا که ایلیه محروم

دوستدن گلکه نازه تازه بلا — عاشق اولدر که قرشو وارب آکا

آنوک آه سینه زرینه اوزار تازه تازه رحالرایده نثار
گرچه یعقوب عزم صبر ایتدی دل غمدیده سینه جر ایتدی
گرچه عشقه دوا تحمل در صبر عاشق ولی که مشکل در
آنوک ایچون اودم اول اهل صفا یوسفن آگدی دیدی یا اسفا
تازه لندی دلنده چون یاره یوزنی قلدی سینه دیواره
دمبدم زار زار اغلر ایدی اشدنلر دلینی طغلر ایدی
اول قدر گریه ایلدی بصری تاکه اعمی اولدی چشمنوک گوزی
یاردن آیردوشه اهل بلا کحل رحمت اولور گوزینه عمی
جان گوزی تا گورنجه دیداری تن گوزی گورمز اوله اغیاری
بررو آیتدن اکلنور که عمی بوندن اولدی اولمش ایدی اکا
برگون اولادی جمع اولوب قتنه دیدلر شفقتیله حضرتنه
یوسفوک نامنی فراموش اید جوش دریای دردی خاموش اید
قلمه نازک مزاجکی بیمار شاید اولمایه قابل تیمار

١٥١

قورقرز غصه‌دن بو صورت پاک اوله بی رنگ اوپ غبار هلاک
ددی اعراض ایلیوب یعقوب طب او قلک بالکه نامهء آشوب
حقه دردآیما منشا جانم خلقه یوق دره دکلو حاجاتم
هو کوکل کم اولا غنی بالله نظرنده آنوک چه بنده چه شاه
دایما روی حاجتم اکا در حزن غمدن شکایتم اکا در
بلورم بن کمال رحمتنی بلورم بن اونکر وسعتنی
قارغم بعزم فرو عکزه طویدی جانم دلم دروغکزه
سزده بندن وارک فراغت ایدوگز کلمیوب صحبتومه غفلت ایدک
اکاکم جانی عشقه ماوی در غمدن الملک الذی اشیا در
خلقدن چونکه ایلدی اعراض قلدی اقبال رحمت فیاض
برگون اول پادشاه اهل قلوب عالم دلده سیر ایدردی غیوب
سرنه حاضر اولدی عزرائل بلمیوب صوردی آنی اسرائل
بلوب آنی ددی که حق دم ایدی وصلوک امیدی دلده محکم ایدی

دلر ایدم سنی گورەیدم بن / یوسفوک صحتن صورەیدم بن
اول خدا حقیچون یارتدی سنی / سنی گورمکە لایق ایتدی بنی
سنی قلدی مسلط ارواحە / موت جانین صونرسن اشباحە
بکا بلدر حیات یوسفمی / تا بن دفع ایدم تأسفمی
ضاع ایسە بیل کبی یوللندە اسم / المثل ایسە رجا ایلسنی کسم
ملک الموت دیدی انوک ایچون / کە اگر سن بنی قنانوک ایچون
دخی عالمدە زندەدر یوسف / دیمن اما کە قندەدر یوسف
گلدی چون عالم شهادتە اول / یا لوارب دیدی رب عزتە اول
نظر اید یا الهی شیبتمە / رحمت ایلە بنم بو رقتمە
گوزلرم نورنی صوندردک / بغرمی درد ایلە گوندردک
آهم اوق قامتم کمان اولدی / گوکلم امیدی نە نشان اولدی
بکا اول نە نشانی بولی ویر / تن هلاک اولدی جانمی بولی ویر
یا دافت یتوردن جانمە / تو قاین بولی ویر او ریحانمە

چون تمام اولدی بو دعا و انین / نازل اولدی همین روح امین
دیدی کیم سانکە ای امام انام / ایلدی حق بشارت ایلە سلام
چشم یسمینکی کور ادیسر / اول کم یوسفە نظر ادیسر
بو بشارت دمینە شکرانە / یس و مسکینلری طویر خوانە
بو بشارت چون ایردی یعقوبە / راحت روح ویردی یعقوبە
نیچە قربان دمن اقدی روان / نیچە یمان تصدق اتدی یمان
دیدی اوغلانلرینە مصرە گدوک / اندە سعی ایلیوب تجسس ایدک
یوسفی قرداشیلە حاصل ایدک / بن ضعیفی مرادە واصل ایدک
کسمک امیدی لطف رحماندن / تا سزە رحمت ایرشە اندن
چونکە آدم کە اهل حرماندر / دو جهاندە عدوی رحماندر

قولە تعالی یا بنی اذهبوا فتحسسوا

لطیفە

نظر ایلیک خطاب یعقوبە / اذهبوا دیدی غم محبوبە

هجر یوسفده تیز ادب اُنُنی ‏ دری ابناسینه بیحزننی

قال انی لیحزننی ان تذهبوا به

چونکه دیدار طاقت اولدی کلیم ‏ لن ترانی دری حبیب قدیم

حتی چون احمد مطهر در ‏ الحا اولن خطاب الم تر در

طیمسون دیو بستری حزنی دل ‏ بردمدار اولدی کیف مد الظل

قوله تعالی الم تر الی ربک کیف مد الظل

قنده حال محب و قنده حبیب ‏ هر کسه ازلدن اولدی نصیب

دری ابناسی یوسف المشدر ‏ المشی کم اولا که بولمشدر

شهر مصر اچره درولی اخوین ‏ حاضر اندر ارق دکل ما بین

بزه همت قلورسه حضرت پیر ‏ وفق تدبیر اولور هم تقدیر

سعی ادب بینه وار رز شاهه ‏ دوشر ز استان درگاهه

اومرز حضرتوکه حرمت اده ‏ اشدب هر توکی شفقت اده

عرض حال ایلمک ایچون یعقوب ‏ درزله یازدی شاهه بر مکتوب

یازدی عنوان نامه بسم الله ‏ که او در هر ضعیفه پشت و پناه

یازدی هم تحفهٔ دعا شاهه ‏ ایلدی عرض حال درگاهه

که خبر صوررایسه بندن شاه ‏ هر دمم محنت ایله همدمم آه

خاندانم بلا اوجاغی در ‏ قپوسی رنج و غم بجاغی در

جد اعظم خلیل ابرهیم ‏ اولدی انکا بلای نار عظیم

عاقبت انکا گلشن اولدی او نار ‏ ایرشوب لطف حضرت جبار

امر ذبح ایله اتم اسحاقی ‏ مبتلا ایلدی هم اول باقی

عاقبت گوندرب فدای عظیم ‏ اول بلادن خلاص اتدی کریم

بن دخی مبتلای هجرانم ‏ درد درد ایله مست و حیرانم

عمرمک حاصلن ویرب باده ‏ عالمشم مبتلا و افتاده

گوزلرم نوری ناپدید اولدی ‏ اغلمقدن گوزم سپید اولدی

گوزم اغزدی بختم اولدی سیاه ‏ اومرم عکسی ولا بولم ناگاه

سنده حبس اولدی جگر گوشم ‏ تازه درد و غم ایله هر جوشم

اندن آکوردی بوی یوسفی دل / انده کوردی روی یوسفی دل
اول دخی کلدی قالدم آواره / بنی لطف ایده ایسر که بر باره
طوغودیرم بحق نور احد / کلمدی داخی بندن اوغری ولد
اته ظلمی که اولجق عصات / سکا اول ظلمک اولسر ظلمات
دل غمکینم ایله لطف ایله شاد / عمر و دولت همیشه دایم باد
آلوب اوغلنلری بو نامه‌ی جست / ایلیوب هم سفر رایی درست
طی ادب راه مصری نامه‌سی کبی / برجه عزم اندلر حمامه کبی

اخوهٔ یوسف دفعهٔ ثالثده مصره کلوب یوسفی بلدکلری در

ایردلر چون که بر جنت آهوک / کلدلر قاپوسینه زر کاهوک
ینه دستور ایله کردب قتنه / ایلدیلر دعایی دولتنه
دردلر حالمز خراب اولدی / قحط الندن جکر کباب اولدی
قالمدی قوتمز مکر بو کتاب / بولمز کوز یاشندن ازکه شراب

صبر صومه نه قالدی طاقتمز / نه بویسنور یارر بضاعتمز
بزه فقر و فنا بضاعت در / سکا لطف و وفا کرامت در
دلرز سندن اول کرامت اچون / بری رد اتمه بو بضاعت اچون
اومرز جوشش ادب او بحر وفا / ایلیه کیل لطفی استیفا
بو بضاعت یاررد کلسه بزه / فقر ایوز تصدق ایله بزه
لطف و احسانه اولدی کی حدقه / اکسوک اتمه محلنه صدقه
چون بولر بو قلغ ایله کلدیلر / دل مرادینی وافر الدیلر
بنده یوغ الکنه بضاعتینی / جوغ الور پادشاهی نعمتینی
چون که کشه بو نیازی ایلدی کوش / اولدی دریای شفقتی پرجوش
یاش یرینه روان ایدوب خونی / صوردی احوال پیر محزونی
صوندلر نامه‌سنی بو سوق ایله / آلدی آچدی اوقودی شوق ایله
جکرن نار نامه طعمه ایتدی / زار زار آشکاره آغلدی
قالمدی دلده صبری عاری ایله / دردی قرداشلرینه زاری ایله

عجب آگاه می‌سز دیرب اوگلز   یوسفه قردشیله نتدکگز
سزه واقف دگلدگز چون اودم   سزه عذر اولدی جهلگز محکم
بو کرامت یتر کریمه همین   که ادر عذری عاصیه تلقین
گورجک قالدر بو حالی طلخا   یوخ یوسف میسن دیدیلر اکا
ددی بن یوسفم بو قرداشم   چوق بلا گوردی قهر ایله باشم
حق تعالی عنایت ایتدی بزه   چوق عطا ایله منت ایتدی بزه
صبر وتقوایه هر که بغلیه بیل   اجرنی صنمه ضایع ایده جلیل

قد من الله علینا انه من یتق ویصبر فان الله لا یضیع اجر المحسنین

ددیلر بل که بو عطای خدا   کرمندن میسر ایتدی سکا
اولمیه چون عنایت ازلی   بنده‌یه اصلی ایلمز عملی
بز خطا ایله ایلدک تدبیر   تا که تقدیری ایدوز تغییر
عاقبت حق مجمل ایتدی بنی   جملمزدن مفضل ایتدی سنی

قالوا تالله لقد آثرک الله علینا وان کنا لخاطئین

حق

حقه یوسف چون انقیاد ایتدی   ایتدی بو سوز ایله شاد ایتدی
که سزی بن ملامت ایلمزم   جور وظلم ایله تهمت ایلمزم
دلرم بیل که رب غفوردن   که گچه لطف ادب اوزلکدن

حکایت مناسب

ذکر اولنور که دور اقدمده   بر کشی قومدن نبیل آدمده
ایتدی شش یوز ییل ایله جد عمل   که سجودنده ایردی آگه اجل
قلّه‌لر ازره که عبادت ایله   جله‌لر اچره که ریاضت ایله
گاه آهولر ایله صحراده   گاه ماهیلر ایله دریاده
ظاهر اولوب قمو قیامت اشی   مجلس عدله وارجق او کشی
دیه حق رحمتم ایله بو قولوم   عدنه وارسون که طوغری واردی یولم
سرکش اولوب دیه او طاعت بنی   بنی جهدمله قوی اودار همن
علمی چون اوریله میزانه   اولمیه بر گوزنیه شکرانه
سوره حق آنی عدلی ایله اوده   بله تقصیرن اوده دوشه اوده

بهشته

حیایه

قلنجق اعترافنی رحمان / فضل ایله سوره جنتینه همان
هوکه شکر ایلمکده عاجزدر / شکر اچنده کماله فائزدر
شکره شکر ایلمک چو نعمتدر / شاکرک عجزنی نهایتدر
بعد ازان دیدی یوسف اخوتنه / طوبوب جملهسینی نعمتنه
ایره پیراهنمی و اصل ایدک / جانکوزه ثواب حاصل ایدک
الدب آنی اوزره پدر یوزنه / تا یینه نور و فر کله کوزنه
جمله اتباعکزله هم کله پدر / بونده دریای نعمته طله پدر
هم بله قوشدی چو قطو آرنی او / جملهیی تا کتوره و آرنی اول
پیر کنعانی خبرتینه او سال / بیمشنه یتمش ایدی اهل و عیال
وردی پیراهنی یهودایه / قلدی خوش رایی صالدی بشرایه
بو سیوب کوکلی مکر قانه / اول کتورشدی پیر کنعانه

اعتذار اولمغه او زلت ایچون
آنی کوندردی بو بشارت ایچون

١٧٢

بشیر یمن پیرهنی کتورب جمال یعقوبه القا اولوب نرکسنه نور و عاینه بصر و سرور حاصل اولدیغیدر

بر سحرکم نسیم عیسی دم / اتدی اطراف عالمی خوش دم
باغه فر ویردی نرکس آچدی / صحنه چونکه تازه کل صاچدی
آفرین اول دمه بو اعجازه / قلدی بر دمده عالمی تازه
خبر وصل التدی عشاقه / نور و فر ویردی چشم مشتاقه
پیر کنعانه قوقدی چون آنی / دیدی اول دم صفا بولوب جانی
بوی یوسفدن ایردی باکه نسیم / سنبلینی طغتدی کیسی نسیم
الهی اولسون کرطا غدب کنی / کلدی جمع اتدی بن پریشانی
همدم اولماین ادم اول بویه / طکمی انکار ادر به بو بویه
عزم راه ایدرجک بشیر خبر / همره اولوب انوکله باد سحر
پیرهن بوینن اندن الدی روان / اول بشیرک بشیری اولدی همان

دردله غلغل ایتدی اول بلبل / واصل اولوب اکا بو نکهت گل
صندی اولمایت آنده درد بلا / یوق یره جاغرر بو مرد بلا
ایرمدی چون دماغنه بو نسیم / دیدی اول غلغله ضلال قدیم

قال ابوهم انّی لاجد ریح یوسف الی قوله انّک لفی ضلالک القدیم

نغمه‌ٔ اهل درده درد گلور / گرچه نی درده نغمه پرد گلور
نه عجبدر بلانوک احوالی / اولمز ادباری کسنی اقبالی
ایر شور دفعه هجوم ایدجک / صکره تدریج ایله گدر گدجک
قانع ایکن بو بویه حضرت پیر / ناگهان گلدی گوکلک ایله بشیر
قلدی القا گل ازره یاسمنی / وجه یعقوبه اعنی پیرهنی
اول سمن بر نکسینه فرو بردایی / پیسیم رنگن آلوب طوردی
چون یهودا بو حالی گوردی عیان / سوزه گلدی بشارت ایله همان
گلدی یدر سنا که جوق بشارتلر / آخر اولدی زمان حسرتلر
عالمه لطف عام ادن سلطان / یوسفا ایش بلندی اولدی عیان

طبلکی اول دیاره دعوت ادر / بزی آنده غریق نعمت ادر
پیر کنعان خدایه شکر ایتدی / ناگهانی عطایه شکر ایتدی
گلوب ابناسی عاقبت قتنه / یوز اورب شرمسار حضرتنه
دیدلر قلنز مجون استغفار / عفو اده تا که جرمز غفار
اول دخی شکر اچون نماز ایتدی / مغفرت ایستدی نیاز ایتدی
دکشورب کاروباری کنعاندن / جانب مصره گوچدیلر آندن
گلدیلر چونکه شهر مصره یقین / خبر اولندی پادشاهه همین
قلدی زنان و یوسف استقبال / جیش دریاسی جوش ادب درحال
بله اوج یوز بیک آتلو چقدی روان / طولدی آوازه زمین و زمان
بر طرفدن گروه اسرائیل / اسیل اولوب نور خاندان خلیل
ظاهر اولدی عزار شوکت ایله / ذکر و تسبیح رب عزت ایله
گورجک جیشن مصری اسرائیل / بله ایدی انوکله جبرائیل
طکلدی جیشی گوردی چون ناگاه / دیدی جبریل گوگه ایله نگاه

یروگوک آره سی ملک طولدی / جمله سی بو وصاله شاد اولدی
جمله محزون ایدی فراقی ایچون / اغلشرلردی اشتیاقی ایچون
صوردی جبریله یوسف قانی / ددی استنده ابر نور آنی
گورب اول نوری بیتورب اورنی / سایه وش یره صالدی کندوزنی
یوسفه دیدی حضرت جبریل / اندن ایندی سنوکیچون اسرافیل
سن ده اندن نزول ایله روان / تا نزول ایده رحمت رحمان
یوزاورب یا الهی رحمت ایچون / دلروز اول وصول ساعتیچون
بزی ده واصل ایله رحمتوکه / لایق ایله جناب قربتوکه
اکی جانبدن اولکه مشتاق / اکسی داخی مبتلای فراق
بربرینه روان ایرشدیلر / اغلشوب صرمشوب گورشدیلر
گورب اول وصلی جوشه کلدی جهان / دتردی صیحه‌دن زمین و زمان
یرده امواج قلزم انسان / گوکده جوش ملائکه رحمان
طوتدی بر عالمی غریو و نفیر / گوک یوزی طولدی نعرۀ تکبیر

یردوکر

١٦٥

یروگوک ایله اولدی اول مژده / روز حشر اولدی صنکه عالمده
بلمین بو محلده تحقیقی / اندن اناتادی دیدی صدیقی
بوروا اینده کی خطا قلدی / اول که صدیقه افترا قلدی
چون گورشمک صورشمق اولدی تمام / قلدی یوسف ضیافته اقدام
قوندلر جمله برخوش آرایه / باغ جنت گبی دلارایه
طوتدلر انده طرفه طرفه خیام / بشدی و ییدی گونه گونه طعام
چون ضیافتدن آلدلر بهره / گوچدلر عزت و نازله شهره
در درگاهه چون که ایردیلر / عزت ایله سرایه گردیلر
حضرت پیری خاک ایله امیر / دعوت ایتدی سریره ایلدی بیر
چون که بونلر قعود ایلدلر / شاه اوکنده سجود ایلدلر
مگر اول سجدۀ تحیت ایدی / شهلر اوکنده خلقه عادت ایدی
ددی یعقوب حضرتینه امیر / اول گچن خوابه بودر تعبیر
بکا حق رحمت ایردی رحماندن / که خلاص ایتدی سنی زنداندن

وردی مهر و محبت اخوته — خوش صفا ایله گلدلر قتنه

وفات یعقوب علیه السلام

حیرتا محنتا که دور فلک — هر کیمه که ویره دلینه دلک
برکی گون ایلر آنی خرم و شاد — نجه ویرانه ایسه قلور آباد
بختی تختینی پایدار ایلر — عزتی برجن استوار ایلر
ناگه ایریب دبوری ادبارک — در و دیواری قالمز اول دارک
روضهٔ وصله چون گیرر گستاخ — انده ثابت قومز نه بیخ و نه شاخ
چون که یعقوبه حاصل اولدی وصال — گچدی ذوق و سرور ایله نجه سال
قلدی آخر اجل دبوری عبور — نه صفا قودی یعقوبه نه سرور
یعقوب داخی عمری بنیادن — قتنه دعوت اتدی اولادن
دیدی بن گیدجک بو عالمدن — راحت ایلیته منزل عدن
نیه طاهر اوله بلیسم بن
دیدلر آگه کم طیره گیسن

که اول اجدادگک الهی در — خلقی خلق اتدی پادشاهی در
دیدی حق ویردی بیزه دین گزین — عادت اولسون همیشه بیزه او دین
چون اجل گوندره حکیم و علیم — جانی السلام ایله قاوک تسلیم

قوله تعالی اذ حضر یعقوب الموت اذ قال لبنیه ما تعبدون من بعدی
وقوله تعالی قال یا بنی ان الله اصطفی لکم الدین

سزه هر کم که ایده احسانی — قرشولامک اسارت ایله آنی
هر کم اول دانش اهلی انساندر — بلور احسان جزاسی احساندر
بن سیزه گورسکوز بر آدمدن — گنم ادوک آنی جمله عالمدن
صقنوک ظالمه معین اولمک — بلکه آنوکله همنشین اولمک
چون بو غرا وصیت اولدی تمام — عزم دار السلام قلدی امام
قالدی اهل و عیالی دین ازره — اولدلر ثابت اول یقین ازره
قالدی یوسف دخی حزین آنسز — اشتیاق ایله هر آنین آنسز
ایرلی آگه خرم اولمش ایدی — دایم آنوکله همدم اولمش ایدی

کردی محرابه بر کیجه خلوت — اد معبوده تا عبودیت
چشمنه کلدی خواب بی غفلت — قلدی سیر ان عالم غیبت
یزری اولدی ماذریله عیان — یوزلری کویا مه تابان
ددلر یوسفه که ای فرزند — تن نجه اوله جان تماشنه بند
طب کرفتار اید آنی آب و کله — او چورا پسون جهان جان و دله
چیر توز و صلکه مکانوکه کل — مرغ جنت‌پسن آشیانوکه کل
چونکه یوسف اویاندی خوابندن — سینه‌سی طولدی شوق تابندن
چقدی محرابدن او سرو روان — تا زلیخا قتینه کلدی روان
اکه اول خوابنی بیان ایتدی — سینه‌سی شوقنی عیان ایتدی
هرغم اولدی دلی زلیخانوک — بو کلامن ایشتدی چون آنوک
شوق یوسف ولی فزون اولدی — بو جهاندن دلی برون اولدی
نزان کسدی زار محنتدن — طولدی شوق سرای قربتدن
یدی غم فنا صفاسی ایچون — ال کوتردی بقا دعاسی ایچون

کائی قمویه مراد حاصل ایدن — وطننه غریبی واصل ایدن
لشکر مصره ایلدک بنی شاه — علم تعبیره ایلدک آکاه
بکا سنسن ولی دو عالمده — بنی قومه بو خانهٔ غمده
جانمی رحمتوکه اغراق اید — زمرهٔ صالحینه الحاق اید
رب قد آتیتنی من الملک — الی قوله والحقنی بالصالحین
یوسفک بو اشی زلیخایه — اولدی سبب درلو غصه‌نه مایه
بلدی قطعی که بو دعای رسول — تیز بولور حرز قبوله وصول
نجه دفعه صنایوب اول تیری — تیز اولور بلمش ایدی تأثیری
وآردی بر کوشه‌یه دلی کبی تنک — چوزدی سربند سنبل عنبر رنک
قویدی که باشنه آغلیوب خاکی — سوردی که خاکه چهرهٔ پاکی
ددی ای دردمه لطفی ام ایدن — سینه‌لر پاره سینه مرهم ایدن
ای مرادی قموم مرادلرک — فاتح عقده‌سی کشا دلرک
ای درست ایدیجی شکسته‌لری — آچیجی لطفی ایله بسته‌لری

١٦٦ ١٦٧

مظهر لطف اودیجی مشهوری　　حسرت ایله کورنجی مهجوری
بنه دور ایلدی بنی حیران　　اولمشم چرخ کبی سرگردان
دور قلمه بو جانی یوسفدن　　اول آل بل که آنی یوسفدن
بولیم تا که جانی یوسفسز　　کورمیم بو جهانی یوسفسز
بنی یوسفسز ایلمه زنده　　عمری انسز اتمه پاینده
موت در تا که حیات آنسز　　خوش کرامتدر ممات آنسز
بکا انسز سموم اولور نسیم　　دایما وصلی در انوك هوسم
یاقدی بر نیجه کون بورسمه دو کون　　نه کجاسی کجیدی نه کونی کون

یوسف علیه السلام تسلیم جان پاك و زلیخایه بلای مصیبت هلاك اتدکی در

بر سحر کم اسوب نسیم خزان　　قالمدی رنگ روضه و بستان
قلدی عریان قمو درختی اوباد　　تارومار اتدی نیجه رختی اوباد
ای نیجه سنبلی طاغتدی اوباد　　نیجه بر آغی طرق اتدی اوباد

ای نیجه گل یوزینی کرد اتدی　　بلبلی پر بلا و درد اتدی
لاله سیندن آیردی چو باغی　　انزی قالمدی مگر داغی
نرکسوك پر خمار ایکن عینی　　قالمدی نشانه عینی
چقدن سیره آفتاب جهان　　چقدی سیرانه اول مه خوبان
قودی بر آیغن رکابنه شاه　　تا سوار اوله ابلقه ناگاه
ظاهر اولدی تمام اودم جبریل　　ددی یا یوسف ایلمه تعجیل
اجلوك یوق امانی کم بردم　　قویسن بو رکابه ایکی قدم
قدمینوك اجل رکابنه باص　　اوق آتلدی امل کمانی باص
چك عنانی قمو امللردن　　فارغ اول غصه عمللردن
بو بشارت ایرشدی چون شاهه　　ایلدی حمد و منت الله
بولدی عدل آتکه بر اهل تیز　　کندو یرینه آنی قلدی عزیز
ایلدی آکه چوق وصیتلر　　سویلدی درلو درلو حکمتلر
دعوت ایلك ددی زلیخایی　　تا وداع ایلیه یدی اول آیی

دلر اول زبون اولمشدر　　غصه‌دن بعضی خون اولمشدر

دوشمز بو مصیبت جهانه　　کندو حالنده قویلم آنی

دری شاید که بو غم آتش آنوک　　طور قلبنده تا قیامت آنوک

دلر دردنی ویرن الله　　ویره درمانینی دخی ای شاه

خوش مثل در جهان اهلنده بو سوز　　که کوکل قلنور چو کورمیه کوز

امر اولوب روح قدسه حضرتدن　　بر خوش آله کتوردی جنتدن

یوسفه صوندی انی روح امین　　آلدی چون قوقدی ویردی جانی همین

آفرینلر برادرانه آنی　　که قوقن ویردی بونه جانی

بوی اول میوه‌نک نجه خوش ایمش　　که عجب دلربا و جانکش ایمش

کوزی بو بویله بقا باغی　　کسدی جاندن روان فنا باغی

یوسف اول بویه ویردی چون جانی　　طولدی عالم مصیبت افغانی

چون زلیخا فغانی کوکش اتدی　　یورکی اویندی و جوش اتدی

دری حاضرلر نه در بو فغان　　طولدی غوغا ایله زمین و زمان

دلر

دلر کتدی رحمته یوسف　　کوچدی صحرای جنته یوسف

عالم فانیدن یوملدی کوزی　　تختدن تختیه یونلدی یوزی

جانی ترک غم جهان اتدی　　عزم اقلیم لامکان اتدی

چون زلیخا بو دردی ایلدی کوش　　اوج کون اوج کیجه دوشدی بی دل و هوش

دیردی دردنجی کون اوکن طوردی　　دفعی خدامه یوسفی صوردی

چوغ ارادی او جان و دل قوتن　　بولمدی نه تنن نه تابوتن

دلر حکمه اهستیوب آنی رنج　　که قره طپرغه کوملدی او کنج

اولا آه دردناک اتدی　　بتونه بس حسرت ایله چاک اتدی

صبح صادق کبی او عاشق پاک　　دور الندن یقاسن ایلدی چاک

اول او دم کم طوتردی دلده جهان　　قلدی اول چاکدن جهانه عیان

که یا قوب عالمی اوتاپی الله　　نکاه غرق اتدی انکی اینی ایله

کرچه کم قلدی چاک سینه پاک　　تا بخاری او له اول اودی بو چاک

الا یاندقچه جانبوک دو کونه　　ویرسندن چقار آیدی توتونه

١٦٧

پاره اوروب علاقه ایله بدن / مشت اورردی هلاک ایچون صدره
یعنی گورین چو صورت یاری / تختنه داخی یقین یاری
سینه‌سنه ناخن ایله وردی خلل / صنه سن جان گوزینه دوشدی سبل
قلدی نیلوفرینی نیل کبود / نور ایکن وردی آکه ظلمت دود
گه چشمنی عقیق ایتدی / چون جگر قانینه طریق ایتدی
یقدی بو وجهله گلستانی / ییلره ویردی سنبلستانی
حسنی باغینده قومیوب ریحان / یاقشدی قلعه بو رسمه فغان
لقتی یوسفک یوزی نوری / شمعن ایتدن یاقر اولا جوری
قنی اول سرو ناز و خوش بالا / سایه اولدی اولا اکا طوبی
قنی آنوک او تازه ریحانی / سنبل جنت اوله حیرانی
قنی اول چشم مست و مستانه / دار جنتدر آکه میخانه
قنی آنوک او تازه لاله‌لری / لاله جنت اوله لاله‌لری
قنی اول شهد تازه شیرین لب / شمدی کوثردر آکه هم مشرب

قنده در اول غزال کنعانی / جنت آهوسینه صورک آنی
تا قیامت یتر بو غصه بکا / با قدم هر نظر اودمده اکا
بودلن دل ایله طوتدی قرار / طبر غمدن حقه مار که بو خار
طولنور کن اول آفتاب گبی / آیغن ایلدم رکاب گبی
بن ده ابلق گبی اسینه تختم / جانه گرچه عشقنه تختم
ابلق اولسون صهیل یرنه زار / قنده بولور آنوک مثالی سوار
زینی وزینی یره اورسون اول آت / که یره اوردی شاهنی آفات
قولمی بصدق ایتدم سرنه / دوشماه دم یوزومی پترنه
خشک اولدقجه تازه عنابی / گوزدن اکا آقتدم آبی
ایر جگر سینه زخم درشت / آه کم سوبیجا دی سینه پشت
تخته سینم اززه بن آنی / بو مدم گوزدن اقرب قانی
در دله رشته اولمش ایدی سوتن / بو نوک ایله دکردم اکه کفن
بلده اولیدی تا تنیده تنم / جانم انوکله درنته که بنم

کسدی گلزاره او بلبل راز | قلدی بن دخی اکا پرواز
ایله زیبوب عماریه کردی | شوق ایله قبر یوسفه ایردی
کوردی مستور اولوب او کوهر پاک | یوق نشانی مکر که پشتهٔ خاک
کورب اول هیئتی بو غیرت جور | انوک استینه دوشدی نیته که نور
صوقدی چشمی دواتی ایچره قلم | چکدی لوح وجوده خط عدم
جانه ایلیوب بو انسبی | ددی عاشقلرک بودر نسبی
کورکوکل عاشقوک بو جودینی | عشقه باغشلدی وجودینی
ایرمک ایچون وصال جانانه | نظر اتمادی باشه وجانه
خوش رضا ویردی ولمغه جانسز | اولدی راضی اوله جانانسز
دیرایشیدن قلوب او جانه دعا | رضی الله ربنا عنها

شکر ومنت خدای سبحانه
که بو نظمی یتوردی پایانه

تاریخ تألیف

پس کر یوزله طقسان یدی یده تمام | بو نظمی تمام اتدی حمدی فقیر
قودی اهل دردہ بونی یادکار | امیدی اولردن دعای خیر

تاریخ کتابته
۹۰۱

١٧١

معما باسم نجم

نمی گنجد ز شادی غنچه در پوست
چو سیمی تبسمش با آن دهان گرد

معما باسم ادهم

اوزره خار چون برگ گلک بر لحظه یاتندن
نوله غم بلبلی بیزار اولدرسه غنچه یاتندن

Copyright © King Saud University